

Programmarekening 2006

Jaarstukken 2006

Inhoudsopgave

Programmarekening:

Inleiding.....	7
Leeswijzer	9
Rekening in één oogopslag.....	13

Jaarverslag:

Programmaverantwoording:

Milieu & Economie

1. Economie	31
2. Toerisme en Recreatie	39
3. Milieu.....	45
4. Onderwijs	55

Stad & Platteland

5. Stedelijke Vernieuwing	63
6. Vitaal Platteland	71
7. Ruimtelijke Ontwikkeling	75
8. Mobiliteit	81
9. Verkeersveiligheid	91
10. Infrastructuur	95
11. Sociaal Beleid	99
12. Zorgvoorzieningen.....	105
13. Cultuur.....	111

Zoet & Zout Water

14. Watermanagement.....	119
15. Landbouw en Visserij	127
16. Natuur en Landschap	135

Bestuurlijke Organisatie

17. Bestuurlijke Organisatie	141
18. Openbare Orde en Veiligheid.....	147

Algemene Dekkingsmiddelen.....	153
--------------------------------	-----

Paragrafen:

Paragraaf Provinciale heffingen	161
Paragraaf weerstandsvermogen	167
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	181
Financieringsparagraaf	187
Bedrijfsvoeringsparagraaf	193
Sociaal jaarverslag 2006	205
Paragraaf verbonden partijen.....	229
Grondbeleid.....	241

Jaarrekening:

Balans per 31 december 2006	245
toelichting bij de balans	245
Uitgangspunten financieel beleid	263
Financiële analyse	267
Verloop reserves en voorzieningen	287

Bijlagen:

I	Overzicht Aanbestedingen	302
II	Overzicht externe deskundigheid	309
III	Vaste Activa	313
IVa	Staat van reserves en voorzieningen	318
IVb	Verplichtingen ten laste van de reserves.....	323
V	Bijlage subsidies	327
VI	Staat van restant investeringskredieten	340
VII	Overzicht Jeugdhulpverlening	345
VIII	Berekening EMU-saldo.....	351
IX	Bijlage SISA	353
X	Incidenteel beleid	359

Programmarekening

Inleiding

De jaarstukken 2006 bestaan uit de programmarekening, het jaarverslag met programmaverantwoording en paragrafen, de jaarrekening en bijlagen. De financiële verantwoordingsinformatie, balans en toelichting zijn te vinden in de jaarrekening. De inhoudelijke verantwoording komt vooral aan de orde in de achttien programma's en de paragrafen. De opzet van de jaarstukken wijkt op enkele punten af van de programmabegroting als gevolg van ontwikkelingen en verbeteringen van de begrotings- en verantwoordingsinstrumenten. Er is voor de opzet van deze jaarstukken een start gemaakt met het volgen van de indeling van de programmabegroting 2007. Dit betekent dat er een apart document voor Provinciale Staten wordt gemaakt te weten de programmaverantwoording en een document voor Gedeputeerde Staten; de actierekening. De actierekening is een nadere detaillering van de programma's.

Inhoud en opbouw jaarstukken 2006

De jaarstukken zijn gericht op de controlerende taak van Provinciale Staten. De jaarstukken bevatten zowel financiële als beleidsinhoudelijke verantwoordingsinformatie. De financiële verantwoordingsinformatie is met name opgenomen in de balans en de toelichting op de balans. De inhoudelijke verantwoording komt vooral aan de orde in een achttiental programma's en een zevental paragrafen. De programma's en paragrafen weerspiegelen een volledig beeld van het provinciaal beleid.

De opzet van de jaarstukken wijkt hier en daar af van de programmabegroting 2006. Dit is met name het gevolg van de ontwikkelingen om te komen tot verbetering van de programmabegroting. Voor de opzet is gekozen om alvast een opstap te maken naar het volgen van de indeling van de programma- en actiebegroting 2007. Dit betekent dat er een programmarekening wordt gemaakt voor provinciale staten en een actierekening voor gedeputeerde staten. De actierekening is gericht op de uitvoering van de beleidsvoornemens in (politiek relevante) acties en volgt de programmarekening. De actierekening wordt vastgesteld door de gedeputeerde staten onder voorwaarde dat de programmarekening integraal wordt vastgesteld door provinciale staten.

De jaarstukken met financiële verantwoordingsinformatie

De jaarstukken bestaan uit de onderdelen programmarekening, programmaverantwoording, paragrafen, jaarrekening en bijlagen.

Programmarekening

Rekening in één oogopslag

In de rekening in één oogopslag worden financiële kerngegevens gebundeld en overzichtelijk weergegeven. Zo zijn de gerealiseerde lasten en baten per programma in een grafiek opgenomen.

Programmaverantwoording

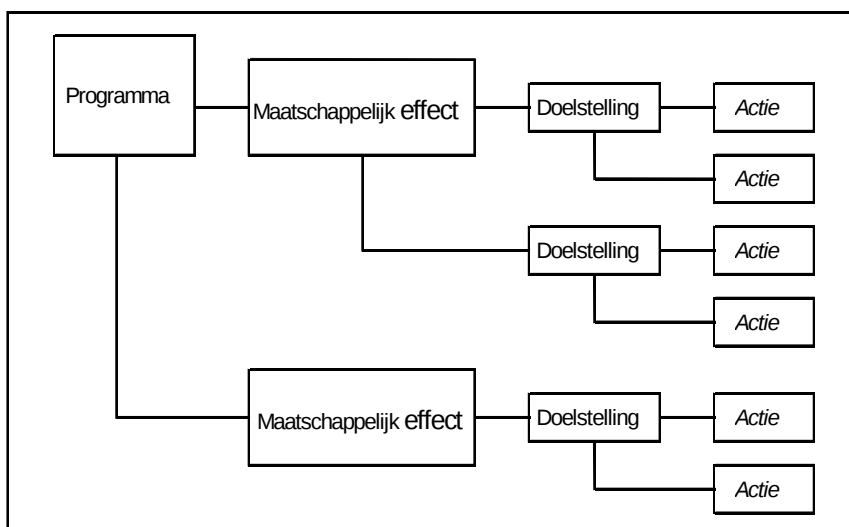
Programma's

In de programmabegroting zijn kaders gesteld met behulp van maatschappelijke effecten, doelstellingen en politiek relevante acties. De verantwoordingsinformatie in de programma's richt zich met name op maatschappelijke effecten en doelstellingen. Hieronder staan deze termen nader toegelicht.

Een maatschappelijk effect is datgene wat de Provincie Zeeland uiteindelijk wil bereiken in de (Zeeuwse) maatschappij, door het leveren van een positieve bijdrage.

Een doelstelling is een SMART formulering (Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden) van de bijdrage van de Provincie Zeeland aan een maatschappelijk effect.

Een actie (opgenomen in de actierekening) is een handeling van de provincie die tot stand komt door de inzet van provinciale middelen (personeelskosten en materiële budgetten). Iedere actie van de provincie draagt bij aan een doelstelling. In de actierekening zijn de politiek relevante acties opgenomen. De programma's in de programmarekening zijn opgebouwd volgens het principe van een informatiepiramide. Dit betekent dat men een programma kan herleiden tot de kleinste bouwstenen volgens een bepaalde hiërarchie. De hiërarchie van een programma ziet er als volgt uit.

Tevens is er een verband gelegd tussen deze hiërarchie en de W-vragen. Want met name bij de beantwoording van de W-vragen worden de elementen van de hiërarchie beschreven. Hieronder volgt een toelichting op de W-vragen die zijn opgenomen in de programmarekening.

Wat willen we bereiken?

In dit onderdeel worden de door Provincie Zeeland beoogde maatschappelijke effecten beschreven. Daar waar mogelijk is de realisatie/stand van zaken van een maatschappelijk effect opgenomen. Ook wordt een toelichting gegeven op de maatschappelijke effecten.

Wat hebben we bereikt?

In dit onderdeel staan de doelstellingen centraal. Er wordt overzichtelijk weergegeven welke doelstellingen bijdragen aan een maatschappelijk effect. Per doelstelling is de realisatie/stand van zaken opgenomen.

Wat heeft het gekost?

In dit onderdeel zijn de lasten en baten op programmaniveau opgenomen. Om uw Staten meer inzicht te geven in de opbouw van de lasten en baten is er een splitsing naar financiële prioriteiten, posterioriteiten en overig (bestaand beleid) gemaakt. Om een vergelijking door de jaren heen te maken zijn de lasten en baten van de rekening 2005, begroting 2006, begroting 2006 na wijzigingen en de realisatie van 2006 opgenomen.

Uw Staten autoriseren de gerealiseerde lasten en baten op het programmaniveau. Tevens is per programma een financiële analyse opgenomen van de verschillen tussen de begroting na wijziging 2006 en de realisatie 2006.

Algemene dekkingsmiddelen

Een overzicht wordt gegeven van de algemene dekkingsmiddelen

Paragrafen

Naast de programma's wordt het provinciaal beleid ook beschreven in de diverse paragrafen. Het gaat met name om beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. De paragrafen zijn een belangrijke aanvulling op de verantwoordingsinformatie over de (meerjarige) financiële positie van de provincie. Het sociaal jaarverslag is als bijlage bij de bedrijfsvoeringparagraaf toegevoegd.

Jaarrekening

Balans en toelichting op de balans

De balans weerspiegelt de financiële positie van de provincie Zeeland per 31 december 2006.

Om te komen tot een verdere verdieping van de financiële positie wordt de balans ook toegelicht. Zo is er op hoofdlijnen een toelichting op de balansposten. Tevens worden de uitgangspunten van het financieel beleid en de waarderingsgrondslagen uiteengezet. De toelichting is een kwalitatieve bijdrage aan het zicht op de financiële positie.

Ook worden de uitgangspunten financieel beleid weergegeven.

Financiële analyse

Uiteraard bevat de programmarekening de gerealiseerde baten en lasten van de programma's. De verschillen tussen de realisatiecijfers en de begrotingscijfers na wijziging worden toegelicht in de financiële analyse. Daarnaast wordt een verloopoverzicht gegeven van de reserves en voorzieningen.

Bijlagen

De bijlagen in de programmarekening zijn bedoeld om meer details te verschaffen over de financiële positie van de provincie. Zo zijn o.a. de subsidies en het overzicht van reserves en voorzieningen opgenomen.

Nieuw zijn de bijlage SISA (single audit, single information) en de bijlage incidenteel beleid. Beide bijlagen zijn op grond van de voorschriften verplicht. Meer informatie over SISA is opgenomen in de bijlage. Voor de bijlage incidenteel beleid is bevestigd welke baten en lasten er zijn gerealiseerd op acties die in de begroting 2006 als prioriteit waren gemarkeerd.

Rekening in één oogopslag

Rekening in één oogopslag

Kerngegevens

oppervlakte	2.934 km ² , waarvan 1.145 km ² water
bevolkingsdichtheid	213 per km ² land
aantal gemeenten	13 gemeenten
aantal leden Provinciale Staten	47
aantal leden Gedeputeerde Staten	6
waterschappen	2
primaire waterkeringen	480 km (waarvan 70 km langs Noordzeekust)
secundaire waterkeringen	900 km
potentieel gevaarlijke vaarwegen	150 km
buisleidingen	250 km
afvalverwerking	900.000 ton
(potentieel) verontreinigde locaties	13.000
afvalverwerkingsinrichtingen	131
industriële bedrijven	993
geluidhinderinrichtingen	175
omzet toeristische sector	+/- € 1,0 miljard
toeristische overnachtingen	ca. 15 miljoen per jaar
omzet vismijnen	ca. € 40 miljoen in 2006
musea	34
monumenten	3.000
ziekenhuizen	3 (en 2 nevenvestigingen)
verzorgingshuizen	43
woningvoorraad	169631 per 1-1-2006
woningbouwproductie	1676 eind 2005

	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
<u>Externe kerngegevens</u>				
aantal inwoners	378.348	379.028	379.978	380.186
Motorvoertuigen (excl. Aanhangwagens)	189.103	190.883	195.057	197.982
ziekenhuisgewonden in het verkeer	375	319	282	307
ziekenhuisgewonden in het verkeer per 100.000 inwoners	99(Ned 65)	84(Ned 58)	74(Ned 58)	81(Ned 55)
dodelijke verkeersslachtoffers	26	23	23	39
dodelijke verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners	7 (Ned.:7)	6 (Ned.:5)	6 (Ned.:5)	10 (Ned.:4)
werkgelegenheid	172.252	168.588	167.919	172.032
werkloosheid CWI	10.505	11.504	11.750	11.453
werkloosheidspercentage CBS	3,9%(Ned: 5,4%)	5,0%(Ned: 6,5%)	6,2%(Ned: 6,5%)	4,4%(Ned: 5,5%)
overslag zeehavens Zeeland(mln ton)	28,0	30,0	30,5	30,2
overslag zeehavens Nederland(mln ton)	437,2	471,7	492,2	nnb
<u>Interne kerngegevens</u>				
personeelslasten	€ 40.067.714	€ 36.911.565	€ 37.363.074	€ 36.643.403
formatieplaatsen	672	679	644	661
personeelsverloop (uit dienst)	402	65	88	47
ziekteverzuim	4,0%	3,1%	3,6%	3,6%

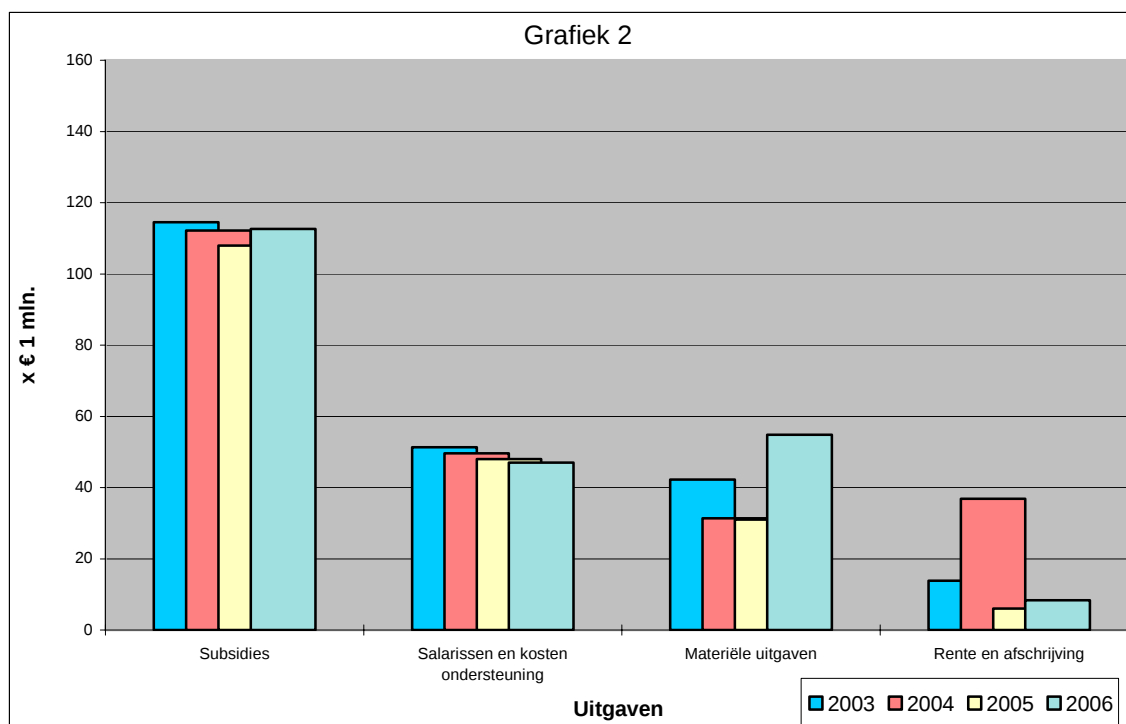
Rekening 2006: lasten

Van de uitgaven van de provincie bestaan de subsidies uit twee onderdelen:

Subsidies waarvoor van het rijk zogenaamde doeluitkeringen worden verkregen ten behoeve van specifieke beleidstaken, zoals openbaar vervoer, bodemsanering, jeugdhulpverlening en stedelijke vernieuwing.

Daarnaast worden op velerlei gebied subsidies verleend in het kader van onder andere natuurbescherming, welzijnsprojecten, stimulering zorg, economische en toeristische ontwikkeling en infrastructuur.

De provinciale uitgaven verlopen als volgt:	x € 1 mln.	%
Subsidies	113	51%
Salarissen en kosten ondersteuning	47	21%
Materiële uitgaven	55	25%
Rente en afschrijvingen	8	4%
Totaal	223	100%

N.B. De gegevens over 2003, 2004 en 2005 hebben betrekking op de vastgestelde jaarrekeningen.

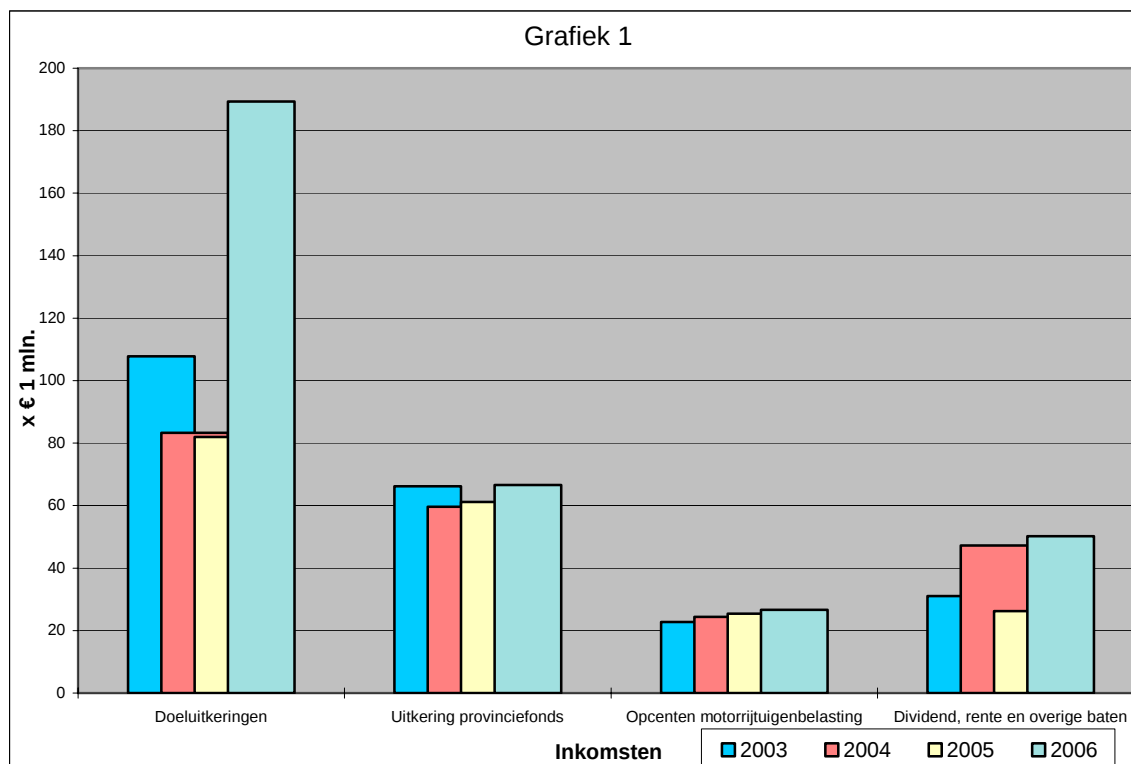
Rekening 2006: baten

De inkomsten van de provincie bestaan uit twee onderdelen:

Uitkering van het rijk en eigen inkomsten zoals opcenten op motorrijtuigenbelasting en rentebaten.

In de uitkeringen van het rijk wordt een onderscheid gemaakt tussen de uitkering uit het provinciefonds, die vrij besteedbaar is en de doeluitkeringen, die verkregen worden ter besteding aan een bepaalde beleidstaak, zoals openbaar vervoer, bodemsanering, jeugdhulpverlening en stedelijke vernieuwing.

De provinciale baten verlopen als volgt:	x € 1 mln.	%
Doeluitkeringen	189	57%
Uitkering provinciefonds	67	20%
Opcenten motorrijtuigenbelasting	27	8%
Dividend, rente en overige baten	50	15%
Totaal	333	100%

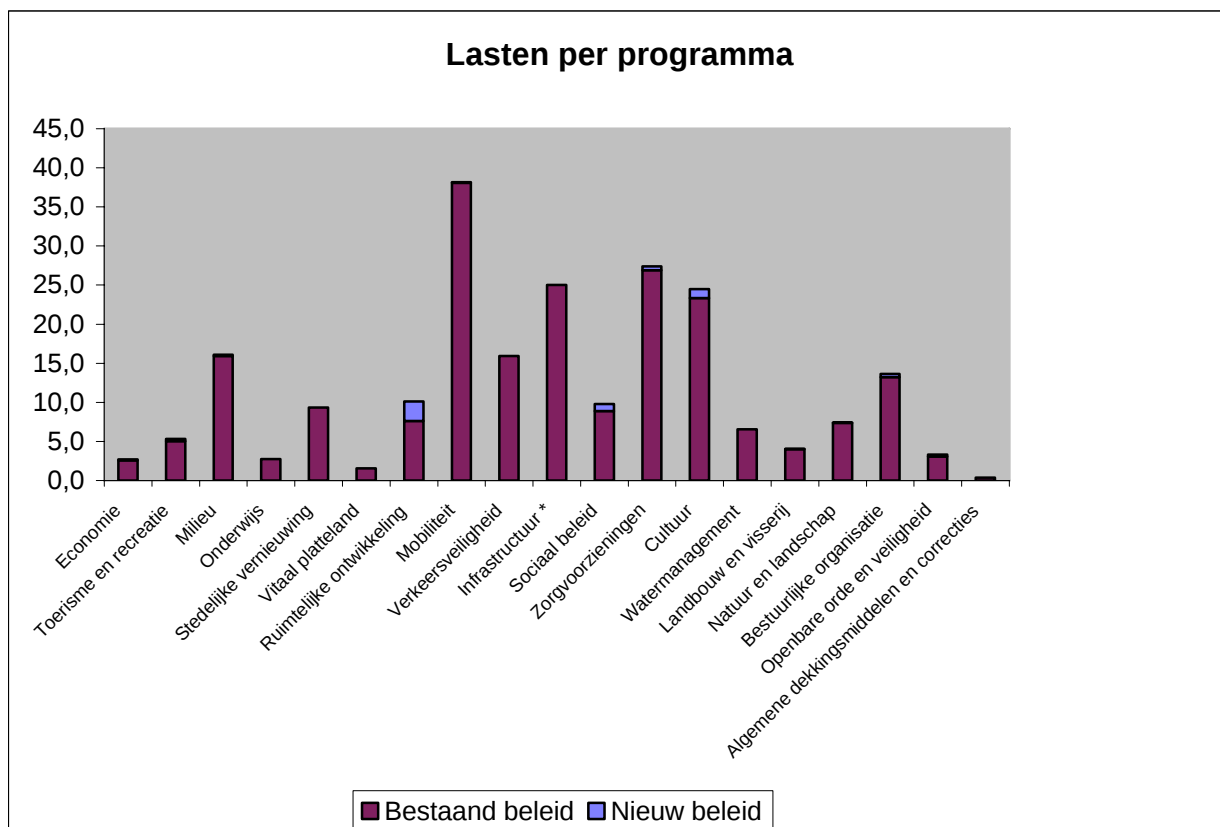
N.B. De gegevens over 2003, 2004 en 2005 hebben betrekking op de vastgestelde jaarrekeningen. In 2006 is de afkoop van het onderhoud Kanaal door Walcheren als incidentele doeluitkering uitgekeerd € 112 miljoen. Hiervan is de bestemmingsreserve KdW gevormd.

Rekening 2006 per programma

programma	Lasten x € 1 mln.	Baten x € 1 mln.	Saldo x € 1 mln.
1 Economie	2,7	0,0	-2,6
2 Toerisme en recreatie	5,3	3,0	-2,4
3 Milieu	16,1	4,8	-11,3
4 Onderwijs	2,8	0,1	-2,7
5 Stedelijke vernieuwing	9,3	8,6	-0,8
6 Vitaal platteland	1,6	0,1	-1,4
7 Ruimtelijke ontwikkeling	10,1	3,0	-7,1
8 Mobiliteit	38,2	22,8	-15,3
9 Verkeersveiligheid	15,9	12,0	-4,0
10 Infrastructuur *	25,0	113,4	88,4
11 Sociaal beleid	9,8	0,3	-9,5
12 Zorgvoorzieningen	27,4	23,6	-3,8
13 Cultuur	24,5	4,0	-20,4
14 Watermanagement	6,6	1,7	-4,9
15 Landbouw en visserij	4,0	2,6	-1,5
16 Natuur en landschap	7,4	1,8	-5,6
17 Bestuurlijke organisatie	13,6	0,4	-13,3
18 Openbare orde en veiligheid	3,3	1,5	-1,8
Algemene dekkingsmiddelen en correcties	0,4	129,2	128,9
Resultaat voor bestemming	223,9	332,8	108,9
Mutatie in de reserves	156,1	49,8	-106,4
Resultaat na bestemming	380,1	382,6	2,5

* De inkomsten zijn inclusief 112,056 miljoen afkoop onderhoud Kanaal door Walcheren. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.

De verdeling van de lasten per programma ziet er als volgt uit:

Lasten

Economie				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	785.591	0	0	95.974
Overig	6.510.057	6.600.575	7.963.707	2.588.935
Totaal	7.295.648	6.600.575	7.963.707	2.684.909

Toerisme en Recreatie				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	125.000	379.950	381.077	474.484
Overig	7.256.691	5.671.695	6.115.174	4.839.965
Totaal	7.381.691	6.051.645	6.496.251	5.314.449

Milieu				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	321.610	313.400	310.400	160.575
Overig	14.906.389	12.781.125	14.999.900	15.943.016
Totaal	15.227.999	13.094.525	15.310.300	16.103.591

Onderwijs				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	170.765	100.000	0	0
Overig	1.199.958	996.153	2.804.153	2.752.121
Totaal	1.370.723	1.096.153	2.804.153	2.752.121

Stedelijke Vernieuwing				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	9.177.117	8.384.535	12.959.099	9.337.928
Totaal	9.177.117	8.384.535	12.959.099	9.337.928

Vitaal Platteland				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	150.000	231.000	0
Overig	2.471.437	1.393.730	2.186.029	1.563.568
Totaal	2.471.437	1.543.730	2.417.029	1.563.568

Ruimtelijke Ontwikkeling				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	176.201	266.350	396.127	2.491.896
Overig	10.244.159	6.192.204	9.736.766	7.634.000
Totaal	10.420.360	6.458.554	10.132.893	10.125.896

	Mobiliteit			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	224.006	1.721.900	221.900	65.585
Overig	44.980.134	40.192.711	40.274.862	38.091.524
Totaal	45.204.140	41.914.611	40.496.762	38.157.108

	Verkeersveiligheid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	8.670.856	4.065.729	15.446.441	15.936.287
Totaal	8.670.856	4.065.729	15.446.441	15.936.287

	Infrastructuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	21.101.118	20.876.888	23.913.214	25.012.282
Totaal	21.101.118	20.876.888	23.913.214	25.012.282

	Sociaal Beleid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	180.739	400.000	867.761	889.798
Overig	8.756.118	7.752.883	8.681.928	8.895.091
Totaal	8.936.857	8.152.883	9.549.689	9.784.889

	Zorgvoorzieningen			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.410.900	483.000	483.000	483.000
Overig	22.534.661	23.604.164	26.304.329	26.901.520
Totaal	23.945.561	24.087.164	26.787.329	27.384.520

	Cultuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	7.497.310	784.600	1.734.821	1.146.194
Overig	15.568.883	21.371.880	24.132.371	23.324.990
Totaal	23.066.193	22.156.480	25.867.192	24.471.184

	Watermanagement			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	34.134	150.000	0	0
Overig	5.549.588	5.679.685	7.247.602	6.556.940
Totaal	5.583.722	5.829.685	7.247.602	6.556.940

Landbouw en Visserij				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	5.360
Overig	2.282.540	4.145.422	6.827.434	4.030.118
Totaal	2.282.540	4.145.422	6.827.434	4.035.478

Natuur en Landschap				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.300.485	201.000	51.000	51.000
Overig	5.102.053	4.790.970	6.153.977	7.371.157
Totaal	6.402.538	4.991.970	6.204.977	7.422.157

Bestuurlijke Organisatie				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	186.117	205.600	461.130	397.383
Overig	10.768.155	10.251.307	12.998.343	13.235.108
Totaal	10.954.272	10.456.907	13.459.473	13.632.491

Openbare Orde en Veiligheid				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	41.920	348.000	466.150	252.390
Overig	2.542.960	1.652.443	1.747.834	3.056.268
Totaal	2.584.880	2.000.443	2.213.984	3.308.658

Totaal				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	12.454.778	5.503.800	5.604.366	6.513.638
Overig	199.622.874	186.404.099	230.493.161	217.070.819
Totaal	212.077.652	191.907.899	236.097.528	223.584.456

Baten

Economie				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.518.368	3.158.650	4.536.144	48.988
Totaal	1.518.368	3.158.650	4.536.144	48.988

Toerisme en Recreatie				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.667.931	4.011.000	4.360.681	2.956.503
Totaal	5.667.931	4.011.000	4.360.681	2.956.503

Milieu				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	2.926.106	0	0	0
Overig	2.038.880	3.312.126	4.559.750	4.786.520
Totaal	4.964.986	3.312.126	4.559.750	4.786.520

Onderwijs				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	115.213	24.455	74.455	73.979
Totaal	115.213	24.455	74.455	73.979

Stedelijke Vernieuwing				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	8.571.271	7.367.592	10.975.872	8.570.493
Totaal	8.571.271	7.367.592	10.975.872	8.570.493

Vitaal Platteland				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.240.405	0	0	124.766
Totaal	1.240.405	0	0	124.766

Ruimtelijke Ontwikkeling				
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	2.210.531
Overig	5.147.334	0	71.259	794.354
Totaal	5.147.334	0	71.259	3.004.885

	Mobiliteit			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	32.652.457	20.613.069	21.476.218	22.848.061
Totaal	32.652.457	20.613.069	21.476.218	22.848.061

	Verkeersveiligheid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	6.310.124	2.784.500	11.705.427	11.973.534
Totaal	6.310.124	2.784.500	11.705.427	11.973.534

	Infrastructuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.775.675	5.299.698	113.301.546	113.364.428
Totaal	5.775.675	5.299.698	113.301.546	113.364.428

	Sociaal Beleid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	30.000	30.000
Overig	303.274	238.587	238.587	249.799
Totaal	303.274	238.587	268.587	279.799

	Zorgvoorzieningen			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	19.988.939	19.876.370	23.005.990	23.575.593
Totaal	19.988.939	19.876.370	23.005.990	23.575.593

	Cultuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	7.764.015	3.379.942	5.544.533	4.027.745
Totaal	7.764.015	3.379.942	5.544.533	4.027.745

	Watermanagement			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.375.154	1.160.350	1.564.105	1.691.377
Totaal	1.375.154	1.160.350	1.564.105	1.691.377

	Landbouw en Visserij			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	283.337	2.978.200	5.580.768	2.573.717
Totaal	283.337	2.978.200	5.580.768	2.573.717

	Natuur en Landschap			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	820.388	152.400	382.380	1.808.579
Totaal	820.388	152.400	382.380	1.808.579

	Bestuurlijke Organisatie			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	47.030	0
Overig	1.210.867	93.187	822.927	366.434
Totaal	1.210.867	93.187	869.957	366.434

	Openbare Orde en Veiligheid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	197.283	104.000	241.500	1.536.843
Totaal	197.283	104.000	241.500	1.536.843

	Algemene dekkingsmiddelen			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	122.446.122	112.103.829	126.667.313	128.855.991
Totaal	122.446.122	112.103.829	126.667.313	128.855.991

	Totaal			
	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	2.926.106	0	77.030	2.240.531
Overig	223.427.037	186.657.954	335.109.455	330.227.705
Totaal	226.353.143	186.657.954	335.186.485	332.468.236

Saldo

	Economie			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	785.591	0	0	95.974
Overig	4.991.689	3.441.925	3.427.563	2.539.947
Totaal	5.777.280	3.441.925	3.427.563	2.635.920

	Toerisme En Recreatie			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	125.000	379.950	381.077	474.484
Overig	1.588.760	1.660.695	1.754.493	1.883.462
Totaal	1.713.760	2.040.645	2.135.570	2.357.946

	Milieu			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	-2.604.496	313.400	310.400	160.575
Overig	12.867.509	9.468.999	10.440.150	11.156.496
Totaal	10.263.013	9.782.399	10.750.550	11.317.071

	Onderwijs			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	170.765	100.000	0	0
Overig	1.084.745	971.698	2.729.698	2.678.142
Totaal	1.255.510	1.071.698	2.729.698	2.678.142

	Stedelijke Vernieuwing			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	605.846	1.016.943	1.983.227	767.435
Totaal	605.846	1.016.943	1.983.227	767.435

	Vitaal Platteland			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	150.000	231.000	0
Overig	1.231.032	1.393.730	2.186.029	1.438.802
Totaal	1.231.032	1.543.730	2.417.029	1.438.802

	Ruimtelijke Ontwikkeling			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	176.201	266.350	396.127	281.365
Overig	5.096.825	6.192.204	9.665.507	6.839.646
Totaal	5.273.026	6.458.554	10.061.634	7.121.011

	Mobiliteit			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	224.006	1.721.900	221.900	65.585
Overig	12.327.677	19.579.642	18.798.643	15.243.462
Totaal	12.551.683	21.301.542	19.020.543	15.309.047

	Verkeersveiligheid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	2.360.732	1.281.229	3.741.013	3.962.754
Totaal	2.360.732	1.281.229	3.741.013	3.962.754

	Infrastructuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	15.325.443	15.577.190	-89.388.332	-88.352.146
Totaal	15.325.443	15.577.190	-89.388.332	-88.352.146

	Sociaal Beleid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	180.739	400.000	837.761	859.798
Overig	8.452.844	7.514.297	8.443.342	8.645.292
Totaal	8.633.583	7.914.297	9.281.103	9.505.090

	Zorgvoorzieningen			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.410.900	483.000	483.000	483.000
Overig	2.545.722	3.727.794	3.298.339	3.325.927
Totaal	3.956.622	4.210.794	3.781.339	3.808.927

	Cultuur			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	7.497.310	784.600	1.734.821	1.146.194
Overig	7.804.868	17.991.937	18.587.837	19.297.245
Totaal	15.302.178	18.776.537	20.322.658	20.443.439

	Watermanagement			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	34.134	150.000	0	0
Overig	4.174.434	4.519.335	5.683.497	4.865.563
Totaal	4.208.568	4.669.335	5.683.497	4.865.563

	Landbouw En Visserij			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	5.360
Overig	1.999.203	1.167.222	1.246.666	1.456.401
Totaal	1.999.203	1.167.222	1.246.666	1.461.761

	Natuur En Landschap			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.300.485	201.000	51.000	51.000
Overig	4.281.665	4.638.570	5.771.596	5.562.578
Totaal	5.582.150	4.839.570	5.822.596	5.613.578

	Bestuurlijke Organisatie			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	186.117	205.600	414.100	397.383
Overig	9.557.288	10.158.120	12.175.417	12.868.674
Totaal	9.743.405	10.363.720	12.589.517	13.266.057

	Openbare Orde En Veiligheid			
	Rekening 2005	Begroting 2006 Oorspronkelijk	Begroting 2006 Na Wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	41.920	348.000	466.150	252.390
Overig	2.345.677	1.548.443	1.506.334	1.519.425
Totaal	2.387.597	1.896.443	1.972.484	1.771.815

Onvoorzien Incl Stelposten	0	4.042.756	122.606	-220.175
Algemene Dekkingsmiddelen	-112.856.205	-116.146.585	-126.789.919	-128.634.816
Resultaat voor bestemming	4.685.574	5.249.945	99.088.957	108.882.779

Mutatie Reserve	0	-6.258.263	93.482.754	106.367.787
resultaat na bestemming	-4.685.574	-1.008.318	-5.606.203	-2.514.992

Jaarverslag

Milieu & Economie

- 1 - Economie
- 2 - Toerisme en Recreatie
- 3 - Milieu
- 4 - Onderwijs

Inleiding

Na jaren van grote bloei van de Nederlandse economie is na 2001 de economische groei gestagneerd. Dat geldt voor de Nederlandse economie en dus ook voor de Zeeuwse economie. De lage groei heeft ook in onze provincie geleid tot lagere omzetten, meer faillissementen en de laatste jaren tot een afname van de werkgelegenheid. De werkloosheid is daardoor opgelopen, mede omdat de beroepsbevolking is gegroeid. De vooruitzichten zijn niet van dien aard dat de zorgen over de Zeeuwse economie spoedig tot het verleden zullen behoren. Alle zeilen zullen moeten worden bijgezet, vandaar dat is gekozen voor de zogenaamde dynamiek variant in het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008. Het economische beleid van de Provincie Zeeland is voorwaardenscheppend. De rol die de provincie daarbij speelt is coördinerend, initiërend en in bescheiden mate faciliterend van aard. Het streven is steeds naar een evenwichtige groei en een duurzame ontwikkeling van de Zeeuwse economie.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:
0101: Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".
0102: Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.
0103: Het bevorderen van innovatie.
0104: Het streven naar een betere aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt.
0105: Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering.

Een gezonde economie heeft behoefte aan een uitdagend en perspectief biedende bedrijfsomgeving, een adequaat opgeleide beroepsbevolking en een vestigingsklimaat wat het voor bedrijven aantrekkelijk maakt zich hier te vestigen. Duurzaamheid mag hierbij echter niet uit het oog worden verloren. Daarnaast dient de economische structuur versterkt te worden, wat bedrijven groeimogelijkheden biedt en kansen schept voor vernieuwing. Hoogwaardige industrie en dienstverlening kunnen een regio als Zeeland kansen bieden voor groei en extra werkgelegenheid. Daarnaast bieden kennisontwikkeling en nieuw ondernemerschap talrijke mogelijkheden om te komen tot een evenwichtige economische structuur.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".	010110: Vanuit onze coördinerende en stimulerende rol willen wij in de periode 2006-2008 komen tot een structuurversterking van het haven- en industriecluster door het identificeren van onderwerpen die hieraan kunnen bijdragen, het uitwerken van het concept Foodports en het concept agroproductiepark.
	Stand van zaken: Uitwerking vindt plaats in combinatie met het agroparkenconcept in de Kanaalzone Terneuzen. Een consortium van bedrijven, kennisinstellingen en overheden (waaronder de provincie) werkt op dit moment het concept concreter uit, met gebruikmaking van een substantiële geldelijke bijdrage vanuit het Tranforum Agro en Groen (TAG) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Uiteindelijk dient de Kanaalzone zich te ontwikkelen als bioport van Zuid-West Nederland. Resultaat van de uitwerking wordt half 2007 verwacht.
	010111: Het op basis van de Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA) voorbereiden van een besluit ter realisering van de Westerschelde Containerterminal.
	Stand van zaken: Aan Provinciale Staten is gevraagd om in te stemmen met het in gang zetten van de procedure voor wijzing omgevingsplan nadat intern er een nadere analyse van met name de binnendijkse containermogelijkheden heeft plaatsgevonden.
	010112: Het op basis van onderzoek beschikbaar hebben van een regionale detailhandelsvisie.
	Stand van zaken: De regionale detailhandelsvisie Midden- en Noord-Zeeland en de regionale detailhandelsvisie Zeeuws-Vlaanderen zijn opgesteld. Zij zijn de input geweest voor het opstellen van het provinciale detailhandelsbeleid in het Omgevingsplan en als actie van het PSEB. Hiermee is het provinciale detailhandelsbeleid vastgesteld.
	010113: Het op basis van onderzoek beschikbaar hebben van een rapport van vestigingsmilieus voor de dienstverlenende sector.
	Stand van zaken: Onderzoek is uitgevoerd door STEC groep. Het onderzoek zal januari 2007 gereed zijn. Na afronding van het onderzoek zal samen met de partners (gemeenten, Kamer van Koophandel) worden bezien of de aanbevelingen omgezet kunnen worden in concrete beleidsvoorstellen.
	010114: Vanuit onze stimulerende rol zullen wij in de periode 2006-2008, op basis van onderzoek, een behoefteanalyse op het gebied van bedrijfsterrainen formuleren, hetgeen dient te leiden tot 4 Regionale Opgaves Bedrijventerrainen.
	Stand van zaken: Het opstellen van de inmiddels 5 Regionale Bedrijventerrainvisies samen met de gemeenten vindt momenteel plaats. Centraal hierbij staat regionale afstemming bij de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerrainen en investeren in herstructureren. De 5 Regionale Bedrijventerrainvisies zijn waarschijnlijk eind juni 2007 klaar.

	010115: Het uitwerken van de visie op een Zeeuws ontwikkelingsbedrijf op basis van onderzoek hiernaar.
	Stand van zaken: Provinciale Staten heeft ingestemd met de oprichting van de NV Economische Impuls waarin het ontwikkelingsbedrijf is samengevoegd met het Centrum Zeeuwse Kenniseconomie. Gedeputeerde Staten heeft begin 2007 toestemming gevraagd voor oprichting en deelname in de NV Economische Impuls Zeeland aan binnenlandse zaken. In de NV zal het bedrijfsleven, gemeenten, onderwijsinstellingen en de Provincie Zeeland deelnemen. Onder leiding van de Regiegroep is gestart met de werving van de directie, regelen van huisvesting en samenstelling van de Raad van Commissarissen. De opening van de NV is gepland op 1 maart 2007.
Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.	010201: Het stimuleren van duurzame herinrichting en inrichting van bedrijfsterreinen.
	Stand van zaken: Stimuleren van duurzame herstructurering en inrichting van bedrijventerreinen vindt in samenhang met Ruimtelijke Ordening (impuls Herstructurering) plaats. In 2006 is een provinciale bijdrage verleend aan het project Herontwikkeling Bedrijventerrein Sasse Poort (gemeente Terneuzen).
	010202: Het realiseren van tenminste 4 projecten op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
	Stand van zaken: Deze doelstelling is geformuleerd voor de gehele PSEB-periode. In 2006 zijn geen concrete projecten uitgevoerd. Samen met de afdeling Milieu wordt getracht om met name in 2007 meer op dit gebied te gaan uitvoeren. Het bedrijfsleven is niet zelf met projecten gekomen. In 2007 zal nogmaals opgeroepen worden met een project te komen waarbij de invalshoeken economie, milieu en welzijn centraal staan. Tevens zal in overleg met de beleidsmedewerkers van Duurzaam ondernemen van RMW naar mogelijke projecten worden gekeken.
	010203: Het bevorderen van de economische ontwikkeling van Oost en West Zeeuws Vlaanderen door het faciliteren van 1 of meer economische projecten van de gemeenten Hulst en Sluis.
	Stand van zaken: In het jaar 2006 zijn een tweetal voorstellen behandeld. Het programma loopt hierdoor enigszins achter op het schema. De prognose is dat in 2007 het programma weer volgens planning loopt.
	010204: Overig economisch beleid en ontwikkelingssamenwerking.
	Stand van zaken: Er was in 2006 voor ontwikkelingssamenwerking € 111.312 beschikbaar. Het COS-Zeeland, de instelling voor ontwikkelingssamenwerking/internationale samenwerking, kreeg daarvan € 53.012. Als rechtstreekse hulp aan Afrika, wel via Novib/Oxfam, maakte de provincie een bedrag van € 35.000 over. Resteert: € 23.300. Met aftrek van de jaarlijkse bijdrage uit de OSW-gelden van € 3.500 aan het Zeeuws Platform Duurzame Ontwikkeling was er € 19.800 te verdelen over 32 organisaties, die voldeden aan de acht criteria die elk jaar gesteld worden in de oktoberbrief van GS aan het werkveld. Dit subsidie is bedoeld als tegemoetkoming in de te maken kosten voor fondsvorming en het geven van voorlichting.

Het bevorderen van innovatie.	010301: Het verrichten van een verkennend onderzoek met als resultaat een aantal kansrijke energietransities in Zeeland in relatie tot innovatieprojecten die bijdragen aan innovatie-, milieu- en energiedoelen.
	Stand van zaken: Dit actiethema is niet alleen vanuit sociaal-economisch beleid onderwerp van aandacht, doch het snijdt door vrijwel alle beleidsvelden heen. Inmiddels heeft de provincie Zeeland onder leiding van de milieugedeputeerde een kadernotie Energie opgesteld en wordt deze voorgelegd aan provinciale staten. Aan de hand van de gegeven kaders zal er een strategienotie energie worden opgesteld. In deze energienota zal economie een belangrijk aspect. Verwacht wordt dat uit deze energienota een concreet aantal beleidsplannen en activiteiten komen.
	010302: Het beschikbaar hebben van een beeld van de mogelijkheden voor (duurzame) innovatieve vernieuwingsvermogen van de Zeeuwse (maak)industrie.
	Stand van zaken: Binnen het regionale Pieken in de Delta-programma "Pieken in Zuidwest-Nederland" is de procesindustrie één van de drie speerpuntsectoren. Er wordt ingezet op het ontwikkelen van een internationale hotspot inzake hoogwaardig technologisch onderhoud (maintenance) en het ontwikkelen van initiatieven op het gebied van bio-energie. In 2006 heeft de eerste ronde voor subsidieaanvragen plaatsgevonden. Op beide subgebieden zijn verscheidene projectvoorstellen ingediend. Binnen de werkgroep Vitaal Sloe en Kanaalzone is in 2006 aandacht besteed aan duurzame innovatieve chemie: hiervoor is een aparte werkgroep opgezet. De werkgroep (bestaande uit bedrijven, ZMF en provincie) heeft sterkten en kansen in beeld gebracht in en tussen bedrijven. Conclusie: een beeld van de mogelijkheden voor (duurzame) innovatieve vernieuwingsvermogen van de Zeeuwse (maak)industrie is beschikbaar. Concretisering en uitwerking in projecten vindt momenteel plaats in Pieken en in de werkgroep Vitaal Sloe en Kanaalzone.
	010303: Het realiseren van een Plan van Aanpak Kennisboulevard Vlissingen en, naar gelang de uitkomst van het Plan van Aanpak, het uitvoeren van 1 of meer hieraan gerelateerde deelprojecten.
	Stand van zaken: Het plan van aanpak is nog niet gerealiseerd. In opdracht van de gemeente Vlissingen heeft het RPCZ, samen met een tijdelijk geformeerde 'aanjaaggroep', de ideeën rondom de kenniswerf (zoals de kennisboulevard inmiddels genoemd wordt) verder uitgewerkt. Om de ideeën te illustreren zijn twee excursies naar de High Tech Valley in Eindhoven georganiseerd voor vertegenwoordigers van het Zeeuwse onderwijs, de overheden en bedrijfsleven. De gemeente Vlissingen heeft eind 2006 de regie over de kenniswerf méér in handen genomen en is voornemens de schetsen die gemaakt zijn verder te (laten)uitwerken om daarna, medio 2007, een definitief besluit te kunnen nemen over de invulling van de Kenniswerf Vlissingen. De gemeente Vlissingen heeft twee opdrachten geformuleerd, één t.a.v. de conceptontwikkeling en één t.a.v. onderzoek t.b.v. de gebiedsontwikkeling/grondexploitatie. Vóór de zomer 2007 zijn twee realistische plannen Kenniswerf Vlissingen gereed die uitdrukkelijk in samenhang gezien worden. De conceptontwikkeling wordt opgedragen aan de NV Economische Impuls Zeeland.

	010304: Het stimuleren van de innovatie binnen Zeeland door het formuleren van een vervolgopzet voor het Programma Innovatieve Acties, op basis waarvan één of meerdere innovatieprojecten kunnen worden uitgevoerd. Stand van zaken: De meeste projecten die uitgevoerd werden in het kader van het Programma Innovatieve acties Zeeland hadden een uitloop in de activiteiten tot medio 2006. Door de grootte van dit programma zijn de betrokken partijen nog vrijwel het hele jaar bezig geweest met het afronden van werkzaamheden. Het opstarten van nieuwe projecten is hierdoor wat later op gang gekomen.
Het streven naar een betere aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt.	010401: Het in het kader van het afgesloten Sociaal Akkoord uitvoeren van 35 projecten gericht op: - Zwakke groepen op de arbeidsmarkt - Combinatie arbeid/zorg - Vergrijzing - Aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt Stand van zaken: In 2004 is op initiatief van de Provincie Zeeland door MKB Zeeland, BZW Zeeland, Unie Vakbond voor Industrie en Dienstverlening, CNV, FNV en VZG en de Provincie Zeeland het Sociaal Akkoord ondertekend. Met de ondertekening van het Akkoord hebben de ondertekenaars bekrachtigd dat zij aan vier thema's structureel aandacht willen geven: 1. zwakke groepen op de arbeidsmarkt; 2. vergrijzing op de arbeidsmarkt; 3. aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt en 4. de combinatie arbeid/zorg. Het Akkoord heeft een looptijd van vier jaar (tot 1 januari 2008). De Provincie Zeeland heeft voor vier jaar € 450.000 per jaar gereserveerd t.b.v. projecten die bijdragen aan het verminderen van de knelpunten binnen de vier bovengenoemde thema's. De provinciale bijdrage bedraagt maximaal 50% van de totale projectkosten. De eerste drie jaar zijn in het kader van het Sociaal Akkoord 27 projecten gefinancierd (totaal: € 1.385.000).
Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering.	010501: Besluitvorming voorleggen over het vervolg van de imagocampagne "Welkom in Zeeland" in 2006 en 2007 op basis van een evaluatie eind 2005. Stand van zaken: Op grond van de eerste uitwerking van het advies van Berenschot, zal het nieuwe provinciebestuur een definitief besluit ('go/no go-beslissing') moeten nemen ten aanzien van een vervolgaanpak. 010502: Op basis van een evaluatie van het functioneren van Stichting Economische Promotie en Acquisitie Zeeland (SEPAZ) eind 2005, voorbereiden van een besluit over verdere deelname aan SEPAZ. Stand van zaken: In de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van SEPAZ d.d. 30 maart 2005 is de te volgen koers van SEPAZ besproken. Toen is geconcludeerd dat de leden (Provincie Zeeland en verscheidene Zeeuwse gemeenten) aansluiting van de activiteiten van SEPAZ bij een (op te richten) regionale ontwikkelingsmaatschappij wensen. Derhalve zou SEPAZ dienen te worden ontbonden. Per 31 december 2006 is SEPAZ ontbonden. De ontwikkelingsmaatschappij (werktitel NV Economische Impuls) zal naar verwachting in maart 2007 starten.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Economie

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	785.591	0	0	95.974
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	6.510.057	6.600.575	7.963.707	2.588.935
Totaal	7.295.648	6.600.575	7.963.707	2.684.909

Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.518.368	3.158.650	4.536.144	48.988
Totaal	1.518.368	3.158.650	4.536.144	48.988

Saldo Programma	5.777.280	3.441.925	3.427.563	2.635.920
------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 5,28 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 5,42 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,10 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,04 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 4,49 miljoen
 Er worden kredieten overgeboekt voor € 4,48 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,01 miljoen

De kredieten die in het programma Economie worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Meerjarige budgetten uit het collegeprogramma:

1. Voor de uitvoering van het PSEB innovatie wordt een bedrag naar 2007 overgeboekt van € 183.104. Het betreft een meerjarig budget uit het beleidsprogramma Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit.
2. Voor Gebiedenbeleid werkgelegenheid wordt € 165.143 overgeboekt naar 2007. Het betreft een meerjarig budget uit het beleidsprogramma Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit.
3. Voor Versterken functioneren arbeidsmarkt wordt € 100.965 overgeboekt naar 2007. Het betreft een meerjarig budget uit het beleidsprogramma Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit.

B. Jaaroverschrijdend project:

Voor de TIPP regeling wordt aan de lastenkant € 4.973.907 overgeboekt naar 2007. Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 4.487.156. Het krediet dat in dit programma aan de batenkant wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreft de jaaroverschrijdende TIPP regeling voor een bedrag van € 4.476.994.

De overheadkosten zijn door een wijziging in de toerekeningssystematiek € 0,10 miljoen hoger uitgevallen dan begroot.

Het verschil in de geraamde inkomsten houdt verband met de middelen die kunnen worden gedeclareerd voor de uitgaven in het kader van de TIPP regeling. Als genoemd wordt hiervoor voorgesteld om het krediet over te hevelen naar 2007.

Inleiding

Het toeristisch product is een samengesteld product zowel in de zin van het karakter van de aanbieders (publieke en private) als het soort product (vervoer, vermaak en verblijf). Het toeristisch product heeft een harde component (voorzieningen) en een zachte component (personeel, informatie), die minstens zo belangrijk is voor de beleving van dit product.

Zeeland heeft een goede uitgangspositie om de economische waarde van het toerisme te vergroten. De basis ligt in de natuurlijke aantrekkingskracht van vooral strand, water en landschap aangevuld met cultuurhistorie en ondersteunende dagrecreatieve attracties en voorzieningen. Anders gezegd, vooral de bestaande toeristische kwaliteiten moeten verder worden versterkt. Om ook in de toekomst een rol van betekenis te kunnen spelen op de toeristische markt, zal het accent de komende decennia moeten liggen op een kwaliteitsimpuls in de verblijfsrecreatie. Dit betekent vernieuwing en innovatie in de kampeer- en bungalowsector, bij groepsaccommodaties, hotels/pensions en in de watersport.

Het beleid van de Provincie Zeeland op dit terrein is voorwaardenscheppend. De rol die de provincie daarbij speelt is coördinerend, initiërend en in bescheiden mate faciliterend van aard.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:	
0201:	Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".
0202:	Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.
0203:	Het bevorderen van innovatie.
0204:	Het streven naar een betere aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt.
0205:	Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering

Het toeristisch product Zeeland bestaat grofweg uit een verblijfsrecreatieve en een dagrecreatieve component. De verblijfsrecreatie is de motor van de Zeeuwse toeristische economie; dat wil zeggen dat de ontwikkelingen in deze sector voor een belangrijk deel bepalend zijn voor de werkgelegenheid en bestedingen in de andere sectoren binnen of buiten de toeristisch-recreatieve sector.

Onze middelen (waaronder menskracht en geld) zetten we met name in op het verder versterken en ontwikkelen van de verblijfsrecreatie in Zeeland, de basis van ons toeristisch product. De beschikbaarheid van de middelen van de overheid en bedrijfsleven bepalen mede in hoeverre we de geformuleerde ambities waar kunnen maken. Daarnaast is fysieke ruimte ook een bepalende factor voor de realisatie van de plannen in de toeristisch-recreatieve sector. Bij de dagrecreatie richten we ons met name op het stimuleren van die ontwikkelingen die passen bij de natuurlijke aantrekkingskracht van Zeeland als toeristische bestemming. Daarnaast ondersteunen wij ontwikkelingen die bijdragen aan het verhogen van de belevingswaarde van de natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten van Zeeland. Naast de verbetering van het toeristisch-recreatieve product gaat het komende jaren met name om versterking van de structuur en het in de markt zetten van het toeristisch product Zeeland. Op dit moment wordt een studie verricht naar de positionering van de Zeeuwse identiteit. De resultaten van het onderzoek, dat in 2005 wordt afgerond, zullen leidraad moeten zijn voor het marketing- en promotiebeleid van het Bureau Toerisme Zeeland (BTZ) in de komende jaren.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".	020104: De werkgelegenheid in de watersportsector vergroten door een toename van minimaal 2 watersportboulevards in 2008 in Zeeland.
	Stand van zaken: Er werden in 2006 besprekingen gestart voor de mogelijke realisering van een watersportboulevard in Vlissingen en Zierikzee. Gezien de complexe ruimtelijke invulling binnen grotere projecten in de gemeenten is niet te verwachten dat deze watersportboulevards gerealiseerd zijn in 2008.
	020105: Het realiseren van toeristisch recreatieve netwerken, waarbij het aantal klachten over het toeristisch-recreatief netwerk is afgenomen ten opzichte van 2004 en het gebruik van de routes toeneemt (blijkend uit de fietsintensiteit op de belangrijkste routes en uit de verkoop van routes bij VVV en Bureau Toerisme Zeeland).
	Stand van zaken: Het fietsknooppuntensysteem is gelanceerd in 2006. Uniek voor Nederland was dat dit gelijk op provinciale schaal is gedaan. De uitvoering was in handen van het Routebureau en tijdens het seizoen 2006 bleek al dat het geplande aantal routekaarten was uitverkocht. Dit is een bewijs van het succes van dit netwerk. Op het gebied van wandelnetwerken, werkt de afdeling Economie samen met de Directie Ruimte, Milieu en Water bij het lanceren van "wandelroutes door landelijke gebieden". De eerste route is opgezet en wordt vermarkt door het Routebureau. In samenwerking met Stichting Recreatievaart Nederland (en vanaf 2006 binnen het Investeringsbudget Landelijk Gebied-programma) wordt gewerkt aan het oplossen van knelpunten in het recreatieve watersportnetwerk. Zo zijn projecten goedgekeurd voor de aanleg van (shopping)steigers in Kortgene, Hoedekenskerke en Wolphaartsdijk.
	020106: Het verbeteren van de kwaliteit en diversiteit van de verblijfsrecreatie door de vestiging van 2 tophotels (4 en 5 sterren) in 2008.
	Stand van zaken: Op grond van het onderzoek naar de hotelsector in Zeeland door Horwath Consulting, is v.w.b. mogelijke hotelontwikkelingen gesproken met de gemeentes Goes, Middelburg, Vlissingen, Veere en Schouwen-Duiveland. Vanuit deze initiatieven werd eind 2006 de mogelijkheid besproken voor realisatie van vijf nieuwe hotels of een uitbreiding van een bestaand hotel in de genoemde gemeenten. Het op te richten Ontwikkelingsbedrijf zal deze aanpak verder ter hand nemen.
Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.	020201: Een gezonde en dynamische verblijfsrecreatieve bedrijfstak met toekomst in een landschappelijk aantrekkelijke omgeving.

	Stand van zaken: In 2006 is opdracht gegeven aan Van Nuland & partners om, in samenspraak met de verblijfsrecreatiesector, te komen met een eerste stap op weg naar een mogelijke warme saneringsregeling voor de sector. Voor de bestaande bedrijven die willen en kunnen uitbreiden volgens het Omgevingsplan, wordt gewerkt aan een provinciaal advies aan gemeenten m.b.t. het begrip verevening. Door deze regeling zal de landschappelijke waarde van de bedrijven worden verhoogd. Dit draagt bij aan een gezonde en dynamische verblijfsrecreatieve bedrijfstak met toekomst in een landschappelijke en aantrekkelijke omgeving.
	020202: Overig toeristisch beleid.
	Stand van zaken: Om de werkgelegenheid in de dagrecreatiesector te bevorderen zijn binnen het PSEB middelen vrijgemaakt voor subsidie aan dagrecreatiebedrijven. Voorwaarde is dat nieuwe initiatieven aan minimaal 20 personen werk moeten bieden. In dit kader zijn projecten beloond en opgestart in Middelburg (Voetbal Totaal en Utopia) en worden projecten in Middelburg, Vlissingen en Terneuzen bestudeerd.
Het bevorderen van innovatie.	020301: Het bevorderen van de innovatie door de realisatie van een Digitaal Knooppunt door het BTZ en het laten realiseren van de koppeling tussen de toeristische databank, databanken met route-informatie en geografische informatiebestanden.
	Stand van zaken: Het digitaal knooppuntensysteem is ontwikkeld voor Walcheren. Daarmee is deze pilot voltooid en het Routebureau zal nagaan of er ook in andere regio's in Zeeland behoefte is aan dit medium. Het Fietsknooppuntensysteem kan vanaf 2006 helemaal digitaal worden bestudeerd en worden verkregen. Ook dit project is hiermee afgerond.
Het streven naar een betere aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt.	020401: Het realiseren van een plan van aanpak voor een betere afstemming van het onderwijsaanbod en de werkgelegenheid in de toeristische sector.
	Stand van zaken: Met de Hogeschool Zeeland en het ROC zijn gesprekken gevoerd m.b.t. "toeristische opleidingen". Dit heeft er o.a. toe geleid dat er een opleiding "kusttoersime" is gestart aan de Hogeschool Zeeland in samenwerking met het NHTV. Verder is een deel van de opleidingen opgenomen in het Kenniscentrum R&T, dat wellicht in het kader van "Pieken in de Delta" wordt gehonoreerd.
Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering	020501: Zeeland als watersportprovincie een grotere bekendheid geven dan in 2004, het aantal voorzieningen voor schepen en duikers kwalitatief uitbreiden en de waterinfrastructuur aanmerkelijk verbeteren.
	Stand van zaken: Door gerichte promotie-acties is in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland en Noord-Brabant zijn Zeeland en de Delta nog beter op de kaart gezet als watersportgebieden. In samenwerking met het Nederlandse Onderwatersport Bond en de gemeente Schouwen-Duiveland zijn duikvoorzieningen gerealiseerd.
	020502: Zeeland als vakantieprovincie (land- en waterrecreatie en de culinaire specialiteiten) een nog grotere bekendheid geven dan in 2004. De kennistransfer intensiveren met de activiteiten van het "Kenniscentrum recreatie en toerisme".

	Stand van zaken: In een dalende markt (afname van aantal overnachtingen in 2005 t.o.v. 2004) is door de Provincie, in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken en de Stichting Marketing en Promotie Zeeland Delta in 2006 een extra promotiecampagne uitgevoerd ter waarde van € 600.000. Wat betreft de kennistransfer, zijn door het Kenniscentrum bijeenkomsten georganiseerd voor het bedrijfsleven en de overheid. In dit kader vallen te noemen de Toeristische Ontmoetingsdag en de expertmeetings.
	020503: Het cultuuraanbod voor de toerist beter ontsluiten door het vergroten van het aantal bezoekers ten opzichte van 2004 bij de aanbieders van het cultuur toeristisch aanbod en het formuleren van minimaal 3 projecten waarbij de samenwerking tussen cultuur en toerisme kan worden bevorderd
	Stand van zaken: Genoemd kunnen worden: - verder ontwikkeling van de Staats-Spaanse linies als cultuurtoeristisch product; - opzet van project "Zeeland Festivalland" waarbij de festivals worden gebruikt als dagrecreatievoorziening voor een groot en wellicht nieuw publiek; - meewerken aan extra impuls voor de "Bezoekerscentra op het Platteland" in Zeeland en Vlaanderen.
	020504: Het profileren van Zeeland naar de toerist toe als visserij- en aquacultuurprovincie door ontwikkeling van een regionaal concept.
	Stand van zaken: Door het project "Zilte Zaligheden" wordt de visserij en de aquacultuur onder een breed publiek gebracht in Nederland, Duitsland en België.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Toerisme en Recreatie

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	125.000	150.000	150.000	266.166
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	7.256.691	5.901.645	6.346.251	5.048.283
Totaal	7.381.691	6.051.645	6.496.251	5.314.449
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.667.931	4.011.000	4.360.681	2.956.503
Totaal	5.667.931	4.011.000	4.360.681	2.956.503
Saldo Programma	1.713.760	2.040.645	2.135.570	2.357.946

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 1,18 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor € 0,08 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,13 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 1,39 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € -1.4 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen meerjarige budgetten. Voor Uitvoering PSEB recreatie wordt een bedrag overgeboekt van € - 46.008 en voor Culturele biografie € - 30.077.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Er is een geraamd bedrag van € 1,4 miljoen in 2006 niet besteed voor het Europese programma MAYA en derhalve is dit bedrag ook niet als bate gedeclareerd. De ramingen zijn in de loop van het begrotingsjaar niet meer aangepast aan de benodigde middelen in 2006. De declaratieperiode loopt niet synchroon met het begrotingsjaar en bij het opstellen van de declaratie was de laatste mogelijkheid om een begrotingswijziging aan te bieden reeds verstreken.

Inleiding

De provincie heeft wettelijke taken inzake vergunningverlening en handhaving, externe veiligheid, bodemsanering, geluid. De provincie heeft ook belangrijke taken en bevoegdheden op terrein van de leefbaarheid. Bescherming van milieu is in hoge mate verbonden met ontwikkelingen in andere beleidsvelden. Het milieubeleid fungeert daarbij vooral als stimulator voor andere beleidsterreinen om een bijdrage te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de fysieke omgeving. Daarnaast heeft het milieubeleid direct doorwerkende instrumenten richting bijvoorbeeld bedrijven en bodemvervuiling.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:	
0301:	Een gezonde en veilige leefomgeving waarin geen ernstige hinder vanwege bedrijfs- en transportactiviteiten optreedt.
0302:	Een bodem die zo schoon is dat hij geschikt is voor het gewenste maatschappelijk gebruik.
0303:	Een duurzaam gebruik van energie zodat de uitstoot van broeikasgassen wordt teruggedrongen en opwarming van de aarde wordt voorkomen.
0304:	Het voorkomen van en het op milieuvriendelijke wijze hergebruiken en verwerken van afval.
0306:	Naast bestaande instrumenten zoals vergunningverlening en handhaving beperken de bedrijven de milieudruk verder door duurzaam ondernemen/maatschappelijk verantwoord ondernemen.
0307:	Het door handhaving bewerkstelligen van normconform gedrag.
0309:	Het op een professionele en onderling afgestemde wijze handhaven door c.q., tussen handhavende organisaties.
0310:	Een veilig gebruik van bad- en zwemgelegenheden en oppervlaktewater.

Een goed milieubeleid, gericht op het realiseren en vasthouden van een goede milieukwaliteit. De provincie voert dit in belangrijke mate zelf uit. Het gaat onder andere om vergunningverlening voor industriële bedrijven en afvalverwerkers (lucht, bodem, geluid, afval, veiligheid enz.), bodemsanering door de provincie zelf, toetsing van sanering door derden en het stimuleren van particulieren en bedrijfssaneringen. De provincie draagt zorg voor de naleving van de regelgeving voor de leefomgeving en voor de milieuwetgeving in het bijzonder. Hiertoe ontwikkelt de provincie een transparant milieubeleid op het gebied van toezicht, preventie en repressieve handhaving, klachten- en incidentenbehandeling en metingen, alsmede het coördineren en voeren van de regie in de samenwerking tussen en met andere handhavingsbevoegde overheden. Het beleid is vastgelegd in de nota "Handhaving omgevingsbeleid". Daarnaast stimuleert de provincie vanuit haar regisserende rol het samenwerken met gemeenten, beleidsvernieuwing ten behoeve van een oplossing voor hardnekkige milieuproblemen, duurzaam ondernemen en duurzame energie en draagt zij zorg voor de ontkoppeling van economie en milieu. Het beleid is vastgelegd in de nota's "milieubeleidsplan Groen Licht" en "Handhaving omgevingsbeleid" en wordt uitgevoerd middels een aantal uitvoeringsprogramma's en acties.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Een gezonde en veilige leefomgeving waarin geen ernstige hinder vanwege bedrijfs- en transportactiviteiten optreedt.	030101: Het vanuit een stimulerende en coördinerende rol beperken van de risico's waaraan burgers worden blootgesteld, ten gevolge van bedrijfs- en transportactiviteiten, tot een zo laag mogelijk niveau met een maximum van de wettelijke grenswaarde (10-6). Stand van zaken: Gezondheid is geen objectief begrip maar een resultante van de verwerking van allerlei uitwendige invloeden (zoals voeding, gezinsleven, werkkring, leefstijl, woningkwaliteit, milieu-invloeden). Bij milieufactoren gaat het om geluid, geur, externe veiligheid, gevaarlijke stoffen. Er is milieu-informatie verzameld die wordt gebruikt om te berekenen wat het cumulatieve effect is van deze milieufactoren op de gezondheid van de Zeeuwse burger. Tevens is nagegaan op welke wijze deze milieu-informatie naar de burger gecommuniceerd kan worden. Het IPO-project dat mede door Zeeland wordt getrokken kost veel tijd en moeite om alle provincies op één lijn te krijgen. Het meerjarenprogramma externe veiligheid is opgesteld en in uitvoering genomen. Via de "regeling programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden" heeft het rijk voor 2004 en 2005 ruim € 1 miljoen aan de provincie en de gemeenten beschikbaar gesteld voor versterking van de uitvoering van het extern veiligheidsbeleid en het uitvoeren van nieuwe taken door provincies en gemeenten. In de jaren 2004 en 2005 is het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma "Risico's InZicht" uitgevoerd. In voorjaar 2006 is dit programma afgerond en is een eindrapport opgesteld. De uitvoering van het externe veiligheidsbeleid wordt voor de jaren 2006-2010 voortgezet. Hiervoor is een Meerjarenprogramma opgesteld op basis van een nieuwe regeling programmafinanciering (€ 1,1 miljoen per jaar), waarin de begrippen samenwerking en structurele uitvoering nog belangrijker doelen zijn. Het Meerjarenprogramma 2006-2010 is in december 2005 door alle gemeenten en de regionale brandweer (veiligheidsregio) goedgekeurd en na vaststelling door GS in januari 2006 in uitvoering genomen. Ook over de uitvoering van het Meerjarenprogramma zal regelmatig gerapporteerd worden. De uitvoering van BRZO in samenwerking met de brandweer en de AID is voortgezet. Alle geplande inspecties zijn uitgevoerd, waarbij de technische en organisatorische voorzieningen van bedrijven zijn geïnspecteerd. Bijdrage is aan landelijke verbeteringen van BRZO via het BeterZO-traject. Tezamen met de partners is een nieuw inspectie- en beoordelingsprogramma BRZO opgesteld voor 2007-2012. Voor lichthinder is een projectplan opgesteld. In 2006 is de eerste provinciale lichtbronnenkaart in Nederland opgeleverd. Met deze kaart is een eerste deelproduct van het uitvoeringsprogramma licht en duisternis gereed: namelijk de nulsituatie. Deze nulsituatie licht&duisternis is middels een startbijeenkomst in oktober 2006 gepresenteerd aan gemeenten, waterschappen en rijkswaterstaat. In 2007 zal worden onderzocht hoe de abdijslimmer verlicht kan worden, verder zal nadere uitwerking van een stimuleringsregeling plaatsvinden om de eerste goede voorbeelden voor slim verlichten in te vullen. Goede voorbeelden op het gebied van industriële verlichting, sportveldverlichting, recreatieparken e.d. Daarnaast wordt een aanzet gemaakt ter invulling van het afwegingskader.

	030102: De provincie voert de vergunningverlening zodanig uit, dat alle bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is, beschikken over een adequate vergunning.
	Stand van zaken: Aan 7 bedrijven is inmiddels een IPPC-proof vergunning verleend. Voor de overige bedrijven geldt dat of een IPPC-toets is ingediend of dat binnenkort een revisie-aanvraag wordt ingediend waarin de IPPC-toets onderdeel van uitmaakt. De einddoelstelling is om vóór 31 oktober 2007 de vergunningen en/of toetsen af te ronden. Voor alle van toepassing zijnde vergunningen is een BLK-toets uitgevoerd. De toets wordt in principe bij de aanvraag verlangd. In het BMP-4 traject is extra aandacht besteed aan het aspect fijn stof. Ook bij de vergunningverlening zijn zonodig extra maatregelen voorgeschreven om aan het Besluit Luchtverontreiniging te kunnen voldoen. Op grond van de IPPC is het mogelijk om extra eisen t.a.v. de monitoring van emissies op te leggen. Er is een provinciale projectgroep Wabo, samengesteld uit de afdelingen RMW, die ervoor dient te zorgen dat de provincie op 1 januari 2008 klaar is voor de omgevingsvergunning. Er hebben onderzoeken plaatsgevonden naar de gevolgen van de Wabo voor capaciteit mbv de Impactmeter van Oranjewoud en de samenwerking met andere overheden (actorenanalyse). Op basis van de uitkomsten is tijdens de werkconferentie "De fundamenteen neerzetten" en in Het MT de mogelijke keuze besproken. De voorlopige ambtelijke keuze is in een bijeenkomst op 7 november 2006 gecommuniceerd met alle betrokken partijen. Alle aanvragen om ontbrandingstoestemmingen en meldingen die zijn ontvangen zijn afgehandeld. Eind 2006 is een nieuw standaardvoorschriftenpakket aangeschaft, waarin de IPO-kaderstellingsvoorschriften zijn opgenomen.
	030103: Het stimuleren van derden en tevens zelfstandig uitvoering geven aan het leveren van een evenredige bijdrage aan het bereiken van de nationale afspraken over grootschalige luchtverontreiniging.
	Stand van zaken: Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar toepassing van (geo)informatie middels satelliettoepassingen. Hierbij vormt de pilot voor luchtkwaliteit een deelproduct. Eind 2006 was het projectplan hiervan in ontwikkeling, in 2007 zal dit projectplan worden geaccordeerd.
	030104: Het stimuleren van derden en tevens zelfstandig uitvoering geven aan inspanningen om in 2010 de streefwaarde ten gevolge van emissies niet meer te overschrijden.
	Stand van zaken: Het actieplan fijn stof is opgesteld en vastgesteld door GS. Over de aanpak en de uit te voeren activiteiten/maatregelen is in de Statencie van september gediscussieerd. In het actieplan zijn korte termijn acties (eenvoudig door te voeren acties/maatregelen tegen lage kosten) en middellange/lange termijn acties (acties die op langere termijn kunnen worden uitgevoerd en waarvoor eerst nader onderzoek nodig is) opgenomen.
	030105: Vanuit haar uitvoerende rol dient de provincie ernstige geurhinder (hedonische waarde gelijk aan -2 of negatiever) van grote bedrijven, waarvoor de provincie bevoegd gezag is, in 2010 te voorkomen.

	030106: Vanuit haar uitvoerende rol dient de provincie in 2030 in alle Zeeuwse gebieden een goede akoestische kwaliteit te realiseren. Stand van zaken: De geluidruimte rond het industrieterrein Sloe is nagenoeg vol. Nieuwe activiteiten op het industrieterrein zijn alleen mogelijk als de geluidszone wordt verruimd. In 2004 is gestart met de voorbereidingen om tot aanpassing van de geluidszone te komen. Ten behoeve van de zone-aanpassing zijn de hogere waarden vastgesteld, is tezamen met de gemeenten Borsele en Vlissingen en Zeeland Seaports een beleidsregel opgesteld, waarin aangegeven staat hoe met de beschikbare geluidruimte moet worden omgegaan en is ten behoeve daarvan een akoestisch inrichtingsplan opgesteld. De bestemmingsplannen, waarin de zonewijziging wordt geregeld zijn in oktober vastgesteld. Het wetsvoorstel luchtvaartwet waarin de decentralisatie naar provincies is geregeld is op 10 februari 2006 ingediend bij de Tweede Kamer (kamerstuknummer 30 452). Door de IPO werkgroep is een reactie op de wetsvoorstel opgesteld. In verband met de verkiezingen is behandeling in de Kamer uitgesteld tot na de kabinetsformatie. Binnen RMW is ten behoeve van de decentralisatie een interne werkgroep opgericht. De overeenkomst tussen provincie en vliegveld Midden-Zeeland is geëvalueerd. Daarbij zijn geen bijzonderheden opgetreden.
Een bodem die zo schoon is dat hij geschikt is voor het gewenste maatschappelijk gebruik.	030201: Door stimulering van derden en deels zelfstandige uitvoering, dienen in 2030 alle verontreinigde locaties gesaneerd, dan wel beheersbaar te zijn en in 2012 is 20% van de locaties gesaneerd of beheersbaar. Stand van zaken: Er zijn circa 150 historische onderzoeken uitgevoerd waarvan de resultaten met de belanghebbenden gecommuniceerd zijn. Voorts zijn in 2006 verschillende oriënterende onderzoeken opgestart. Er zijn veel beschikkingen genomen op de vele bodemonderzoeken en saneringsplannen die door derden zijn ingediend. Daaronder waren veel bodemonderzoeken die relatie hadden met de toekomstige aanleg van de weg N57. Alle beschikkingen zijn binnen de wettelijk beschikbare termijn afgehandeld. Het project beschikkingen op internet is inmiddels afgerond, er zal nog een evaluatie plaatsvinden. 030202: Vanuit haar coördinerende en tevens uitvoerende rol bevordert de provincie een duurzaam gebruik van de bodem.

	Stand van zaken: Bedrijven die weigeren mee te werken aan de operatie bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (BSB-operatie) worden verzocht, zonodig via een aanwijzing, om een verkennend bodemonderzoek uit te voeren. Deze operatie is in oktober gestart en zal in 2007 doorlopen. Voorts is in 2006 de regiefunctie op bodemsaneringgebied nog verder vorm gegeven en onderhouden. Er is actief in overleg getreden met vastgoedbeheerders, woningbouwcoöperaties, projectontwikkelaars, makelaars e.d.. In het kader van het in 2006 uitgevoerde klantenonderzoek zijn nuttige contacten gelegd met bovenstaande externen. In 2006 heeft het Platform bodembeheer, waarin de overheden zitting hebben, verscheidene activiteiten ontplooid waarmee duidelijkheid en uniformiteit op bodemgebied is bevorderd. In 2006 is gestart met de voorbereiding van het opstellen van een provinciale Bodemvisie. In die visie zal worden bepaald aan welke acties de meeste prioriteit zal worden toegekend. Met gedeeltelijk provinciaal geld worden de ontoereikende afdekkingen op een aantal voormalige stortplaatsen verbeterd. Voor verschillende stortplaatsen is dit inmiddels gebeurd, en er staan nog verschillende stortplaatsen in de planning om daar hetzelfde te doen. Verschillende instanties zien inmiddels de win-win situatie, hetgeen betekent dat veel geld van derden wordt gebruikt om de problematiek op te lossen.
Een duurzaam gebruik van energie zodat de uitstoot van broeikasgassen wordt teruggedrongen en opwarming van de aarde wordt voorkomen.	030301: Vanuit haar stimulerende rol levert de provincie een evenredige bijdrage aan de realisatie van de nationale klimaatdoelstellingen (in periode 2008-2012 uitstoot broeikasgassen verminderen met 6% ten opzichte van 1990). Stand van zaken: Het Uitvoeringsprogramma Energie & Klimaat 2004 - 2005 is afgerond. Met het aflopen van het uitvoeringsprogramma en het opstellen van het omgevingsplan en omdat energie een steeds belangrijker vraagstuk is geworden, is besloten een strategische nota energie op te stellen, daarin zal de ambitie en de rol van de provincie op het brede energie-dossier worden aangegeven. 030302: Stimuleren dat in 2010 minimaal 250 Megawatt aan windenergie in Zeeland is gerealiseerd. Stand van zaken: Met het aflopen van het uitvoeringsprogramma en het opstellen van het omgevingsplan en omdat energie een steeds belangrijker vraagstuk is geworden, is besloten een strategische nota energie op te stellen. Daarin zal de ambitie en de rol van de provincie op het brede energie-dossier worden aangegeven. Ten behoeve hiervan is in de 2e helft van 2006 een verkenning uitgevoerd naar de relevantie van de landelijke transitie sporen voor Zeeland.
Het voorkomen van en het op milieuvriendelijke wijze hergebruiken en verwerken van afval.	030401: Stimuleren dat de afvalstroom in omvang en schadelijkheid vermindert, alsmede het streven naar een beheer van afvalstoffen overeenkomstig de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer, zoals in het Landelijk Afval Plan aangegeven.

	Stand van zaken: Door andere prioriteitsstelling is nog geen start gemaakt met het grensoverschrijdend project inzake het beheer van te verwijderen afval. Het project Afval haal eruit wat er in zit wordt momenteel financieel afgewikkeld en afgesloten. Daarna kan mogelijk de discussie opnieuw worden opgestart over het invoeren van Diftar, als de gezamenlijke gemeenten dat alsnog zouden willen. Voor het IPO project kaderstelling vergunningverlening afval is het document gereed gemaakt voor gebruik. Het project de verwerking verantwoord blijft in de verdrukking. Hoge prioriteit zal hieraan worden gegeven dit eerst af te ronden.
Naast bestaande instrumenten zoals vergunningverlening en handhaving beperken de bedrijven de milieudruk verder door duurzaam ondernemen/maatschappelijk verantwoord ondernemen.	030601: Stimuleren dat steeds meer bedrijven bij duurzaam ondernemen opschuiven van (non)interesse naar implementatie en routine en daarbij de omgevingskwaliteiten vergroten en de economische vitaliteit versterken.
	Stand van zaken: Het stimuleren van duurzaam ondernemen is succesvol voortgezet. Na de VNCI prijs voor het project Masterclass duurzaam ondernemen industriële bedrijven in 2005, heeft dit nu geresulteerd in de landelijke prijs het Ei van Columbus voor het project Duurzaam Tholen. De succesformule "het als provincie mogelijk maken dat groepen bedrijven samen en van elkaar leren en tegelijkertijd concrete instrumenten/tools (o.a. de milieubarometer) toepassen", werkt. De strategie is aangepast in die zin dat niet langer de economie en milieu centraal staan, maar dat ook de sociale component bij initiatieven wordt betrokken (de triple P: people, planet, profit). Voorjaar 2006 is een evaluatie over duurzaam ondernemen uitgevoerd, waarin wordt teruggekeken over de jaren 2001-2005, en waarbij vooruit wordt gekeken naar de aanpak voor de 2006-2010. In het werkplan 2006-2010 zijn organisatie, capaciteit en planningsbeleid opgenomen als nadere uitwerking van het IOP. Dit zal tezamen met de drie betreffende beleidsvelden worden uitgewerkt in een visie welke samen met de evaluatie, als speerpunt van beleid, aan GS zal worden aangeboden, waarna in overleg met communicatie de publiciteit zal worden gezocht.
	030602: Het stimuleren van duurzame bedrijventerreinen.
	Stand van zaken: MKB-barometer projecten zijn opgeschaald naar gemeenten Middelburg en Borsele. Een doorstart Vitaal S+K is gemaakt via Interregproject "Bedrijventerrein management" en nieuw deelproject "Duurzame innovatie chemie". Verder is de provincie betrokken bij het internationale project FSI (facilitating sustainable innovation). Inmiddels zijn er drie bijeenkomsten geweest waarvan twee in 2006. Dit heeft geresulteerd in drie projectvoorstellen én versterking van de partnerkring Zeeuwse MKB. Via contacten met 'de driehoek rond' en een bijdrage aan integraal jeugdbeleid is ook de slag richting welzijn, sociaal domein gemaakt. Het is de intentie dat én milieu én economie én welzijn samen gaan werken aan duurzaam ondernemen / MVO breed. In het kader van het 2e programma 'Leren voor een duurzame ontwikkeling' zijn aan 26 projecten subsidies toegekend. De looptijd van de projecten zijn veelal meerdere jaren. Enkele projecten zijn afgerond. Tevens zijn verscheidene trainingen georganiseerd voor beleidsambtenaren inzake duurzame ontwikkeling.

Het door handhaving bewerkstelligen van normconform gedrag.	030701: Het vanuit een regulerende rol beperken van het aantal bedrijven met een slecht naleefgedrag, het verminderen van het aantal overtredingen bij bedrijven en het voorkomen van overtredingen bij bodemsaneringen en grondstromen. Stand van zaken: - het aantal bedrijven met slecht naleefgedrag is gelijk gebleven; - het aantal overtredingen bij bedrijven is, ondanks een striktere uitvoering van de handhaving, gelijk gebleven; - Alle bodemsaneringen zijn in 2006 gecontroleerd; hierbij zijn geen ernstige overtredingen geconstateerd.
Het op een professionele en onderling afgestemde wijze handhaven door c.q., tussen handhavende organisaties.	030901: Het vanuit een regisserende rol zorgdragen dat overheden in 2006 de in het kader van de professionalisering gemaakte afspraken nakomen. Stand van zaken: De provincie heeft zijn regisserende rol naar behoren uitgevoerd. 030902: Het vanuit een regisserende rol zorgdragen dat samenwerking tussen handhavingpartners in 2006 wordt gecontinueerd. Stand van zaken: In 2006 is een nieuwe bestuursovereenkomst 2006-2010 voor de samenwerking vastgesteld.
Een veilig gebruik van bad- en zwemgelegenheden en oppervlaktewater.	031001: Het door de provincie, vanuit haar uitvoerende rol, voorkomen van onveilige situaties omtrent bad- en zwemgelegenheden en zwemplaatsen oppervlaktewater. Stand van zaken: Bij controle van alle bad- en zwemgelegenheden en zwemplaatsen zijn geen onveilige situaties geconstateerd.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Milieu

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	321.610	313.400	310.400	160.575
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	14.906.389	12.781.125	14.999.900	15.943.016
Totaal	15.227.999	13.094.525	15.310.300	16.103.591
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	2.926.106	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	2.038.880	3.312.126	4.559.750	4.786.520
Totaal	4.964.986	3.312.126	4.559.750	4.786.520
Saldo Programma	10.263.013	9.782.399	10.750.550	11.317.071

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 0,79 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,69 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,52 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 0,96 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,23 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor € 0,16 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede baten € 0,39 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Meerjarige budgetten uit het collegeprogramma:

1. Voor Milieubeleidsplan een onderdeel van Groen Licht genoemd in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij" wordt € 289.072 overgeboekt naar 2007.
2. Voor Actieprogramma energie, onderdeel van het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij", wordt € 193.548 overgeboekt als zijnde de subsidie-afrekening van het project energiebesparing huishoudens.

B. Jaaroverschrijdend project:

1. Voor externe veiligheid wordt aan de lasten kant een bedrag van € 182.701 overgeboekt naar 2007.
2. Voor Actief bodembeheer een blijvend meerjarig project wordt een bedrag van € 19.143 overgeboekt naar 2007.
3. Voor programma leren voor duurzaamheid wordt een bedrag van € 6.922 overgeboekt naar 2007.
4. Voor het Interreg-project bedrijventerreinen management wordt een bedrag van € 16.315 overgeboekt naar 2007. Dit project kent een doorlooptijd t/m eind 2007.
5. Voor Servicepunt handhaving, een blijvend meerjarig project wordt een bedrag € 70.790 overgeboekt naar 2007.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Het negatieve saldo tussen raming en besteding van € 0,6 miljoen dat het programma milieu laat zien is veroorzaakt door de uitvoering van bodemsaneringsprojecten. Aan de batenzijde is voor knelpunten bodemsanering € 0,44 miljoen meer ontvangen dan geraamd van het ministerie van VROM.

Doordat op het gebied van bodemsanering prioriteit is gegeven aan het afdekken van de voormalige stortplaatsen is er minder besteed voor reguliere bodemsaneringsprojecten ad. € 1,2 miljoen.

De werkelijk resterende rijksmiddelen minus de bestede apparaatskosten voor bodemsanering (€ 0,2 miljoen) zijn conform voorschrift Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten toegevoegd aan de voorziening bodemsanering waardoor de middelen in 2007 weer beschikbaar komen om te worden aangewend voor uitvoering van het bodemsaneringsprogramma 2005-2009

Inleiding

Het provinciale onderwijsbeleid is met name gericht op een evenwichtige spreiding en op kwaliteit van onderwijsvoorzieningen (van primair tot universitair) in de provincie, gerelateerd aan een goede bereikbaarheid. Daarnaast speelt de provincie een adviserende rol richting ministerie van Onderwijs, Cultuur en Welzijn.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

0401:

Een samenhangend stelsel van kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen (van primair tot universitair niveau) binnen Zeeland die goed bereikbaar zijn.

Het beleidsveld onderwijs is in eerste aanleg voorwaardenscheppend, signalerend, stimulerend, adviserend en in beperkte mate faciliterend van aard, maar ook organiserend en regisserend. Het landelijk beleid wordt gevormd en ondersteund door onderwijsvernieuwing en door samenwerking binnen het onderwijs, horizontaal en verticaal. De provincie Zeeland streeft naar een samenhangend stelsel van kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen, evenwichtig over de provincie verspreid en goed bereikbaar. Ook richt het beleid zich op samenwerking met de arbeidsmarkt en met de beleidsvelden jeugdzorg, welzijn en cultuur. Gezien de geografische ligging van Zeeland initieert, begeleidt en steunt de provincie met name grensoverschrijdende activiteiten en projecten met Belgisch Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk.

Het beleid is vastgelegd in de nota "Integraal Onderwijsbeleid" (augustus 2002). Deze nota vormt een beleidsmatig houvast voor de komende jaren, naast het geformuleerde sociaal-economisch beleid, het zorg- en welzijnsbeleid en het cultuurbeleid en is in 2005 geëvalueerd.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Een samenhangend stelsel van kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen (van primair tot universitair niveau) binnen Zeeland die goed bereikbaar zijn.	040102: Betrokken zijn bij 3 instellingen voor hoger onderwijs.
	Stand van zaken: In het kader van het Akkoord Zeeuwse Kenniseconomie worden diverse projecten in het hoger onderwijs gestimuleerd en ondersteund.
	040106: Een evenwichtige spreiding van onderwijsvoorzieningen over de provincie.
	Stand van zaken: Primair onderwijs is een voorziening in de eigen woonomgeving en de bereikbaarheid is dus geen probleem. Bij het voortgezet onderwijs, in grotere dorpen en in de steden van Zeeland, komt het probleem van de bereikbaarheid. Fiets en openbaar vervoer komen dan in beeld. De Stichting Scholierenvervoer Zeeland heeft laten onderzoeken in hoeverre het huidige openbaar vervoeraanbod voldoet aan de wensen van de, met name, middelbare scholieren die er gebruik van maken. De uitkomst van het onderzoek is dat het aanbod redelijk is, maar dat er groepen leerlingen zijn, wonend in de periferie, die met veel overstappen hun reisdoel bereiken. Dit knelpunt wordt 'meegegeven' aan de opstellers van de nieuwe dienstregeling. Voor studenten van het Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO), het Hoger Beroeps Onderwijs (HBO) en het universitair onderwijs is er geen sprake van vervoersproblemen wanneer zij op kamers wonen in één van de vier 'grote' Zeeuwse steden Middelburg, Vlissingen, Goes en Terneuzen waar deze onderwijsinstellingen gevestigd zijn. De spreiding van het voortgezet onderwijs over de provincie, gerelateerd aan het aantal inwoners, is goed te noemen.
	040107: Verbreding en verdieping van onderwijscontacten in de provincie.
	Stand van zaken: Nieuwe methodieken en ontwikkelingen: In het kader van akkoord Zeeuwse kenniseconomie wordt: • magazine gemaakt over het Zeeuwse onderwijs t.b.v. de regio én omliggende gebieden; • door de Zeeuwse onderwijsinstellingen een Diensten Centrum Onderwijs ingericht; • de Provincie Zeeland heeft verder middelen beschikbaar gesteld om te komen tot een betere doorstroom van havisten naar het hbo; • overige projecten: het ICT-project voor mensen met een beperking, project kunst- en cultuurklassen, Project Objectgeschiedenis voor kinderen; Kunst Expeditie en Art for All.
	040108: Het bevorderen en deelnemen aan grensoverschrijdende projecten/programma's.

Stand van zaken:

In 2006 heeft wederom een mede door de Provincie Zeeland georganiseerde en gesubsidieerde internationale onderwijsconferentie plaatsgevonden, de "Accord Conference", ook wel de oktoberconferentie genaamd (vindt altijd in oktober plaats). Aan deze zeer geslaagde conferentie, die dit keer plaatsvond in Middelburg en Terneuzen, deden scholen mee (met meer dan 80 vertegenwoordigers) uit de Engelse provincies Suffolk en Norfolk, uit de Belgische provincies Oost- en West-Vlaanderen, en uiteraard uit Zeeland. De internationale uitwisselingen die veelal voortvloeien uit deze conferentie, worden door de Provincie Zeeland gestimuleerd en gesubsidieerd.

Om o.a. deze Accord Conference (en eventuele andere internationale onderwijsactiviteiten) te kunnen organiseren en elkaar op de hoogte te houden van diverse ontwikkelingen, is ook in het jaar 2006 de Steering Group Education Accord meerdere keren bijeen gekomen. Deze groep bestaat uit vertegenwoordigers van Engelse, Belgische en Zeeuwse overheden op het gebied van onderwijs, vaak aangevuld met andere onderwijsdeskundigen. Een ander internationaal samenwerkingsverband dat in 2006 wederom actief geweest is, is de grensoverschrijdende werkgroep ICT / VLOD (Vlaamse Onderwijsdagen), "Wergroep De Schelde" genaamd, bestaand uit Belgische en Zeeuwse vertegenwoordigers uit het (ICT)onderwijs en de overheid. Deze ICT-werkgroep is een bloeiende werkgroep die zich sterk maakt voor totale integratie van ICT in het onderwijs en MET een koppeling naar de thuissituatie. In maart 2006 heeft de werkgroep de inmiddels bekende Vlaamse Onderwijsdagen georganiseerd, gecombineerd met een internationale, driedaagse ICT-beurs.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Onderwijs

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	170.765	100.000	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.199.958	996.153	2.804.153	2.752.121
Totaal	1.370.723	1.096.153	2.804.153	2.752.121
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	115.213	24.455	74.455	73.979
Totaal	115.213	24.455	74.455	73.979
Saldo Programma	1.255.510	1.071.698	2.729.698	2.678.142

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 0,52 miljoen
 Er zijn minder overheadkosten dan geraamd - € 0,53 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 0,01 miljoen

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

De baten en lasten zijn verder verlopen conform de begroting.

Stad & Platteland

- 5 - Stedelijke Vernieuwing
- 6 - Vitaal Platteland
- 7 - Ruimtelijke Ontwikkeling
- 8 - Vervoer
- 9 - Verkeersveiligheid
- 10 - Infrastructuur
- 11 - Sociaal Beleid
- 12 - Zorgvoorzieningen
- 13 - Cultuur

Inleiding

Stedelijke vernieuwing op Zeeuwse schaal heeft betrekking op steden en dorpen. Het Rijk stelt een decentraal investeringsbudget beschikbaar voor periodes van 5 jaar. De provincie kent de middelen toe op basis van opgestelde meerjarige programma's voor stedelijke vernieuwing van gemeenten die daarvoor hebben gekozen. Daarnaast wordt in andere gemeenten op projectbasis middelen uit het budget ingezet. Anders dan in de vroegere stads- en dorpsvernieuwingsregeling, vindt afrekening plaats op basis van resultaten en niet op basis van verantwoording van besteding.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

0501:

Een betere woon-, werk en leefomgeving in steden en dorpen.

0502:

Een impuls voor complexe achterstandsituaties in fysiek en sociaal opzicht.

0503:

Zorgvuldig ruimtegebruik.

Verbetering woon-werk en leefklimaat gebouwde omgeving

Het doel van stedelijke vernieuwing is het verbeteren van de kwaliteit van de gebouwde omgeving in bestaande stedelijk gebied en in de bestaande dorpsbebouwing. Daarmee wordt het woon-, werk- en leefklimaat opgewaardeerd. Het investeringsbudget is niet bedoeld als subsidie maar als "trigger money". Dat wil zeggen: geld om aan te jagen en vernieuwingsprocessen op gang te brengen. Zo worden andere publieke en private investeringen voor dit doel gemobiliseerd, die zonder dit budget niet zouden worden ingezet, dan wel op uitleglocaties zouden zijn gericht.

Een impuls voor complexe achterstandsituaties in fysiek en sociaal opzicht

Stedelijke vernieuwing is een integraal proces dat planmatig en programmatisch moet worden aangepakt. Plannen en investeringen hangen samen. De synergie is niet vanzelfsprekend. Soms is er veel energie nodig om dat te bereiken. Er is een wisselwerking tussen veroudering van de fysieke omgeving en sociale effecten. Het oplossen van bodemproblematiek vraagt heel andere oplossingen in een heel ander traject dan het verplaatsen van een bedrijf, maar beide zaken hangen samen als je verder wilt met herinrichting van een plek.

Zorgvuldig ruimtegebruik

Investeren in bestaand bebouwd gebied legt geen extra beslag op schaarse ruimte. Investeren in bestaand bebouwd gebied is wel complexer en doorgaans kostbaarder, omdat er eerst van alles moet worden gedaan om ruimte te kunnen benutten. In de programmabepaling is het van belang dat ruimtelijke plannen economisch haalbaar en maatschappelijk uitvoerbaar zijn, en omgekeerd dat het niet blijft bij plannen opstellen. Dit is in de praktijk lang niet zo vanzelfsprekend als het lijkt. Soms is het een weerbarstig probleem, met veel samenhangende vragen en deeloplossingen. De uitvoerbaarheid van inbreidings- en reconstructieaanpak is ook gediend met zorgvuldig omgaan met uitleglocaties. Een niet afgestemde planning kan teweeg brengen dat de markt voor de gemakkelijke weg kiest en vernieuwingsprojecten draagvlak tekort komen.

2. Wat hebben we bereikt?

Een betere woon-, werk en leefomgeving in steden en dorpen.

De doelstelling van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) is het realiseren van een aantrekkelijke woonomgeving door verbetering van de leefbaarheid. Het ISV-budget is dan ook bedoeld voor het nemen van maatregelen op het gebied van wonen, ruimte, bodemsanering en geluidshinderbeperking.

Het eerste tijdvak stedelijke vernieuwing is met ingang van 31 december 2004 afgelopen. Het ISV-budget voor het eerste tijdvak bedroeg in totaal € 25.844.180. Dit budget is door de Provincie als volgt over de Zeeuwse programma- en projectgemeenten verdeeld:

Programmageente	Verleend budget (in €)
Goes	3.025.353
Middelburg	5.048.305
Terneuzen	3.483.671
Vlissingen	5.302.422
Hulst	1.405.811
Sluis (Oostburg)	1.093.611
Schouwen-Duiveland	1.372.685
Tholen	1.134.450

Projectgemeente	Verleend budget (in €)
Hulst (Hontenisse)	317.647
Sluis (Sluis-Aardenburg)	374.370
Terneuzen (Axel)	739.362
Terneuzen (Sas van Gent)	213.278
Borsele	385.714
Reimerswaal	405.972
Kapelle	1.040.421
Noord-Beveland	233.698
Veere	267.425

Bron: provincie Zeeland

De programmageenten hebben in 2005 verantwoording afgelegd over de besteding van deze budgetten, op basis waarvan de budgetten definitief zijn vastgesteld. Voor de projectgemeenten geldt dat de verleende budgetten pas worden vastgesteld op het moment dat een projectgemeente, na afronding van het project, verzoekt tot vaststelling van het budget. Tot op heden is slechts een beperkt aantal projecten afgerond. Zodoende is ook door slechts een beperkt aantal gemeenten een verzoek tot vaststelling van het budget ingediend.

Met het ISV-budget is een bijdrage geleverd aan diverse projecten. Gedacht moet worden aan herstructureringsprojecten, transformatieprojecten en binnenstadsprojecten.

Voorbeelden van herstructureringsprojecten uit het eerste tijdvak: Magistraatwijk en Stroomerwijk te Middelburg, Goese Polder te Goes, Triniteit te Terneuzen, Middengebied te Vlissingen. Op wat kleinere schaal: Laban Deurloostraat in Scherpenisse, Kroonwijk in Oostburg, wijk Malta te Zierikzee, Achterstraat te Lamswaarde, en de herstructurering van bejaardenwoningen in Koudekerke, Biggekerke, Domburg en Oostkapelle.

Als transformatieprojecten kunnen genoemd worden: het Havengebied te Goes, het Scheldeterrein te Vlissingen, het Stationsgebied te Middelburg, de Axelse Dam te Terneuzen. Kleinschaliger transformatieprojecten zijn de Scheepstimmerdijk te Zierikzee, Suurland/ Weggemans te Scherpenisse, bedrijventerrein Slachveld te Tholen, Buitenweg te Axel, Maalstede/ Vroonlandseweg te Kapelle en Torenstraat te Serooskerke.

Voorbeelden van binnenstadsprojecten (projecten waarbij het gaat om bereikbaarheid, versterken van commerciële functies, wonen boven winkels en het versterken van monumentale waarden) zijn de projecten in Goes, Terneuzen, Hulst en Zierikzee.

Niet alle genoemde ISV-projecten zijn gedurende het eerste tijdvak volledig gerealiseerd. Veel gehoorde oorzaken zijn de veranderingen op de Zeeuwse woningmarkt gedurende het eerste tijdvak (toegenomen druk op de huurwoningmarkt, waardoor de noodzaak om tot herstructurering over te gaan is komen te vervallen), een langere voorbereidingstijd als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures of noodzakelijke onderzoeken op het gebied van bodemsanering of archeologie. Om te stimuleren dat deze projecten daadwerkelijk worden afgerond, zijn met de programmageenten afspraken gemaakt voor het tweede tijdvak stedelijke vernieuwing. Voor de projectgemeenten geldt dat de voortgang jaarlijks wordt gecontroleerd.

Geconcludeerd mag worden dat het budget uit het eerste tijdvak stedelijke vernieuwing er toe heeft bijgedragen dat de leefbaarheid op een groot aantal locaties in de provincie is verbeterd.

Een impuls voor complexe achterstandsituaties in fysiek en sociaal opzicht.

In begin 2003 is met de vaststelling van de nota Zeeland woonzorgland de huisvesting voor ouderen (met zorg) op de Zeeuwse agenda gezet. In de nota is de behoefte tot 2010 gekwantificeerd en geraamd op 1900 zorgwoningen. De opgave voor zorgwoningen en seniorwoningen is in de nota Zeeland woonzorgland als volgt.

Tabel 1 Vraag naar ouderenwoningen per type voor 2003-2010

Regio	Zorgwoningen	Aangepast wonen	Overige ouderenwoningen	Totaal
Schouwen-Duiveland	183	180	190	553
Tholen	110	130	140	380
De Bevelanden	483	690	750	1.923
Walcheren	532	800	860	2.192
Zeeuws-Vlaanderen	598	850	920	2.368
TOTAAL	1.906	2.650	2.860	7.422

Bron: Nota Zeeland woonzorgland

Aangegeven is dat 10 tot 20% van deze opgave gerealiseerd kan worden door het aanpassen van bestaande woningen. De nieuwbouw opgave ligt derhalve zo rond de 6.000 woningen.

Uit de planningslijsten woningbouw valt te achterhalen hoeveel zorg- en seniorwoningen de gemeenten de komende 5 tot 10 jaar in hun planning hebben opgenomen.

Tabel 2 Planning zorg- en seniorwoningen 2006 t/m 2015

Gemeente/regio	Zorg-woningen	Senioren-woningen	2006 t/m 2010	2011 t/m 2015	Totaal
ZEEUWS-VLAANDEREN	635	903	1.093	445	1.538
Hulst	132	82	214	0	214
Sluis	242	120	269	93	362
Terneuzen	261	701	610	352	962
WALCHEREN	609	915	1.524	0	1.524
Middelburg	420	708	1.128	0	1.128
Vlissingen	24	64	88	0	88
Veere	165	143	308	0	308
DE BEVELANDEN	582	595	1.177	0	1.177
Borsele	230	148	378	0	378
Goes	165	100	265	0	265
Kapelle	0	119	119	0	119
Noord Beveland	80	75	155	0	155
Reimerswaal	107	153	260	0	260
SCHOUWEN-DUIVELAND	277	328	595	10	605
THOLEN	114	222	336	0	336
ZEELAND	2217	2963	4725	455	5180

Bron: gemeentelijke planningslijsten woningbouw

Aangenomen wordt dat in 2003 en 2004 zo'n 500 zorg- en seniorwoningen zijn gebouwd. In 2005 zijn 444 woningen gebouwd. Voor 2006 tot 2010 zijn ongeveer 3.780 zorg- en seniorenwoningen opgenomen. Daarmee komt het totaal tot 2010 op ongeveer 4.700 woningen uit, hetgeen achterblijft bij de behoefte van ongeveer 6.000 nieuw te bouwen woningen uit de nota Zeeland woonzorgland.

In de provinciale woonvisie is geconstateerd dat de slaagkans voor starters op de Zeeuwse woningmarkt in 2002 was afgenomen t.o.v. 1998. Dat is aanleiding geweest extra aandacht te vragen voor deze groep. In 2005 is o.a. een jeugdpanel Wonen in het leven geroepen. Dit jeugdpanel heeft een advies uitgebracht aan GS over startershuisvesting.

Een financiële bijdrage van de provincie aan startersleningen is nader onderzocht. Hiervan is afgezien omdat dit eerder als een taak van de gemeenten wordt gezien. Ook zijn de financiële consequenties te groot. Het Ministerie van VROM heeft wel extra geld beschikbaar gesteld voor startersleningen. Gemeenten kunnen daar via de SVN in participeren.

Statushouders

Een bijzondere groep ten aanzien van huisvesting wordt gevormd door statushouders, ex-asielzoekers die op basis van de vreemdelingenwet verblijfgerechtigd zijn in Nederland. Tot het moment van statusverlening is het rijk verantwoordelijk voor huisvesting.

Tabel 3 Taakstelling en realisatie huisvesting statushouders

tot 2005	2005		2006		
achterstand	taakstelling	realisatie	taakstelling	realisatie tot 01-12-2006	voorsprong
21	194	252	166	143	14

bron: provincie Zeeland, op basis van gemeentelijke informatie

Voor Zeeland als provincie loopt de huisvesting van statushouders goed, hierin behoort de provincie tot één van de voorlopers in Nederland. Alle gemeenten zijn inmiddels bereid om voldoende woningen beschikbaar te stellen. Per gemeente zijn er grote verschillen. Met name Vlissingen en Middelburg lopen sterk voor in de huisvesting van statushouders. Dit jaar heeft ook Hulst de achterstand omgezet in een voorsprong. De overige gemeenten hebben een achterstand.

Hoewel bodemonderzoek en bodemsanering dikwijls integraal deel uitmaken van de bovengenoemde projecten, hebben alle Zeeuwse programmameenten expliciet aandacht besteed aan een aantal bodemdoelstellingen. Zo hebben alle programmameenten een geautomatiseerd bodeminformatiesysteem operationeel gekregen en gevuld met alle beschikbare bodemdata. Deze bodeminformatiesystemen hebben vervolgens een sleutelrol vervuld bij het in kaart brengen van de gemeentelijke werkvoorraden bodemsanering.

Een aantal programmameenten heeft er bewust voor gekozen om het ISV-budget met name in te zetten ter plaatse van sterk verontreinigde locaties waar géén ontwikkelingen plaatsvinden. De gedachte hierachter is dat ter plaatse van de ontwikkellocaties voldoende budget (gemeentelijk dan wel uit de markt) beschikbaar komt om de knelpunten op te lossen. De locaties waar geen ontwikkelingen plaatsvinden zijn daarentegen economisch minder interessant, waardoor medefinanciers vaak niet of moeilijk te vinden zijn. Juist om deze verontreinigde locaties aan te pakken is een deel van het ISV gebruikt. De gemeenten Goes en Terneuzen zijn voorbeelden van gemeenten die op deze wijze hebben gewerkt.

Zorgvuldig ruimtegebruik.

Zorgvuldig ruimtegebruik wordt in eerste instantie per gemeente beoordeeld. Indien een gemeente onder de 50% maar nog boven de 40% realiseert dan wel programmeert, én de regio als totaal minimaal 50% haalt dan wordt voldaan aan de doelstelling.

Omdat de planning op langere termijn (t/m 2015) nog onzeker is en nog vele wijzigingen zal ondergaan spitst de beoordeling zich toe op de eerste periode van 5 jaar, met een doorkijk naar de langere termijn.

Tabel 4 Doelstelling zorgvuldig ruimtegebruik in realisatie 2004 - 2005 en planning 2006-2015

nbreidingspercentage	realisatie		planning	
Regio / gemeente	2004 + 2005	2006 t/m 2010	2011 t/m 2015	2006 t/m 2015
	%	%	%	%
ZEEUWS-VLAANDEREN	79	77	51	66
Hulst	72	70	61	65
Sluis	96	85	44	69
Terneuzen	77	76	50	65
WALCHEREN	87	64	63	64
Middelburg	84	55	55	55
Vlissingen	87	80	81	80
Veere	98	53	25	45
DE BEVELANDEN	52	57	63	59
Borsele	30	51	31	44
Goes	55	56	99	68
Kapelle	40	49	24	41
Noord-Beveland	63	81	30	69
Reimerswaal	68	57	55	56
SCHOUWEN-DUIVELAND	74	59	46	54
THOLEN	22	53	23	41
ZEELAND	71	63	56	60

Rood: voldoet niet aan de doelstelling.

Oranje: voldoet alleen aan de doelstelling binnen de 5% afwijking (alleen van toepassing op Zeeuws-Vlaanderen).

Bron: gemeentelijke planninglijsten woningbouw.

Bij de realisatie over 2004 en 2005 hebben de regio's De Bevelanden en Tholen de meeste moeite te voldoen aan de inbreidingsdoelstelling van 50%. De gemeente Borsele heeft over de afgelopen twee jaar slechts 30% gerealiseerd. De regio/gemeente Tholen komt over de afgelopen twee jaar uit op een magere 22%. Over de provincie als geheel voldoen de gemeenten gezamenlijk royaal aan de inbreidingsdoelstelling.

Effect	Doelstelling
Een betere woon-, werk en leefomgeving in steden en dorpen.	050101: Vanuit haar stimulerende, ondersteunende en coördinerende rol zorgt de provincie voor een programmatische aanpak van Stedelijke Vernieuwing, de intergemeentelijke afstemming van het stedelijk vernieuwingsbeleid, de afstemming van de lokale praktijk op het provinciale beleid en de verdeling van het Investeringsbudget voor Stedelijke Vernieuwing
	Stand van zaken: De middelen voor het tijdvak 2005-2010 zijn toegekend aan vier programmameenten op basis van door hen ingediende programma's. De overige gemeenten hebben trekkingsrechten op een vooraf gereserveerd budget. In 2006 zijn een 8 tal beschikkingen verleend voor stedelijke vernieuwingsprojecten tot een bedrag van ongeveer 5 miljoen. De projecten zijn beoordeeld op basis van de Wet ISV, de provinciale verordening ISV, de economische en ruimtelijke uitvoerbaarheid, en op duurzaamheid.
	050102: De provincie voorkomt problemen bij haar wettelijke taak (Wet Ruimtelijke Ontwikkeling) van plantoetsing en arbitrage vanuit een coördinerende en adviserende rol.
	Stand van zaken: Plannen die van belang zijn voor de woningproductie hebben voorrang gekregen in het planproces, daaronder zeker de complexe transformatieopgaven in stedelijk gebied. Voor Dokkershaven in Vlissingen en waterstad in Goes wordt actief geparticipeerd in alle fasen van proces en planvorming. Voor de transformatie van Ramsburg/Arnestein en Kenniswerf Vlissingen is een vergelijkbaar proces gestart. Van provinciezijde is getracht rijksbetrokkenheid in project en planvorming te verkrijgen door middel van het instellen van aanjaagteams. Tientallen bestemmingsplannen voor bebouwde kommen zijn geheel of gedeeltelijk goedgekeurd. Vernieuwing van de gebouwde omgeving en samenloop met ISV is steeds vast onderdeel van de planbeoordeling geweest.
Een impuls voor complexe achterstandsituaties in fysiek en sociaal opzicht.	050103: Vanuit haar begeleidende rol voorkomt de provincie onderbesteding en draagt zorg voor de tijdigheid van resultaten uit het oogpunt van verantwoording richting het Rijk.
	Stand van zaken: In 2006 is een voortgangsmeting ISV uitgevoerd waarin de voortgang van de projecten centraal stond. De wettelijke verslaglegging over de gehele tijdvak: de 5 jaarlijkse periode t/m 2005 is uitgebracht. In september 2006 is vanuit Den Haag bekend gemaakt dat Single Information Single Audit (SISA) ingevoerd wordt met ingang van 1 januari 2006 en dat specifieke wet- en regelgeving (artikel 77 Wwb en artikel 54 loaw en loaz) aangepast wordt aan de SISA vereisten. Vanaf 2006 is de financiële verantwoording onderdeel van de jaarrekening. Voor gemeenten betreft dit ook de kwalitatieve verantwoording.
Een impuls voor complexe achterstandsituaties in fysiek en sociaal opzicht.	050201: Vanuit haar stimulerende, adviserende en beoordelende rol zorgt de provincie voor de tijdige beschikbaarheid van ruimtelijke plancapaciteit op de goede plaats.

	Stand van zaken: De inbreidingsambitie heeft doorgewerkt in het adviseringstraject en in de planbeoordeling. Vooral bij een flink aantal komplannen. Voor de resultaten daarvan wordt verwezen naar de omgevingsbalans.
	050202: Vanuit een stimulerende en beoordelende rol zorgt de provincie voor een hogere waardering van de woonomgeving, van particulier opdrachtgeverschap, van duurzaam en aanpasbaar bouwen, van wonen en zorg en van een verkeersveilige woonomgeving in de gemeentelijke planvorming.
	Stand van zaken: In 2006 is het Dubo consultantschap op basis van cofinanciering Rijk-provincie actief geweest om bij Zeeuwse gemeenten de inzet op duurzaamheid van de bebouwde omgeving te vergroten zowel bij nieuwbouw als vernieuwbouw. Kwalitatieve aspecten van een goede en veilige woonomgeving zijn moeilijk meetbaar. Bij de beoordeling van bestemmingsplannen en bij de besteding van de ISV middelen is de inzet hiervoor een constante factor.
	050203: Vanuit een stimulerende rol borgt de provincie een goed en effectief Stedelijk Vernieuwingsproces, waarmee afspraken kunnen worden nagekomen en op resultaat kan worden getoetst.
Zorgvuldig ruimtegebruik.	Stand van zaken: De IPO werkgroep Stedelijke Vernieuwing kwam maandelijks bijeen en is reeds intensief met het Rijk in gesprek over de ISV periode na 2010. Het regeerakkoord zet op stedelijke vernieuwing in met een extra impuls voor de oude wijken. Voor Zeeland is van belang of zich dit wel of niet beperkt tot het grote stedenbeleid.
	050301: De provincie realiseert de bundelings- en intensiveringsdoelstellingen die vallen onder haar verantwoordelijkheid en die zijn opgenomen in zowel het eigen ruimtelijk beleid als het Nationaal Ruimtelijk Beleid.
	Stand van zaken: De systematiek van planningslijsten staat borg voor een duidelijk zicht op de inbreidings- en bundelings ambities van gemeenten. Bijsturing van planningslijsten in een interactief proces met gemeenten kwam regelmatig voor. Om woonmigratie te stimuleren is vooral ingezet op de eerder genoemde stedelijke transformaties, op de projecten in Oost en West Zeeuws Vlaanderen en op het voormalig Veerplein in Kruiningen.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Stedelijke Vernieuwing

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	9.177.117	8.384.535	12.959.099	9.337.928
Totaal	9.177.117	8.384.535	12.959.099	9.337.928
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	8.571.271	7.367.592	10.975.872	8.570.493
Totaal	8.571.271	7.367.592	10.975.872	8.570.493
Saldo Programma	605.846	1.016.943	1.983.227	767.435

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 3,62 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 1,17 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,03 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 2,48 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € - 2.4 miljoen

Toelichting:

Het krediet aan de lastenkant in dit programma wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria en betreft het jaaroverschrijdend budget Stedelijke Ontwikkeling en Bedrijvigheid € 1.120.296.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Op dit programma zijn de inkomsten van het ministerie van VROM voor het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing € 2,4 miljoen lager dan geraamd. Deze zijn gerelateerd aan de uitgaven die in dit jaar ook lager zijn dan geraamd. De ramingen zijn in de loop van het begrotingsjaar niet bijgesteld op de planning van de uitvoering. Vanaf 2007 worden de ramingen van benodigde middelen beter afgestemd op de planning.

Inleiding

Bij het denken over een vitaal platteland ontkom je er niet aan om de problemen van de landbouw te noemen. Landbouw is in Zeeland ruimtelijk en economisch van groot belang. Ruimtelijk omdat 80% van het grondoppervlak van Zeeland in gebruik is bij de landbouw en ruim 4/5 daarvan is in gebruik voor akkerbouw.

Economisch van belang omdat de Zeeuwse landbouw een jaarlijkse omzet kent van € 800 miljoen en 20.000 arbeidsplaatsen biedt. In 2002 waren er in Zeeland 3.944 agrarische bedrijven, voornamelijk akkerbouwbedrijven. De laatste jaren daalt het aantal bedrijven en is er een tendens naar schaalvergroting.

Ten opzichte van 2001 verslechterde de inkomenspositie van de landbouwsector als geheel met, naar schatting, 15%. De belangrijkste oorzaak vormt de lagere opbrengstprijzen voor veel producten. Uitzonderingen zijn de glastuinbouw, bloemen- en potplantentelers. Vooral de Zeeuwse akkerbouw staat onder druk. Oorzaken van de verslechterende inkomenspositie zijn de marktontwikkelingen en het Europese landbouwbeleid.

Op Europees niveau wordt het bestaande markt- en prijsbeleid afgebouwd. In 2001 werd door de Europese Unie nog € 42 miljard inkomenssteun aan de landbouw uitgekeerd (48% EU-begroting). Dit systeem van inkomenssteun aan individuele landbouwbedrijven verdwijnt. Het sombere toekomstperspectief voor de akkerbouw heeft effect op het landelijk gebied. Zowel economisch, ecologisch, landschappelijk en sociaal-maatschappelijk.

Het landelijk gebied heeft niet alleen een functie voor de economische productie en inkomensvorming maar ook voor rust, ruimte, biodiversiteit en het biedt een aantrekkelijke woon- en leefomgeving voor de Zeeuwse bevolking en recreanten.

In april 2000 is door Provinciale Staten het uitvoeringsprogramma Vitaal Platteland Zeeland 2000-2006 vastgesteld. Het doel is de vernieuwing op het Zeeuwse platteland een extra impuls te geven. Het uitvoeringsprogramma vormt tevens het kader voor de uitvoering van projecten gericht op "een leefbaar platteland Zeeland voor nu en later".

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

0601:

Kwaliteitsimpuls fysieke leefomgeving landelijk gebied.

0602:

Het verbeteren van de duurzame economische vitaliteit van het platteland.

Een leefbaar platteland Zeeland voor nu en later. Te bereiken via een tweetal maatschappelijke effecten:

- Kwaliteitsimpuls fysieke leefomgeving landelijk gebied;
- Het verbeteren van de duurzame economische vitaliteit van het platteland.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Kwaliteitsimpuls fysieke leefomgeving landelijk gebied.	060101: Vanuit haar stimulerende, coördinerende en begeleidende rol verhoogt de provincie de kwaliteit van water, milieu, natuur en landschap in het landelijk gebied.
	Stand van zaken: De provincie formuleert beleid en heeft er voor gezorgd dat via andere diensten en organisaties (waterschappen, bedrijfsleven, natuurbeheerders en dienst landelijk gebied), dan wel particulieren, de uitvoering tot stand is gekomen. De provinciale aansturing is zeer divers geweest in 2006; taakstellend (prestaieafspraken DLG) tot louter stimulerend (bijv. subsidies voor duurzame ondernemers via Vitaal Platteland).
	060102: Vanuit haar stimulerende, coördinerende en begeleidende rol bevordert de provincie de leefbaarheid op het platteland.
Het verbeteren van de duurzame economische vitaliteit van het platteland.	060201: Vanuit haar stimulerende, coördinerende en begeleidende rol bevordert de provincie de duurzame landbouw.
	Stand van zaken: Mede vanuit haar stimulerende rol heeft de provincie de volgende acties ondernomen: - opstellen en mede uitvoeren van Actieprogramma Biologische Landbouw Zeeland 2005/2006 - ondertekening van/deelname aan convenant Marktonwikkeling Biologische Landbouw 2005/2006 - mede financieren en organiseren van congres "Biologisch is Booming and Business" - mede financieren en organiseren van excursie naar de Biofach, de grootste internationale beurs voor de biologische sector in Neurenberg (Duitsland). Vanuit de provinciale doelstelling zijn o.a. projecten gesubsidieerd op het gebied van biologische landbouw. Enkele voorbeelden hiervan zijn Proefloket Biologische Landbouw, Introductie Biologische Voeding bij zorginstellingen en Groepsvoorlichting op aanvraag door de Zeeuwse Milieufederatie. De provincie neemt deel aan het Klankbord Biologische Landbouw Zeeland, dé denktank voor de ontwikkeling van de biologische sector in Zeeland.
	060202: Vanuit haar stimulerende, coördinerende en begeleidende rol bevordert de provincie de diversificatie van economische dragers.
	Stand van zaken: Er zijn 7 projecten uitgevoerd, waarbij opgemerkt moet worden dat er vanwege einde POP-1 minder projecten zijn ingediend. De uitvoeringstermijn werd vanwege het einde van het programma te kort.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Vitaal Platteland

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	150.000	231.000	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	2.471.437	1.393.730	2.186.029	1.563.568
Totaal	2.471.437	1.543.730	2.417.029	1.563.568
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.240.405	0	0	124.766
Totaal	1.240.405	0	0	124.766
Saldo Programma	1.231.032	1.543.730	2.417.029	1.438.802

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 0,85 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,65 miljoen
 Er zijn minder overheadkosten dan geraamd - € 0,15 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,05 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,12 miljoen

Toelichting:

Het krediet dat in dit programma wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreft een meerjarig budget Vitaal platteland € 653.291 opgenomen in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij".

Er is € 0,1 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Dit betreft ontvangen voorschotten voor het Europese project Phasing-out die worden toegevoegd aan de voorziening. Omdat op diverse budgetten aan de lastenzijde lage bedragen resteren geeft de niet geraamde toevoeging aan de lastenzijde geen verschil.

Inleiding

Met de rol in de ruimtelijke ordening heeft de provincie een belangrijk instrument in handen om sturing te geven aan de ruimtelijke inrichting van de provincie. Het primaire doel is het bewerkstelligen van een betere ruimtelijke kwaliteit in de provincie door een afgewogen ruimtelijke ordening, enerzijds door zelf plannen daarvoor te (helpen) ontwikkelen, anderzijds door het beoordelen van ruimtelijke plannen van andere overheden.

De provincie vervult daarbij verschillende rollen:

- een regisserende rol;
- een toetsende rol;
- en de rol van (mede)ontwikkelaar.

De provinciale inzet is om een accentverschuiving plaats te laten vinden van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

0701:

Betere ruimtelijke kwaliteit.

0702:

Nieuw toekomstperspectief voor gebieden.

0703:

Adequate behandeling gemeentelijke plannen.

- Betere ruimtelijke kwaliteit

Eén van de voortdurende uitdagingen is het zodanig actueel houden van het ruimtelijk beleid dat effectief gereageerd kan worden op nieuwe ontwikkelingen. Dat vraagt flexibiliteit en aanpassingsvermogen; ook wanneer er zich beleidswijzigingen voordoen bij andere (hogere) overheden zoals in het recente rijksbeleid inzake de Nota Ruimte. Bestaande integrale kaders, zoals thans het streekplan 1997, vragen op gezette tijden om actualisering; bijvoorbeeld in de vorm van herzieningen of uitwerkingen. Met de opstelling van het integraal omgevingsplan zal in 2006 een nieuw integraal beleidskader beschikbaar zijn.

- Nieuw toekomstperspectief voor gebieden

Het zelf als provincie actief bijdragen aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit blijkt heel succesvol op het niveau van de gebiedsgerichte projecten. Samen met andere partijen wordt in verschillende regio's gewerkt aan gebiedsplannen. De kracht van dergelijke projecten is dat de inzet niet beperkt blijft tot planvorming maar dat daadwerkelijk wordt mede geïnvesteerd in de uitvoering. Met deze verschuiving – waarin de provincie behalve gebiedsregisseur ook steeds meer de rol krijgt van medeontwikkelaar – ontstaat een directere invloed van de provincie op de beoogde ruimtelijke kwaliteit.

- Adequate behandeling van gemeentelijke plannen

De provincie vervult een formele wettelijke taak bij de beoordeling van gemeentelijke plannen zoals bestemmingsplannen en artikel 19 aanvragen. Bij die beoordeling vindt tevens een kwaliteitstoets plaats, gebaseerd op het streekplan en andere provinciale beleidsdocumenten.

Toelichting:

Betere ruimtelijke kwaliteit:

Het nieuw omgevingsplan is beschikbaar. Instrumenten voor betere kwaliteit zijn daarmee ook beschikbaar. Toepassing van het vereveningsprincipe en inzet van het kwaliteitsteam b.v staat in de startblokken.

Nieuw toekomstperspectief voor gebieden:

Gebiedsontwikkeling is de laatste jaren gegroeid naar een prominente plek op de provinciale agenda. Een aantal jaren terug lag het accent op de (afronding van de) planvorming. Met het in 2004 gereed komen van de gebiedsvisie Rondom het Veerse Meer en het gebiedsplan Natuurlijk Vitaal voor West Zeeuws Vlaanderen, inclusief de bijbehorende streekplanherzieningen en uitvoeringsprogramma's, werd het einde gemarkeerd van de fase waarin het accent vooral lag op visievorming.

Door de verschuiving van pure visievorming naar daadwerkelijke uitvoeringsgerichtheid heeft een duidelijke omslag plaatsgevonden. Nieuwe uitvoeringsprojecten kwamen aan de orde, met het plan Waterdunen en het project Perkpolder als de meest in het oog springende voorbeelden; projecten waarmee een prima kwaliteitsslag in de betreffende regio's gemaakt kan worden. Het inhoud geven aan de meer uitvoeringsgerichte rol is echter geen eenvoudige opgave. Dit geldt met name voor het zoeken naar goede uitvoerings- en samenwerkingsconstructies in projecten als Waterdunen en Perkpolder.

In de winterconferentie begin 2006 en in de najaarsconferentie 2006 heeft het college de omslag naar uitvoering niet alleen bevestigd maar ook extra kracht bijgezet door afspraken te maken over de verdere professionalisering van het gebiedswerk. Met oog voor de nieuwe opgaven werd ruimte geboden voor de versterking van de provinciale uitvoeringsorganisatie. Met de inrichting van een nieuwe afdeling Gebiedsontwikkeling kan straks de provinciale organisatie voldoende slagkracht ontwikkelen om de uitvoering van gebiedsprojecten voortvarend aan te pakken.

Adequate behandeling van gemeentelijke plannen:

De provincie vervulde de formele wettelijke taak bij de beoordeling van gemeentelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en artikel 19 aanvragen. Bij die beoordeling vond tevens een kwaliteitstoets plaats, gebaseerd op het recht en op een goede ruimtelijke ordening, het rijksbeleid het streekplan en andere provinciale beleidsdocumenten.

Alle plannen zijn binnen wettelijke termijnen behandeld en beoordeeld. Het kwaliteitsniveau daarbij was zodanig dat in geval van Beroep bij de Raad van State, de provincie bij het overgrote deel van de plannen in het gelijk werd gesteld. Grote woningbouwplannen zijn met voorrang behandeld.

Bij het anticiperen op de nieuwe Wet RO is geïnvesteerd in beïnvloeding van het wetgevingstraject, o.a via interprovinciale overlegkaders. Resultaat hiervan is mede de vormgeving van het nieuwe instrument "reactieve aanwijzing". De wijze waarop de provincie Zeeland de wettelijke taken uitvoert die voortvloeien uit de WRO is door de minister van VROM beoordeeld. De inspanning van provinciezijde voldoet aan vereist niveau.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Betere ruimtelijke kwaliteit.	070101: Het concentreren van wonen en werken in ontwikkelingszones vanuit een stimulerende, coördinerende en toetsende rol.
	Stand van zaken: Een systeem van planningslijsten voor de woningbouw en van bedrijfsterreinprogrammering is geïntroduceerd om deze doelstelling gestalte te geven. Resultaten van bedrijfsterreinprogrammering komen in 2007 beschikbaar. Het systeem van planningslijsten woningbouw vervangt de benadering van het toekennen van woningbouwcontingenten. Jaarlijks wordt de vinger aan de pols gehouden. Het systeem wordt stimulerend en coördinerend ingezet. Daarnaast is het verbonden met de goedkeuring van gemeentelijke plannen. Meer feitelijke informatie over het bundelingsbeleid wordt gerapporteerd in de omgevingsbalans.
	070102: Vanuit een coördinerende en toetsende rol creëert de provincie economische ontwikkelingspotenties.
	Stand van zaken: Het beleid voor de gestarte bedrijfsterreinprogrammering is ook gericht op een hogere kwaliteit van bedrijfsterreinen en de activiteiten daarop. De glastuinbouw in de Kanaalzone, de nieuwe zonering van het Sloegebied en het beleid gericht op kwaliteitsverhoging van verblijfsrecreatie zijn andere speerpunten.
	070103: Vanuit een kaderstellende en toetsende rol zorgt de provincie voor het behoud van karakteristieke Zeeuwse waarden (rust, ruimte, groen).
Nieuw toekomstperspectief voor gebieden.	Stand van zaken: Het behoud van karakteristieke Zeeuwse waarden van rust, ruimte en groen heeft mede vorm gekregen door de nadere begrenzing van de Nationale Landschappen en door het opstellen van programma's per deelgebied. Bij de beoordeling van bestemmingsplannen spelen behoud en versterking van de kernkwaliteiten, die voor elk landschap zijn benoemd, een rol.
	070104: Vanuit een stimulerende en faciliterende rol versterkt de provincie de beeldkwaliteit.
	Stand van zaken: Een nieuwe beeldkwaliteitsaanpak voor de inpassing van wegen in het landschap heeft in 2006 geresulteerd in een routeontwerp voor de A58/N56. Speerpunten voor de provincie zijn kansen en bedreigingen, het behoud van panorama's en het tegengaan van verrommeling van het landschap.
	070202: Vanuit een initiërende en coördinerende rol zorgt de provincie (samen met andere partijen) in een gebied voor plannen en uitvoeringsprogramma's, waarin wordt gewerkt aan de vitalisering van de economie, de versterking van het toeristisch product, ruimte voor nieuwe ontwikkeling, nieuwe kansen voor de landbouw en oplossingen voor knelpunten water.

	Stand van zaken: In de winterconferentie begin 2006 en in de najaarsconferentie 2006 heeft het college de omslag van visievorming naar daadwerkelijke uitvoering niet alleen bevestigd maar ook extra kracht bijgezet door afspraken te maken over de verdere professionalisering van het gebiedswerk. Met oog voor de nieuwe opgaven werd ruimte geboden voor de versterking van de provinciale uitvoeringsorganisatie. Met de inrichting van een nieuwe afdeling Gebiedsontwikkeling kan straks de provinciale organisatie voldoende slagkracht ontwikkelen om de in 2006 ingezette omslag naar uitvoering van gebiedsprojecten ook daadwerkelijk voortvarend op te pakken.
Adequate behandeling gemeentelijke plannen.	070302: Een hoge kwaliteit van de provinciale planbeoordeling.
	Stand van zaken: De kwaliteit van de beoordeling van bestemmingsplannen en de daarbij bij GS ingediende bezwaren komt mede naar voren in die gevallen, waarin de Raad van State zich een oordeel vormt over rechtsgang, rechtmatigheid, belangenafweging en motivering. In de meeste gevallen waarin de provincie partij is blijft de afweging van provinciezijde in stand.
	070303: Het stimuleren van de digitalisering van ruimtelijke plannen.
	Stand van zaken: De totstandkoming van bestemmingsplannen op digitale leest is door de provincie gestimuleerd bij gemeenten en stedenbouwkundige adviesbureaus in de provincie. In IPO verband is een standaard voor digitale plannen ontwikkeld. Onderdeel van de implementatie van de nieuwe wet RO in de werkprocessen is het ontwikkelen van een workflow voor het ontvangen en behandelen van digitale bestemmingsplannen. De ontwikkeling is in 2006 afgerond, zodat implementatie gestart kan worden.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Ruimtelijke Ontwikkeling

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	176.201	266.350	396.127	2.491.896
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	10.244.159	6.192.204	9.736.766	7.634.000
Totaal	10.420.360	6.458.554	10.132.893	10.125.896
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	2.210.531
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.147.334	0	71.259	794.354
Totaal	5.147.334	0	71.259	3.004.885
Saldo Programma	5.273.026	6.458.554	10.061.634	7.121.011

Financiële analyse

Er worden kredieten overgeboekt voor - € 2,99 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,26 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 2,73 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten is € 2,93 miljoen

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Voor landinrichting is voor ruim € 2,3 miljoen grondaankopen gedaan die niet geraamd waren. Het voorgesloten bedrag heeft de Provincie Zeeland aan het eind van 2006 teruggekregen van het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit. De realisatie van de extra projecten heeft de provincie niets gekost. Voor het terugbetaalde bedrag gebruikte het ministerie gelden die andere provincies niet besteed hebben, de zogenaamde onderuitputting. In vergelijking met de andere provincies heeft Zeeland goede resultaten gehaald en kan zij als eerste provincie in Nederland de klassieke landinrichting afronden. Verder zijn op de activiteiten kust west Zeeuws Vlaanderen, Veerse Meer en de aanleg van een fietspad Vroonweg SGB-subsidies ontvangen welke niet geraamd waren. De uitgaven voor deze subsidie zijn ook op deze activiteiten geboekt waardoor zowel de inkomsten als de uitgaven een overschrijding van € 0,44 miljoen geeft. Verder zijn voor de kust west Zeeuws Vlaanderen, het Veerse Meer en de aanleg van een fietspad Vroonweg SGB-subsidies ontvangen die niet geraamd waren (€ 0,13 miljoen).

Inleiding

De contouren van de provinciale verkeer- en vervoervisie zijn vastgelegd in het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan Zeeland (PVVP Zeeland, 2003) met de titel “Mobiliteit op Maat”.

Mobiliteit hoort bij de moderne samenleving. Mobiliteit van personen en goederen heeft positieve gevolgen voor de welvaart en het welbevinden.

Er zijn echter ook negatieve effecten aan verbonden. Met name de groei van het verkeer over de weg veroorzaakt problemen: files, waardoor steden en bedrijventerreinen minder goed bereikbaar zijn, uitstoot van schadelijke uitlaatgassen, versnippering van natuur en landschap door de aanleg van infrastructuur en een toenemend aantal verkeersongevallen, vaak met dodelijke afloop.

De hoofddoelstelling van het PVVP is dan ook als volgt: Zeeland biedt aan iedereen een optimaal verkeer- en vervoersysteem, waarvan de kwaliteit van de individuele gebruiker in goede verhouding staat tot de kwaliteit van de samenleving als geheel, en dat recht doet aan de functies in verschillende gebieden. De kwaliteiten van een optimaal functionerend verkeer- en vervoersysteem worden daarbij in belangrijke mate bepaald door bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.

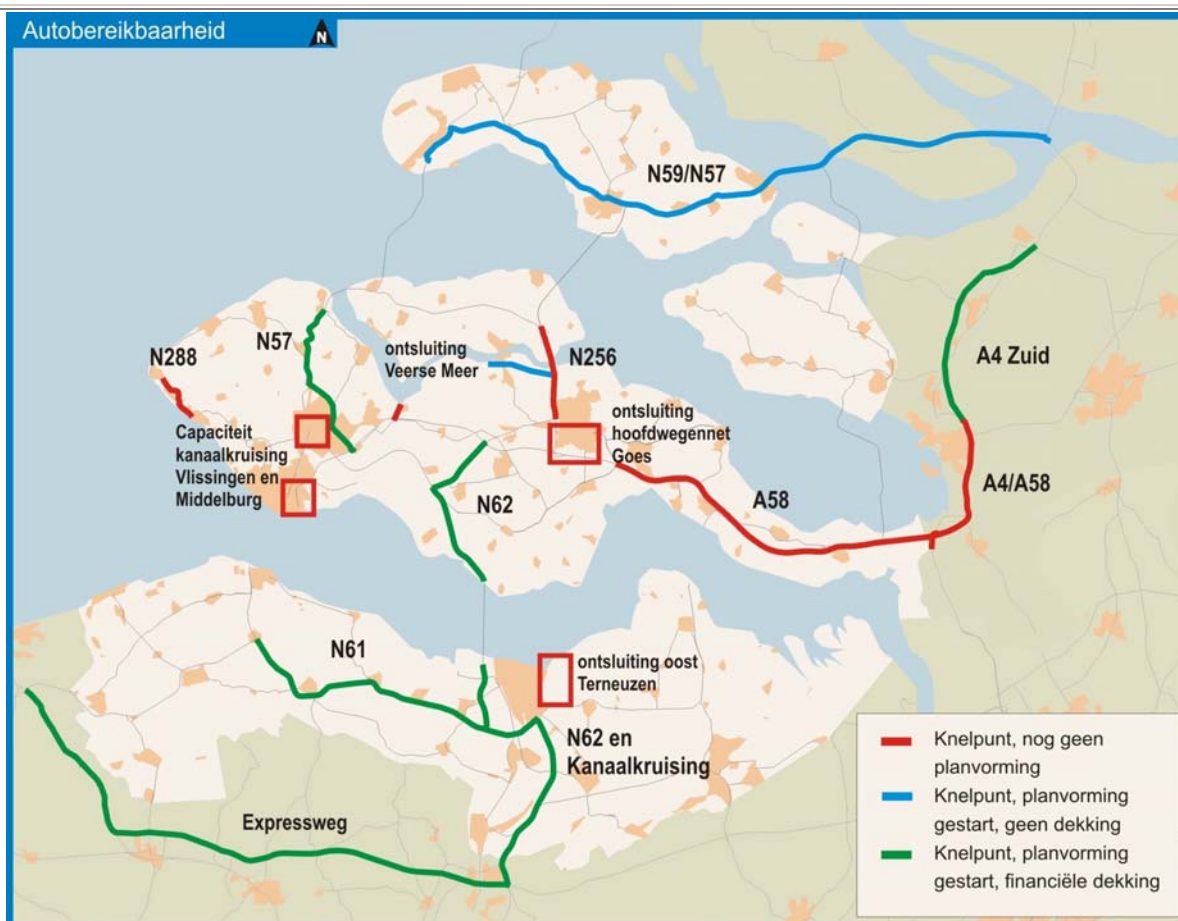
Het programma “mobiliteit” richt zich vanuit de kaders van de Nota Mobiliteit, met op strategisch niveau de nationale visie op het verkeers- en vervoerssysteem t/m 2020, en het PVVP Zeeland op de bereikbaarheid van Zeeland met de (vracht)auto, de verkeersleefbaarheid, het openbaar vervoer, de fiets, een duurzame afwikkeling van goederenstromen en regionale samenwerking met andere overheden. Binnen dit programma vallen de speerpunten MIZ, Infrastructuur en Landschap, Actieplan goederenvervoer, Actieplan Fiets, Evaluatie ZCF, Provinciale Visie en inzet op Openbaar Vervoer, Invoering Chipcard en vrijheid voor eigen tarievenbeleid en uitvoering PVVP uit het Staten- en Collegeprogramma.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:
0801: Bereikbaarheid auto: Er is in Zeeland een basis bereikbaarheidskwaliteit over de weg: de belangrijkste functies en voorzieningen zijn bereikbaar met de (vracht)auto.
0802: Bereikbaarheid openbaar vervoer: er is in Zeeland een basisniveau van bediening met openbaar vervoer: in principe lijngebonden en als er te weinig vraag is oproepgestuurd vervoer.
0803: Er is in Zeeland een aangenaam fietsklimaat: er is een kwalitatief goed fietsnetwerk beschikbaar, waardoor inwoners en recreanten bij voorkeur gebruik kunnen maken van de fiets.
0804: Goederenstromen worden in Zeeland zoveel mogelijk afgewikkeld via duurzame vervoerswijzen.
0805: De openbaar vervoerverbinding tussen Vlissingen en Breskens is betrouwbaar en kwalitatief hoogwaardig.
0806: De afstemming tussen maatregelen op het gebied van auto, openbaar vervoer, fiets en goederenvervoer krijgt gestalte via samenwerking met Rijk, waterschappen en gemeenten.
0807: Zeeland is 'verkeersleefbaar': de negatieve effecten van het autoverkeer en de infrastructuur in verblijfsgebieden en waardevolle landschappen worden zoveel mogelijk geminimaliseerd.
De beleidsdoelen en beleidseffecten uit dit programma zijn ook opgenomen in de Monitor PVVP Zeeland. In 2004 is voor de effectindicatoren een nulmeting verricht. Jaarlijks wordt de voortgang op deze indicatoren gemeten en gerapporteerd.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Bereikbaarheid auto: Er is in Zeeland een basis bereikbaarheidskwaliteit over de weg: de belangrijkste functies en voorzieningen zijn bereikbaar met de (vracht)auto.	080101: De hoofddoelstelling is een zo optimaal mogelijk bereikbaar netwerk waarbij: -Vanuit heel Zeeland het hoofdwegennet binnen een afstand van 10 kilometer bereikbaar is. Op het hoofdwegennet de verhouding tussen intensiteit en capaciteit (I/C-verhouding) beneden de 0,8 is. De I/C-verhouding is de verhouding tussen de werkelijke verkeersintensiteiten op een wegvak en de theoretische capaciteit van dat wegvak. Wanneer deze verhouding boven de 0,8 ligt, ontstaan er problemen. Dan begint dat wegvak vol te lopen, ofwel: er ontstaat congestie (file). De capaciteit van het wegvak wordt dan bijna volledig benut. Stand van zaken: Bereikbaarheid van en doorstroming op het hoofdwegennet Bij de bereikbaarheidsdoelstellingen gaat het enerzijds om de bereikbaarheid van het hoofdwegennet vanaf het onderliggende wegennet; anderzijds om de doorstroming op het hoofdwegennet. In de Beleids-effectrapportage 2005 is geconcludeerd dat de bereikbaarheid van het hoofdwegennet goed is: vanuit héél Zeeland is deze binnen een afstand van 10 kilometer te bereiken. In de doorstroming op het hoofdwegennet zijn twee knelpunten gesignaleerd: de brug bij Sluiskil en de N252 in combinatie met het sluizencomplex Terneuzen. Daarnaast zijn er een aantal wegvakken die nadrukkelijk in de gaten moeten worden gehouden: de N256 tussen Goes en Noord-Beveland en de N59 ter hoogte van Bruinisse. In de zomerperiode is de N57 op Walcheren een aandachtspunt, met name het gedeelte tussen Middelburg en Serooskerke. Netwerkanalyse Zeeland In de netwerkanalyse Zeeland zijn bereikbaarheidsprognoses uitgevoerd voor 2020. Daarbij waren niet de I/C-waarden uitgangspunt, maar - analoog aan het Rijksbeleid - een betrouwbare reistijd, uitgedrukt in normen voor minimale snelheden en reistijden tijdens de spits: die mag maximaal 150% van de 'free-flow-snelheid' zijn op autosnelwegen en 200% op niet-autosnelwegen. Voor Zeeland zijn deze normen aangescherpt tot een volledig ongestoorde afwikkeling van het verkeer op het hoofdwegennet, ook in de spits. We accepteren dus geen vertragingen. Dit is nodig om - blijvend - concurrerend te kunnen zijn als havengebied en toeristisch-recreatieve bestemming. Voor 2020 levert dit een aantal knelpunten op, die deels ook al waren gesignaleerd in de beleidseffectrapportage. De knelpunten zijn weergegeven in onderstaande kaart.

Bereikbaarheid openbaar vervoer: er is in Zeeland een basishoofd van bediening met openbaar vervoer: in principe lijngebonden en als er te weinig vraag is oproepgestuurd vervoer.

080201:

Alle kernen in Zeeland zijn ontsloten met het openbaar vervoer.

Stand van zaken:

Basismobiliteit

Per 1 december 2006 is de nieuwe dienstregeling in het openbaar busvervoer van kracht. Hiermee is het beleid uit het beleidsplan openbaar vervoer van kracht geworden. In de praktijk betekent dit 'basismobiliteit': vanuit alle Zeeuwse kernen kan minimaal één keer per uur met de bus worden vertrokken (zondag: eenmaal per twee uur) tot 19.00 uur 's avonds (en vaak ook nog op latere tijdstippen). Meestal gebeurt dit met vaste bussen, wanneer er te weinig reizigers zijn met een belbus.

Bij de vaststelling van het nieuwe beleidsplan in 2005 bedroeg de dekkingsgraad van het aantal postcodehuisadressen door lijngebonden busvervoer 90 procent. Aangevuld met CVV was er 100% dekking. Met ingang van de nieuwe dienstregeling, dus conform het principe van basismobiliteit, bedraagt deze dekkingsgraad 93 procent. De consequentie van dit aangescherpte beleid is dus dat 7 procent van de Zeeuwse postcodehuisadressen niet is voorzien van basismobiliteit. Voor deze adressen wordt het initiatief voor aanvullende openbaar vervoer bij de gemeenten gelegd. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een CVV-systeem voor de buitengebieden. De organisatie en uitvoering daarvan is in handen van de gemeenten, de provincie neemt de financiering voor haar rekening. Hiermee kunnen dus alle Zeeuwse huishoudens beschikken over openbaar vervoer.

Er is in Zeeland een aangenaam fietsklimaat: er is een kwalitatief goed fietsnetwerk beschikbaar, waardoor inwoners en recreanten bij voorkeur gebruik kunnen maken van de fiets.

080301:
Zie onderstaande.

080301:

Het fietsnetwerk is veilig, comfortabel en direct. Het huidige aantal fietsers blijft behouden.

Aandeel fietsers

Het gebruik van de fiets is de belangrijkste graadmeter voor het effect van het fietsbeleid. Op basis van het Mobiliteitsonderzoek Nederland (MON) blijkt dat het gebruik van de fiets onder inwoners van Zeeland rond de 30% toegenomen, ten koste van lopen en overige verplaatsingswijzen. Het feitelijke fietsgebruik in Zeeland is groter, doordat ook recreanten en toeristen veel fietsen. Om daar een beeld van te krijgen, is gekeken naar het aantal (brom)fietsers op permanente telpunten.

Aantal (brom)fietsers op Permanente telpunten

Het aantal (brom)fietsers op de twintig permanente telpunten is vrij stabiel en schommelt rond de vijf miljoen passanten op jaarbasis. Circa 70% van het aantal fietsbewegingen wordt in de zomer gemaakt. Globaal genomen kan gesteld worden dat het aantal fietsbewegingen in de winter grotendeels uit utilitaire fietsbewegingen bestaat. Het grote aantal extra fietsbewegingen in de zomer geeft aan dat er in Zeeland veel recreatief gefietst wordt.

Dit blijkt ook uit het feit dat het aantal passanten in de zomer over de jaren iets meer fluctueert dan in de winter. Een goed zomerseizoen als 2003 is duidelijk van invloed op het gebruik van de fiets in Zeeland.

Aantal ernstige Fietsverkeersslachtoffers

Vanaf 2000 is een toename te zien in het aandeel ernstige fietsverkeersslachtoffers. In 2000 waren 17% van alle ernstige verkeersslachtoffers (doden en ziekenhuisopnamen) fietsers; in 2004 is dit gestegen tot 21%. Dit betekent dat het fietsen in Zeeland relatief onveiliger is geworden. Daar staat overigens wel tegenover dat in 2004 'slechts' één dodelijk verkeersslachtoffer een fietser was, tegenover 9 in 2001 en 7 in 2002 en 2003.

Aanbod van vrijliggende fietsvoorzieningen

Voor wat betreft de situaties met fietsers op de hoofdrijbaan van 80 km/uur-wegen, treft de provincie waar nodig en mogelijk infrastructurele maatregelen. In 2003 en 2004 zijn reeds vijf trajecten langs provinciale wegen voorzien van fietsvoorzieningen: N654 Zonnemaire-Brouwershaven (fietsuggestiestroken), N653 Delingsdijk (vrijliggend fietspad), N286 St. Maartensdijk-Stavenisse (vrijliggende fietspad), N677 Breskens-Nummer Een (vrijliggend fietspad) en N665 Grote Dijk-Nisse (vrijliggend fietspad). Voor de periode 2006/2007 zijn nog eens acht trajecten gepland en opgenomen in het Meerjarenprogramma Infrastructuur Zeeland (MIZ). De provincie geeft daarmee actief invulling aan het streven om fietsers van 80 km/u-wegen te halen en de verkeersveiligheidsrisico's te verkleinen.

Stand van zaken:

Fietsgebruik

Het gebruik van de fiets is de belangrijkste graadmeter voor het fietsbeleid. Uit het Mobiliteitsonderzoek Nederland (MON) blijkt dat de fiets in het totaal van de vervoerswijzen (auto, trein, bus etc.) een belangrijke plaats in neemt. 30% van alle verplaatsingen -door inwoners van Zeeland – wordt gemaakt met de fiets. Dit percentage is het hoogste van alle Nederlandse provincies. Ten opzichte van de rest van Nederland maakt de Zeeuw vooral meer gebruik van de fiets om naar school te gaan (+36%), voor diensten en het verkrijgen van allerlei persoonlijke verzorging (+ 33%) en om boodschappen te doen (+ 23%). Het feitelijke fietsgebruik in Zeeland is groter, omdat ook recreanten en toeristen veel fietsen.

Uit de telgegevens van 20 permanente telpunten blijkt dat het zomergemiddelde (juli en augustus) ongeveer 50% hoger is als het jaargemiddelde. Dit geeft in ieder geval aan dat er in de zomer meer gefietst wordt, waarvoor het recreatieve motief een verklaring kan zijn. Het zomergemiddelde fluctueert ook iets meer als het jaargemiddelde. Een goed zomerseizoen als in 2003 is duidelijk van invloed op het gebruik van de fiets in Zeeland.

Fietsveiligheid

Fietsers behoren tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemers. 18% van alle ernstige verkeersslachtoffers in Zeeland zijn fietsers, vooral in de leeftijd van 4 tot 15 jaar (schoolgaande jeugd) en ouderen van 65 jaar

en ouder. In 2005 waren er 3 dodelijke slachtoffers onder fietsers, wat neerkomt op 13% van het totale aantal dodelijke verkeersslachtoffers. In 2006 waren er 10 dodelijke slachtoffers onder fietsers, wat neerkomt op 26% van het totaal.

Gelijkvloerse kruisingen

Gelijkvloerse fietsoverstekten zijn potentiële conflictpunten tussen fietsers en autoverkeer en kunnen dus tot verkeersonveilige situaties leiden. In Zeeland zijn er ongeveer 130 gelijkvloerse kruisingen van fietsroutes met gebiedsontsluitingswegen en stroomwegen. Vanuit Verkeersveiligheid op Maat is het streven om deze potentieel gevaarlijke situaties zoveel mogelijk te voorkomen. Het vervangen van gelijkvloerse kruisingen staat echter op gespannen voet met de directheid van fietsroutes. Gezien het grote aantal potentiële conflictpunten is het namelijk niet reëel dat iedere gelijkvloerse oversteek wordt vervangen door een fietsbrug, een tunnel of andere grote infrastructurele kunstwerken. Het ZCF heeft in samenwerking met het ROVZ een inventarisatie gemaakt en tracht de komende periode in overleg met andere wegbeheerders tot een kosteneffectieve aanpak te komen en de meest risicovolle gelijkvloerse kruisingen aan te pakken.

Missende relaties

Naast de gelijkvloerse kruisingen wordt de directheid van het netwerk bepaald door de aanwezigheid van fietsvoorzieningen van en naar kernen en verzorgingscentra voor woon-werk en woon-school-relaties. Dit netwerk is voor 90 procent compleet. De ontbrekende c.q. de missende relaties in het netwerk zijn vooral relaties voor het utilitaire fietsgebruik. Realisatie hiervan zal in samenwerking met de gemeenten moeten worden opgepakt.

Fietscomfort

Naast directheid en veiligheid is comfort het derde element dat de kwaliteit van een netwerk bepaalt. De provinciale fietsvoorzieningen (fietspaden en parallelwegen in beheer bij de Provincie Zeeland) zijn in 2004 op basis van de nieuwe richtlijnen van het CROW beoordeeld op geregistreerde schades (rafeling, dwarsonvlakheid en scheurvorming) en de comfortwaarde. Ruim driekwart van de voorzieningen is als voldoende beoordeeld; slechts enkele verhardingssoorten zijn als onvoldoende beoordeeld. Dit betreft ongeveer 8 procent van de in totaal 373 km lange provinciale fietsvoorzieningen. Al met al kan gesteld worden dat de provinciale fietsvoorzieningen kwalitatief goed zijn. Een kwaliteitsslag is niet direct nodig. Verbeteringen kunnen meeliften in de normale onderhoudswerkzaamheden.

Goederenstromen worden in Zeeland zoveel mogelijk afgewikkeld via duurzame vervoerswijzen.	080401: Het bevorderen van het goederenvervoer via binnenvaart, shortsea, spoor en/of buisleidingen.
--	---

	Stand van zaken: Modal split De belangrijkste indicator voor het goederenvervoer, de modal split, is op basis van de huidige gegevens niet goed in beeld te brengen. Het grootste deel van het vervoer lijkt nog altijd via de weg te worden afgewikkeld. De zee- en binnenvaart hebben een substantieel aandeel in het transport. Het goederenvervoer per spoor is relatief gering, maar neemt wel toe. Dit komt vooral door de opening van Cobelfret in Vlissingen-Oost in 2003. Jaarlijks worden hier 350.000 (met een groei naar 500.000 à 600.000) personenauto's en trailers verladen (ro-ro) en vervoerd naar het achterland via spoor, binnenvaart en weg. Over het vervoer via buisleidingen zijn geen gegevens beschikbaar. Vervoerd tonnage Zeeland Seaports De twee Zeeuwse havens Terneuzen en Vlissingen, verenigd in Zeeland Seaports, zijn belangrijke centra voor het goederenvervoer in Zeeland en daarbuiten. Daar worden goederen in- en uitgevoerd en vindt overslag plaats naar (liefst) duurzame vervoerswijzen. Beide havens hebben in 2004 gezamenlijk ruim 27 miljoen ton bulkgoederen doorgevoerd, ruim 32.000 containers overgezet en ruim 450.000 voertuigen uitgevoerd. Het aandeel van de Zeeuwse havens bedraagt qua overslagvolume ruim 6 procent van het totaal van alle Nederlandse havenoverslag. Zeeland Seaports is met ongeveer 30 miljoen ton in 2005 de derde Nederlandse haven na Rotterdam (355 miljoen ton) en Amsterdam-IJmuiden (72 miljoen ton). De havens van Groningen Seaports en Scheveningen volgen op grote afstand met 5 tot 7 miljoen ton. Ten opzichte van 2000 is de overslag in de Zeeuwse havens met bijna 25 procent toegenomen.
De openbaar vervoerverbinding tussen Vlissingen en Breskens is betrouwbaar en kwalitatief hoogwaardig.	080501: Afvaarten vinden plaats conform de vastgestelde dienstregeling. De uitval van het totale aantal afvaarten bedraagt maximaal 1%. Stand van zaken: Uitgevallen afvaarten fast ferry In het eerste jaar van de nieuwe SWATH-schepen, van 2 mei 2004 tot 2 mei 2005, vonden in totaal 16.556 afvaarten plaats. 798 daarvan zijn uitgevallen, wat neerkomt op bijna 5%. In het eerste volledige kalenderjaar van de schepen (2005) bedroeg het totale aantal afvaarten 16.506. 216 daarvan zijn uitgevallen, wat neerkomt op 1,3%. In 2006 bedroeg het totale aantal afvaarten 16.152. 3058 daarvan zijn uitgevallen, wat neerkomt op een uitvalpercentage van 19%. 080502: Ecodempers Fast Ferry Vlissingen – Breskens. Stand van zaken: In 2007 zal een proef met de Ecodemper (katalysator en roetvangster) worden geëvalueerd. Afhankelijk van de resultaten zullen alle motoren op de schepen van het Fiets-Voetveer met een dergelijke voorziening worden uitgerust.
De afstemming tussen maatregelen op het gebied van auto, openbaar vervoer, fiets en goederenvervoer	080601: Zeeland is afgedekt met gebiedsaanpakken of andere vormen van regionale samenwerking.

krijgt gestalte via samenwerking met Rijk, waterschappen en gemeenten.	Stand van zaken: Sinds 2004 zijn de Regionale Overleggen Verkeer en Vervoer (ROVV's) actief. Zeeland is onderverdeeld in Oosterscheldebekken, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen. De ROVV's functioneren momenteel vooral als platform voor kennisuitwisseling. De ambitie is om te komen tot strategischere beleidsvorming en integralere beleidsuitvoering. De verslagen van de ROVV's worden teruggekoppeld in het Provinciaal Overleg Verkeer en Vervoer, waarin bestuurders van de Zeeuwse wegbeheerders en een select aantal organisaties zitting hebben. Specifiek voor verkeersveilig heeft het ROVV de Regionale Verkeersveiligheids Overleggen (RVO's) in het leven geroepen. In tegenstelling tot de ROVV's zijn dit slechts 2 regio's, waarbij de Westerschelde als scheidingslijn is gehanteerd. Behalve de wegbeheerders zijn hierbij ook de "handhavers" (politie, VVN etc.) betrokken. Op lokaal schaalniveau wordt gewerkt met Gebiedsgerichte aanpakken (GGA's). Hierbij wordt door meerdere wegbeheerders samengewerkt bij verkeersprojecten (sectoraal plan) of maakt verkeer en vervoer onderdeel uit van een integraal plan, zoals bijvoorbeeld verankerd in het Integraal Omgevingsplan. Recentelijk is een aantal gebiedsgerichte aanpakken afgerond, waaronder Duurzaam Veilig Verkeer West Zeeuws-Vlaanderen, De Ruit om Axel en Walcheren 2000+. De GGA's in Zuid-Beveland, Tholen en Schouwen-Duiveland lopen nog. Zeer recent is een nieuwe integrale gebiedsgerichte aanpak gestart in de vorm van het project Ontwikkelingsschets Zeeuwse Passage 2030 (OZP 2030).
Zeeland is 'verkeersleefbaar': de negatieve effecten van het autoverkeer en de infrastructuur in verblijfsgebieden en waardevolle landschappen worden zoveel mogelijk geminimaliseerd.	080701: De omvang van het autoverkeer in verblijfsgebieden en waardevolle landschappen wordt zoveel mogelijk beperkt. Vrijkomende infrastructuur wordt heringericht volgens de bijbehorende cultuurhistorische, ecologische en landschappelijke kwaliteiten. Stand van zaken: De studie van het project Belvedere is gestart met de eerste fase: een beoordeling van de landschappelijke inpassing van de nieuwe N57, gekoppeld aan eventuele verbeteringsvoorstellen. De eerste fase is eind 2005 afgerond en Rijkswaterstaat Zeeland neemt een aantal verbeteringsvoorstellen op in de uitvoeringplannen. Enkele verbeteringsmaatregelen vereisen nog nader onderzoek. Verbeteringsmaatregelen buiten het plangebied liften mee in andere plannen. Het tweede deel van de studie: de landschappelijke inpassing van de oude N57, zal resulteren in concrete inrichtingsvoorstellen voor de afzonderlijke weggedeelten van deze oorspronkelijke route. Die fase zal begin 2007 starten.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Mobiliteit

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	224.006	1.721.900	221.900	65.585
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	44.980.134	40.192.711	40.274.862	38.091.524
Totaal	45.204.140	41.914.611	40.496.762	38.157.108
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	32.652.457	20.613.069	21.476.218	22.848.061
Totaal	32.652.457	20.613.069	21.476.218	22.848.061
Saldo Programma	12.551.683	21.301.542	19.020.543	15.309.047

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt	€ 2,34 miljoen
Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor	- € 0,05 miljoen
Er zijn minder overheadkosten dan geraamd	<u>- € 0,95 miljoen</u>
Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten	€ 1,34 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 1,37 miljoen

Toelichting

De kredieten die in het programma Mobiliteit worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Meerjarige budget uit het collegeprogramma:

1. Voor de uitvoering van het meerjarenprogramma Infrastructuur Zeeland (MIZ) en Kanaal door Walcheren (KDW) en fase 2 van het Belvédèreproject wordt een bedrag van € 25.000 overgeboekt naar 2007.

B. Jaaroverschrijdend budget:

2. Voor de verdere voorbereiding voor de tunnel Sluiskil wordt een bedrag van € 433.287 overgeboekt naar 2007.
3. Voor de afhandeling van het geschil inzake grondaankoop wordt een bedrag van € 29.461 overgeboekt naar 2007.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Aan de batenkant is er € 0,8 miljoen meer dividend ontvangen van de NV Westerscheldetunnel. Op dit programma is eveneens een niet geraamde schade-inkomst verantwoord van € 0,3 miljoen voor de roerpropellers van de Prins Johan Friso. Ook is er een deel van de exploitatiebijdrage voor het openbaar vervoer terugontvangen naar aanleiding van de afrekening over 2005 (€ 0,3 miljoen).

Aan de lastzijde zien we de volgende verschillen tussen raming en besteding.

➤ Geleidepalen veerhavens	€ 0,30 miljoen wordt als investering op de balans opgenomen.
➤ N62 Sloeweg	€ 0,18 miljoen idem
➤ Ecodempers fastferry	€ 0,07 miljoen meevallende kosten
➤ Baggerkosten	€ 0,08 miljoen idem
➤ Subsidie stimulering bedrijfsvervoer	€ 0,28 miljoen
Totaal	€ 0,91 miljoen

De subsidie stimulering bedrijfsvervoer is in 2006 verleend ten laste van de voorziening BDU maar deze was niet als zodanig geraamd.

De meeropbrengst (€ 0,8 miljoen) van het dividend is toegevoegd aan de reserve wov en vormt derhalve geen saldo voor dit programma.

Inleiding

De contouren van de provinciale verkeer- en vervoervisie zijn vastgelegd in het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan Zeeland (PVVP Zeeland, 2003) met de titel "Mobiliteit op Maat".

Mobiliteit hoort bij de moderne samenleving. Mobiliteit van personen en goederen heeft positieve gevolgen voor de welvaart en het welbevinden. Er zijn echter ook negatieve effecten aan verbonden. Met name de groei van het verkeer over de weg veroorzaakt problemen: files, waardoor steden en bedrijventerreinen minder goed bereikbaar zijn, uitstoot van schadelijke uitlaatgassen, versnippering van natuur en landschap door de aanleg van infrastructuur en een toenemend aantal verkeersongevallen, vaak met dodelijke afloop. De hoofddoelstelling van het PVVP is dan ook als volgt: Zeeland biedt aan iedereen een optimaal verkeer- en vervoersysteem, waarvan de kwaliteit van de individuele gebruiker in goede verhouding staat tot de kwaliteit van de samenleving als geheel, en dat recht doet aan de functies in verschillende gebieden. De kwaliteiten van een optimaal functionerend verkeer- en vervoersysteem worden daarbij in belangrijke mate bepaald door bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Het programma "verkeersveiligheid" richt zich daarbij op de verkeersveiligheid op alle wegen binnen de provincie.

Binnen dit programma valt het speerpunt Duurzaam Veilig uit het Staten- en Collegeprogramma.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

0901:

Door een consequente inrichting van het wegennet en voldoende kennis, vaardigheden en een juiste houding bij de weggebruikers, zijn de kansen om in Zeeland betrokken te raken bij een verkeersongeval zo klein mogelijk, en als er sprake is van een verkeersongeval, dan zijn de gevolgen beperkt.

Verkeersveiligheid is een belangrijk maatschappelijk en politiek item. In de Nota Mobiliteit is door het Rijk aangegeven dat er in 2010 niet meer dan 900 verkeersdoden en 17.000 geregistreerde ziekenhuisopnamen mogen zijn. Dit vergt aanzienlijke (financiële) inspanningen, ook van de regionale overheden. Voor Zeeland is de Rijksdoelstelling in het PVVP Zeeland vertaald in maximaal 32 verkeersdoden en 300 geregistreerde ziekenhuisopnamen in 2010. In het nieuwe Beleidsplan Verkeersveiligheid 2005-2010 is deze doelstelling aangescherpt tot -20% ernstige verkeersslachtoffers in 2010 ten opzichte van het gemiddelde over 2001-2003. Dit komt neer op maximaal 321 ziekenhuisgewonden en doden. Met als extra voorwaarde ten hoogste 24 verkeersdoden. Om de aangescherpte doelstelling te realiseren, wordt in het beleidsprogramma ingezet op een versterking van gedragsbeïnvloedende aspecten (educatie, communicatie en verkeershandhaving) en een sterkere integratie van gedragsbeïnvloeding en aanpassingen aan infrastructuur.

De uitvoering van het beleid komt tot stand binnen de afstemmingsoverleggen in het Provinciaal Overleg Verkeer en Vervoer (POVV) en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ). In het POVV participeren de wegbeheerders; in het ROVZ participeren naast de wegbeheerders ook Regio politie Zeeland, het Openbaar Ministerie en diverse verkeersorganisaties. Voor de infrastructuur ligt het primaat bij het POVV; voor gedragsbeïnvloeding en handhaving bij het ROVZ.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Door een consequente inrichting van het wegennet en voldoende kennis, vaardigheden en een juiste houding bij de weggebruikers, zijn de kansen om in Zeeland betrokken te raken bij een verkeersongeval zo klein mogelijk, en als er sprake is van een verkeersongeval, dan zijn de gevolgen beperkt.	090101: 20% ernstige verkeersslachtoffers in 2010 ten opzichte van het gemiddelde over 2001-2003. Dit komt neer op maximaal 321 ziekenhuisgewonden en doden. Met als extra voorwaarde ten hoogste 24 verkeersdoden.
	Stand van zaken: In 2006 zijn in het Zeeuwse verkeer 39 verkeersdoden gevallen. Sinds eind jaren negentig is dat niet meer voorgekomen. Een enorme stijging met alleen in de maand september al 8 verkeersdoden. Een verklaring waarom de dalende trend na 10 jaar in negatieve zin wordt doorbroken is niet zomaar te geven. Al eerder zijn er uitschieters geweest, zowel positief als negatief, maar in 2006 was deze wel erg groot. Samen met Rijkswaterstaat Zeeland en de provincie gaat het ROVZ in de eerste helft van 2007 alle ernstige verkeersongevallen van 2006 nader analyseren. Voor deze relatief korte termijn kan dat mogelijk leiden tot voorstellen van aanvullende maatregelen en aanknopingspunten voor (ver)nieuw beleid. De afgelopen jaren is er in Zeeland ook sprake geweest van een forse daling van de zogenaamde ziekenhuisgewonden. Helaas is nu nog niet bekend of deze daling wél heeft doorgezet in 2006.
	090102: Specifiek voor het project Duurzaam Veilig West-Zeeuws-Vlaanderen geldt dat in 2010 niet meer dan 5 verkeersdoden en 17 geregistreerde ziekenhuisgewonden zijn.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Verkeersveiligheid

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	8.670.856	4.065.729	15.446.441	15.936.287
Totaal	8.670.856	4.065.729	15.446.441	15.936.287
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	6.310.124	2.784.500	11.705.427	11.973.534
Totaal	6.310.124	2.784.500	11.705.427	11.973.534
Saldo Programma	2.360.732	1.281.229	3.741.013	3.962.754

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 0,49 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,20 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,85 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,16 miljoen

Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,27 miljoen

Toelichting

Het krediet dat in het programma Verkeersveiligheid wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreft een jaaroverschrijdend project noordelijke parallelweg Absdale-Hulst voor een bedrag van € 201.332.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Een deel van de apparaatskosten is in rekening gebracht voor het project Duurzaam Veilig West Zeeuws Vlaanderen (0,15 miljoen) Er zijn ook meer inkomsten uit de verkoop van grond.

Inleiding

Het programma Infrastructuur omvat de beleidsmatige aspecten van het beheer van de provinciale infrastructuur (wegen, Zeelandbrug, Kanaal door Walcheren). De daadwerkelijke instandhouding wordt in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen behandeld. Het kader waarbinnen dit plaatsvindt, wordt gevormd door de landelijke wet- en regelgeving en het provinciale verkeer en vervoerbeleid, met de bijbehorende sectorale deelplannen. Ook beleid afkomstig van andere beleidsvelden kan invloed hebben op het gebruik en onderhoud van de infrastructuur, bijvoorbeeld ecologisch bermbeheer en gebruik milieuvriendelijke bouwstoffen. Binnen dit programma vallen de speerpunten 'Kwaliteitsbeleid voor beheer en onderhoud van (vaar)wegen' en 'Herschikking wegenbeheer tussen Rijk en Provincie' uit het Staten- en Collegeprogramma.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1001:

Aanbieden van een (vaar)wegennet dat aan zijn functie beantwoordt, goed is ingepast in zijn omgeving en voor die omgeving zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt. Beleidsthema's daarbij zijn:

- Veiligheid
- Bereikbaarheid
- Comfort
- Aanzien
- Leefbaarheid
- Milieu

1002:

Kostenneutrale ordening van het beheer van het landelijk en regionaal hoofdwegennet volgens het beginsel:

- Nationale stroomwegen in beheer bij het Rijk;
- Regionale stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen in beheer bij de provincie.

Het maatschappelijk doel van de provinciale verkeersinfrastructuur is het waarborgen en waar mogelijk versterken van de sociale, culturele en economische vitaliteit van Zeeland. Daarbinnen richt het programma Infrastructuur zich op een veilige, vlotte en comfortabele afwikkeling van het verkeer, zowel over de weg als over water. Er wordt naar gestreefd dat het scheepvaartverkeer en het wegverkeer elkaar zo min mogelijk hinderen en het milieu zo minimaal mogelijk wordt belast. Verder moet het bij de provincie in beheer zijnde wegennet worden benut op een wijze die overeenstemt met de strategische rol die de provincie op dit gebied heeft.

Het beoogde maatschappelijke effect streven we na samen met de andere wegbeheerders en belangenvertegenwoordigers in Zeeland, zoals bijvoorbeeld Rijkswaterstaat, de Zeeuwse gemeenten en waterschappen, 3VO en de ANWB. Het beleid wordt afgestemd met deze partners. Het belang en de behoefte van de weggebruiker staan daarbij centraal.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Aanbieden van een (vaar)wegennet dat aan zijn functie beantwoordt, goed is ingepast in zijn omgeving en voor die omgeving zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt. Beleidsthema's daarbij zijn: - Veiligheid - Bereikbaarheid - Comfort - Aanzien - Leefbaarheid Milieu	100101: Het uitvoeren van technisch beheer en onderhoud conform het door uw staten gekozen beleids-/kwaliteitsprofiel.
	Stand van zaken: Het 'pilot-beheerplan' is gerealiseerd. Implementatie vindt plaats in 2007.
	100103: Samenwerking op het gebied van gladheidbestrijding bij diverse overheden optimaliseren.
	Stand van zaken: In 2006 is hiertoe een intentieovereenkomst gesloten.
Kostenneutrale ordening van het beheer van het landelijk en regionaal hoofdwegennet volgens het beginsel: -Nationale stroomwegen in beheer bij het Rijk; -Regionale stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen in beheer bij de provincie.	100201: Alle regionale stroomwegen, uitgezonderd die het Rijk in beheer wil hebben, en gebiedsontsluitingswegen in beheer bij de provincie. I n principe geen erftoegangswegen in beheer bij de provincie, met uitzondering van doorgaande parallelwegen behorend tot provinciale wegen.
	Stand van zaken: Bij het invullen van de doelstelling "Technisch beheer en onderhoud uitvoeren conform het door uw staten gekozen beleids-/kwaliteitsprofiel" is het realiseren van een tweede doelstelling, deerschikking van wegen binnen de provincie, betrokken. Dit betekent concreet dat het beheerplan voorziet in het wegareaal wat per 1 januari 2007, na afronding van wegenoverdrachten met Rijk en Waterschappen, bij de Provincie in beheer zal zijn.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Infrastructuur

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	21.101.118	20.876.888	23.913.214	25.012.282
Totaal	21.101.118	20.876.888	23.913.214	25.012.282
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.775.675	5.299.698	113.301.546	113.364.428
Totaal	5.775.675	5.299.698	113.301.546	113.364.428
Saldo Programma	15.325.443	15.577.190	-89.388.332	-88.352.146

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 1,10 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 1,34 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,24 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,06 miljoen

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

De vervanging van het spoorwegviaduct op de N254 was € 0,14 goedkoper dan geraamd en er is voor € 0,04 minder rentekosten toegerekend dan geraamd voor de deelnemingen in de NV Westerscheldetunnel.

Inleiding

Algemene doelstelling van het beleid is het behoud en de (verdere) versterking van de sociale infrastructuur in evenwicht met de ontwikkeling van de economische en fysiekruimtelijke infrastructuur. Een sterke sociale infrastructuur is van belang voor een goed woon-, werk- en leefklimaat voor alle Zeeuwse inwoners. Specifieke doelstelling is de vergroting van de (mogelijkheid tot) participatie van burgers, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, aan de Zeeuwse samenleving. Het gaat dan om de versterking van de sociale cohesie (de sociale samenhang in de samenleving).

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1101:

Een vergroting van de sociale cohesie.

In de komende periode zal onverkort worden verder gegaan op de ingeslagen weg van het behoud en verdere versterking van de sociale infrastructuur. Meer nog dan tot nu toe het geval is geweest, zal hierbij sprake zijn van maatwerk aan de basis. Het provinciaal sociaal beleid streeft de komende jaren in ieder geval naar een vergroting van de sociale cohesie. In essentie gaat het erom hoe mensen in Zeeland zich tot elkaar verhouden, het gevoel hebben deel uit te maken van de samenleving en daarin een rol te spelen. Het beleid is gericht op alle Zeeuwen, maar waar nodig richten we ons op specifieke groepen. Het sociaal beleid is niet alleen gericht op problemen, maar evenzeer op behoud en versterking van wat goed gaat.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Een vergroting van de sociale cohesie.	110108: Zeeland voor jeugd en jongeren. In de periode 2006 – 2008 verbeteren van de leefomgeving voor kinderen en jongeren in Zeeland (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).
	Stand van zaken: In 2006 is gewerkt aan de nieuwe beleidsnota integraal jeugdbeleid. In de nota staan voor de periode 2007-2012 de volgende thema's centraal: - De jeugd aan het woord; - De jeugd in actie; - School en werk; - Zinnige vrije tijd; - Een prettige leefomgeving; - Openbaar vervoer; - Verbeteren en herstellen. Binnen deze thema's worden 37 actiepunten benoemd. Uitvoering hiervan vormt de eerste stap in de realisatie van de ambitie 'Zeeland, de beste provincie om groot te worden'.
	110109: Zeeland voor vrijwilligers. In de periode 2006 – 2008 vergroten van de participatie van de Zeeuwse bevolking in het vrijwilligerswerk (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).
	Stand van zaken: Uitwerkingsnotitie is door Gedeputeerde Staten vastgesteld en in december toegezonden aan Provinciale Staten. De resultaten van het vrijwilligersbeleid tot nu toe zijn beschreven in voortgangsrapportage sociale zorg 2006. Er kan geconstateerd worden dat het goed gaat met het vrijwilligerswerk in Zeeland. Ruim eenderde van de inwoners verricht vrijwilligerswerk, dat zijn ruim 120.000 mensen. Onder jongeren is een afname merkbaar in het aantal uur dat besteed wordt aan vrijwilligerswerk, dit wordt momenteel gecompenseerd door de grote vrijwillige inzet van 55-plussers.
	110110: Zeeland: niemand aan de zijlijn. In de periode 2006 – 2008 bevorderen dat kwetsbare (Zeeuwse) burgers kunnen deelnemen aan de samenleving (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).
	Stand van zaken: Er is een bijdrage geleverd aan participatie van kwetsbare burgers door het tijdelijk financieel ondersteunen met € 700.000 van de stichting DOOR (opvang ex-gedetineerden) en de stichting Inlia (opvang asielzoekers) totdat dit op rijksniveau geregeld is. Daarnaast zijn projecten ondersteund die zijn gericht op het ontwikkelen van methodieken voor toeleiding naar de arbeidsmarkt van langdurig werklozen, praktijkschoolleerlingen en mensen met een verstandelijke beperking. Ook zijn subsidies verleend voor projecten gericht op eenzaamheidsbestrijding en participatie van ouderen en allochtonen. Ondersteuning van SportZeeland is verleend aan gemeenten bij het opstellen en uitvoeren van breedtesportprojecten en BOS (Buurt, Onderwijs en Sport)-projecten.
	110112: Zeeland: goed voorzieningenniveau. In de periode 2006-2008 verbeteren van de leefbaarheid in kleine kernen (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).

	Stand van zaken: Er zijn subsidies verleend voor projecten gericht op dorpsplannen en bewonersmethodieken, waaronder Kernteams in Hulst, Vitaliteit kern Waarde en aan de ZVKK (Zeeuwse Vereniging voor Kleine Kernen) om een handboek voor dorpsraden op te stellen voor het maken van een dorpsplan en een brochure over communicatie tussen dorpsraad en gemeente. In het kader van de stimuleringsregeling servicepunten worden projecten gesubsidieerd die leiden tot realisatie van multifunctionele voorzieningen in kleine kernen. In totaal zijn reeds 4 projecten gesubsidieerd. Er is subsidie verleend voor het project 'landbouw op weg naar een zorgeloze toekomst', een loket dat informatie biedt en begeleidingsmogelijkheden heeft voor startende zorgboeren, zorginstellingen en zorgcliënten. Begin 2006 is de AWBZ erkenning verleend aan de stichting Zeeuwse zorgboeren Zeeland.
	110113: Zeeland: sociaal veilig. In de periode 2006 – 2008 bevorderen van een veilig leefklimaat (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).
	Stand van zaken: In 2006 zijn parameters ontwikkeld om de sociale veiligheidsbeleving te kunnen meten. In 2007 worden deze opgeleverd. Sinds 1 januari 2006 is het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland operationeel. In juni 2006 is de pilot Vroeg Erbij afgerond. Er is een traject gestart om deze methodiek in heel Zeeland in te zetten.
	110114: Zeeland voor ouderen. In de periode 2006 – 2008 verbeteren van de leefomgeving voor ouderen in Zeeland (ten opzichte van de gegevens uit het Sociaal Rapport 2004).
	Stand van zaken: Vanuit de programma's Zeeland Woonzorgland en Niemand aan de zijlijn van de Beleidsprogrammering Sociale Zorg zijn subsidies verleend voor projecten die gericht zijn op ouderen. Zo is er subsidie verleend van € 135.000 aan het participatiefonds van de gemeente Middelburg dat gericht is op het verlenen van een financiële tegemoetkoming in de huurkosten van 65-plussers met een laag inkomen die in zorgwoningen wonen. Er is subsidie verleend voor de BoodschappenPlusBus. Via deze bus kunnen ouderen weer activiteiten ondernemen, uitstapjes maken en er samen op uit gaan.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Sociaal Beleid

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	180.739	400.000	867.761	889.798
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	8.756.118	7.752.883	8.681.928	8.895.091
Totaal	8.936.857	8.152.883	9.549.689	9.784.889
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	30.000	30.000
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	303.274	238.587	238.587	249.799
Totaal	303.274	238.587	268.587	279.799
Saldo Programma	8.633.583	7.914.297	9.281.103	9.505.090

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 0,24 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor € 0,01 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,17 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 0,05 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,01 miljoen

Toelichting:

In dit programma worden volgens het criterium meerjarige budgetten uit het collegeprogramma overgeboekt. Voor het verbeteren leefomgeving jongeren aangemerkt als Speerpunt Zorg een bedrag van € 34.406 overgeboekt naar 2007. Voor Antidiscriminatie voorziening wordt het resterende budget van € 3.024 overgeboekt naar 2007. Voor het Beleidskader Sociale Zorg wordt door een voorziening van € 46.663 ten laste gebracht van 2007.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Aan de lastenkant (exclusief apparaatskosten en overhead) is een bedrag van € 32.952 meer besteed dan geraamd. Daarnaast is aan de batenkant een bedrag van € 11.212 meer ontvangen dan geraamd. Deze verschillen hebben de volgende oorzaken:

- Een belangrijke oorzaak voor het verschil aan de lastenkant is een verleende subsidie van maximaal € 60.112 in verband met decentrale arbeidsvoorwaarden 2006. Wij hebben besloten dit bedrag te dekken uit de Stelpost kosten gelieerde instellingen decentrale salarismaatregelen. Dit is niet meer verwerkt in een begrotingswijziging.
- Een belangrijke oorzaak voor het verschil aan de batenkant is een ontvangen bijdrage van de gemeente Vlissingen van € 21.000 in de kosten van een onderzoek naar het organisatiemodel van het Anti Discriminatie Bureau Zeeland. Dit is niet meer verwerkt in een begrotingswijziging.

Inleiding

De zorgsector behoort tot de grootste maatschappelijke sectoren in Zeeland. Door burgers wordt een kwalitatief hoogwaardige en toegankelijke gezondheidszorg als zeer belangrijk ervaren. De gezondheidszorg maakt een proces door van aanbodplanning naar vraagsturing, waarbij ook de rol van de overheid aan verandering onderhevig is. Het provinciaal beleid dient zich in de gewijzigde omstandigheden van vraagsturing en marktwerking te richten op ondersteuning van deze processen, opdat zorggebruikers snel en adequate hulp, zo veel mogelijk dicht bij huis, kunnen ontvangen.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1201:

Een voor de inwoners van Zeeland goed gespreide en daardoor bereikbare, kwalitatief hoogwaardige zorg- en hulpverlening, waarover de Zeeuwse burgers tevreden zijn.

1202:

Het creëren van mogelijkheden en kansen om jeugdigen zoveel mogelijk te laten opgroeien tot volwaardig deelnemer aan de maatschappij.

Zorg

Een goede gezondheidszorg is van belang voor een goed woon-, werk- en leefklimaat voor alle inwoners van Zeeland. De eisen die in dit kader aan bijvoorbeeld de ziekenhuiszorg worden gesteld, verschillen sterk van bijvoorbeeld de zorg voor chronische zorg. De beoogde maatschappelijke effecten van de provinciale inspanningen zijn dan ook:

- Voor wat betreft de acute zorg: voldoende, hoogwaardige en bereikbare zorgvoorzieningen;
- Voor wat betreft de chronische zorg: kleinschalige en gespreide zorgvoorzieningen, waar mogelijk in een genormaliseerde setting;
- Tevredenheid over de zorg bij de burgers van Zeeland.

Jeugdzorg

Het jeugdzorgbeleid van de Provincie Zeeland is er op gericht om hulp te bieden in een zo licht mogelijke vorm, in een zo vroeg mogelijk stadium en zo dicht mogelijk bij huis. Het hulpaanbod moet er bovendien op gericht zijn om de eigen mogelijkheden van cliënten en mensen in hun naaste omgeving om zelf problemen het hoofd te bieden, te activeren en te versterken.

Op basis van het vastgestelde beleid wil de provincie bijdragen aan de volgende doelen:

- Cliënten van de jeugdzorg worden snel, efficiënt en effectief geholpen;
- Reguleren en beperken van de instroom van jongeren in de jeugdzorg.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Een voor de inwoners van Zeeland goed gespreide en daardoor bereikbare, kwalitatief hoogwaardige zorg- en hulpverlening, waarover de Zeeuwse burgers tevreden zijn.	120111: In de periode 2006 – 2008 vergroten van de beschikbaarheid en de gebruiksmogelijkheden van de gezondheidszorg in Zeeland. Stand van zaken: In 2006 is een arbeidsmarktmonitor tot stand gekomen waar gekeken wordt naar de aansluiting tussen arbeid en zorg. Ondersteuning van het proces dat leidt tot een intensievere samenwerking tussen zorgaanbieders onderling. In april 2006 is het rapport "Zeeuwse zorg op locatie: een noodzakelijke vernieuwing" van professor dr. Vierhout uitgebracht. Veldpartijen zijn aan de slag gegaan met de aanbevelingen uit dit advies. In het kader van de bereikbaarheid van de zorg is een project gestart om verkeersregelininstallaties aan te passen om zo te zorgen voor een kortere aanrijtijd van ambulances.
	120112: In de periode 2006 – 2008 bevorderen dat mensen met een zorgvraag zelfstandig in hun eigen wijk of kern kunnen wonen. Stand van zaken: Binnen het programma Zeeland Woonzorgland van de Beleidsprogrammering Sociale Zorg zijn vier subsidies verleend voor lokale kleinschalige en gespreide woonzorgvoorzieningen in het kader van de stimuleringsregeling realiseren zorgwoningen met een totaalbedrag van € 200.000.
	120113: In de periode 2006-2008 versterken van de leefbaarheid van dorpen en wijken. Stand van zaken: Zie 120112.
	120114: In de periode 2006 – 2008 bevorderen van de totstandkoming van nieuwe benaderingen van problemen en vraagstukken, gericht op de verbetering van de kwaliteit van zorg en sociaal beleid. Stand van zaken: Binnen het programma 'Ideeënnetwerk' van de Beleidsprogrammering Sociale Zorg 2005-2008 is in 2006 in totaal ruim € 4 ton subsidie aan projecten verleend die hebben bijgedragen aan het bevorderen van medisch-technologische vernieuwingen in Zeeland, het bevorderen van informatie uitwisseling en het delen van nieuwe inzichten en het toepassen van nieuwe inzichten om de gezondheidstoestand van inwoners te bevorderen. Bijvoorbeeld chat- en e-mailhulpverlening aan kinderen en jongeren, uitbreiding van het Elektronisch Patiënten Dossier, Preventief Gezondheidsonderzoek Ouderen en Local Boards. In Vlissingen wordt een pilot gestart.
	120115: In de periode 2006 – 2008 verbeteren van de toegankelijkheid van algemene voorzieningen voor mensen met een beperking. Stand van zaken: In 2006 is een pilot conferentie over maatschappelijke toegankelijkheid georganiseerd die waarschijnlijk een vervolg krijgt. Scoop heeft in 2006 een onderzoek uitgevoerd naar de beleefde toegankelijkheid van openbare voorzieningen door mensen met een beperking die gebruikt kan worden bij de aanscherping van het beleid, de rapportage hierover verschijnt begin 2007.

	120116: In de periode 2006 – 2008 verbeteren van de randvoorwaarden voor de mantelzorger. Stand van zaken: Er is een overzichtsrapportage over de problematiek van de mantelzorger opgesteld door Scoop. Hierdoor is inzicht verkregen in de problematiek en de mogelijkheden die benut kunnen worden m.b.t. ondersteuning van de mantelzorger. In de aanloop naar de WMO is het onderwerp mantelzorg goed op de gemeentelijke agenda gezet. Vanuit het College voor Zorg&Welzijn is een rapportage uitgebracht over de 'ondersteuning van mantelzorgers en het vrijwilligerswerk in de zorg na 2006'. Naar aanleiding hiervan is door het college voor Zorg&Welzijn voor de invoering van de WMO een overgangsregeling opgesteld die mantelzorgondersteuning in Zeeland moet continueren, vanuit de provincie wordt deze gefaciliteerd. In 2005/2006 is een dertiendelige tv-serie door Omroep Zeeland uitgezonden over de Zeeuwse mantelzorg Take Care, hieraan is subsidie verleend van € 116.000. Ook de Maand en de Dag van de Mantelzorg zijn financieel ondersteund. Ook is subsidie verleend van € 50.000 voor het project Ojee ADHD, een zorgboerderij voor kinderen met autisme.
Het creëren van mogelijkheden en kansen om jeugdigen zoveel mogelijk te laten opgroeien tot volwaardig deelnemer aan de maatschappij.	120201: Cliënten in de jeugdzorg snel, efficiënt en effectief helpen. Stand van zaken: Met Agogische Zorgcentra Zeeland (AZZ) wordt sinds het najaar 2006 overleg gevoerd over de productiecapaciteit. Dit moet uiteindelijk leiden tot een P * Q financiering (afspraken over de zorgproductie). 120202: Het reguleren en beperken van de instroom van jongeren in de jeugdzorg. Stand van zaken: Door in samenwerking met de Zeeuwse gemeenten via de Task Force Jeugd in te zetten op een efficiëntere en effectiever basisstructuur voor het preventief jeugdbeleid en door in te zetten op het algemeen jeugdbeleid overeenkomstig de nota integraal jeugdbeleid is de basis gelegd voor het terugdringen van de instroom jeugdzorg (zie ook 110108). Door in te zetten op intensieve pedagogische thuishulp (IPT) wordt de druk op de residentiële voorzieningen in de jeugdzorg verminderd. De wachtlijst Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is in 2006 weggewerkt.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Zorgvoorzieningen

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.410.900	483.000	483.000	483.000
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	22.534.661	23.604.164	26.304.329	26.901.520
Totaal	23.945.561	24.087.164	26.787.329	27.384.520
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	19.988.939	19.876.370	23.005.990	23.575.593
Totaal	19.988.939	19.876.370	23.005.990	23.575.593
Saldo Programma	3.956.622	4.210.794	3.781.339	3.808.927

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 0,60 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,05 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,05 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,60 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 0,57 miljoen

Toelichting:

Het krediet dat in dit programma wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreft het meerjarig budget uit het collegeprogramma voor Beleidskader Sociale Zorg wordt € 53.231 overgeboekt naar 2007.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Aan de lastenkant (exclusief apparaatskosten en overhead) is een bedrag van € 577.455 meer besteed dan geraamd. Daarnaast is aan de batenkant een bedrag van € 569.603 meer ontvangen dan geraamd. Deze verschillen hebben de volgende oorzaken:

- Van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Justitie is in het kader van de jeugdzorg een hoger bedrag (€ 571.203) ontvangen dan geraamd. Dit bedrag is in de vorm van subsidies verleend aan de uitvoerende organisaties op het terrein van de jeugdzorg voor de door de ministeries aangegeven doelen, onder andere voor uitvoering justitiële taken van Bureau Jeugdzorg, aanpak wachtlijsten en doorlooptijden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en loonbijstelling (Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkeling) 2006.
- De overschrijding aan de lastenkant is mede veroorzaakt door het boeken van de Toevoeging van de rente 2006 aan de Voorziening jeugdhulpverlening ad € 17.485.

Inleiding

Kunst en cultuur vormen een onmisbare schakel van de Zeeuwse samenleving. Zij vormen als het ware het cement van deze samenleving. Cultuur als drager van de culturele identiteit vormt een van de verbindende elementen. Daarnaast maakt cultuur duidelijk hoe veelkleurig en veelzijdig onze samenleving is. Cultuur heeft niet alleen een intrinsieke waarde doordat het mogelijkheden biedt tot genereren, herkennen, verbazen, verwonderen, maar ook aanzetten tot kritische reflectie kan geven. Tot slot is cultuur een belangrijk instrument voor regionale ontwikkeling door de daarin opgesloten bijdragen aan toerisme en recreatie, economie en ruimtelijke ordening. Kunst en cultuur leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan een goed woon- en leefklimaat voor alle inwoners van Zeeland. Om cultuur deze rollen te kunnen laten spelen, dient er voor gezorgd te worden dat er sprake is van een zo gevarieerd en gespreid mogelijk cultureel aanbod evenals, van een zo groot mogelijke cultuurparticipatie en een versterking van de culturele factor in de samenleving.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1301:

De versterking van het culturele bewustzijn van inwoners en bezoekers van Zeeland door het vergroten van het publieksbereik en de actieve cultuurparticipatie, evenals de versterking van de culturele infrastructuur.

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn de versterking van het culturele bewustzijn van inwoners en bezoekers van Zeeland, door het vergroten van het publieksbereik en de actieve participatie in kunst en cultuur via onder andere de versterking van de culturele infrastructuur.

Om dit te kunnen bereiken moeten we er mede voor zorgen dat er een gevarieerd en gespreid cultureel aanbod in Zeeland tot stand komt, waarbij de variatie en de spreiding zich doet gelden op meerdere aspecten zoals discipline, regio en bevolkingsgroep. Belangrijk daarbij is ook de (artistieke) kwaliteit van dit aanbod in de gaten te houden. Cultureel aanbod dient daarbij breed te worden gezien. Het is het geheel aan organisaties, instellingen en activiteiten op het terrein van de kunsten en het culturele erfgoed. Bij de totstandbrenging van dit aanbod zijn de Zeeuwse gemeenten en een groot aantal Zeeuwse culturele instellingen en organisaties onze natuurlijke partners. Onze rol is hierbij die van subsidiegever en pleitbezorger.

Wij vinden dit van belang omdat:

- Cultuur zet aan tot creativiteit en biedt mogelijkheden tot genieten (vrijtijdsbesteding);
- Cultuur maakt mensen zich bewust van hun eigen culturele identiteit en draagt daarmee bij aan regionale herkenning en gaat vervreemding tegen;
- Cultuurparticipatie is zowel voor de ontwikkeling van de individuele mens als vanuit het oogpunt van een rijker sociaal leven van belang;
- Cultuur ook belangrijk is voor het toerisme en de economie van Zeeland.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
De versterking van het culturele bewustzijn van inwoners en bezoekers van Zeeland door het vergroten van het publieksbereik en de actieve cultuurparticipatie, evenals de versterking van de culturele infrastructuur.	130101: Het in de periode 2006 vergroten van de variatie en spreiding in het culturele aanbod in Zeeland.
	Stand van zaken: Naast het verlenen van meerjarige subsidies aan diverse organisaties en festivals is via de programma's van C-culture meer dan 100 keer subsidie verstrekt voor en bedrag van ruim € 5 ton (exclusief € 2 ton voor molens en onderhoud monumenten) voor activiteiten en projecten verdeeld over de programma's Versterking Zeeuwse cultuurproducties, Versterking cultureel erfgoed (programma bestaat niet meer sinds 1 juli), Jeugd en cultuur, Cultuur en school, Erfgoed toegankelijk en Versterken cultureel ondernemerschap (tot 1 juli onder de naam Vergroten publieksbereik).
	130103: Het in de periode 2005 tot en met 2008 inzetten op het behoud en de ontsluiting van het culturele erfgoed van Zeeland.
	Stand van zaken: In 2006 is het cultureel erfgoed van Zeeland beter ontsloten door de provinciale staten vastgestelde uitwerkingsnota's Archeologie (juni 2006), Museumbeleid (december 2006) en Cultuurhistorie en monumenten december 2006) en de nog vast te stellen nota Immaterieel erfgoed en archieven in 2007 of door geld dat beschikbaar is door gerichte subsidieverlening ingevolge de cultuurnota (zowel aan organisaties zoals SCEZ) als aan activiteiten via de programma's van C-culture. Zie verder doelstelling 130101.
	130104: Het in de periode 2006 tot en met 2008 verbreden en verbeteren van de rol van het bibliotheekwerk in Zeeland.
	Stand van zaken: In november 2006 is een nieuw overleg van alle betrokken bibliotheekorganisaties gestart. Dit was tevens de start van het Zeeuwse bibliotheeknetwerk.
	130105: Het in de periode 2006 tot en met 2008 versterken van de culturele factor in de Zeeuwse samenleving.
	Stand van zaken: Door Scoop is de aanpak van het project Zorg en Cultuur neergelegd in een document waarin opgenomen de wijze waarop het project zal worden uitgevoerd. Doel van het project is bevordering van sociale cohesie met culturele middelen.
	130106: Het in de periode 2006 tot en met 2008 versterken en verbeteren van de regionale radio en televisie.
	Stand van zaken: In provinciale staten van september 2006 is de nota omroepbeleid 2006-2009 vastgesteld. De regionale radio en televisie zijn versterkt en verbetert o.a. door: • het verstrekken van structurele middelen (ingaaende 2006 € 477.308 per jaar); • de overname zorgplicht vanuit het Rijk voor bekostigen van tenminste 1 regionale omroep.

	130107: Het in de periode 2006-2008 verhogen van de cultuurparticipatie en verbeteren van het culturele aanbod in Zeeland. Stand van zaken: Naast de doorgevoerde wijziging in de programma's C-culture (zie 130101) is volop uitvoering gegeven aan de cultuurnota met belangrijke accenten op amateurkunst en cultuureducatie.
--	--

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Cultuur

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	7.497.310	784.600	1.734.821	1.146.194
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	15.568.883	21.371.880	24.132.371	23.324.990
Totaal	23.066.193	22.156.480	25.867.192	24.471.184
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	7.764.015	3.379.942	5.544.533	4.027.745
Totaal	7.764.015	3.379.942	5.544.533	4.027.745
Saldo Programma	15.302.178	18.776.537	20.322.658	20.443.439

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 1,40 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,60 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,13 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,93 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt - € 1,52 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor € 0,59 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede baten - € 0,93 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma aan de lastenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria, betreffen jaaroverschrijdende projecten:

- Uitvoer zichtbaar maken Beeldende Kunst en Vormgeving voor een bedrag van € 1.267
- Interreg IIIA- project Regionale televisie Scheldemond voor een bedrag van € 539.937
- Archeologische Monumentenkaart Zeeland voor een bedrag van € 61.495

De kredieten die in dit programma aan de batenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen het jaaroverschrijdende project Interreg IIIA-project Regionale Televisie Scheldemond € 586.693.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Op het programma Cultuur is € 0,9 miljoen minder besteed en ontvangen dan geraamd. Dit heeft te maken met de Europese projecten Maritiem Erfgoed I en II die afliepen er 31 december 2006. In 2006 zijn hiervoor minder inkomsten ontvangen dan geraamd van de Europese Commissie en andere partijen in het project. In 2007 zal de eindafrekening worden opgesteld. Het Europees project Televisie Scheldemond loopt door tot 1 oktober 2007.

Zoet & Zout Water

- 14 - Watermanagement**
- 15 - Landbouw en Visserij**
- 16 - Natuur en Landschap**

Inleiding

Onder watermanagement worden de provinciale taken gerekend op het terrein van waterbeheer (kwantiteit en kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater) en op het terrein van waterkering/bescherming tegen de zee. De taken van de provincie liggen in hoofdzaak op strategisch niveau. De operationele taken liggen veelal bij de waterschappen en Rijkswaterstaat. Vanwege de steeds nauwere relatie met vooral ruimtelijke ordening en ook andere beleidsterreinen krijgt de aanpak van het watermanagement een steeds meer integraal karakter. In de gebiedsgerichte aanpak ligt de regierol veelal bij de provincie.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1401:

Meer ruimte voor (binnendijks) water.

1402:

Veiligheid tegen overstromingen.

1403:

Het versterken van het estuariumkarakter van de Deltawateren.

1404:

Verbetering van de waterkwaliteit regionale wateren.

1405:

Het zorgen voor voldoende grondwater met een kwaliteit geschikt voor locatiegebonden functies.

Wat we willen bereiken is geformuleerd in de verschillende beleidsnota's en visiedocumenten op het gebied van het waterbeheer. Op het gebied van de waterkeringszorg en waterhuishouding heeft de provincie een toezichthoudende taak. Dit toezicht draagt er toe bij dat de waterkeringen blijvend voldoen aan de wettelijke normen en het waterhuishoudkundig systeem blijft voldoen aan de eisen van de tijd.

Naast de toezichthoudende rol is er de initiërende, stimulerende en sturende rol van de provincie op het terrein van het watermanagement, die eveneens moet bijdragen aan de hieronder te noemen essentiële maatschappelijke effecten:

- Meer ruimte voor (binnendijks) water
- Veiligheid tegen overstromingen
- Versterken van het estuariumkarakter van de Deltawateren
- Verbetering van de waterkwaliteit regionale wateren
- Duurzaam beschermen en mogelijk vergroten van de voorraad zoet grondwater en het tegengaan van verdroging en verzilting.

Toelichting:

Meer ruimte voor (binnendijks) water

In 2004 is de Deelstroomgebiedsvisie Zeeland door de provincie uitgebracht: een gezamenlijke visie van waterschappen, gemeenten en provincie hoe vorm en inhoud te geven aan de noodzaak van meer ruimte voor water. De visie mondde uit in een doelstelling van ca. 850 ha extra berging in het Zeeuwse polderwatersysteem, uiterlijk in 2015 te realiseren. Op grond van herberekeningen is deze wateropgave in 2006 bijgesteld tot ca. 650 ha extra noodzakelijke berging. In de afgelopen periode is globaal 100ha door de waterschappen gerealiseerd, om dit resultaat te behalen is door de provincie vanuit "Blauwe impuls" een financiële bijdrage geleverd. Geconstateerd kan worden dat er een start is gemaakt met het creëren van meer ruimte voor water in het polderwatersysteem, maar het tempo zal komende jaren omhoog moeten, wil men de doelstellingen voor 2015 behalen! De doorwerking van de Europese Kaderrichtlijn Water leidt eveneens tot de roep om meer ruimte voor water, met name in de vorm van meer natuurvriendelijke oevers. Dit vormt een extra impuls.

Veiligheid tegen overstromingen

Fase 1 van de planstudies voor de zwakke schakels is afgerond en er wordt nu vol gewerkt aan fase 2, die dit jaar moet resulteren in kustversterkingsplannen en ruimtelijke plannen. De tweede ronde toetsing heeft geleid tot het beschikbaar stellen van gelden voor de kustversterking in de komende kabinetsperiode en daarna. Het projectbureau Zeeweringen heeft een versnelling ingezet en de provincie heeft daar de organisatie van de vergunningverlening op afgestemd. Voorbereidingen zijn getroffen voor de normering van regionale waterkeringen. Er is in het kader van het Europese project Comcoast veel werk verzet op het gebied van innovatief kustzonebeheer. Er is een bijdrage geleverd aan de FES-claim Kennis voor klimaat. Bij honorering van deze claim komen veel gelden vrij voor de ontwikkeling van kennis op het gebied van het klimaat-proof maken van het Deltagebied.

1403:

Het versterken van het estuariumkarakter van de Deltawateren

De nota Kracht van de Delta is door de drie provincies overhandigd aan de staatssecretaris van V&W, waarna gestart is met de formulering van het Deltaprogramma (waar de Nota Ruimte om vraagt). Intussen

is onder meer gewerkt aan de planstudie Volkerak-Zoommeer (bijna afgerond), de planstudie Peilbesluit Veerse Meer (bijna afgerond), de visie Zicht op de Grevelingen en het daaraan verbonden investeringsprogramma (gereed, gewerkt wordt aan de organisatie van de uitvoering), de brede discussie zoetwatersituatie zuidwestelijke delta (Pilot Tholen afgerond).

1405:

Het zorgen voor voldoende grondwater met een kwaliteit geschikt voor locatiegebonden functies
De provincie reguleert de onttrekkingen van grondwater. Doel is om de zoete grondwaterreserves op hetzelfde peil te houden en enige vorm van interen te voorkomen. De rente (jaarlijks neerslagoverschot) mag worden benut, het kapitaal mag niet worden aangetast. Periodieke metingen bevestigen dat dit beleid in zijn doeleinden slaagt: de zoete grondwaterreserves in Zeeland blijven kwantitatief en kwalitatief op hetzelfde niveau.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Meer ruimte voor (binnendijks) water.	140101: Vanuit haar stimulerende en ondersteunende rol zorgt de provincie er voor dat tot 2015 ieder jaar 10% van de WB21-wateropgave gerealiseerd wordt door het waterschap. Stand van zaken: Tot op heden is de doelstelling niet bereikt. De waterschappen hebben in de afgelopen jaren circa 5% per jaar van de wateropgave gerealiseerd. De provincie zal naar aanleiding van deze geconstateerde resultaten in 2007 een bestuursovereenkomst met de waterschappen aangaan, die mede moet bijdragen tot versnelling van het tempo. 140102: Vanuit haar initiërende en stimulerende rol zorgt de provincie voor meervoudig gebruik van water door de combinatie van de functie water(berging) met andere functies (natuur, recreatie en infrastructuur). Stand van zaken: Bij alle projecten waar de provincie bij betrokken is staat meervoudig gebruik van water voorop. Dit is een vereiste voor financiële participatie van de provincie. Voorbeelden van projecten: afkoppelproject Noord-Beveland, Domburgse watergang, Eeklosche watergang, Zwartegatse kreek, Killa, etc.
Veiligheid tegen overstromingen.	140201: Vanuit haar regulerende, stimulerende en ondersteunende rol zorgt de provincie er voor dat alle waterkeringen voldoende sterk zijn. Stand van zaken: Vanuit haar regulerende, stimulerende en ondersteunende rol heeft de provincie: • Door vergunningverlening in het kader van de wet op de waterkering en de natuurbeschermingswet haar bijdrage geleverd aan de versterking van de steenbekleding van de dijken langs de Westerschelde en de Oosterschelde door het project 'zeeuwingen'; • De provincie is trekker van het project Zwakke Schakels. In het jaar 2006 is de eerste fase afgerond. • Een bijdrage geleverd aan de innovatie op het gebied van waterkeringen in het kader van het Europese project Comcoast. De tweede ronde toetsing van de waterkeringen door de waterschappen is door de provincie beoordeeld en hierover is gerapporteerd aan de Staatssecretaris van V&W.
Het versterken van het estuariumkarakter van de Deltawateren.	140301: Vanuit haar initiërende, stimulerende en ondersteunende rol minimaliseert de provincie de ecologische schaduwkanten van de Deltawerken voor alle Deltawateren en zet in op de kansen, die dit biedt voor de economie, de ecologie, het welzijn en de veiligheid.

	Stand van zaken: Vanuit haar regulerende, stimulerende en ondersteunende rol heeft de provincie: • Als voorzitter en secretaris van de Deltaraad samen met de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant haar ambitie voor de Deltawateren neergelegd in de nota Kracht van de Delta en overhandigd aan de staatssecretaris van V&W. Vervolgens is samen met het Rijk gewerkt aan het Deltaprogramma, dat in ontwerp gereed is. • Als voorzitter van het BOKV samen met het rijk, de waterschappen, de gemeenten en de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant gewerkt aan de planstudie Waterkwaliteit Volkerak-Zoommeer, die momenteel wordt afgerond. • Als Bestuurslid van het Natuur- en Recreatieschap samen met de provincie Zuid-Holland, de waterschappen, de terreinbeheerders en de gemeenten gewerkt aan de visie 'Zicht op de Grevelingen' en het daaraan verbonden investeringsprogramma.
	140302: Vanuit haar initiërende en stimulerende rol zorgt de provincie er voor dat er geen afname van de hoeveelheid landbouwgrond plaatsvindt, zonder zoetwatertekort ondanks veranderingen in de omgeving en het karakter van de landbouw.
	Stand van zaken: Vanuit haar regulerende, stimulerende en ondersteunende rol heeft de provincie: Samen met de provincie Noord-Brabant, het waterschap Zeeuwse Eilanden, Rijkswaterstaat de pilot 'Brede Discussie Zoetwatersituatie' op Tholen en St.Philipsland met stakeholders gevoerd en afgerond. Op basis van de conclusies en leerpunten van deze pilot is de discussie in andere delen van de Delta voortgezet.
	140304: Het vergroten van draagvlak voor de problematiek en de kansen vanuit een stimulerende rol. Stand van zaken: Het vergroten van draagvlak voor de problematiek en de kansen van de versterking van de estuariene dynamiek is gebeurd door publicaties, lezingen, elektronische nieuwsbrieven en een website. In het bijzonder kunnen hierbij de TV-programma's Waterlanders en Rondje Delta genoemd worden, waaraan zowel inhoudelijk als financieel is meegewerkt.
Verbetering van de waterkwaliteit regionale wateren.	140401: De provincie zorgt samen met de waterbeheerders voor de implementatie van de Europese kaderrichtlijn water.
	Stand van zaken: De provincie heeft de regie gevoerd over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water in het Scheldestroomgebied. Samen met Rijkswaterstaat en de waterschappen is in 2006 een globale analyse van doelen, maatregelen en kosten uitgevoerd. Het resultaat is gebruikt voor de Decembernote 2006 van het Rijk. Verder is een inventarisatie gemaakt van de huidige inzet van de gemeenten.
	140402: Vanuit haar stimulerende en ondersteunende rol zorgt de provincie voor een positieve ontwikkeling van de concentraties van zuurstof, stikstof, fosfaat, chlorofyl en het doorzicht van regionale wateren in de meerjarige trend. Dit geldt tevens voor de concentraties zware metalen en microverontreinigingen in water en waterbodem.

	Stand van zaken: De beoogde positieve kwaliteitsontwikkeling kan alleen over een meerjarige periode (minimaal 5 tot 10 jaar) in beeld gebracht worden. Verwezen wordt naar de Regionale watersysteemrapportage 2002-2005 die voorjaar 2007 zal worden uitgebracht.
Het zorgen voor voldoende grondwater met een kwaliteit geschikt voor locatiegebonden functies.	140501: Vanuit haar regulerende, stimulerende en ondersteunende rol zorgt de provincie voor de bescherming van de kwantiteit van grondwatervoorkomens: geen uitputting, verdroging en zettingen als gevolg van onttrekkingen van grondwater.
	Stand van zaken: De provincie heeft een helder beleidskader (Grondwaterbeheerplan) ten aanzien grondwateronttrekkingen en houdt daar nauwgezet de hand aan. Het merendeel van de vergunningen voor grondwateronttrekkingen betreft tijdelijke onttrekkingen in verband met bouwwerkzaamheden en aanleg van infrastructuur (enkele tientallen per jaar). Daarnaast zijn onttrekkingen t.b.v. koude- en warmteopslag een groeiende categorie. De situatie van de grondwatervoorkomens is min of meer stabiel.
	140502: Vanuit een regulerende rol voorkomt de provincie kwaliteitsverslechtering van zoete grondwatervoorraden.
	Stand van zaken: Door een stringent vergunningenbeleid wordt verzilting van zoetwatervoorraden voorkomen. De taak van bescherming van waterwingebieden ligt bij de gemeenten.
	140503: Vanuit haar initiërende en ondersteunende rol zorgt de provincie voor een lange termijn strategie om het zoete grondwater in stand te houden en waar mogelijk te vergroten en de functies daarop af te stemmen.
	Stand van zaken: Het vergunningenbeleid is gericht op stabilisatie van de zoete grondwatervoorkomens. Actieve maatregelen gericht op het laten groeien van zoetwatervoorraden – door extra infiltratie in de bodem van zoet water – zijn de afgelopen jaren niet genomen.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Watermanagement

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	34.134	150.000	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.549.588	5.679.685	7.247.602	6.556.940
Totaal	5.583.722	5.829.685	7.247.602	6.556.940
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.375.154	1.160.350	1.564.105	1.691.377
Totaal	1.375.154	1.160.350	1.564.105	1.691.377
Saldo Programma	4.208.568	4.669.335	5.683.497	4.865.563

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 0,69 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 1,34 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,22 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 0,43 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten € 0,13 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma aan de lastenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Jaaroverschrijdend:

1. Crisisituaties bij hoogwater, ontwikkeling model rampenbestrijdingsplan hoopwater € 53.055
2. Platvorm diffuse bronnen € 63.916
3. Team zuiver Zeeuws water behorend tot het project natuurschap Westerschelde € 26.328
4. Sanering lozing huishoudelijk afvalwater, voorbereidingen van Individuele Behandeling Afvalprojecten € 256.375.

B. Meerjarig budget:

1. Kwaliteitsimpuls blauw onderdeel van het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij" € 938.984.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

In 2006 zijn de afrekeningen van de grondwaterheffing 2004 en 2005 opgesteld, welke niet in 2006 zijn geraamd. Deze 'extra' ontvangsten zijn naar de voorziening grondwaterheffing overgeboekt waardoor zowel aan de lasten- als de batenzijde een overschrijding van € 0,09 miljoen ontstaat.

De kosten voor het onderhoud aan het grondwatermeetnet zijn onttrokken aan de voorziening waardoor een raming van € 0,08 niet is besteed. Er zijn meer materiele kosten gemaakt dan geraamd voor het project Scaldit (0,14 miljoen) deze zijn gecompenseerd door minder personele kosten. Verder zijn er voor € 0,17 miljoen meer uitgaven gedaan dan geraamd voor het project Zwakke Schakels.

Inleiding

De landbouw is als belangrijkste landgebruiker toonaangevend aanwezig in het Zeeuwse landschap. Het areaal cultuurgrond is 123.000 hectare in 2002, hetgeen overeenkomt met 80% van de totale oppervlakte land in Zeeland. Een zwaar accent ligt op de akkerbouw (70%), met name op de kapitaal- en arbeidsintensievere plantaardige teelten.

Het aantal bedrijven is vooral tussen 1996 en 2002 fors afgenomen (17%) en schommelt thans rond 3.900. De veehouderij groeit de laatste 10 jaar door inplaatsingen van elders. Het economisch belang dat de sector land- (en tuinbouw) in Zeeland vertegenwoordigt, is groot. Met inbegrip van de agribusiness zorgt de landbouw voor een werkgelegenheid van 15.500 personen, dat is 9,6% van de totale Zeeuwse werkgelegenheid.

Het visserijcluster in Zeeland kan worden onderverdeeld in de traditionele visserij, gebaseerd op wildvangst, en aquacultuur, waarbij enige vorm van menselijk ingrijpen in het natuurlijk proces van aquatische organismen plaatsvindt. Tot de eerste categorie wordt de zee- en kustvisserij op voor Zeeland belangrijke soorten als tong, schol en garnalen gerekend, terwijl de teelt van schaal- en schelpdieren, van vis en zouttolerante gewassen tot de tweede categorie behoort.

De totale werkgelegenheid in het cluster bedroeg in 2003 bijna 1.700 arbeidsplaatsen, dat is 1% van de totale Zeeuwse werkgelegenheid. In de periode 1995 – 2003 is de werkgelegenheid in de zeevisserij licht afgenomen

(-191 arbeidsplaatsen), terwijl de werkgelegenheid bij het kweken van vis- en schaaldieren juist is toegenomen (+171 arbeidsplaatsen). Hierbij dient te worden aangetekend dat beëindiging van de kokkelvisserij per ultimo 2004 voor een trendbreuk heeft gezorgd.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:	
1501:	Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".
1502:	Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.
1503:	Het bevorderen van innovatie.
1504:	Het streven naar een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
1505:	Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering.

Landbouw

Onderkend dient te worden dat de Provincie slechts in beperkte mate invloed kan uitoefenen op de marktontwikkelingen in de landbouw. Daarvoor wordt het beleid teveel bepaald op Europees en mondiaal niveau, zoals bijvoorbeeld de hervormingsvoorstellen met betrekking tot de suikermarkt. Deze voorstellen zullen bij ongewijzigde vaststelling verstrekken gevolgen hebben voor de Zeeuwse landbouw. In het nieuwe gemeenschappelijke Europese landbouwbeleid wordt het markt- en prijsbeleid in het algemeen verder afgebouwd en vervangen door een systeem van directe inkomenssteun. Dit beleid wordt gekoppeld aan duurzamere vormen van landbouw, met oog voor dierenwelzijn, voedselveiligheid en maatschappelijk verantwoord produceren. Meer nadruk komt te liggen op integrale plattelandsontwikkeling, hetgeen zijn vertaling mede vindt in de beschikbare geldstromen. Bij de uitvoering van dit beleid, dat mede tot uiting komt in rijksbeleid via onder andere de Agenda Vitaal Platteland en de daarmee nauw samenhangende Nota Ruimte, wordt een stevige rol voor de regio's voorzien in het transitieproces naar een duurzame, concurrerende landbouw met ruimte voor ondernemerschap.

Voor de biologische landbouw is in oktober 2004 door de Europese Unie een Actieplan Biologische Landbouw uitgebracht. Ongeveer tegelijkertijd heeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV) een Beleidsplan Biologische Landbouw het licht laten zien. Daarnaast valt te wijzen op de in 2004 verschenen nieuwe Europese Kaderverordening Plattelandsvernieuwing, die een doorvertaling zal krijgen in een nationaal strategisch document met uitvoeringsplan, dat ook ruimte biedt voor een regionale invulling.

Visserij

Het beleid ten aanzien van de kustvisserij wordt geformuleerd door het Rijk en is gebaseerd op de Visserijwet en, specifiek voor de schelpdiervisserij, het Beleidsbesluit Schelpdiervisserij 2005 – 2020. De mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee zal worden beëindigd. De mosselsector staat voor de opgave een deel van het benodigde mosselzaad op alternatieve wijze te produceren. De inrichting van een zeereservaat in de Voordelta zal gevolgen hebben voor de uitoefening van bepaalde vormen van visserij in dat gebied.

Het Europese beleid voor de Nederlandse zeevisserij wordt voornamelijk bepaald door het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Dit beleid is gericht op evenwicht tussen biologie, ecologie en economie. Uitgangspunt is dat de visserij-inspanningen op Europees niveau worden teruggebracht en dat de vloot niet groeit. De Vogel- en Habitatrichtlijn vormen de kaders waarbinnen de schelpdiervisserij moet opereren.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Het verbeteren van het ondernemersklimaat middels het thema "Ruimte voor bedrijvigheid".	150101: Het in de periode 2006-2008 ondersteunen van de totstandkoming van een kwalitatief hoogwaardige glastuinbouwlocatie in de Kanaalzone tot in eerste aanleg circa 300 hectare, hetgeen een directe werkgelegenheid van 1.000 arbeidsplaatsen dient op te leveren.
	Stand van zaken: De Milieu Effect Rapportage (MER)-procedure voor het glastuinbouwcomplex Kanaalzone is afgerond, de realisering van de locatie dient echter nog te starten. De verwachting is dat dit per 2008 zal kunnen gebeuren. In het kader van het project "Biopark Kanaalzone" geldt het glastuinbouwcomplex als kernactiviteit
	150102: Het in de periode 2006-2008 verwerven van een centrumpositie in Europa voor de (havengebonden) verwerking, overslag en handel van agrarische producten door de uitwerking van het concept Foodports, al dan niet in combinatie met een agroproductiepark.
	Stand van zaken: De uitwerking vindt plaats in combinatie met het agroparkenconcept in de Kanaalzone Terneuzen. Een consortium van bedrijven, kennisinstellingen en overheden (waaronder de provincie) werkt op dit moment het concept concreter uit, met gebruikmaking van een substantiële geldelijke bijdrage vanuit het Tranforum Agro en Groen (TAG) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uiteindelijk dient de Kanaalzone zich te ontwikkelen als biopark van Zuid-West Nederland. Resultaat van de uitwerking te verwachten half 2007.
	150103: Het behouden en versterken van een goed geoutilleerd en georganiseerd visserij-/aquacultuurcluster in Zeeland.
	Stand van zaken: In 2006 is voor de tweede maal de Dag van de Zeeuwse Visserij georganiseerd. Een dag waarop vrijwel alle onderdelen van het Zeeuwse visserij- en aquacultuurcluster zich aan een breed publiek (circa 15.000 mensen) presenteren met als doel het kweken van goodwill en versterken van de netwerken. Voor de eerste maal is hier de Zeeuwse Visserij Award uitgereikt. De resultaten van de wegvisproef Japanse oesters worden momenteel gemonitord. Aan belangenbehartiging is in 2006 onder meer gewerkt door bij het ministerie LNV schriftelijk aandacht te vragen voor de vergunningenproblematiek bij de kreeftvisserij.
	150104: Het realiseren van een 'Zeecultuur-park'.
	Stand van zaken: Medio 2006 is op experimentele basis een begin gemaakt met het kweken van kokkels in natuurgebied Plan Tureluur. Binnen dit initiatief (dat gezien kan worden als een eerste onderdeel van de realisering van een Zeecultuurpark) wordt met behulp van het algenrijke water uit het natuurgebied de binnendijkse kweek van kokkels gerealiseerd. De resultaten van dit experiment zullen naar verwachting in 2008 beschikbaar zijn.

Het streven naar een duurzame ontwikkeling middels groei van de kapitalen 'People', 'Planet' en 'Profit'.	150201: Het in de periode 2006-2008 beter positioneren van de biologische en duurzame landbouw door het faciliteren/ opstarten van minimaal één ketenproject en een groei van 10 biologisch producerende agrarische bedrijven.
	Stand van zaken: Er is in 2006 1 project gestart. Er zijn in 2006 geen biologische bedrijven bijgekomen, het aantal is gelijk gebleven, namelijk 44. Wel is een toename in de verwerking met 5 bedrijven te constateren, van 38 naar 43. De vraag naar biologische producten groeit, er is meer vraag dan aanbod op de markt, hetgeen kansen biedt voor omschakeling van agrarische bedrijven in de nabije toekomst.
	150202: Het in de periode 2006-2008 versterken van de economische potenties van de verbrede landbouw door vanuit Vitaal Platteland Zeeland: minstens 5 verbredingsprojecten (bijvoorbeeld uitbreiding van het aantal zorgboerderijen) te steunen die een wezenlijke economische meerwaarde vertegenwoordigen.
	Stand van zaken: In 2006 is een pilotproject gesteund rond loopbaanplanning voor agrariërs (stopper/wijkers, doorstarters) onder regie van de Stichting Zorg om Boer en Tuinders. Ook is aandacht besteed aan agrarisch natuurbeheer, o.a. door de organisatie van een themadag op proefboerderij De Rusthoeve rond dit onderwerp in het verband van de euregionale samenwerking met Vlaanderen. Verder is een vervolgaanpak ingezet voor de pilot "lusten en lasten in het landelijk gebied", dit in nauwe samenwerking met een aantal gemeenten, ZLTO en anderen. Via het subsidiekader aan Vitaal Platteland Zeeland zijn meerdere verbredingsprojecten gehonoreerd.
Het bevorderen van innovatie.	150301: Het verkennen van een publiek/privaat samenwerkingsconstructie (PPS) met het oog op ontwikkeling en kennis, gekoppeld aan een vorm van structurele financiering met als doel de vernieuwing van het landelijk gebied een nieuwe impuls te geven.
	Stand van zaken: Dit thema loopt volgens een groeitraject van "learning by doing". Partijen Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en de provincie Zeeland hebben gezamenlijk middelen ingebracht teneinde aansprekende innovatieve projecten met name in een opstartfase te kunnen ontwikkelen.
	150302: Het in de periode 2006-2008 versterken van bestaande productieketens door het faciliteren van minimaal 2 projecten op het gebied van agrificatie en/of ketenverlenging.
	Stand van zaken: In 2006 is verder handen en voeten gegeven aan de verkenning naar de toepassing van landbouwproducten ten behoeve van verwerking en gebruik van biofuels, in het bijzonder koolzaad en suiker voor resp. ppo/biodiesel en bio-ethanol. De rapportages zijn opgeleverd en met CVAZ is een concreet pilot-project voor koolzaadverwerking en afzet van PPO opgezet. Aangesproken is dat de begeleidingsgroep biobrandstoffen en landbouw mede aan de hand van de komende provinciale Energienota nieuwe acties beziet rond het thema energie en landbouw. Verder is een onderzoekstraject gefaciliteerd dat door de Zeeuwse Uienbewerkersvereniging (ZUVER) is geïnitieerd voor de verwaarding van reststromen uit de uienverwerking. Tenslotte zijn diverse agrificatie- en ketenprojecten gehonoreerd in het kader van het koepelproject Vitaal Platteland Zeeland.

	150303: Het in de periode 2006-2008 uitwerken van het concept Agroproductiepark.
	Stand van zaken: De uitwerking van dit concept in de Kanaalzone is verder ter hand genomen onder leiding van Zeeland Seaports en met gebruikmaking enerzijds van een subsidie van het Transforum Agro & Groen (4 ton) voor de inzet van kennisinstellingen en anderzijds een koepel van samenwerkende bedrijven, belangen-en (overheids) partijen. Daarnaast is in 2006 met name aandacht besteed aan een goede formule voor een communicatietraject rond dit project, dat inmiddels onder de naam "Biopark Kanaalzone" in 2007 en daarna verder gestalte krijgt. In 2006 heeft de provincie zich mede als partij gecommitteerd in het onderzoekstraject naar het concept Biopark Terneuzen. Der provincie is daarin mede (beleids)vragende partij. Betrokken is onder andere de Radboud Universiteit, maar ook de Hogeschool Zeeland. Medio 2007 dient het resultaat hiervan te zijn opgeleverd.
	150304: Het introduceren van nieuwe aquacultuurproducten afkomstig uit vangst of teelt en de verwerking ervan en daarmee een bijdrage leveren aan Zeeland als proeftuin en kenniscentrum aquacultuur.
	Stand van zaken: In 2005 is reeds een start gemaakt met het binnendijks kweken van zee kraal. In 2006 is deze zee kraal voor de eerste maal geoogst. Hieraan is met medewerking van de provincie ruime publiciteit gegeven. Het vergroten van de markt voor de zilte gewassen heeft op dit moment (nu door 4 Zeeuwse agrariërs zilte gewassen worden gekweekt) prioriteit boven het vergroten van de productie.
	150305: Het ontwikkelen van een economisch meerjarenperspectief voor schelpdiervisserij en –kweek in de Deltawateren onder de noemer van Visserij Initiatief Zeeland en de uitvoering van concrete activiteiten op basis daarvan.
Het streven naar een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.	Stand van zaken: Onder de noemer Visserij Initiatief Zeeland is ook in 2006 gewerkt aan de instandhouding en uitbreiding van een op duurzame leest geschoeid schelpdiercluster in onze provincie. Concrete dossiers die ter hand zijn genomen zijn: kokkelkweek in de Oosterschelde, binnendijkse kweek van aquatische organismen, Japanse oesterproblematiek en import en uitzaaien van schelpdieren.
	150401: Het vergroten van de kennisbasis en het bevorderen van kennisdoorstroom naar de praktijk en profilering van Zeeland als kenniscentrum en proeftuin op het gebied van aquacultuur.
Het verbeteren van promotie, acquisitie en imagoverbetering.	Stand van zaken: In 2006 is de door Hogeschool Zeeland geïntroduceerde cursus aquacultuur voor de eerste maal aan een groep van circa 15 geïnteresseerde ondernemers en andere belangstellenden aangeboden. Deze cursus, duur 16 dagdelen, is de enige in zijn soort op hbo-niveau.
	150501: Het in de periode 2006-2008 Zeeland toeristisch profileren als visserij- en aquacultuurprovincie door ontwikkeling van een regionaal concept rond visserij/toerisme en voorts het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar uitbouw van één of meerdere Zeeuwse visafslagen tot toeristische attractie.

Stand van zaken:

In 2006 is in het kader van de promotiecampagne Zeeuwse Zilte Zaligheden wederom een groot aantal publiciteits- en publieksevenementen georganiseerd, waaronder persbijeenkomsten en -reizen, publicaties in regionale, landelijke en buitenlandse (vak)bladen en andere media-aandacht. Daarnaast is een boekwerkje uitgegeven en is in samenwerking met het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen promotie gemaakt voor de Zeeuwse Zilte Zaligheden op buitenlandse beurzen en congressen.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Landbouw en Visserij

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	5.360
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	2.282.540	4.145.422	6.827.434	4.030.118
Totaal	2.282.540	4.145.422	6.827.434	4.035.478
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	283.337	2.978.200	5.580.768	2.573.717
Totaal	283.337	2.978.200	5.580.768	2.573.717
Saldo Programma	1.999.203	1.167.222	1.246.666	1.461.761

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt € 2,79 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,13 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,36 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten € 3,02 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt - € 3,01 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma aan de lastenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Jaaroverschrijdend budget:

1. Leader programma voor een bedrag van € 4.134.659.

B. Meerjarige budgetten:

1. Uitvoering PSEB landbouw € 29.963
2. Uitvoering PSEB visserij € -14.885
3. Agrarische sector innovatie/investeringsmaatschappij € 12.966
4. Doelstelling Zeeuws Vlaanderen € 100.750.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Aan de lastenkant (exclusief apparaatskosten en overhead) is een bedrag van € 57.033 meer besteed dan geraamd. Daarnaast is aan de batenkant een bedrag van € 83.044 meer ontvangen dan geraamd. Deze verschillen hebben de volgende oorzaken:

- Voor Stimulering innovatieve landbouwontwikkeling in Zeeland zijn de lasten € 43.517 hoger dan

geraamd. Hiertegenover staat dat ook een bedrag van € 43.517 meer wordt ontvangen dan geraamd.

- Uw staten hebben in de vergadering van 15 april 2005 een motie aanvaard betreffende het openstellen van een investeringsregeling voor jonge boeren, te koppelen aan de landelijke regeling van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In de jaren 2005 en 2006 diende een bijdrage van € 150.000 per jaar beschikbaar te worden gesteld als provinciale bijdrage (aanvulling op de landelijke en Europese budgetten) voor de uitvoering van de rijksregeling "Investeringsstimulans jonge landbouwers". Het grootste deel van de bijdrage voor 2006 is gedekt uit de middelen voor uitvoering van het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan, onderdeel landbouw. Daarnaast is een deel van deze bijdrage gedekt uit resterende middelen bij de programmakosten van de programma's 1. Economie en 4. Onderwijs. Dit is niet meer verwerkt in een begrotingswijziging. Hierdoor is het resterende deel van de overschrijding op lastenniveau bij het programma Landbouw en Visserij ontstaan.

Inleiding

Het beleid Natuur en Landschap van de provincie is gericht op behoud, ontwikkeling en verbreding. Door wettelijke bescherming (onder andere de Natuurbeschermingswet, Flora en Faunawet, Boswet, Wet Ruimtelijke Ordening), worden de bestaande natuur en landschap waarden publiekrechtelijk beschermd. Door natuurontwikkeling en landschapsbouw worden nieuwe waarden gecreëerd. Er wordt gestreefd naar verbreding van het natuurbeleid door een koppeling met agrarisch natuurbeheer, natuurgerichte recreatie, waterberging, etc.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1601:

Realisering van de Zeeuwse Ecologisch hoofdstructuur (EHS) in 2018.

1602:

Het behouden van de bestaande natuur- en landschapswaarden.

1603:

Meer en betere natuur- en landschapswaarden

Het beleid Natuur en Landschap van de provincie is gericht op behoud, ontwikkeling en verbreding. Door wettelijke bescherming (onder andere de Natuurbeschermingswet, Flora en Faunawet, Boswet, Wet Ruimtelijke Ordening), worden de bestaande natuur en landschap waarden publiekrechtelijk beschermd. Door natuurontwikkeling en landschapsbouw worden nieuwe waarden gecreëerd. Er wordt gestreefd naar verbreding van het natuurbeleid door een koppeling met agrarisch natuurbeheer, natuurgerichte recreatie, waterberging, etc.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Realisering van de Zeeuwse Ecologisch hoofdstructuur (EHS) in 2018.	160101: Vanuit een kaderstellende en coördinerende rol realiseert de provincie circa 100 hectare natuurontwikkeling per jaar. Stand van zaken: In 2006 is er weer een forse impuls gegeven aan de daadwerkelijke realisering van de Zeeuwse EHS. Er is 298 ha nieuwe natuur (EHS) aangelegd en 88 ha Natuurcompensatie Westerschelde (NCW, 2e verdieping) afgerond. Daarnaast zijn er 4 natuurontwikkelingsplannen (EHS) vastgesteld.
Het behouden van de bestaande natuur- en landschapswaarden.	160201: Vanuit haar handhavende en uitvoerende rol voorkomt de provincie aantasting van bestaande natuur- en landschapswaarden. Stand van zaken: Bestaande natuur- en landschapswaarden zijn veilig gesteld door een actieve toepassing van de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet, de Boswet en de wet R.O. In 2006 zijn ca 50 vergunningsaanvragen op grond van de Natuurbeschermingswet in behandeling genomen en verleend, waarbij er geen bezwaar of beroep is aangetekend. Het jaar 2006 stond in het teken van de voorbereiding van de Natura-2000 aanwijzingen. Een goed voorbeeld hiervan is het opstellen van het ontwerp-beheersplan Voordelta. De provincie heeft hieraan een forse inhoudelijke bijdrage geleverd, waarbij de zorg voor een goede balans tussen bescherming van natuurwaarden en ruimte voor economische activiteiten voorop stond.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Natuur en Landschap

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	1.300.485	201.000	51.000	51.000
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	5.102.053	4.790.970	6.153.977	7.371.157
Totaal	6.402.538	4.991.970	6.204.977	7.422.157
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	820.388	152.400	382.380	1.808.579
Totaal	820.388	152.400	382.380	1.808.579
Saldo Programma	5.582.150	4.839.570	5.822.596	5.613.578

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 1,22 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,88 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 1,20 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 0,90 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 1,43 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma aan de lastenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Jaaroverschrijdend budget:

1. Natuurpakket Westerschelde planvorming € - 808.418.

B. Meerjarig budget:

1. Kwaliteitsimpuls groen 2006 € 880.671.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Aan de batenzijde is ongeveer € 1,4 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Dit betreft onder meer de aan het eind van 2006 ontvangen LIFE-subsidie van € 0,45 miljoen. Deze subsidie is beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van brakwater-moeras (voortzetting plan Tureluur). Doordat deze subsidie aan het einde van 2006 is ontvangen kon deze niet meer geraamd worden in 2006. Deze subsidie is in zijn geheel naar de voorziening LIFE geboekt en geeft dus ook aan de lastenzijde een overschrijding. De uitvoering van dit project start in 2007. Daarnaast is subsidie ontvangen van het ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit voor uitvoering van het natuurpakket Westerschelde voor een bedrag van ruim € 0,9 miljoen. De materiele lasten voor dit project ad € 0,6 miljoen waren eveneens niet geraamd. Het verschil van € 0,3 miljoen is een bijdrage voor de apparaatskosten.

Bestuurlijke Organisatie

- 17 - Bestuurlijke Organisatie
- 18 - Openbare Orde en Veiligheid

Inleiding

Het programma Bestuurlijke Organisatie is een verzameling van activiteiten die te maken hebben met het in- en extern functioneren van de eigen bestuursorganen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin, het functioneren van de Zeeuwse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen en de algemene behartiging van Zeeland in interprovinciaal, nationaal en Europees verband. Het programma omvat de onderwerpen 'Bestuurlijke aangelegenheden' en 'Europa' uit de geactualiseerde Statenagenda.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1701:

Een democratisch provinciaal bestuur dat effectief, efficiënt en transparant is.

1702:

Een adequate bestuurlijke infrastructuur (gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen).

1703:

Een optimale algemene belangenbehartiging van de Zeeuwse belangen in interprovinciaal, nationaal en Europees verband.

Het programma Bestuurlijke Organisatie is een verzameling van activiteiten die te maken hebben met het in- en extern functioneren van de eigen bestuursorganen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin, het functioneren van de Zeeuwse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen en de algemene behartiging van Zeeland in interprovinciaal, nationaal en Europees verband. Het programma omvat de onderwerpen 'Bestuurlijke aangelegenheden' en 'Europa' uit de geactualiseerde Statenagenda.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Een democratisch provinciaal bestuur dat effectief, efficiënt en transparant is.	170101: Voor de Statenverkiezingen in 2007 dient de stijgende trend in de opkomstpercentages te worden doorgetrokken. 1999: 48,6% 2003: 51,1% 2007: 53,6% (minimaal)
	Stand van zaken: Gestart is met de campagne Kies en Stem. Door middel van verschillende media uitingen is het Zeeuwse publiek gewezen op de verkiezingen van 7 maart 2007. Naast het promoten dat er gestemd kan worden, is ook ingezet op het laten zien wat de provincie doet, dus wat er te kiezen is (zie doelstelling 170102). De doelstelling was de stijgende trend in de opkomstpercentages door te trekken. Dit is, tegen de landelijke trend in, gelukt. 53% t.o.v. 51% in 2003. Het landelijke opkomstpercentage was 46%. Een ander signaal dat aangeeft dat de campagne geslaagd is dat de Zeeuwse Stemwijzer procentueel het meest is ingevuld.
	170102: In 2006 dient de betrokkenheid van de burgers bij de provinciale politiek vergroot te zijn. Het percentage burgers dat niet weet wat er speelt moet worden teruggebracht naar 25% (uit een nulmeting uit 2001 blijkt dat dit toen nog 38% was).
	Stand van zaken: Gestart is met het uitzenden van de Statenvergadering via internet en ook kunnen burgers tijdens de statenvergaderingen een VIP behandeling krijgen. Ook zijn er met Omroep Zeeland afspraken gemaakt over het uitzenden via de regionale televisie. Verschillende scholen hebben onder een begeleiding van statenleden een statenvergadering nagespeeld. Door middel van de 3 Open Dagen op Locatie is in 2006 het werk van de provincie onder de aandacht gebracht, waarbij ook gewezen werd op de verkiezingen van 7 maart 2007. Daarnaast zijn ook de reguliere instrumenten ingezet: persberichten, nieuws uit de Staten en de website.
	170103: De strategische visie, statenagenda en collegeprogramma dienen actueel en met elkaar verbonden te zijn.
	Stand van zaken: In de nieuwe planning- en controlcyclus zijn vaste beleidsevaluatie momenten opgenomen. Zo wordt de Statenagenda jaarlijks geactualiseerd en door college verwerkt in de jaarlijkse voorjaarsnota.
Een adequate bestuurlijke infrastructuur (gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen).	170201: Door het uitoefenen van wettelijk toezicht zorgdragen voor de continuering van een duurzaam financieel evenwicht in de meerjarenbegrotingen van de Zeeuwse gemeenten en waterschappen. Indicator: het aantal gemeenten onder preventief toezicht (2005 geen).
	Stand van zaken: In 2006 stond de gemeente Vlissingen onder preventief toezicht. De gemeente heeft in 2006 voldoende maatregelen getroffen om voor 2007 weer een reëel sluitende begroting vast te kunnen stellen.
	170203: Algemeen; ten behoeve van toerekening van kosten bestuurlijke organisatie en archiefinspectie.

	Stand van zaken: Hoeft niet meer op gerapporteerd te worden. Zie burap 2006.
Een optimale algemene belangenbehartiging van de Zeeuwse belangen in interprovinciaal, nationaal en Europees verband.	170301: Handhaving van het bestaande netwerk door vertegenwoordigd te zijn in de volgende gremia of organisaties: - Raad van Europa (CLRAE) - Comité van de Regio's - ZEBRALIM - Euregio Scheldemondraad - North Sea Commission - Huis in Brussel - Arnhemoverleg - WVEG - Igresoverleg - Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS); - Rijn Schelde Delta Inter Provinciaal Overleg (IPO) Stand van zaken: In navolging van de bestuurlijk wens om de ambtelijke inzet voor de internationale netwerken waaraan Zeeland deelneemt te concentreren is ook in 2006 vooral ingezet op ondersteuning van de Commissaris bij zijn activiteiten voor het Comité van de Regio's en de betrokken gedeputeerde voor de Euregio Scheldemond, het Huis in Brussel en de North Sea Commission. De activiteiten van de afdeling Bestuur in 2006 voor de andere overlegorganen moeten in dat licht worden gezien. 170302: Het versterken van grensoverschrijdende samenwerking. Stand van zaken: In het jaar 2006 zijn door medewerkers van GROS binnen de afdeling Bestuur de nodige ambtelijke activiteiten opgestart ter voorbereiding van de nieuwe Europese programma's voor de periode 2007-2013. Dat vond soms plaats tezamen met andere provincies in Nederland en Vlaanderen. Bedoeling was maximaal in te spelen op deelname van de provincie Zeeland aan de nieuwe Europese programma 's voor de periode 2007-2013. Zo werd onder meer deelgenomen aan overleg in Zuid-Nederlands interprovinciaal verband voor Nederlandse deelname aan Doelstelling 2. Voorts geparticipeerd in een conferentie te Blankenberge ter voorbereiding van de deelname van de Euregio Scheldemond aan het Grensregioprogramma Vlaanderen -Nederland en een conferentie in Middelburg voor Time 2 c, georganiseerd in de wetenschap dat er een maritiem Interreg-programma komt waaraan Zeeland kan deelnemen.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Bestuurlijke Organisatie

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	186.117	205.600	461.130	397.383
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	10.768.155	10.251.307	12.998.343	13.235.108
Totaal	10.954.272	10.456.907	13.459.473	13.632.491

Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	47.030	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.210.867	93.187	822.927	366.434
Totaal	1.210.867	93.187	869.957	366.434

Saldo Programma	9.743.405	10.363.720	12.589.517	13.266.057
------------------------	-----------	------------	------------	------------

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 0,17 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,63 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,65 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 0,15 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt - € 0,50 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor € 0,60 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede baten € 0,10 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma aan de lastenkant worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen de volgende jaaroverschrijdende projecten:

- Rekenkamer, bestemming overschot rekenkamer overgeboekt naar 2007 € 181.178
- Project Interreg IIIA overgeboekt naar 2007 € 1.384.262
- Interact-project Time2c overgeboekt naar 2007 € 384.644
- Interreg IIIA Scheldemondraad overgeboekt naar 2007 € 61.114

Het krediet ten bedrage van € 608.000 dat in dit programma aan de batenkant wordt overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreft het jaaroverschrijdend Interact-project Time2c. De afwikkeling van dit project kan plaatsvinden tot en met 2007.

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

De lastenzijde laat een verschil tussen raming en besteding zien van € 0,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door niet geraamde secretariaatskosten voor het IPO en het Euregio programma. Een bedrag van € 0,1 miljoen kon hiervoor worden gedeclareerd.

Inleiding

Het verschaffen van veiligheid en het beheersen van de criminaliteit is een topprioriteit voor de provincie. Het gaat daarbij onder andere om de organisatie van de rampenbestrijding en het functioneren van de operationele diensten. De overheid kan wetten en regels niet goed handhaven zonder betrokkenheid van burgers en bedrijven. Een veiliger samenleving is een gezamenlijke aangelegenheid voor bestuur (Rijk, provincie en gemeente), bedrijfsleven en burgers. Ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid. Naleving kan worden bevorderd door zichtbaar toezicht. Handhaving is het uiterste middel. De komende jaren zal extra worden geïnvesteerd in toezicht. Veiligheid staat boven aan de politieke agenda. Het gaat dan niet alleen om sociale veiligheid, maar ook om fysieke veiligheid. Veiligheid in cafés of theaters, op scholen en in feestzalen, maar ook de veiligheid in eigen huis of op straat. Na de vuurwerkramp in Enschede en de nieuwjaarsbrand in Volendam is nieuw beleid gestart om dergelijke rampen in de toekomst te voorkomen. Ministeries, provincies, gemeenten en brandweer werken hard om dit beleid uit te voeren, om Nederland veiliger te maken. Veiligheid is de afgelopen jaren een steeds belangrijker maatschappelijk en politiek onderwerp geworden. Deze ontwikkeling houdt verband met een grotere bewustwording van de samenleving omtrent de veiligheidsaspecten, de toename van complexe industriële activiteiten en daaraan verbonden transportstromen, klimatologische ontwikkelingen en toename van infectieziekten onder mensen en dieren en de steeds snellere verspreiding daarvan.

1. Wat willen we bereiken?

De maatschappelijke effecten waaraan de Provincie Zeeland positief wil bijdragen zijn:

1801:

Adequaat crisisbeheer bij rampen en zware ongevallen

1802:

Volgens de rapportage "Zelfredzaamheid van burgers bij rampen en zware ongevallen" van het Crisis Onderzoeks Team (COT) is het een mythe dat de bevolking bij een ramp in paniek raakt. De bevolking reageert in de regel zelfs zeer adequaat en dat kan nog verbeterd worden als men zich bewust is van de risico's die men loopt. Het verhogen van inzicht en bewustzijn ten aanzien van risico's is daarom van cruciaal belang.

1803:

De borging en versterking van grensoverschrijdende samenwerking binnen netwerk veiligheidspartners in de Euregio Scheldemond, alsmede binnen Europa (Interreg).

De Provincie Zeeland wil een bijdrage leveren aan het verbeteren van de veiligheid. Bij het streven naar een veiligere samenleving is de aandacht gericht op de totale veiligheidsketen; pro-actie, preventie, repressie, preparatie en nazorg. De provincie is hierbij een schakel in de veiligheidsketen en verzorgt met name de coördinatie en afstemming tussen de verschillende overheden, beleidsvelden en organisaties die zich bezighouden met aspecten van veiligheid en afstemming tussen de diverse schakels van de veiligheidsketen. Daarnaast vervult de provincie een stimulerende, initiërende en signalerende rol ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen die de kwaliteit van de organisatie van de veiligheidsketen moeten verhogen. Tenslotte heeft de provincie op dit terrein een toezichthoudende rol ten aanzien van gemeenten, waterschappen, rijkswaterstaat, brandweer en politie. Dit geschiedt binnen de daarvoor gestelde wettelijke kaders en beïnvloedingsmogelijkheden. Sociale veiligheid, externe en verkeersveiligheid zijn andere vormen van veiligheid maar worden niet onder het programma openbare orde en veiligheid begrepen. Uiteraard is afstemming met en tussen deze beleidsvelden essentieel.

2. Wat hebben we bereikt?

Effect	Doelstelling
Adequaat crisisbeheer bij rampen en zware ongevallen	180101: Planvorming rampenbestrijding in Zeeland is actueel en voldoet tenminste aan de wettelijke eisen.
	Stand van zaken: De plannen zijn getoetst. Vergeleken met andere regio's hoort de Veiligheidsregio Zeeland bij de koplopers. Toch zijn er ook zorgen omdat Zeeland het tweede risicogebied van Nederland is en de regio nu slechts voorbereidt is op basisniveau. Ten aanzien van het Provinciaal Coördinatieplan heeft de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid gerapporteerd dat er belangrijke verbeterpunten zijn, met name ten aanzien van de taken in buitengewone (oorlogs) omstandigheden.
	180102: Bestuur, staf en rampenploegen betrokken bij rampenbestrijding hebben voldoende oefening en opleiding.
	Stand van zaken: In 2006 zijn op provinciaal niveau twee oefeningen georganiseerd.
Volgens de rapportage "Zelfredzaamheid van burgers bij rampen en zware ongevallen" van het Crisis Onderzoeks Team (COT) is het een mythe dat de bevolking bij een ramp in paniek raakt. De bevolking reageert in de regel zelfs zeer adequaat en dat kan nog verbeterd worden als men zich bewust is van de risico's die men loopt. Het verhogen van inzicht en bewustzijn ten aanzien van risico's is daarom van cruciaal belang.	180201: Het beschikken over een volledige en actuele inventarisatie van veiligheidsrisico's in Zeeland.
	Stand van zaken: De Zeeuwse risicokaart is in december 2005 gereed gekomen. In de periode tot december 2007 is en wordt door de provincie, in samenwerking met de Zeeuwse partners, gewerkt aan de completering van deze kaart. Daarbij worden zowel de burgerkaart als de professionele kaart verder verbeterd en ontwikkeld.
De borging en versterking van grensoverschrijdende samenwerking binnen netwerk veiligheidspartners in de Euregio Scheldemond, alsmede binnen Europa (Interreg).	180301: Het huidige netwerk voor grensoverschrijdende samenwerking op het terrein van openbare orde en veiligheid versterken.
	Stand van zaken: Grensoverschrijdend project voor totale havengebied kanaalzone Gent-Terneuzen is gestart. Beschermingsmiddelen t.b.v. calamiteitenregeling Zwin zijn uitgebreid en verbeterd. Er zijn afspraken gekomen op het terrein van grensoverschrijdende samenwerking milieucontroles, verkeerscampagnes en –controles, drugsaanpak en gemengde patrouilles in 2006 en 2007.

3. Wat heeft het gekost?

In het onderstaand overzicht staan de baten en lasten van het programma Openbare Orde en Veiligheid

Lasten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	41.920	348.000	466.150	252.390
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	2.542.960	1.652.443	1.747.834	3.056.268
Totaal	2.584.880	2.000.443	2.213.984	3.308.658
Baten	Rekening 2005	Begroting 2006 oorspronkelijk	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006
Prioriteiten	0	0	0	0
Posterioriteiten	0	0	0	0
Overig	197.283	104.000	241.500	1.536.843
Totaal	197.283	104.000	241.500	1.536.843
Saldo Programma	2.387.597	1.896.443	1.972.484	1.771.815

Financiële analyse

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde lasten bedraagt - € 1,09 miljoen
 Daarnaast worden er kredieten overgeboekt voor - € 0,25 miljoen
 Er zijn meer overheadkosten dan geraamd € 0,22 miljoen
 Totaal verschil tussen geraamde en bestede lasten - € 1,12 miljoen

Het verschil tussen begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 1,3 miljoen

Toelichting:

De kredieten die in dit programma worden overgeboekt volgens de daarvoor geldende criteria betreffen:

A. Jaaroverschrijdende budgetten:

1. Chain of Safety € 47.645
2. Grootschalige evacuatie € 4.000

B. Meerjarig budget:

1. ICT Rampenbestrijding € 202.872

De overheadkosten wijken af van de raming door een gewijzigde toerekeningssystematiek.

Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 1,3 miljoen. Een substantiële bijdrage voor dit resultaat wordt geleverd door inkomensoverdrachten van andere overheden voor het meerjarenprogramma Externe Veiligheid ad. € 1,1 miljoen en ontvangsten van derden in het kader van het Aware project van € 0,15 miljoen. De bijdragen van derden die niet besteed (€ 1,1 miljoen) zijn conform besluit begroting en verantwoording provincies toegevoegd aan de voorzieningen. Vandaar dat de lastenzijde eveneens een overschrijding toont.

Algemene Dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	2005 (Realisatie)	2006 (Begroot)	2006 (Gewijzigd)	2006 (Realisatie)
opcenten motorrijtuigenbelasting	25.401.269	26.100.000	26.700.000	26.657.011
uitkering provinciefonds	61.189.074	65.011.000	66.437.000	66.631.691
dividend	22.524.136	18.717.000	25.017.000	24.995.729
saldo van de financieringsfunctie	13.331.643	6.318.585	8.635.919	10.350.385
onvoorzien incl stelposten	0	-4.042.756	-122.606	220.175
Algemene Dekkingsmiddelen	122.446.122	112.103.829	126.667.313	128.854.991

De uitkering provinciefonds was € 0,2 miljoen hoger als geraamd vanwege een ontvangen nabetaling.

Op de post dividend is het ontvangen dividend van de Waterschapsbank (€ 0,02 miljoen) en van de NV Delta (€ 25,00 miljoen) opgenomen verrekend met enkele kosten.

Onder saldo van de financieringsfunctie zijn als belangrijkste posten de rentebaten opgenomen. Het betreft € 4,81 miljoen bespaarde rente en € 5,57 miljoen renteopbrengsten.

Op de post onvoorzien inclusief stelposten zijn bedragen geboekt voor verschillen op kostenplaatsen en diverse overige opbrengsten. Op grond van de voorschriften treft u hierbij eveneens een verloopoverzicht van de ramingen die via begrotingswijzigingen in 2006 zijn voorgelegd vanuit de post onvoorzien.

Verloop overzicht onvoorzien incl. stelposten

Bijgevoegd bestand	bedrag	totaal	Omschrijving documentkop	BWN nummer
Beginstand onvoorzien	155.000			
	-20.000		Aanschaf zetapparatuur	2006004
	42.302		Schikkingbijdrage IPO ivm bouwschade	2006004
	-48.000		Subsidie verdrinken dorpen	2006004
	-51.567		Huisvesting RSC in abdijcomplex	2006006
	-25.000		Machines I&D	2006006
	-39.500		Inzet ten behoeve van Salarisbegroting	2006008
Saldo niet besteed onvoorzien	13.235			
	-13.095		leegboeken saldo budgettaire ruimte	2006002
		140		
 Onvoorzien per programma 's	 95.000			
	-1.265		Extra middelen ontwikkelings samenwerking	2006004
	-1.383		Topsportevenementen	awn
	-1.000		subsidie Volkssterrenwacht Philippus Lansbergen	2006004
	-4.000		Dag zeeuwse bibliotheek vernieuwing	2006004
	-3.595		Hogere kosten kring van provinciesecretarissen.	awn
	-5.484		Veteranendag 2006/Steun aan bevrijders	awn
Onvoorzien per programma		78.273		
Saldo niet besteed onvoorzien		78.413		

Paragrafen

Rekening 2006

Paragrafen Rekening 2006

Paragraaf Provinciale heffingen.....	161
Paragraaf weerstandsvermogen.....	167
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	181
Financieringsparagraaf	187
Bedrijfsvoeringsparagraaf	193
Sociaal jaarverslag 2006.....	205
Paragraaf verbonden partijen	229
Grondbeleid	241

Paragraaf
Provinciale heffingen

Paragraaf Provinciale heffingen

1. Gerealiseerde inkomsten

Tabel 1: Gerealiseerde inkomsten provinciale heffingen (bedragen x 1.000 euro)

	Rekening 2005	Begroting 2006	Rekening 2006
Opcenten motorrijtuigenbelasting	25.401	26.700	26.657
Leges	87	87	63
Grondwaterheffing	0	320	410
Totaal	25.488	27.107	27.130

Opcenten mrb

In de programmabegroting van 2006 is uitgegaan van een stijging van de opcenten motorrijtuigenbelasting met 1%. De oorspronkelijke raming voor 2006 was € 26,3 miljoen. Op grond van de hogere werkelijke gerealiseerde ontvangsten, zijn de begrote inkomsten in de loop van het jaar met € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld. In werkelijkheid zijn de inkomsten gestegen van € 25,4 miljoen in 2005 naar € 26,7 miljoen in 2006. Absoluut is dit een stijging van € 1,3 miljoen en procentueel 5,1%. De stijging van de opbrengsten is te verklaren door een autonome groei en een nominale groei.

Autonome groei

Op grond van de meest recente informatie over de hoeveelheid voertuigen en de onderverdeling naar gewichtsklassen van het Ministerie van Financiën (situatie per 31 december 2006), blijkt dat de hoeveelheid auto's in Zeeland is toegenomen tot 197.982. Dit aantal is nader te specificeren naar personenauto's (176.765) en bestelauto's (21.217). Rekening houdend met de verschillende tariefcategorieën (volledig tarief, kwarttarief, vrijstellingen en schorsingen) is ten opzichte van de situatie één jaar eerder sprake van een stijging van het aantal auto's met 1,5%. Behalve het aantal auto's is ook het gemiddelde gewicht gedurende het afgelopen jaar toegenomen met 1,1% tot 1.105 kg.

De afschaffing van het grijze kenteken per 1 juli 2005 heeft geleid tot een verder daling van het aantal bedrijfsauto's en een extra stijging van het aantal personenauto's.

Overigens is er geen eenduidige relatie tussen de procentuele stijging van de opbrengsten MRB en de procentuele stijging van het aantal auto's c.q. het gewicht daarvan. Dit komt omdat de belasting een progressief trapsgewijs patroon volgt waardoor er soms meer belasting moet worden betaald bij slechts een geringe toename van het gewicht (valt dan in een volgende gewichtsklasse).

Nominale groei

In 2006 heeft geen nominale groei plaats gevonden. In werkelijkheid zijn de opcenten in 2006 gelijk gebleven aan de opcenten in 2005 namelijk 69,3 opcenten.

Leges

De werkelijke opbrengsten voor leges in 2006 zijn lager dan de begrote opbrengsten.

Deze daling wordt met name verklaard door een daling van de opbrengsten van de leges in verband met milieu en de grondwaterverordening. Daarnaast is een terugval van de verkoop van statenstukken zichtbaar als gevolg van de digitalisering.

Grondwaterheffing

Onder de naam "grondwaterheffing" wordt een directe provinciale belasting geheven, wegens het onttrekken van grondwater ter bestrijding van de ten laste van de provincie komende kosten. Wegens een achterstand in de facturering zijn er in 2005 geen werkelijke opbrengsten van de grondwaterheffing binnen gekomen. In 2006 is een inhaalslag gemaakt. Dit resulteerde in een werkelijke opbrengst van € 410.000,-.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Het Rijk stelt jaarlijks het maximale niveau van de opcenten vast. De provincie dient zelf te bepalen in hoeverre zij de vrije capaciteit (verschil wettelijk maximum-provinciaal opcentenniveau) wil benutten. In de Statenvergadering is besloten de opcenten in 2006 niet te laten stijgen. Dit betekent dat het opcententarief van 69,3 opcenten is gehandhaafd.

Leges

De provincie heft voor diverse diensten leges. In de legesverordening Zeeland zijn de belastbare feiten, alsmede de tarieven opgenomen. Elke vier jaar wordt de legesverordening geactualiseerd. Met leges wordt in beginsel bedoeld, vergoedingen voor kosten welke de overheid maakt ten behoeve van de dienstverlening aan individuele burgers en het bedrijfsleven.

De legesverordening bestaat uit de verordening en de tarieventabel. Per 1 januari 2007 is de verordening geactualiseerd. Daarnaast zijn in de tarieventabel een aantal tarieven vervallen en een aantal nieuwe tarieven zijn toegevoegd. De hoogte van tarieven zijn aangepast aan de loon- en prijsontwikkelingen.

Grondwaterheffing

Onder de naam "grondwaterheffing" wordt een directe provinciale belasting geheven, wegens het onttrekken van grondwater ter bestrijding van de ten laste van de provincie komende kosten. In de grondwaterheffingsverordening provincie Zeeland 1999 zijn de belastbare feiten, alsmede de tarieven opgenomen.

De grondwaterheffingsverordening wordt periodiek geactualiseerd. Per 1 januari 2007 is het oude tarief van het CBS betekent dat voor de periode januari 2002 t/m januari 2006 een stijging van 8,3%. Het nieuwe tarief is dan ook gestegen naar afgerond € 0,0275 per kubieke meter onttrokken grondwater.

3. Lokale lastendruk

Onder lokale lastendruk wordt verstaan hoe de lokale lastendruk zich verhoudt ten opzichte van de landelijke lastendruk. Hierbij is voornamelijk de hoogte van de opcenten van belang.

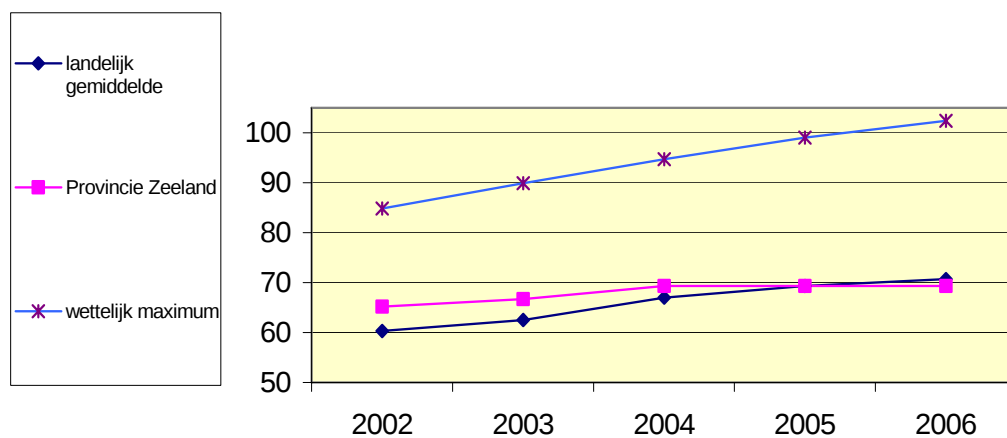
Zoals eerder vermeld, stelt het Rijk jaarlijks het maximale niveau van de opcentenheffing vast. Voor 2006 bedraagt dit 102,4 opcenten. De Provincie Zeeland hanteert met ingang van 1 april 2006 69,3 opcenten. Op de ranglijst van duurste provincie van Nederland, neemt de Provincie Zeeland per genoemde datum de negende plaats in. Het gemiddelde over alle provincies is 70,7. In de rangorde van stijgingen ten opzichte van 1 april 2005 neemt de Provincie Zeeland een gedeelte 10e plaats in.

Onderstaand overzicht toont de ontwikkeling van het percentage ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het stijgingspercentage over de afgelopen jaren.

Tabel 2: Ontwikkeling opcenten Motorrijtuigenbelasting in de jaren 2002 tot en met 2006 van 1 april t/m 31 maart:

	2002	2003	2004	2005	2006
Provincie Zeeland	65,2	66,7	69,3	69,3	69,3
landelijk gemiddelde	60,3	62,5	67,0	69,3	70,7
Provincie Zeeland als % van landelijk gemiddelde	108,1	106,7	103,4	100,0	98,0
wettelijk maximum	84,8	89,9	94,7	99,0	102,4
Provincie Zeeland als % van wettelijk maximum	76,9	74,2	73,2	70,0	67,7

Ontwikkeling opcenten Motorrijtuigenbelasting (opcenten)

Stijgingspercentages opcenten	2002	2003	2004	2005	2006
Provincie Zeeland	2,5	2,3	3,9	0,0	0,0
Landelijk gemiddelde	2,5	3,6	7,2	3,3	2,0
Wettelijk maximum	6,0	6,0	5,3	4,5	3,4

Paragraaf
Weerstandsvermogen

Paragraaf weerstandsvermogen

1. Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen is bedoeld om risico's en het vermogen om eventuele tegenvallers op te vangen, in beeld te brengen. Daarnaast wordt het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's een verplicht onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen. Dus niet alleen het noemen van risico's en middelen, maar ook een visie op de verhouding tussen deze twee elementen en de formulering van het beleid ter beheersing van de risico's. Dit is echter geen eenvoudige opgave. Om een goede inschatting te kunnen maken, is het noodzakelijk om te beschikken over specifieke deskundigheid op het gebied van risicomanagement en het doorrekenen van mogelijke scenario's. Daarnaast vergt het uitwerken van risico's ook de nodige tijd.

Drie begrippen die regelmatig worden gehanteerd in deze paragraaf staan hieronder toegelicht.

Weerstandsvermogen

Dit is het vermogen van de Provincie Zeeland om financiële tegenvallers op enig moment, buiten de bestaande budgetten en voorzieningen om, te kunnen opvangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

Dit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om tegenvallers op te vangen.

Risico's

Dit zijn mogelijke, substantiële tegenvallers waarvoor geen voorziening is getroffen en die niet zijn onder te brengen bij een verzekering.

De doelstelling van de paragraaf weerstandsvermogen is om de gebruiker van de programmabegroting en jaarstukken te informeren over de "kwaliteit" van de financiële positie.

2. Beleid

Het provinciaal beleid ten aanzien van risicobeheersing is in ontwikkeling. In 2006 is een plan van aanpak risicomanagement opgesteld en vastgesteld door Gedeputeerde Staten. In het plan van aanpak is de centrale doelstelling "het ontwikkelen van een systeem van risicomanagement waarin de identificatie, de kwantificering en de beheersing van risico's centraal staan, met als uitgangspunt dat dit systeem zoveel mogelijk wordt geïntegreerd in reeds bestaande processen".

Een werkgroep is in 2006 gestart met de uitvoering van het plan van aanpak. Ter ondersteuning van de werkgroep is ook een extern bureau ingeschakeld. De werkzaamheden richten zich op de volgende vier centrale punten uit het plan van aanpak.

het zoveel mogelijk systematisch kwantificeren van reeds gesignaleerde risico's en het bepalen van de optimale beheersmaatregelen

het signaleren en zoveel mogelijk systematisch kwantificeren van nieuwe risico's en het bepalen van de optimale beheersmaatregelen

het doorlichten van organisatieprocessen vanuit het oogpunt van risicomanagement en het zonodig doorvoeren van verbeteringen

het bepalen van de noodzakelijke weerstandscapaciteit van de provincie rekening houdend met de genomen beheersmaatregelen.

Het doel is om in 2007 te komen tot een afronding van de werkzaamheden. Dit neemt overigens niet weg dat er reeds risico's worden gerapporteerd in de programmabegroting, bestuursrapportage en programmarekening. Ook worden er activiteiten ondernomen op het gebied van risicopreventie en -signalering. De volgende activiteiten worden als voorbeeld genoemd.

De recente oprichting van een auditfunctie die de taak heeft het kwaliteitsmanagement en de uitvoering van doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken te verzorgen;

Het opzetten en instandhouden van een administratieve organisatie en interne controle, dat overigens in het kader van rechtmatigheid nog op het gewenste niveau gebracht moet worden;

Het systeem van medeparafering bij ambtelijke advisering aan het college van Gedeputeerde Staten, waarbij in voorkomende gevallen met name op juridisch en financieel gebied een centrale beoordeling plaatsvindt van risico's en maatregelen;

Het beschikken over een organisatiebreed integriteitbeleid waarmee preventief ongewenst gedrag of erger wordt bestreden;
Het beleidskader informatiebeveiliging.

Ter ondersteuning van de weerstandscapaciteit wordt de gedragslijn gehanteerd dat terughoudend wordt omgegaan met de structurele aanwending van eventueel aanwezige budgettaire ruimte.

In tegenstelling tot voorgaande jaren bevat de jaarrekening 2006 net zoals de programmabegroting een compleet overzicht van de risico's. Deze wijziging in de opzet is doorgevoerd naar aanleiding van de behandeling van de jaarstukken 2005 in de rekeningcommissie.

3. Inventarisatie van de risico's

Risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's (daarmee worden de risico's bedoeld die zich regelmatig voordoen en die meestal vrij goed meetbaar zijn) maken geen deel uit van de risico's in deze paragraaf. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Een andere randvoorwaarde is dat er sprake dient te zijn van substantiële gevolgen wanneer een risico zich manifesteert. Bij substantieel moet niet alleen in financiële termen worden gedacht, soms kan er om andere redenen aanleiding bestaan om risico's te behandelen. Overigens zijn zeer extreme calamiteiten, zoals bijvoorbeeld een watersnoodramp of een ontplofing in de kerncentrale, niet in deze paragraaf opgenomen, omdat de kans dat een dergelijke calamiteit zich daadwerkelijk voordoet erg klein wordt ingeschat.

In deze paragraaf zijn alle risico's opgenomen en toegelicht die tot het moment van opstellen van de programmarekening bekend zijn. Er is natuurlijk nooit een garantie te geven dat de weergegeven risico's volledig zijn, maar in de gevolgde procedure is wel een aantal waarborgen opgenomen om de risico-inventarisatie zo volledig mogelijk te laten zijn.

In de paragraaf worden twee groepen risico's onderscheiden. Risico's die specifiek betrekking hebben op de Provincie Zeeland worden in hoofdstuk 4 beschreven en risico's met een meer algemeen karakter worden in hoofdstuk 5 beschreven.

4. Specifieke Risico's voor Provincie Zeeland

4.1 DELTA-dividend

Naast enkele structurele inkomstenbronnen (uitkering uit het provinciefonds, opcenten motorrijtuigenbelasting) wordt in de programmabegroting rekening gehouden met jaarlijkse dividendopbrengsten uit deelnemingen. Hoewel ook deze inkomstenbron in de praktijk een min of meer structureel karakter heeft, betreft het in formele zin een eenmalige opbrengst. Of er daadwerkelijk dividend wordt uitgekeerd is afhankelijk van de door de deelnemingen over enig jaar behaalde financiële resultaten.

De raming van de dividenduitkering van Delta in de komende jaren is gebaseerd op de verwachte nettoresultaten in het ondernemingsplan. Daarbij wordt uitgegaan van een uitkering van 45% van het netto groepsresultaat na belastingen aan de aandeelhouders. Over 2005 heeft de provincie voor € 25 miljoen aan dividend ontvangen en op basis van het in november 2006 aangepaste groepsplan 2007-2009, kan de provincie in de komende jaren uitgaan van de volgende dividenduitkeringen:

Dividenduitkering over 2006 € 22,1 miljoen in 2007

Dividenduitkering over 2007 € 24,0 miljoen in 2008

Dividenduitkering over 2008 € 26,5 miljoen in 2009

Dividenduitkering over 2009 € 26,5 miljoen in 2010

Het ondernemingsplan van Delta gaat steeds uit van de ramingen in de komende drie jaar. De provinciale meerjarenbegroting gaat verder dan drie jaar. Wij willen wij in de komende jaren uitgaan van een doortrekking van de dividenduitkering van het laatste jaar van het ondernemingsplan Delta. Met andere woorden in de provinciale meerjarenbegroting wordt vanaf 2010 rekening gehouden met een dividenduitkering van Delta van € 26,5 miljoen. Indien de ramingen in het ondernemingsplan van Delta worden aangepast, zal ook de raming in de provinciale (meerjaren)programmabegroting aangepast worden.

Bij dit exploitatie risico dient er opgemerkt te worden dat de Provincie het dividend voor een groot gedeelte incidenteel inzet, zodat direct geanticipeerd kan worden op dividend schommelingen.

4.2 Milieuparagraaf Zeeland Seaports

In de bestuursovereenkomst inzake de opheffing van de havenschappen Vlissingen en Terneuzen is een milieuparagraaf opgenomen, waarin is geregeld dat het Rijk tot 2008, onder bepaalde financiële condities

die zoveel mogelijk de oude financiële situatie benaderen, verantwoordelijk blijft voor de kosten van onderzoek en sanering van (water)bodemverontreiniging. Na afloop van deze periode zal derhalve een groter risico bestaan voor de Provincie Zeeland voor wat betreft eventuele lasten van aangetroffen verontreinigingen. Dit vanwege het feit dat de provincie voor 50% deelneemt in Zeeland Seaports (voor de uittreding van het Rijk was dit 25%). Op dit moment wordt gewerkt aan het inventariseren van mogelijke verontreinigingslocaties, zodat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat de kosten vanwege het tijdsaspect buiten de werkingssfeer van de milieuparagraaf zouden vallen. Omtrent de milieuparagraaf voert de provincie overleg met de Landsadvocaat en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Opgemerkt dient te worden dat van Zeeland Seaports geen dividend in de exploitatie opgenomen is en dat Zeeland Seaports in eerste instantie zelf de bedrijfsrisico's opvangt met haar eigen vermogen.

4.3 Exploitatie van de Westerscheldetunnel

Provinciale Staten hebben op 17 april 1998 besloten deel te nemen in de NV Westerscheldetunnel voor een vast percentage van 4,6% en in te stemmen met een aandeelhoudersovereenkomst met de Staat. Op 14 maart 2003 is de tunnel geopend en vanaf dat moment is de exploitatiefase begonnen. De provincie draagt ook bij in de kosten van de exploitatie van de tunnel. Deze bijdrage wordt onttrokken aan de reserve Westerschelde-oeververbinding. Een toevoeging aan de reserve is de dividenduitkering van de NV Westerscheldetunnel. De voornaamste risicofactor in de exploitatiefase is daarom het aantal voertuigen dat gebruik maakt van de tunnel, omdat dit mede van invloed is op de winst en dus de dividenduitkering van de NV. Er zijn aannames gemaakt ten aanzien van het aantal voertuigen dat per etmaal gebruik maakt van de tunnel. Zo is in eerste instantie uitgegaan van een hoeveelheid van 12.000 voertuigen per etmaal. De tunnel is geheel gefinancierd met eigen vermogen. Het netto-resultaat is daarmee een vergoeding voor het beschikbaar stellen van het eigen vermogen. Jaarlijks worden de berekeningen voor de egalisatie reserve geactualiseerd en integraal opgenomen in de programmabegroting en als bijlage in de bestuursrapportage.

Jaar	Resultaat na belastingen	Rendement eigen vermogen	Gemiddeld aantal voertuigen per dag
2003	€ 16,9 miljoen	2,23%	12.504
2004	€ 23,8 miljoen	3,26%	13.500
2005	€ 25,3 miljoen	3,67%	13.700

4.4 Opheffing Provinciale Stoomboot Diensten (PSD)

De voorziening wachtgelden PSD is in 2006 geactualiseerd. Dit is gebeurd mede op basis van de door Loyalis, de uitvoerende instantie voor de wachtgelden, verstrekte gegevens. Daarbij is ook rekening gehouden met een sterftkans en met de verwachting dat binnen aan afzienbare termijn een aantal oud medewerkers aan het werk komt. De stand van de wachtgeldvoorziening was per 31 december 2007 € 41,5 miljoen. In 2006 zijn de middelen voor een langere termijn vastgezet. Het voordeel hiervan is het rendementsrisico lager wordt en een hoger rendement gegenereerd wordt dan voorheen. Met deze stand van de voorziening en door de jaarlijkse actualisering is het risico van een toekomstig tekort laag te noemen.

4.5 Asbestclaims voormalig PSD-personeel

De provincie is door een groot aantal voormalige medewerkers of familieleden aansprakelijk gesteld voor de gevolgen van de aanwezigheid van asbest aan boord van de schepen van de PSD. In de meeste gevallen gaat het om een formele aansprakelijkstelling en is de schade nog niet daadwerkelijk ingetreden. In reactie op deze formele aansprakelijkstellingen heeft de provincie laten weten dat zij zich nimmer op verjaring van een claim zal beroepen, zodat betrokkenen niet telkens opnieuw, wanneer de termijn van verjaring verstrijkt, deze behoeven te stuiten. Verzekeraars hebben de provincie inmiddels laten weten zich alle rechten voor te behouden, in het bijzonder het recht een beroep op verjaring te doen. Tot nu toe is geen beroep gedaan op verjaring. Het valt echter niet uit te sluiten dat dit in de toekomst wel zal gebeuren, tengevolge waarvan de provincie de schade (deels) zelf dient te dragen. Er bestaat nog geen duidelijkheid over de vraag welke verzekeraar eventuele claims in behandeling moet nemen. Zekerheidshalve zijn de zaken zowel onder de vorige (AON)-polis als onder de huidige (Centraal Beheer) polis gemeld. Centraal Beheer Achmea heeft zich beroepen op een asbestuitsluiting die in de polis is opgenomen. Het is nog niet duidelijk wat het standpunt van de vorige verzekeraar in deze is.

4.6 Nazorg voormalige stortplaatsen

De provincie is via de Leemtwet bodemsanering als aanvulling op de Wet milieubeheer verantwoordelijk gesteld voor de nazorg van de na 1 september 1996 gesloten en te sluiten stortplaatsen. De Leemtwet heeft tot doel deze stortplaatsen na sluiting zodanig te conserveren en te monitoren dat geen schadelijke gevolgen voor het milieu zullen optreden. De kosten voor de in principe eeuwigdurende nazorg kunnen

door de provincie gedekt worden uit de nazorgheffing op basis van de door Provinciale Staten in maart 1999 vastgestelde verordening. De hoogte van de in de toekomst ten behoeve van de nazorg te maken kosten en het daarvoor noodzakelijk op te bouwen vermogen is berekend met behulp van de technische expertise van een ingenieursbureau. Deze bedragen kunnen nog tot het moment van sluiten van de stortplaats worden bijgesteld.

Op basis van de Verordening nazorgheffing stortplaatsen Zeeland zijn destijds aan het Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ) heffingen opgelegd voor de stortplaats Midden-Zeeland en de stortplaats Koegorspolder. Inmiddels zijn de activiteiten van OLAZ overgenomen door DELTA Milieu. Uiteraard blijven er onzekerheden. Het betreft dan de hoogte van de uiteindelijke kosten en de mate waarin ter bestrijding daarvan voldoende middelen zijn opgebouwd. Voor deze taak is in 2002 het 'nazorgfonds gesloten stortplaatsen' ingesteld. Omdat de provincie de middelen bestemd voor de nazorg inmiddels in eigen beheer heeft is sprake van rendementsrisico. Om het benodigde vermogen op te bouwen wordt uitgegaan van een rendement van jaarlijks 5%. De jaarrekening van Nazorg stortplaatsen maakt onderdeel uit van deze jaarrekening en wordt tevens door u vastgesteld. In de jaarrekening nazorg wordt ook ingegaan op de risico's en het gerealiseerde rendement van het fonds. Daarom zal in de toekomst niet meer over dit risico worden gerapporteerd in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.7 Bodemsanering Kanaal door Walcheren

In 1991 is het Kanaal door Walcheren overgedragen van het Rijk aan de provincie. Onderdeel van de daartoe opgestelde overeenkomst is de sanering van de kanaalbodem. De kosten voor de bodemsanering komen ten laste van het Rijk. Indien echter blijkt dat voor de sanering tevens verontreinigde specie verwijderd moet worden die binnen het nautisch profiel ligt, draagt de provincie bij in de kosten. Omdat het nautisch profiel is ingemeten ten tijde van de overdracht, gaat het hierbij om eventuele verontreinigingen die in de beheersperiode van de provincie (na 1991) zijn ontstaan. De kans hierop is zeer gering, aangezien potentiële saneringsbronnen reeds waren verwijderd.

4.8 Garant- en borgstellingen

In hun vergadering van 15 mei 1998 hebben Provinciale Staten ingestemd met een wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het nieuwe havenschap, waarmee de deelnemers zich jegens geldgevers expliciet garant stellen voor de nakoming van huidige en toekomstige verplichtingen. Voor de exacte omvang van de aangegane verplichtingen door Zeeland Seaports, wordt verwezen naar de jaarrekening van het havenschap. Grofweg zal de omvang enkele tientallen miljoenen euro's zijn. Doordat de provincie deelnemer is in de gemeenschappelijke regeling kan ze invloed uitoefenen op het risico en deze dus ook beperkt houden.

De provincie heeft het verlenen van garanties voor de betaling van rente en aflossing c.a. van geldleningen aangegaan door instellingen in de gezondheidszorg per 1 januari 1985 beëindigd. Periodiek worden leningen ondergebracht bij het Waarborgfonds voor de Zorg. Het risico op de portefeuille neemt hierdoor af, omdat dit fonds in kan grijpen in de bedrijfsvoering van een zorginstelling wanneer dit financieel gezien noodzakelijk blijkt. De omvang van de gegarandeerde leningenportefeuille zal als gevolg van de invoering van de rentenormering bij de instellingen en het niet meer garanderen van nieuwe leningen naar verwachting versneld afnemen. Het gewaarborgde bedrag is op 31 december 2006 afgenomen tot € 11,1 miljoen.

Provinciale Staten hebben op 11 december 1998 besloten voor een percentage van 3,7% garant te staan voor door het Groenfonds aangegane leningen. Tevens hebben Provinciale Staten besloten het college van Gedeputeerde Staten te machtigen voor volgende jaren garantieverklaringen af te geven voor convenantleningen. Per 31 december 2006 stond de provincie Zeeland garant voor een bedrag van € 5 miljoen. Omdat de provincies bij deze leningen zelf de rente en aflossing jaarlijks betalen is het risico kleiner dan bij de garanties voor gezondheidszorginstellingen.

4.9 Planschadeovereenkomsten

Begin 2003 zijn tussen de Provincie Zeeland en een gemeente een tweetal planschadeovereenkomsten gesloten. De strekking van deze overeenkomsten is dat de gemeente eventuele planschade ex artikel 49 van de Wet Ruimtelijke Ordening kan verhalen op de ontwikkelaar (Provincie Zeeland). Daarnaast is nog een derde overeenkomst afgesloten, waarbij niet de Provincie Zeeland de ontwikkelaar is, maar een derde. Omdat de aard van de planologische procedure toeziet op het algemeen belang, is door de Provincie Zeeland een garantie afgegeven dat eventuele planschades boven een bepaald bedrag voor rekening van de provincie komen. In een bepaald geval bestaat het risico dat er daadwerkelijk planschadekosten worden gemaakt.

Het is evident dat het risico voor de 2 gesloten overeenkomsten financieel is afgedekt. Het risico voor de planschade voortvloeiend uit de overeenkomst tussen de gemeente en de derde partij zal niet op de

provincie kunnen worden verhaald. Om die reden zal over dit risico niet meer worden gerapporteerd in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.10 Grondbank Demonstratieproject Duurzaam Verkeersveilig West Zeeuws-Vlaanderen (DVV West)

Op 15 november 1996 heeft de Provincie Zeeland een overeenkomst gesloten met de DLG ten behoeve van grondruil en aankopen voor het project Duurzaam Verkeersveilig West Zeeuws-Vlaanderen. Op 30 oktober 1997 werd een aanvullende overeenkomst afgesloten. In totaal werd DLG gemachtigd om maximaal 200 hectare grond aan te kopen. Bij GS-besluit van 5 oktober 1999 werd de looptijd van de overeenkomst verlengd tot 16 november 2000. Eind 2005 is de overeenkomst verlengd tot 1 januari 2007. Naast de verwerving via DLG heeft de Provincie Zeeland ook nog grond verworven in eigen beheer.

De stand van zaken per 31 december 2006 is dat er nog 75 hectare in de grondbank zit met een boekhoudkundige waarde van circa € 1,2 miljoen. De verwachting is dat de voorraad ruilgrond in 2007 zal teruglopen en dat er begin 2008 geen voorraad meer zal zijn. De gronden dienen als ruilgrond voor aan de wegvakken gelegen percelen om zo te bevorderen dat minder verkeer de wegen hoeft te kruisen. Het is de bedoeling dat het grootste deel van deze gronden weer wordt verkocht, een klein deel is nodig voor de eigenlijke projecten en een deel zal worden overgeheveld naar de ruilgrondbank voor het gebiedenbeleid. De provincie loopt risico met betrekking tot een eventuele waardedaling van de grond ten opzichte van het risico van extra juridische kosten en project vertragingskosten. De omvang van het risico is afhankelijk van de ontwikkelingen op de markt. Naast de grondbank voor het project Duurzaam Veilig zijn er ook andere ruilgrondbanken. Deze staan beschreven in de paragraaf grondbeleid.

4.11 B3-instellingen

Een "B3-instelling" is een privaatrechtelijke instelling, die op basis van artikel B3 van de Algemeen Burgerlijke Pensioenwet op 31 december 1995 was aangewezen als lichaam waarvan de werknemers geheel of ten dele ambtenaar zijn in de zin van de Algemeen Burgerlijke Pensioenwet.

Op 26 oktober 1990 hebben Provinciale Staten besloten in te stemmen met de aanwijzing van de provincie Zeeland als publiekrechtelijk lichaam dat aansprakelijk of medeaansprakelijk is voor de betaling van de door DELTA N.V. als zogenaamde B3-instelling krachtens het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP verschuldigde bedragen. Deze bedragen betreffen de pensioenbijdragen, de wachtgeldtijdbijdragen en de eventueel eenmaal aan het ABP te betalen schadeloosstelling. Het risico dat de provincie met deze aanwijzing loopt, is zeer gering. Op 7 februari 1997 hebben Provinciale Staten een soortgelijke partiële garantie afgegeven voor de N.V. Afvalverbranding Zuid-Nederland met een contragarantie van DELTA N.V.

De provincie is gelieerd aan enkele andere B3-instellingen, waarbij de financiële betrokkenheid verder gaat en wel in de vorm van exploitatiesubsidies of subsidiëring in de personeelslasten. Deze instellingen zijn:

Zeeuwse Museumstichting;
Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland;
Stichting Scoop;
Stichting SportZeeland;
Schelde InformatieCentrum;
Roosevelt Study Center.

In het kader van controle op aanbestedingsregels is geconstateerd dat in ieder geval voor één B3 instelling het instrument van opdrachtverlening van toepassing is op een deel van het subsidie. Indien blijkt dat in de toekomst een deel van het subsidie openbaar aanbesteed moet worden kan dit negatieve gevolgen hebben voor de B3 instelling. Deze negatieve gevolgen kunnen (deels) doorwerken naar de provincie, omdat de provincie (mede) aansprakelijk is voor de betaling van de door de B3 instelling krachtens het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP verschuldigde bedragen.

4.12 Sociaal plan herstructurering welzijn

In de vergadering van 7 november 1997 hebben Provinciale Staten een sociaal plan herstructurering welzijn vastgesteld. Per 1 januari 1998 zijn alle personeelsleden die betrokken waren bij de herstructurering bij de Stichting Scoop herplaatst. Dit betekende voor een aantal medewerkers van de voormalige welzijnsinstellingen die onder de welzijns-CAO vielen, een wijziging van rechtspositie en van pensioenfonds (ABP in plaats van PGGM). Op grond van het sociaal statuut hebben betrokken personeelsleden recht op deze "betere" pensioenvooruitzichten en premievoorwaarden. De financiële consequenties hiervan zijn voor het grootste deel afgedekt en al eerder verwerkt.

4.13 Huisvesten statushouders

Iedere Zeeuwse gemeente moet voldoen aan de criteria voor de huisvesting van statushouders in haar gemeente. Ingeval de doelstellingen door de gemeente niet kunnen worden gehaald, is de provincie verplicht de taakverwaarlozingsprocedure te starten, hetgeen inhoudt dat de provincie in plaats van de gemeente die maatregelen treft die noodzakelijk zijn om de huisvesting te realiseren. Dit kan betekenen dat in het uiterste geval wordt overgegaan tot aankoop of huur van passende woonruimte. Indien dergelijke maatregelen toch worden getroffen is het lastig te bepalen welke kosten daarvan niet verhaalbaar zijn voor de provincie.

Met de gemeenten die achterlopen vindt zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg plaats. Gezamenlijk wordt gezocht naar de mogelijkheden om de achterstand in te lopen. Voor Zeeland in totaal voldoen we ruimschoots aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders. De provincie is gecontroleerd door de VROM-inspectie en uit het verslag bleek dat ons beleid als adequaat werd omschreven. Omdat het provinciaal beleid zorgt voor een voldoende beheersing van het risico zal in het vervolg niet meer worden gerapporteerd over dit risico in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.14 Schadeclaim Eastman Chemicals

De provincie heeft Eastman op 14 november 2000 een last onder dwangsom opgelegd wegens het niet voldoen aan de Regeling Verbranden Gevaarlijke Afvalstoffen (RVGA). Vervolgens heeft de provincie bij besluit van 3 juli 2001 de vergunning van Eastman gewijzigd. Tengevolge van deze besluiten heeft Eastman wijzigingen doorgevoerd in de wijze waarop zij met stromen solvenol omging. Eastman heeft tegen deze besluiten bezwaar respectievelijk beroep ingesteld. De Raad van State heeft in haar uitspraak van 28 mei 2003 bepaald dat de provincie de stromen solvenol ten onrechte heeft aangemerkt als afvalstof. De Raad van State heeft het provinciaal besluit daarom vernietigd. Eastman stelt schade te hebben geleden ten gevolge van het provinciaal besluit en heeft in 2004 een schadeclaim ingediend van € 3,3 miljoen. De provincie heeft aansprakelijkheid van de hand gewezen, waarna Eastman een civiele procedure aanhangig heeft gemaakt.

De schadeclaim is gemeld bij de verzekeraar van de provincie. Nadat deze aanvankelijk dekking afwees, is thans erkend dat er maximaal € 1.250.000 gedekt is onder de polis. De discussie over de omvang van het eigen risico is inmiddels beslecht: de verzekeraar heeft zich neergelegd bij het bindend advies waarin is bepaald dat er geen verhoogd eigen risico van € 250.000 geldt. Dit betekent dat het normale eigen risico van € 12.500 van toepassing is.

Partijen zijn momenteel in afwachting van een vonnis in eerste aanleg. Het valt niet uit te sluiten dat dit slechts een tussenvonnis zal zijn waarna de procedure verder vervolgd zal worden.

4.15 Schadeclaim Cobelfret

Cobelfret stelt schade te hebben geleden als gevolg van een stof afkomstig van de scheepswerf Scheldepoort B.V. Cobelfret claimt zowel directe (zaak)schade alsmede indirecte schade wegens aantasting van haar reputatie. Cobelfret acht het bestuurlijk optreden van de provincie in dezen beneden de maat, door het afgeven van een milieuvergunning met onvoldoende beperkende voorschriften ter bescherming van het milieu, falend toezicht op de naleving van milieuvergunning en het niet adequaat optreden inzake dit voorval. Daarom heeft Cobelfret de provincie aansprakelijk gesteld voor de geleden schade, welke schade niet nader is bepaald. Die aansprakelijkheid is van de zijde van de provincie afgewezen. De Raad van State heeft inmiddels bepaald dat de provincie niet gehouden was handhavend op te treden, waarmee het besluit om niet handhavend op te treden niet als een onrechtmatig besluit kan worden gekwalificeerd. De grondslag voor een civiele vordering op basis van een kennelijk onredelijk genomen besluit is daarmee komen te vervallen. Door de uitspraak is er nog nauwelijks sprake van een risico. Tevens zijn er over 2006 geen nieuwe ontwikkelingen te melden en de verwachting is dat deze situatie niet zal wijzigen. Daarom zal er over dit risico niet meer worden gerapporteerd in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.16 Schadeclaim Hoondert

Hoondert heeft bij de provincie een verzoek tot nadeelcompensatie ingediend, vanwege het feit dat zij ten gevolge van een wegversperring "omrij schade" lijdt. De provincie heeft de kwestie in eerste instantie voorgelegd aan de onafhankelijke commissie die ingesteld is, in het kader van het schadeloket. De commissie heeft aangegeven dat de vordering daar eigenlijk niet thuis hoort. De provincie heeft vervolgens getracht in overleg met de andere betrokken overheden (gemeente Borsele en Waterschap Zeeuwse Eilanden) een oplossing te bereiken. De verkeerssituatie ter plekke is als gevolg hiervan enigszins aangepast. Voorts heeft de Provincie het verzoek tot nadeelcompensatie behandeld op grond van haar eigen nadeelcompensatie regeling en afgewezen. Hiertegen is geen bezwaar en beroep ingesteld. Wel heeft Hoondert andermaal aangegeven de zaak voor te willen leggen aan de onafhankelijke commissie die ingesteld is in het kader van het schadeloket. Deze heeft de zaak momenteel in behandeling. De zaak is inmiddels ook gemeld bij de verzekeraar van de Provincie.

4.17 ASB Greenworld

De rechtbank Middelburg heeft ons besluit tot weigering van een vergunning ex artikel 10 van de Vogelwet vernietigd. De Raad van State heeft deze uitspraak bekrachtigd. ASB Greenworld heeft de provincie aansprakelijk gesteld voor een bedrag van ongeveer € 80.000. De Provincie heeft deze vordering afgewezen. Gezien de ontwikkelingen na deze afwijzing zal er over dit risico niet meer worden gerapporteerd in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.18 Onteigening

In verband met de aanleg van de S14 en S15 tussen Vlissingen en Koudekerke moet een stuk grond in eigendom worden onteigend. Partijen zijn niet tot een vergelijk gekomen, met als gevolg dat een onteigeningsprocedure voor de rechtbank Middelburg aanhangig is gemaakt. De zaak is in behandeling bij externe advocaten. Het potentieel risico met betrekking tot deze procedure zit in de vordering van de wederpartij die verband houdt met de waardedaling van het overblijvende perceel. De wederpartij doet een beroep op een recente uitspraak van de Hoge Raad waarin deze waardedaling voor vergoeding in aanmerking kwam. Indien en voor zover de provincie eveneens verplicht zal zijn de waardedaling van het overblijvende te vergoeden, heeft dat financiële consequenties voor de provincie.

4.19 Sanering voormalige stortplaatsen

Een voormalige stortplaats kan gezien worden als een "black box". Dat wil zeggen dat het mogelijk is dat er op dit moment geen aanleiding is om onderzoek of sanering te plannen, maar dat dit in de toekomst wellicht anders kan liggen. Op basis van de thans beschikbare onderzoeksgegevens heeft de provincie besloten om particuliere eigenaren van voormalige stortplaatsen duidelijkheid te verschaffen over hun financiële bijdrage in eventueel noodzakelijke onderzoeks- en sanerings/beheersingskosten. Door die duidelijkheid nu te verschaffen worden dergelijke percelen weer verkoopbaar. De provincie is van mening dat de betreffende eigenaren recht hebben op deze duidelijkheid, omdat deze voormalige stortplaatsen, en daarmee van de daardoor ontstane bodemverontreiniging, zijn ontstaan in opdracht of met toestemming van de overheid (dikwijls de gemeenten). De provincie neemt daarmee wel een financieel risico, want door nieuwe onderzoeksgegevens kan de situatie ernstiger blijken te zijn dan op het moment van schrijven werd verondersteld.

5. Algemene risico's

5.1 Uitgangspunten bij het opstellen van de programmabegroting

Bij het opstellen van de programmabegroting worden een aantal uitgangspunten gehanteerd. Eén ervan is dat de inschatting van de risico's jaarlijks worden geactualiseerd. Onder toepassing van deze uitgangspunten wordt een sluitende programmabegroting gepresenteerd. Er is altijd een risico aanwezig dat de gehanteerde uitgangspunten zich in werkelijkheid anders ontwikkelen dan voorzien. De uitgangspunten die worden bedoeld zijn meer van algemene aard en in principe bij iedere provincie aan de orde. Te denken valt aan de volgende zaken:

Ontwikkeling rentestand;

Aanpassing van wet- en regelgeving;

Ontwikkelingen in de Rijksuitgaven welke doorwerken in de uitkering uit het Provinciefonds;

Bijdragen in het exploitatiesaldo van gemeenschappelijke regelingen;

Etc.

5.2 BTW-compensatiefonds

Per 1 januari 2003 is voor gemeenten en provincies het BTW-compensatiefonds ingevoerd. Gemeenten en provincies kunnen de betaalde inkoop-BTW die betrekking heeft op activiteiten die zij uitvoeren als overheid (wettelijke taken), dan wel als niet-ondernemer, declareren bij dit fonds. Tegenover de terugbetaalde omzetbelasting heeft in 2004 een uitname plaatsgevonden uit het provinciefonds (€ 6,0 miljoen structureel). De hoogte van de uitname uit het provinciefonds voor de provincies gezamenlijk is door het Rijk definitief bepaald op het destijds voorlopig bepaalde bedrag. Het bedrag per provincie dient nog te worden vastgesteld. Vermoedelijk zal dit in het voorjaar 2007 zijn beslag krijgen. Er kunnen dus nog afwijkingen zowel positief als negatief optreden. Hiervoor is een bedrag van € 250.000 gereserveerd binnen de meerjarenbegroting.

Verder bestaat nog het risico dat uit controles door de Belastingdienst blijkt dat inkoop-BTW ten onrechte is gedeclareerd.

5.3 Fiscale controles

Periodiek worden door de Belastingdienst controles loonbelasting en BTW uitgevoerd. In voorgaande jaren is gebleken dat uit deze controles naheffingen, mogelijk met rentes en boetes, kunnen voortvloeien.

De belastingdienst heeft een loonbelastingonderzoek uitgevoerd over de jaren 2000 tot en met 2005. De onderwerpen van onderzoek betroffen onder andere de PC-privé regeling, de 1% ziektekostenregeling, de (reis)kostenvergoedingen, de scholing en dienstkleding. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de belastingdienst de provincie een naheffingsaanslag opgelegd. De belastingdienst en de provincie hebben in 2006 overeenstemming bereikt over een definitief naheffingsbedrag van € 389.165. Dit bedrag is ten laste van het jaar 2005 gebracht. Met de aanbevelingen van de belastingdienst in het naheffingsrapport wordt in de uitvoeringspraktijk rekening gehouden.

5.4 Subsidieverlening

In toenemende mate is de provincie bij subsidieverlening belast met het doorbetalen van gelden van derden (Europese Unie, Rijk) aan instellingen en projectuitvoerders. De provincie dient over deze bijdragen financieel en vaak ook inhoudelijk rekening en verantwoording af te leggen. De provincie loopt hierbij risico's in het geval de oorspronkelijke subsidieverstrekker niet instemt met de provinciale verantwoording. Er is dus een risico dat de subsidie lager wordt vastgesteld. Ook bestaan er risico's bij tussentijdse wijziging in de EU-regelgeving. De administratieve organisatie en interne controle zijn de afgelopen tijd met de invoering van het nieuwe subsidiebeleid per 1 januari 2007 verder aangescherpt om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

In 2006 heeft de Europese Commissie in een brief aan de permanente vertegenwoordiger van de Lidstaat Nederland in Brussel kritiek geleverd op de wijze waarop in Nederland omgegaan wordt met EFRO bijdragen vanuit de Europese Commissie in het kader van de doelstelling 2 programma's. De kritiek van de Commissie richt zich op het opvoeren van BTW als subsidiabele kosten, op de wijze waarop omgegaan wordt met de Europese aanbestedingsregels en op de conformiteit van de controles door zowel de programma-autoriteiten en betalingsautoriteiten.

Een hercontrole van projecten zal plaatsvinden over de periode 2000 tot en met 2006 om inzicht te krijgen in mogelijke onzekerheden en fouten in de subsidiabele kosten en de op basis daarvan verstrekte EFRO-bijdrage. De uitkomst van deze hercontrole kan financiële gevolgen hebben voor de provincie, maar is op dit moment niet in te schatten.

5.5 Dwangsommen en bestuursdwang

De provincie heeft in het kader van haar handhavingsbeleid aan onder meer Stichting recreatieve exploitatie Smitssheer en Petroplus dwangsombeschikkingen opgelegd. In de meeste van deze zaken zijn de dwangsommen al verbeurd, maar er is geen betaling gevolgd. In die gevallen heeft de provincie dwangbevelen doen uitgaan. Dit kan leiden tot (verzet)procedures met als mogelijk resultaat dat de dwangsom niet inbaar wordt verklaard.

5.6 Juridische risico's

Als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder gewijzigde opvattingen in de jurisprudentie over aansprakelijkheid en schade, worden overheden steeds vaker aansprakelijk gesteld voor al dan niet vermeend geleden schade als gevolg van overheidsoptreden, of juist het ontbreken daarvan. Voor de provincie gaat het zowel om aansprakelijkheid als eigenaar, bijvoorbeeld van (vaar)wegen, als om aansprakelijkheid voor gebrekkige besluiten en handelingen. Gewezen wordt op de komende wetwijziging (4de tranche) van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) met betrekking tot kostenvergoeding van bestuurlijke voorprocedures. In het wetsvoorstel is geregeld dat deze kosten alleen zullen worden vergoed indien sprake is van onrechtmatig handelen, dan wel ernstige onzorgvuldigheid door het bestuursorgaan.

Gewezen zij op het aanbestedingenbeleid op grond van (provinciale, rijks- en Europese) regelgeving. Het niet naleven van de aanbestedingsregels kan forse boetes en schadeclaims opleveren. De verantwoordelijke ministers hebben aangekondigd dat het Rijk het toezicht op naleving van die regels door de (lagere) overheden zal aanscherpen.

Dit betekent dat de provincie risico's loopt indien bijdragen aan derden worden verstrekt in de vorm van subsidies terwijl het instrument van opdrachtverlening van toepassing zou zijn.

Het Europese beleid inzake (verboden) staatssteun wordt steeds stringenter gehandhaafd. Een en ander brengt uitdrukkelijk de noodzaak met zich van herbezinning ten aanzien van de verstrekking van onderhouds- en instandhoudingsbijdragen (o.m. in relatie tot subsidiëring).

De nieuwe subsidiestructuur (Algemene subsidieverordening Zeeland 2007) zal, nog afgezien van de risico's in relatie met het aanbestedingsrecht en de staatssteunregels, – zeker in de aanvang – een mogelijke bron van risico's zijn. Met voldoende interne training en begeleiding kan dat risico verkleind worden.

Uit Europese jurisprudentie blijkt dat overheden aansprakelijk kunnen worden gesteld voor het niet adequaat handhaven van de openbare orde, bijvoorbeeld bij blokkades. Met name op dit terrein wordt momenteel gewerkt aan een kwaliteitstoetsingssysteem ter vermindering van de risico's.

De aansprakelijkheid kan dus publiekrechtelijk dan wel privaatrechtelijk van karakter zijn. Voor ongevallen en schade heeft de provincie Zeeland op dit moment een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders en ambtenaren met een dekking van € 2,5 miljoen voor personen- en zaakschade en van € 1,25 miljoen voor vermogensschade. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van de verzekerden voor door derden geleden schade. Ook uitzendkrachten en karweiwerkers vallen onder de verzekering. Voor de beroepsaansprakelijkheid van de provincieadvocaat is de provincie verzekerd voor een bedrag van € 500.000 als maximum per schadegeval en € 1 miljoen per contractsjaar. Tevens heeft de provincie een frauderisicoverzekering afgesloten met een verzekerd bedrag van € 1,15 miljoen.

Mede in dit verband is van buitengewoon belang de mate van zorgvuldigheid in het handelen van bestuurders en ambtenaren. Te denken valt aan het aangaan van verplichtingen jegens derden (schriftelijk en mondeling), waarbij ook van belang is het gevaar van het binden van de provincie als gevolg van toezeggingen door onbevoegde vertegenwoordigers. Beperking van de risico's kan plaatsvinden door het optimaliseren van de interne organisatie.

In het handhavingsbeleid van de provincie wordt ook het middel bestuursdwang toegepast. Het toepassen van dit middel betekent veelal het voorfinancieren van de te maken kosten. Uitgangspunt is dat alle kosten dienen te worden verhaald. Op voorhand is echter niet zeker of dit altijd kan worden gerealiseerd. Andere risico's in dit verband zijn de gevolgen van het onvoldoende zorgvuldig en ten onrechte handhavend optreden, bijvoorbeeld bij het opleggen van dwangsommen, bij het toepassen van bestuursdwang en bij mogelijke materiële schade aan in beslag genomen goederen. Met name daar waar het handhavend optreden van de provincie de bedrijfsprocessen beïnvloedt, kan sprake zijn van forse financiële gevolgen voor het desbetreffende bedrijf. Een bedrijf dat zich benadeeld voelt, kan trachten de financiële gevolgen te verhalen bij de handhavende instantie.

In algemene zin worden de te lopen juridische risico's groter naarmate juridische bezwaren tegen bepaalde beleidsopties in de wind worden geslagen en de adviezen worden genegeerd. Het aspect juridische kwaliteitszorg zal serieus moeten worden genomen.

5.7 Bestuur en personeel

De provincie is als werkgever geconfronteerd met een aanscherping van de wetgeving inzake arbeidsbescherming en risicoaansprakelijkheid. Dit betreft wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden (Arbo-wet) en de doorwerking in het ambtenarenrecht van het Burgerlijk Wetboek waarin de zorgplicht van de werkgever nader wordt omschreven. Deze zorgplicht betreft volgens de Arbo-wet het eigen maar ook ingeleend personeel; de bewijslast is in het Burgerlijk Wetboek bij de werkgever komen te liggen. De werkgever zal moeten bewijzen dat de schade niet is veroorzaakt door tekortkomingen in zijn zorgplicht.

Het Arbozorgsysteem (met als basis de risico-inventarisatie en -evaluatie) van de provincie Zeeland is bedoeld om de Arbozorg / veilige en gezonde arbeidsomstandigheden, voor eigen en ingeleend personeel zo goed mogelijk te borgen en daarnaast aansprakelijkheidsstelling te voorkomen dan wel te beperken. Inmiddels zijn en worden ook in de toekomst, voor alle directies risico-inventarisaties en -evaluatie (RI&E's) uitgevoerd, waarbij risico's in de arbeidsomstandigheden systematisch zijn/worden opgespoord en zoveel als mogelijk volgens een planmatige aanpak worden verholpen. Plannen van Aanpak vormen hiervoor de basis. Interprovinciaal is voor alle provincies een digitaal instrument ontwikkeld ter inventarisatie en evaluatie (digitale RI&E).

De Arbo-wet is per 1-1-2007 gewijzigd. Werkgever en werknemers krijgen meer eigen verantwoordelijkheid voor veilige en gezonde werkomstandigheden.

De arbeidsinspectie controleert. Zij gaat hierbij uit van wet- en regelgeving en de invulling daarvan door werkgever en werknemer in een arbocatalogus. In een arbocatalogus staan methoden en oplossingen beschreven om te voldoen aan de voorschriften die de overheid stelt.

Interprovinciaal worden voorbereidingen getroffen de arbocatalogus te integreren in de digitale RI&E. Bij misstanden op het gebied van veiligheid en gezondheid treedt de arbeidsinspectie hard op. De maximale boetes die zij kan opleggen worden ten opzichte van het verleden verdubbeld.

5.8 Gevolgen invoering Wet Verbetering Poortwachter (WVP)

Het beleid inzake verzuimbegeleiding en -beheersing van de Provincie Zeeland is reeds sinds jaren ingericht op het bereiken van een voorspoedige reïntegratie waarbij de Wet Verbetering Poortwachter (WVP) leidend is.

Op 29 december 2005 is de WAO vervangen door de WIA, Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. In de WIA staat werk voorop. Als de werknemer twee jaar ziek is en als het niet is gelukt om weer aan de slag te gaan ondanks alle inspanningen dan volgt een keuring. Hierbij kijkt het UWV eerst naar wat de werknemer nog kan. Veel meer dan de WAO legt de WIA de verantwoording voor een gezonde werkomgeving bij de werkgevers en werknemers. Dat blijkt allereerst uit de 'toelatingsdrempel' van de nieuwe regeling: voor de WAO lag deze bij 15% arbeidsongeschiktheid. Voor de WIA is dit percentage verhoogd naar 35%.

De WIA kent twee regelingen, te weten:

De IVA (Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten) biedt een solide uitkering voor volledig arbeidsongeschikten zonder (of met een hele kleine) kans op herstel.

De WGA (Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten) vult het inkomen van gedeeltelijke arbeidsgeschikten aan. Werken wordt daarbij gestimuleerd: hoe meer iemand werkt, hoe hoger zijn inkomen. De WIA kent geen uitkering voor werknemers die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn.

Als de werknemer in het stelsel minder dan 35% loonverlies heeft, blijft betrokkene volgens de WIA in dienst van de provincie.

Eigen risico dragen is binnen de WIA in 2006 alleen mogelijk voor de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en nog niet voor de Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsgeschikten (IVA).

De provincie heeft voorlopig per 1 januari 2007 gekozen voor het eigenrisicodragerschap WGA. De provincie volgt de ontwikkelingen op dit punt nauwlettend met Loyalis Mens en Werk. Zodra blijkt, dat een keuze voor het eigen risicodragerschap-gelet op de ontwikkelingen- toch nadelig zou kunnen zijn, zal de keuze ter heroverweging worden voorgelegd aan gedeputeerde staten.

5.9 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt onder meer het verhaal van door beschermde diersoorten toegebrachte schade aan gewassen. Toegekende schaden kunnen worden verhaald uit het faunafonds. De mogelijkheid bestaat dat het faunafonds op enig moment niet toereikend is, waardoor de provincie zelf zal moeten betalen. Daarnaast kan de provincie eigen beleid, bijvoorbeeld minder streng, voeren. Eventuele extra kosten voor schaden veroorzaakt door beschermd wild zal dan ook door de provincie moeten worden betaald. Op dit moment heeft de provincie ervoor gekozen de landelijke richtlijnen te volgen.

5.10 Wet op de jeugdzorg

Per 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg van kracht. In deze wet is het recht op jeugdzorg opgenomen. De provincie is ervoor verantwoordelijk dat cliënten hun aanspraak op jeugdzorg tot gelding kunnen brengen bij een zorgaanbieder. De provincie krijgt om deze verantwoordelijkheid waar te kunnen maken een doeluitkering voor de hulpverlening. Afhankelijk van de vraag naar jeugdzorg zal duidelijk worden of deze doeluitkering voldoende is. Schommelingen in de vraag zullen in eerste instantie opgevangen dienen te worden binnen de voorziening jeugdhulpverlening. Indien de vraag naar jeugdzorg groter blijft dan het beschikbare aanbod dat binnen de middelen van de doeluitkering beschikbaar is, garandeert de rijksoverheid niet op voorhand dat er aanvullende middelen beschikbaar worden gesteld. Uitgangspunt is dat de wet wordt uitgevoerd op basis van uitsluitend rijksmiddelen. Voor de periode 2004 t/m 2006 is tussen Rijk en het Inter Provinciaal Overleg (IPO) een bestuursakkoord gesloten over de wijze waarop uitvoering kan worden gegeven aan de wet binnen het vastgestelde financiële rijkskader. Deze periode is in 2006 verlengd tot en met 2007.

5.11 Verdrag van Valletta

Door de implementatie van het Verdrag van Valletta (Malta) in de Nederlandse wetgeving veranderen de taken en verantwoordelijkheden van de provincie op het gebied van archeologie. Ook vormt zich een risico voor de provincie. De nieuwe wetgeving verplicht de provincie als vergunningverlenende instantie namelijk een vergoeding toe te kennen voor de (opgravings)kosten die de verstoorders aansprakelijk. Maar in geval van excessieve kosten zal de provincie financieel moeten bijdragen tot een maximum van € 0,50 per inwoner per casus. Wanneer het drempelbedrag (€ 0,50 / inwoner) wordt overschreden, kan de provincie een aanvraag indienen tot bijdrage in excessieve kosten bij het Rijk.

6. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

In het voorgaande is geprobeerd een zo goed mogelijk overzicht van de meest relevante risico's weer te geven. Risico's kunnen zich binnen korte tijd manifesteren. Ook is het mogelijk dat meerdere risico's zich

tegelijkertijd laten gelden. Om de financiële gevolgen ervan op te kunnen vangen, is het noodzakelijk dat de Provincie Zeeland beschikt over voldoende opvangcapaciteit in financiële zin. Zoals eerder aangegeven bestaat er geen richtlijn voor de hoogte van het noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit. De provincie krijgt, net als andere overheidsorganisaties, te maken met toenemende risico's bij het uitvoeren van de eigen taken. Zo worden meer en hogere claims bij de overheden ingediend die voortvloeien uit hun overheidstaak. Verder verschuift het takenpakket van de provincie van planning naar uitvoering. Hiermee en zeker met de uitvoering van omvangrijke projecten nemen de risico's voor de provincie toe en zal de weerstandscapaciteit hierop aangepast moeten worden. De onderdelen waaruit de weerstandscapaciteit is opgebouwd worden hieronder vermeld. Omdat in de jaarrekening over 2006 wordt gerapporteerd zal de stand van de weerstandscapaciteit per 31 december 2006 worden weergegeven.

6.1 Post onvoorzien in de programmabegroting

In de programmabegroting 2006 was een bedrag beschikbaar van € 0,25 miljoen voor onvoorziene uitgaven. De posten voor onvoorzien zijn met name geschikt om kleinere tegenvallers op te vangen en kunnen op korte termijn worden ingezet. In 2006 is een bedrag van € 171.587 ten laste van de posten onvoorzien gebracht. Het positieve saldo van € 78.413 komt ten gunste van het rekening resultaat.

6.2 De algemene reserve

De stand van de algemene reserve op 31 december 2006 bedraagt € 32 miljoen. Door reeds genomen bestemmingsbesluiten is per saldo een bedrag van € 18,1 miljoen nodig om de verplichtingen af te dekken. Hierdoor resteert een direct beschikbaar bedrag van € 13,9 miljoen om in te zetten ten behoeve van de weerstandscapaciteit.

De zelf door de provincie Zeeland gestelde norm van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2006 € 8,1 miljoen. In voorgaande jaren is conform de hoofdpunten van financieel beleid van de provincie dit bedrag jaarlijks geïndexeerd met de materiële overheidskostenstijging. In de afgelopen jaren is het niet nodig geweest om de algemene reserve aan te spreken om risico's af te dekken, maar in afwachting van de resultaten van de uitvoering van het plan van aanpak risicomanagement willen we de algemene reserve niet "afromen".

6.3 Vrij aanwendbaar deel bestemmingsreserves

Naast de algemene reserve beschikt de provincie over een aantal bestemmingsreserves. Zolang er geen harde en concrete verplichtingen zijn aangegaan, kan altijd worden besloten tot het geven van een andere bestemming aan de bestemmingsreserves. Dit vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2006 circa € 11,6 miljoen. Deze middelen kunnen op korte termijn worden ingezet.

6.4 De onbenutte belastingcapaciteit bij de Motorrijtuigenbelasting

De provincie mag per 1 april 2006 maximaal 102,4 opcenten heffen. Het werkelijk tarief bedraagt 69,3 opcenten. In 2006 was de opbrengst per opcent € 384.000. Op basis van de opcenten en de opbrengsten per opcent bedraagt de vrije belastingcapaciteit op jaarbasis zo'n € 12,7 miljoen. Het tarief per 1 april 2007 zal ook 69,3 bedragen.

6.5 Ruimte in meerjarenbegroting

Hieronder staat het meerjarenperspectief, zoals opgenomen in de najaarsnota behorend bij de programmabegroting 2007.

	2007 (excl. 2006)	2008	2009	2010
Ruimte (Bedragen x 1 miljoen)	€ 0	€ 5,3	€ 12,3	€ 12,6

6.6 Weerstandscapaciteit

Samenvattend beschikt de Provincie Zeeland over de volgende weerstandscapaciteit (in miljoenen):

Op korte termijn:

Post onvoorzien in de lopende begroting	€ 0,2
Algemene reserve	€ 13,9
Vrij besteedbaar deel van de bestemmingsreserves	<u>€ 11,6</u>
Totaal op korte termijn beschikbaar	€ 25,7

Voor de jaren na 2006 zijn nog de nodige miljoenen euro's inzetbaar door de belastingcapaciteit maximaal te benutten en de geraamde ruimte in de meerjarenraming in te zetten.

Naast genoemde bronnen bestaan er uiteraard mogelijkheden in de uitgavensfeer om structurele tegenvallers op te vangen, bijvoorbeeld door het vaststellen van een lager ambitieniveau. Dit is echter ingrijpend en beïnvloedt direct de beleidsuitvoering. Strikt genomen valt dit ook buiten de definitie van het weerstandsvermogen, zoals in de inleiding weergegeven. In deze definitie worden namelijk de bestaande budgetten en voorzieningen buiten beschouwing gelaten. De mate waarin van dit middel gebruik kan worden gemaakt, is afhankelijk van de flexibiliteit van de uitgaven (de incidentele en structurele uitgaven). Zo zal vermindering van de personeelsformatie op korte termijn weinig budgettair voordeel opleveren. In de subsidiesfeer bestaan veelal meerjarige verplichtingen.

Een ander laatste redmiddel kan zijn het verzilveren van eventuele stille reserves. Dit is overigens alleen van belang bij zogenaamde niet-bedrijfsgebonden activa. Activa die wel bedrijfsgebonden zijn, kunnen immers niet zomaar worden verkocht (denk aan huisvesting). Bij niet-bedrijfsgebonden activa kan dit in principe wel (denk bijvoorbeeld aan kunstvoorwerpen en een verbonden partij waarbij de doelstelling los staat van de provinciale doelstelling). Van stille reserves is sprake bij activa die voor een lager bedrag op de balans zijn verantwoord dan dat zij bij verkoop naar verwachting zullen opbrengen. De omvang van de stille reserves van niet-bedrijfsgebonden activa is niet exact bekend, maar is van zeer gering belang om als weerstandscapaciteit te fungeren.

Jaarlijks is naast bovenstaande bedragen op korte termijn tevens de budgettaire ruimte beschikbaar van € 5,3 miljoen in 2008, € 12,3 miljoen in 2009 en € 12,6 miljoen in 2010 en aanvullend de onbenutte belastingcapaciteit van € 12,7 miljoen ter dekking van eventuele risico's. In de begroting 2007 is vanaf 2008 een stelpost van € 8,5 miljoen opgenomen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuw beleid, die indien nodig ingezet kan worden ter dekking van risico's.

Op basis van voorgaande kan nu ingeschat worden dat de weerstandscapaciteit voldoende is om de aanwezige risico's te dekken.

Paragraaf
Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' wordt ingegaan op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende consequenties met betrekking tot het beheer en onderhoud van de grote kapitaalgoederen van de provincie.

Het beleidskader moet inzicht geven in de huidige onderhoudssituatie van het goed, het gewenste onderhoudsniveau en de daarmee gemoeide jaarlijkse kosten in meerjarenperspectief.

Een en ander zal moeten worden vastgelegd in onderhoudsplannen, nota's, managementsystemen of andere documenten met dit doel.

In artikel 12 BBV zijn de volgende kapitaalgoederen voorgeschreven die tenminste opgenomen dienen te worden in de paragraaf kapitaalgoederen:

- Wegen;
- Riolering;
- Water;
- Groen;
- Gebouwen

Daar bij de provincie riolering niet van toepassing is, zal hierover niet worden gerapporteerd. Het onderdeel water is uitgebreid met bruggen en sluizen, daar die onder het beheer van de provincie vallen. Tot slot zijn de onderdelen schepen, ICT en wandtapijten toegevoegd, die voor de provincie grote kapitaalgoederen vormen.

Wegen & Water (infrastructuur)

Het beleidskader

Het beleid voor de bij de provincie zelf in beheer zijnde infrastructuur wordt gevormd door de landelijke wet- en regelgeving en het provinciale verkeer- en vervoerbeleid met de bijbehorende sectorale deelplannen. Ook beleid afkomstig van andere beleidsvelden kan invloed hebben op het gebruik en onderhoud van de infrastructuur, bijvoorbeeld ecologisch bermbeheer en gebruik milieuvriendelijke bouwstoffen.

Daarnaast zijn er ook een aantal specifieke beleidsnota's voor de instandhouding van de infrastructuur in ontwikkeling. De stand van zaken wordt hieronder kort toegelicht:

Beleidsplan wegen en vaarwegen

Het bestuur van de provincie Zeeland wil meer mogelijkheden krijgen om te sturen op basis van output en resultaat. Voor het beheer van provinciale (vaar)wegen moet daarom inzicht worden gegeven in het gewenste kwaliteitsniveau en het bijbehorende budget, zodat het bestuur een bewuste keuze kan maken voor het gewenste kwaliteitsniveau.

Met behulp van externe expertise is het huidige kwaliteitsniveau van het beheer en onderhoud wegen en vaarwegen in kaart gebracht. De resultaten hiervan vormen de onderlegger voor de kadernotitie Kwaliteitsvisie Wegen en Vaarwegen. In deze visie zijn keuzen gemaakt voor het gewenste kwaliteitsniveau. Deze kwaliteitsvisie is door Provinciale Staten vastgesteld in december 2004 ten behoeve van de kaderstellende beleidskeuze voor het toekomstig beheer en onderhoud van de provinciale verkeersinfrastructuur.

De kwaliteitsvisie van het bestuur voor de wegen houdt in dat de provincie Zeeland kiest voor een kwaliteitsniveau van het technisch wegenbeheer dat overeenkomt met het landelijk gemiddelde, met positieve afwijkingen voor groenvoorzieningen en gladheidbestrijding. Voor vaarwegen is, als gevolg van het ontbreken van een landelijke systematiek, een analoge methode uitgewerkt op basis waarvan de volgende kwaliteitsvisie is bepaald: specifiek wordt een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau voor thema's veiligheid en bereikbaarheid nagestreefd en algemeen is: goed is goed genoeg.

Om inzicht te krijgen in de (financiële) consequenties van deze beleidsvisie is de visie vertaald in concrete beheermaatregelen en hun kosten. Vanwege de beheersbaarheid is deze vertaling eerst voor het wegennet uitgevoerd. Dit project wordt Beheerplan genoemd.

Het project 'pilot' Beheerplan is medio 2005 van start gegaan, onder begeleiding van een externe deskundige. Begin 2006 is de pilot afgerond en is in het najaar het eindrapport Beheerplan ter instemming voorgelegd aan gedeputeerde staten. Vervolgens is het met advies omklede eindrapport gepresenteerd aan de commissie Economie en Mobiliteit. Vanaf 2007 zullen volgens dit nieuwe Beheerplan de werkzaamheden uitgevoerd worden en zal het Beheerplan jaarlijks geactualiseerd worden.

Financiële consequenties en de vertaling in de jaarrekening

In het Actieprogramma PVVP/Meerjarenprogramma Infrastructuur Zeeland zijn investeringen in de infrastructuur opgenomen. Deze investeringen zijn te verdelen in maatregelen in verband met verkeersveiligheid, mobiliteit, milieu, etcetera. De investeringen in maatregelen worden na realisatie onderhouden op basis van het Beheerplan. Tevens zijn in het meerjarenprogramma investeringen opgenomen in het kader van het onderhoud. De voor 2006 geplande onderhoudsinvesteringen zijn gerealiseerd voor € 1.980.000.

Voor onderhoud waren in de begroting 2006 voor de sector infrastructuur de volgende bedragen opgenomen: onderhoud wegen € 4.815.000 (structureel € 4.739.000) en onderhoud Kanaal door Walcheren/Zeelandbrug € 980.000 (structureel € 1.062.000) en € 440.000 incidenteel. De bestedingen in 2006 bedragen voor het onderhoud wegen € 4.804.000 en voor het onderhoud Kanaal door Walcheren/Zeelandbrug € 1.415.000, waarvan € 414.000 incidenteel. Voor het onderhoud aan de gebouwen: wegsteunpunten, bedieningsgebouwen en busstation Terneuzen is respectievelijk in de begroting opgenomen en gerealiseerd, € 181.000 (structureel € 99.000) en € 178.000.

SWATH-schepen, aanlandingsvoorzieningen en terminals fietsvoetveer

In 2004 zijn de 2 SWATH-schepen, de aanlandingsvoorzieningen en de terminals voor het fietsvoetveer in gebruik genomen.

De Provincie Zeeland is eigenaar van deze schepen en verhuurt deze aan de exploitant van het fietsvoetveer Vlissingen-Breskens.

De schepen dienen door en voor rekening van de exploitant te worden onderhouden. Het onderhoudsplan voor de exploitant is in 2004 door de provincie vastgesteld.

Ook de aanlandingsvoorziening, gebouwen en terreinen zijn eigendom van de provincie en worden verhuurd aan de exploitant. Het onderhoud daarvan gebeurt door en voor rekening van de provincie volgens het onderhoudsplan.

Financiële consequenties en de vertaling in de jaarrekening

In de begroting 2006 was voor onderhoud aanlandingsinrichting € 139.000 (structureel € 64.000) geraamd, voor de gebouwen en terreinen is dit € 142.000 (€ 95.000 structureel). De werkelijke kosten zijn voor het onderhoud aanlandingsinrichtingen € 114.000 en voor de gebouwen en terreinen € 124.000. Voor het toetsen van de uitvoering van de onderhoudsplannen wordt externe deskundigheid ingehuurd. Hiervoor was in de begroting 2006 € 46.000 (structureel € 76.000) geraamd en de werkelijke kosten zijn € 37.000.

Overige Vaartuigen

Voor het onderhoud van de Zeelandbrug en het Kanaal door Walcheren heeft de provincie een 2-tal vaartuigen in eigendom.

Financiële consequenties en de vertaling in de jaarrekening

Voor het planmatig onderhoud was € 29.000 (structureel € 18.000) in de begroting 2006 opgenomen. De werkelijke kosten 2006 waren € 29.000.

Groen

Het beleidskader

In een coproductie tussen de directies RMW en I&V wordt een beheerplan groen ontwikkeld. Het plan beschrijft hoe vanuit een maatschappelijk verantwoorde benadering het beste met de provinciale beplantingen wordt omgegaan en waarom. De bomen die deel uitmaken van de huidige provinciale wegbeplanting zijn inmiddels geïnventariseerd en geregistreerd in een operationeel boombeheersysteem (BBS). In het BBS wordt voortschrijdend alle informatie (mutaties en resultaten jaarinspecties) bijgehouden die van belang is voor een effectieve zorgplicht en voor een systematische aanpak van het boomonderhoud. Het BBS verschaft dus inzicht in de behoefte aan periodiek boomonderhoud en de noodzaak om andere beheersmaatregelen aan de boombeplanting uit te voeren.

Vanuit de invalshoek natuur en landschap is een groenstructuurvisie voor de provinciale beplantingen opgesteld. Die visie verschaft met landschappelijke en cultuurhistorische overwegingen de argumenten voor of tegen handhaving, vervanging en uitbreiding van het beplantingsareaal.

Duurzame veilige inrichting van de wegen stelt eveneens voorwaarden en eisen voor wat betreft de aanvaardbaarheid en plaats van bomen en struiken in wegbermen.

Een en ander wordt in een onderling evenwichtige samenhang verwerkt in een beheerplan groen dat een samenhangend specifiek onderdeel zal vormen van de beheerplannen voor de (vaar)wegen.

Financiële consequenties in de jaarrekening

Het begrotingsbudget voor 2006 was € 326.000 (structureel € 247.000). De werkelijke kosten in 2006 waren € 325.000.

Gebouwen

Het beleidskader

Abdijcomplex inclusief St.Jorisdoelen, gebouw De Burg en Gistpoortgebouw.

Het Abdijcomplex valt binnen het beschermd stadsgezicht van de gemeente Middelburg en is aangewezen als beschermd monument. Voor onderhoud aan beschermde monumenten bestaat afzonderlijke wet- en regelgeving. Voor verbouwplannen vindt toetsing plaats bij de monumenten-/welstandcommissie van de gemeente Middelburg alsmede door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM), de vroegere Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Buitenonderhoud

Basis voor het beleid voor het regulier onderhoud aan de buitenkant (leien daken, schilderwerk, goten, metselwerk) zijn de 2-jaarlijkse inspectierapporten van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ), voorheen Monumentenwacht. In deze inspectierapporten vindt een kwalificatie plaats van de onderhoudstoestand van voornoemde gebouwen verdeeld in: "goed, redelijk, matig tot slecht". Het provinciaal beleid is erop gericht de onderdelen die de kwalificatie "slecht" en "matig" hebben op te nemen in de planning van het Beheers- en onderhoudssysteem (BOS) voor de daaropvolgende jaren.

Binnenonderhoud

Hiervoor is een planning opgesteld door de eigen technische dienst gebaseerd op de te verwachten levensduur van voorzieningen en apparatuur.

Groene Woud en overige gebouwen

Hiervoor is door de eigen technische dienst een onderhoudsplan opgesteld gebaseerd op de technische levensduur van de voorzieningen en de staat van onderhoud van de objecten.

Renovatie, nieuwbouw en aankopen

De provincie heeft het voornemen conform het meerjarig onderhoudsplan BOS om de gebouwen gelegen binnen het Abdij-complex de komende jaren te renoveren. Voor 2007 betreft dit voorbereiding voor het gebouw C (thans huisvesting directie I&V) met uitvoering in 2008.

Met de gemeente Middelburg is overeengekomen dat de provincie Zeeland de oude brandweerkazerne aankoopt voor huisvesting van SCEZ voor de depots en de garages. In 2006 zijn plannen voorbereid voor de verbouw van de brandweerkazerne. Momenteel vindt een herziening van deze verbouwingsplannen van de oude brandweerkazerne plaats.

Provinciale Staten dienen hiervoor nog de nodige middelen ter beschikking te stellen. Het is de bedoeling dat SCEZ in het voorjaar van 2008 de nieuwe huisvesting betreft.

In de loop van 2006 zijn de verbouwingsplannen van het Heerenlogement in uitvoering genomen. Deze plannen omvatten aanpassing van de vergaderkamers op de begane grond, verplaatsing van de postkamer en verbouw van de zolder van het Heerenlogement tot PCC (Provinciaal Coördinatie Centrum).

Veiligheidsaspecten

In het kader van het verlenen van gebruiksvergunningen voor de provinciale gebouwen heeft de brandweer alle gebouwen geïnspecteerd op veiligheidsaspecten. De brandweer heeft per gebouw een inspectierapport opgesteld en hierin zijn maatregelen opgenomen om aan deze veiligheidsaspecten te kunnen voldoen.

De afgelopen jaren zijn diverse maatregelen uitgevoerd om de gebouwen te laten voldoen aan de eisen van de gebruikersvergunningen. Ook heeft de brandweer controles uitgevoerd en zijn er naar aanleiding van deze controles weer aanvullende maatregelen uitgevoerd.

De brandweer heeft inmiddels voor het gehele Abdijcomplex en aanliggende panden een positief advies uitgebracht aan de gemeente Middelburg om een gebruikersvergunning voor het gehele Abdijcomplex te verlenen. Deze gebruiksvergunning is nog niet ontvangen.

Financiële consequenties en de vertaling in de begroting

Financiële consequenties, vertaling en uitvoering van dit beleid vindt plaats via het BOS. Het BOS-systeem is opgezet voor een voortschrijdende periode van 10 jaar. In het budget wordt onderscheid gemaakt voor jaarlijks structureel onderhoud ad € 520.000 en een stelpost voor jaarlijks incidenteel onderhoud ad € 435.000.

Naast het BOS-systeem voor beheer en onderhoud van provinciale gebouwen is in de begroting een bedrag beschikbaar van € 84.500 voor spoedeisende vervangingen van apparatuur en materieel.

Investerings in gebouwen zijn investeringen met economisch nut. De uitgaven worden geactiveerd volgens de financiële verordening en zoals de BBV-regelgeving dit voorschrijft. Sinds 2003 wordt er indien mogelijk direct een egalisatie reserve gevormd om de toekomstige afschrijvingslasten uit te dekken, zodat er geen beslag op middelen in de meerjarenraming wordt gelegd. De investeringen in voorgaande jaren uitgevoerd tot en met 2005 zijn geactiveerd, hiervan worden de jaarlijkse kapitaallasten (ongeveer € 6,5 miljoen per jaar) in de exploitatie verwerkt.

ICT

Het beleidskader

De essentie van het omgaan met ICT-kapitaalgoederen is continuïteit. Dit is verwoord in een nota die het vigerende beleid beschrijft: 'Raamwerk Informatievoorziening 2004-2007'. De ICT-Jaarplannen beschrijven in hoofdlijnen activiteiten die onder meer moeten leiden tot een nog betere borging van die continuïteit.

Concreet aanpak continuïteit:

1. Planning van tijdige vervangingen, rekening houdend met de te verwachten technische en economische levensduur.
2. Onderhoudscontracten die zo goed mogelijk borgen dat binnen een aantal uren de betreffende voorzieningen bij storing weer operationeel zijn.
3. Beschikbaar houden van adequate reserveapparatuur en –onderdelen.
4. Uitvoering regelmatige back-ups

In de begroting zijn structurele middelen opgenomen om de vervanging van de ICT-kapitaalgoederen te dekken. Tot deze kapitaalgoederen worden ook gerekend de investeringen voor de bekabelingnetwerk inclusief telefonie.

Wandtapijten

De collectie wandtapijten van de provincie Zeeland is in langdurige bruikleen gegeven aan het Zeeuws Museum. Het museum heeft een meerjarig plan voor beheer en onderhoud van de wandtapijten opgesteld. Voor de uitvoering daarvan is een meerjarig contract gesloten met Paswerk (de voormalige werkplaats tot herstel van antiek textiel) in Haarlem. In de structurele subsidie aan het Zeeuws Museum is een bedrag voor de uitvoering van dit plan opgenomen.

Financieringsparagraaf

Inleiding

De financieringsparagraaf is in samenhang met het Besluit financieringsstatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

In de voorliggende paragraaf wordt verslag gedaan over het in 2006 gevoerde financieringsbeleid. De opzet van deze paragraaf komt overeen met de opzet in de programmabegroting 2006.

1. Algemeen

In de financiële verordening ¹ is in artikel 14.2 opgenomen dat Gedeputeerde staten er zorg voor dragen dat, bij de uitvoering van de financieringsfunctie de regels, zoals vastgelegd in:

- de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO),
- de bijbehorende “Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden” en
- de “Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden”,

in acht worden genomen. Tevens zijn bepaalde uitvoeringsregels vastgesteld in het “Besluit Financieringsstatuut” zoals in de financiële verordening is vereist. De belangrijkste uitvoeringsregels zijn:

1. het uitzetten van overtollige geldmiddelen gebeurt uitsluitend bij:
 - a) financiële instellingen binnen het EMU-gebied met minimaal een A-rating afgegeven door tenminste één gezaghebbende rating agency, voor uitzettingen langer dan 1 jaar;
 - b) financiële instellingen binnen het EMU-gebied met minimaal een P3-rating (A-3) afgegeven door tenminste één gezaghebbende rating agency, voor uitzettingen van maximaal 1 jaar;
 - c) publiekrechtelijke lichamen.
2. van het totaal aan belegde middelen mag niet meer dan 50% bij één marktpartij worden geplaatst;
3. overtollige geldmiddelen worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij tenminste de hoofdsom aan het eind van de looptijd in tact is.

2. Beheer

2.1 Risicobeheer vlottende schuld, kasgeldlimiet

De zogenaamde “kasgeldlimiet” stelt een grens (7% van het begrotingstotaal) aan de korte financiering. Dit betekent dat investeringen tot deze kasgeldlimiet gefinancierd mogen worden met kort geld (looptijd gemiddeld 1 jaar), waardoor het renterisico van korte financiering wordt beperkt.

Dit is van belang omdat juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn. Fluctuaties in de korte rente hebben direct een relatief grote impact op de rentelasten.

Uit staat 1 blijkt dat er in geen enkel kwartaal sprake is van een overschrijding van het kasgeldlimiet.

2.2 Risicobeheer vaste schuld, renterisiconorm

Voor de vaste schuld is in de Wet Fido eveneens een norm beschreven, de zogenaamde “renterisiconorm”. Deze norm geeft aan over welk deel van de vaste schuld renterisico gelopen mag worden. De renterisiconorm wordt berekend door het vastgestelde percentage van 20% te vermenigvuldigen met de totale vaste schuld. Hierbij geldt een minimumbedrag van € 2,5 miljoen.

Het renterisico op de vaste schuld kan bepaald worden door na te gaan:

- welk deel van de vaste schuld in enig jaar hergefinancierd moet worden door het aangaan van nieuwe leningen behorend tot de vaste schuld;

¹ Ingangsdatum 15 november 2003

- welk deel van de vaste schuld door een wijziging van de rente op basis van de leningvoorwaarden niet kan worden beïnvloed

De Provincie Zeeland had in 2006 geen vaste schulden, er zijn geen lopende leningen. Over eventuele nieuwe leningen als financiering van bijvoorbeeld nieuwe activa wordt volgens de nieuwe definitie geen risico gelopen. De lasten van deze leningen worden immers meegenomen in de meerjarenraming bij de kapitaallasten van nieuwe activa.

2.3 Kredietrisico verstrekte gelden

2.3.1 Zeeuws Studiefonds

In 2006 was de schuld per 1 januari € 36.538,97. In 2006 hebben geen personen gebruik gemaakt van de 25%-kortingsregeling en heeft 1 persoon gebruik gemaakt van de mogelijkheid kwijtschelding te krijgen van de jaarlijkse aflossing tot maximaal € 544,54. Verder is er voor € 2.604,90 regulier afgelost, waardoor er in totaal dus € 3.149,44 is afgelost en kwijtgescholden.

2.3.2 Leningen werkgelegenheid

In 2006 is € 18.691,42 afgelost op de verstrekte geldleningen in het kader van de werkgelegenheid en is er voor € 5.115,11 aan rente ontvangen over deze leningen. Leningen zijn op de balans op nihil gewaardeerd. In 2006 zijn er geen vorderingen oninbaar verklaard.

Staat 2 geeft een overzicht van de kredietwaardigheid van de uitzettingen en staat 4 een overzicht van de verstrekte leningen.

3. Provinciefinanciering

3.1 Financieringspositie

In 2006 zijn de gepleegde investeringen volledig gefinancierd met eigen financieringsmiddelen, waardoor geen beroep nodig was op vreemd vermogen. Overtollige financieringsmiddelen zijn uitgezet in deposito's en internetspaarrekeningen.

3.2 Uitzettingen

In staat 2 zijn de per 31-12-2006 uitgezette gelden opgenomen.

3.3 Relatiebeheer

De relaties met de financiële instellingen, zoals bijvoorbeeld het huisbankierschap bij de Bank Nederlandse Gemeenten, zijn in het afgelopen jaar naar tevredenheid verlopen. In het treasurystatuut is de richtlijn opgenomen om bestaande bankrelaties en bancaire condities minimaal iedere drie jaar te analyseren en te beoordelen. In 2006 is besloten om de geplande evaluatie van de bestaande situatie, door te schuiven naar 2007.

4. Rentervisie

In de programmabegroting 2006 gaven wij aan dat het Centraal Economisch Plan 2005 de verwachting had dat de korte rente in de tweede helft van 2005 zou stijgen. Deze verwachting is uitgekomen en heeft zich tevens doorgezet in 2006. De gemiddelde rente is in de loop van 2006 gestegen van 2,68% in kwartaal 1 tot 3,43% in kwartaal 4. Uiteindelijk is in 2006 een gemiddelde rente gehaald van 3,03%.

Staat 1:
Kasgeldlimiet 2006:

	Bedragen * € in mln.							
	1e kwartaal		2e kwartaal		3e kwartaal		4e kwartaal	
	raming	realisatie	raming	realisatie	raming	realisatie	raming	realisatie
Omvang begroting per 1 januari 2006 (= grondslag)	191	220	191	220	191	220	191	220
1. Toegestane kasgeldlimiet								
* in procenten van de grondslag	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%
* in bedrag	13,37	15,40	13,37	15,40	13,37	15,40	13,37	15,40
2. Vlottende schuld								
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	0,048	-	0,049	-	0,049	-	0,049
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal (2)	-	0,048	-	0,049	-	0,049	-	0,049
3. Vlottende middelen								
Contante gelden in kas		168,78		192,90		192,01		214,30
Tegoeden in rekening-courant (Groenfonds)		5,22		5,10		4,99		4,90
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal (3)	-	174,00	-	198,00	-	197,00	-	219,20
Toets kasgeldlimiet:								
4. Saldo vlottende middelen (3) - (2)	-	173,95	-	197,95	-	196,95	-	219,15
Toegestane kasgeldlimiet (1)	-	15,40	-	15,40	-	15,40	-	15,40
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1) + (4)	-	189,35	-	213,35	-	212,35	-	234,55

Staat 2:
Kredietrisico op verstrekte gelden

risicogroep	met/zonder (hypothecaire) zekerheid	2006	
		restant in euro	%
Personeel	met: hypotheek	€ 92.369	0,0%
Provincie/gemeenten/gemeenschappelijke regelingen	zonder	€ -	0,0%
Semi overheidsinstellingen: Stg Groenfonds	zonder	€ 4.890.433	2,3%
Financiële instellingen (rating A en hoger)	zonder	€ 171.500.000	81,0%
Financiële instellingen (rating A en hoger)	zonder	€ 35.056.123	16,6%
Leningen ikv Zeeuws Studiefonds	zonder	€ 33.390	0,0%
Leningen werkgelegenheid	zonder	€ -	0,0% *
Overige toegestane instellingen volgens financieringsstatuut	zonder	€ 200.000	0,1%
Niet toegestane instellingen volgens financieringsstatuut	zonder	€ -	0,0%
Totaal		€ 211.772.315	100,0%

Staat 3:
2005
2006
FINANCIERINGSOVERZICHT
Financieringssaldo per 1 januari

Aanwezige vaste financieringsmiddelen	totaal reserves+voorzieningen	151.420.786	151.753.495
-/- Geactiveerde investeringen	zie investeringsstaat	88.580.181	93.971.475
		62.840.605	57.782.020

Financieringssaldo per 31 december

Aanwezige vaste financieringsmiddelen	totaal reserves+voorzieningen	151.753.495	254.650.977
-/- Geactiveerde investeringen	zie investeringsstaat	93.971.475	130.214.770
		57.782.020	124.436.207

Wijziging financieringssaldo
-5.058.585 66.654.187
Dekking financieringssaldo:

Vaste voorraad aanwezige liquide middelen	34.609.200	34.609.200
Aan te trekken kortgeld	-	-
<i>Ter info: kasgeldlimiet</i>	14.531.464	15.400.000
Aan te trekken langgeld	-	-

LIQUIDITEITENOVERZICHT
Liquiditeitssaldo per 1 januari

Aanwezige liquide middelen	74.783.726	209.122.787
-/- Belegd via rekening-courant Groenfonds	12.899.685	5.255.561
Te beleggen liquide middelen	61.884.041	203.867.226

Liquiditeitssaldo per 31 december

Aanwezige liquide middelen	209.122.787	219.252.766
-/- Belegd via rekening-courant Groenfonds	5.255.561	5.255.561
Te beleggen liquide middelen	203.867.226	213.997.205

Wijziging liquiditeitssaldo
141.983.185 10.129.979
Staat 4:
Leningen portefeuille per 1-1-2005

Leningen uitgezet	Stand per 1-1-2006	reguliere aflossingen	rente aanpassing (oud %)	rente aanpassing (nieuw %)	Stand per 31-12-2006
Hypothecaire geldleningen	100.407	8.038	-	-	92.369
Zeeuws Studiefonds	36.539	3.149	-	-	33.390
Emergya	200.000	-	-	-	200.000
totaal	336.946	11.187			325.759
Rente	rente %	2006	2005		2007
Hypothecaire geldleningen	7,2729%	7.670	11.388	-	7.055
Zeeuws Studiefonds	0,0000%	-	-	-	-
Emergya	10,0000%	20.000	-	-	-
totaal rente		27.670	11.388	-	7.055
gemiddelde rente		8,21%	4,82%		2,17%

Bedrijfvoeringsparagraaf

Bedrijfsvoeringsparagraaf

1. Inleiding

De inhoud van deze paragraaf is te splitsen in twee delen.

- Het eerste deel bevat informatie over de wijze waarop de provincie Zeeland een adequate bedrijfsvoering bereikt en waarborgt en bestaat achtereenvolgens uit: bedrijfsvoering; planning en control; subsidies; ontwikkeling van de programmabegroting/rekening; kaders; procesbeheersings- en meetinstrumenten
- Het tweede deel gaat in op de ondersteuning en bestaat uit: Personeelszorg en Organisatie; ICT; Financiën; Facilitaire zaken; Documentaire informatievoorziening; Communicatie; Juridische ondersteuning (advisering?) en Overig. In dit deel wordt ook ingegaan op de kosten, ontwikkelingen en prioriteiten ten aanzien van de ondersteuning.

In beide delen is niet getracht om uitputtend te zijn, maar er is wel rekening gehouden met de wettelijke eis². Deze eis impliceert dat Provinciale Staten dienen te worden geïnformeerd over bestaand beleid en nieuwe beleidsontwikkelingen ten aanzien van de bedrijfsvoering

2. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering omvat het sturen en beheersen van processen en activiteit om gestelde doelen te bereiken. Voor een adequate bedrijfsvoering kunnen de criteria rechtmatig, betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief worden gehanteerd. De provincie heeft zich in 2006 met name gericht op het criterium rechtmatigheid.

Naast de controle op de getrouwheid van de jaarrekening controleert de accountant ook de de rechtmatigheid van de jaarrekening. De baten en lasten en de balansmutaties in de jaarrekening vloeien voort uit diverse beheershandelingen. Deze handelingen als het toekennen van een subsidie en het betalen van een rekening moeten gebeuren volgens de geldende regelgeving en worden getoetst aan drie criteria. Het voorwaarden criterium, het criterium voor misbruik en oneigenlijk gebruik en het begrotingscriterium. In 2006 zijn er conform een controleplan controles uitgevoerd naar verstrekte subsidies waarvan de last is verantwoord in begrotingsjaar 2006, afgerekende subsidies in 2006 die betrekking hebben op voorgaande jaren, aanbestedingen met als uitzondering Europese aanbestedingen en de uitvoering van de regeling voor 57+-ers. De uitgevoerde controles vormen de basis voor het oordeel van de accountant. Daarnaast is er aan gewerkt om de rechtmatigheidscontroles middels checklists vanaf 2007 te integreren in de werkprocessen.

3. Planning en Control

Voor de informatieverstrekking aan Provinciale Staten is gebruik gemaakt van verschillende instrumenten. Dit zijn:

- **De voorjaarsnota**
In de voorjaarsnota (2005) zijn, rekeninghoudend met de geactualiseerde statenagenda beleidsinhoudelijke en budgettaire uitgangspunten aangegeven voor de begroting 2006 en de budgettaire ruimte in de toekomstige jaren.
- **De programmabegroting**
De programmabegroting is het instrument voor Provinciale Staten om te sturen en bij te sturen op de van belang zijnde beleidsaspecten. Deze sturing vindt plaats door per programma vast te stellen³:
 - a. De maatschappelijke effecten waaraan de provincie positief wil bijdragen
 - b. De te leveren prestaties
 - c. De baten en lasten
- **Begrotingswijzigingen**
Verhogingen of verlagingen van de lasten (directe personeelskosten en/of programmakosten) en/of baten van een programma worden vooraf bij begrotingswijziging ter vaststelling voorgelegd aan Provinciale Staten. Dit jaar zijn er acht voorstellen tot wijziging van de begroting aan PS voorgelegd volgens de Spelregels Begrotingsuitvoering⁴. Dit was inclusief de najaarsnota 2005, de overboeking kredieten uit 2005 naar 2006, de bestuursrapportage en de financiële aanpassingen conform de door PS vastgestelde beleidsvoorstellen. Autorisatie van de wijziging in de lasten en baten in de programmabegroting door Provinciale Staten vindt plaats op het niveau van de programma's. Provinciale Staten hebben de lasten en baten per programma geaccordeerd, inclusief de overheadkosten.
- **Bestuursrapportage (BURAP)**

² Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten 2003, Hoofdstuk 2, Titel 2.3, artikel 14

³ Volgens financiële verordening Provincie Zeeland 2004, Besluit PS 11-11-2003

⁴ De Spelregels begrotingsuitvoering zijn vastgesteld in de PS vergadering 19-12-2003

Conform de geactualiseerde P&C-cyclus is de provincie overgegaan van twee naar eenmaal per jaar de bestuursrapportage. Hierin wordt ingegaan op de bestuurlijk relevante ontwikkelingen, de voortgang ten aanzien van de beleidsdoelstellingen en openstaande actiepunten uit de Statenvergaderingen. De rapportage op de politiek relevante acties, wat een GS verantwoordelijkheid is, is nog conform de begroting meegenomen in de BURAP2006. In 2007 zal de BURAP net als de begroting 2007 gesplitst worden in een programmaBURAP en een actieBURAP.

- **De jaarrekening**

De jaarrekening is de verantwoording van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten hoever de doelrealisatie bereikt is en wat dat heeft gekost. Conform de geactualiseerde P&C-cyclus is de rapportage vernieuwing van splitsing op verantwoordelijkheid versneld doorgevoerd in deze jaarrekening. Vanaf 2006 is de jaarrekening gesplitst in twee boeken de Programmajaarrekening voor PS en de Actiejaarrekening voor GS. In deze boeken is wel de begroting 2006 gevolgd.

De kern van de informatievoorziening is de planning en controlcyclus. De provinciale organisatie bestaat uit meerdere lagen, waarbij iedere laag een eigen informatiebehoefte heeft.

De planning en controlcyclus van de provincie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De programmabegroting is leidend in de planning en controlcyclus.
- Het principe van een informatiepiramide is van toepassing op de planning en control cyclus. Dit betekent dat de detaillering van informatie toeneemt naarmate de organisatielaag meer gericht is op uitvoering van beleid.
- Het streven is om gegevens éénmalig vast te leggen.
- Iedere organisatielaag heeft een planning en control instrument wat is ingericht naar de eigen informatiebehoefte.

4. Ontwikkeling van de programmabegroting

Vanuit de inhoudelijke verbetering van de planning en control instrumenten zijn conform het plan van aanpak de nodige verbeteringen doorgevoerd.

Bij het opstellen van de begroting 2006 zijn de eerste resultaten van het plan van aanpak zichtbaar. In de begroting is het accent gelegd op het SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) formuleren van doelstellingen en acties, de directe relatie tussen beleidsnota's en programma's maken en het verduidelijken van de provinciale rol bij het behalen van doelstellingen. Op deze formuleringen is gerapporteerd in de bestuursrapportage en nu ook in deze jaarrekening.

Het SMART formuleren is een continue verbeterproces. Er is in maart een workshop geweest voor alle beleidsmedewerkers om het belang van de vernieuwde P&C-cyclus en het SMART formuleren te benadrukken. Daarna zijn er studie dagen geweest per beleidsveld om medewerkers individueel te trainen op SMART-formuleren binnen de P&C-cyclus. Deze kennis is vervolgens gebruikt voor de begroting 2007. In de programma begroting 2007 is op verzoek van de provinciale staten een nadrukkelijke scheiding aangebracht tussen de bevoegdheden van provinciale staten en gedeputeerde staten.

Door de verbeteringen in de begroting aan te brengen kan de jaarrekening hier weer op volgen. De indeling van begroting 2006 voldeed nog niet aan de wettelijke BBV normen. De aanbevelingen zijn meegenomen in de begroting 2007 die wel aan de BBV normen voldoet. Het is gebruikelijk dat de indeling van de jaarrekening de begroting volgt. Dit is ook zo bij de BURAP gedaan. Bij deze jaarrekening is de indeling gevolgd van de verbeterde begroting 2007, maar er is wel volledig op de begrotingsaspecten van 2006 gerapporteerd. De aanvullende aanbevelingen van BZK op de jaarrekening 2005 en de begroting 2007 zijn zoveel mogelijk meegenomen in deze jaarrekening.

De problematiek van SMART formulering doet zich ook voor bij andere provincies en gemeenten en heeft dus ook landelijk de aandacht. Dit zorgt voor een grotere stroom aan informatie en kennis omtrent dit onderwerp. Zo is er op interprovinciaal niveau een begin gemaakt met de provinciale effectiviteitsmonitor, welke nog verder uitgebouwd wordt in 2007.

Uitgangspunt is om de beleidsnotities ook in te richten volgens de 4W-vragen met SMART formulering binnen de college periode, waardoor deze indeling ook als jaarschijven in de begroting en jaarrekening terugkomen. Rapportages uit de P&C zullen meer in lijn zijn met en onderling uitwisselbaar zijn met de beleidsrapportages. Deze onderlinge uniformering heeft als doel bij te dragen aan een transparantere informatieverstrekking, zodat meer op de inhoud geconcentreerd kan worden.

Deze ontwikkelingen hebben en zullen positief bijdragen aan de totstandkoming van SMART formuleringen in de programmabegroting en SMART rapportering in de programmajaarrekening. Door dit continue verbeter proces kan de focus scherper gericht worden op het uiteindelijke doel: het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

5. Kaders

In 2006 hebben uw staten de verordening periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid door Gedeputeerde Staten vastgesteld conform artikel 217A van de provinciewet. De invulling van de onderzoeken wordt gedaan door de auditfunctie waarvoor in de programmabegroting van 2006 een structurele prioriteit is toegekend. De auditfunctie is conform een uitvoeringsprogramma in 2006 gestart met het uitvoeren van beheers- en kwaliteitsaudits binnen de provinciale organisatie.

Voor de overige gestelde kaders waarbinnen de uitvoering van de programma's moet worden verwezenlijkt zijn in de loop van 2006 geen wijzigingen opgetreden.

Subsidies

Onder het kopje kaders valt ook het nieuwe subsidiebeleid te plaatsen. In 2006 is met name gewerkt aan het opstellen van een nieuw subsidiebeleid voor de Provincie Zeeland. Door de bestuurlijke ambitie om een zakelijker subsidiebeleid te voeren, ontwikkelingen als dualisme, invoering rechtmatigheidstoets, het project de andere overheid alsmede de bevindingen van de Zeeuwse Rekenkamer naar het proces van subsidieverstreking, was een grondige revisie van het subsidiebeleid nodig.

Het nieuwe subsidiebeleid is op 8 december 2006 door Provinciale Staten vastgesteld en kent drie doelstellingen:

1. een zakelijk en outputgericht subsidiebeleid; ingevuld door het maken van prestatieafspraken met gesubsidieerde instellingen.
2. een publieksvriendelijk en transparant subsidiebeleid; ingevuld door de verantwoording te vereenvoudigen, de daling van aantal subsidieregels (van 75 naar 35), het introduceren van standaardformulieren en beschikkingen en het opstellen van een subsidiewijzer.
3. een subsidiebeleid dat aansluit op het dualisme; ingevuld door de introductie van een kaderstellende Algemene Subsidieverordening 2007 (ASV) voor PS en een uitvoerend Algemeen Subsidiebesluit 2007 (ASB) voor GS.

Bij de start van het nieuwe subsidiebeleid begin 2007 zijn o.a. de gesubsidieerde instellingen, accountantskantoren en gemeenten schriftelijk geïnformeerd over de belangrijkste wijzigingen in het nieuwe subsidiebeleid, zijn workshops gehouden en is een subsidiespreekuur ingericht voor het ambtelijk apparaat en zijn uit het oogpunt van rechtmatigheid en kwaliteitsborging interne checklists ingevoerd in het subsidieproces.

Eind 2007 vindt door middel van een interne audit een eerste evaluatie van het nieuwe subsidiebeleid plaats.

6. Procesbeheersings- en meetinstrumenten

Of de middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden ingezet en of de bijbehorende doelen worden bereikt binnen de kaders wordt gecontroleerd met behulp van een aantal instrumenten. Er is sprake van interne instrumenten als de uitvoering door de provincie zelf wordt verzorgd. Bij de externe instrumenten wordt een onafhankelijk oordeel door een derde partij gegeven.

Interne instrumenten:

- Verbijzonderde interne controle naar rechtmatigheid.
Deze controle wordt centraal gecoördineerd door de afdeling Financieel Economische Zaken en wordt in samenwerking met de bedrijfsvoeringsafdelingen uitgevoerd. In 2006 zijn de rechtmatigheidscontroles uitgevoerd en is er een aanzet gemaakt om een aantal interne controle in te bedden in de reguliere processen.
- Kwaliteitsmanagement.
Om kwaliteitsmanagement en de daarbij behorende instrumenten nog meer een plek te geven in de bedrijfsvoeringscyclus is bij iedere directie een kwaliteitsfunctionaris aangesteld. Als onderdeel van de planning & controlcyclus zijn in 2006 ontwikkelplannen opgesteld, waarin een ontwikkelingsschets voor de komende 4 jaar is gegeven met de mogelijke consequenties voor taken, organisatie, formatie en competenties.
- Audit.
Per 1 januari 2006 is de auditfunctie ondergebracht bij de afdeling Personeel, Organisatie en Informatie. Deze auditfunctie is onder andere belast met de invulling van de taak om als sluitstuk te fungeren van het control-instrumentarium binnen de interne organisatie. Tevens voert zij interne doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken uit, zoals bedoeld in artikel 217a van de provinciewet. Afstemming tussen deze collegeonderzoeken, onderzoeken van de onafhankelijke

rekenkamer en de verbijzonderde controle vindt regelmatig plaats. In 2006 is een onderzoeksprogramma doelmatigheid en doeltreffendheid opgesteld waarmee is aangevangen.

- Rekeningcommissie.

De rekeningcommissie heeft in 2006 de programmarekening 2005 behandeld en aanbevelingen gedaan. Over de voortgang van de aanbevelingen van de rekeningcommissie is door gedeputeerde staten in de bestuursrapportage.

Externe instrumenten:

- Rekenkamer.
De rekenkamer heeft in april 2006 het onderzoeksprogramma 2006-2008 gepresenteerd. Dit programma zal jaarlijks worden gezien en indien nodig bijgesteld. Het programma biedt daarnaast ruimte voor onderzoek dat inspeelt op de actualiteit.
- Accountantscontrole.
De accountantscontrole verloopt volgens een controleprotocol dat jaarlijks door provinciale staten wordt vastgesteld.
- Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

7. Ondersteuning

Onder dit punt van de Bedrijfsvoeringsparagraaf wordt verder ingegaan op de kosten (7) en ontwikkelingen en stand van zaken ten aanzien van de ondersteuning (8).

Ondersteuning: wat mag het kosten?

Er wordt een specificatie gegeven van de begrote en gerealiseerde bedragen voor de verschillende beleidsvelden. Verschillen vallen uiteen in apparaatskosten en de materiele kosten. Aan de hand van de geplande en de gerealiseerde uren zouden de verschillen kunnen worden verklaard tussen de geraamde en de bestede apparaatskosten per onderdeel. Voor 2006 is dit echter niet mogelijk want de begrote apparaatskosten betreffen de bedragen volgens de oorspronkelijke begroting 2006. Deze zijn gebaseerd op de bijgewerkte plannings van de medewerkers uit 2005 en geraamd met een tarief per uur per persoon. Met het in gebruik nemen van het nieuwe financieel informatiesysteem is er ook overgestapt op een nieuwe toerekeningssystematiek waarbij gebruik wordt gemaakt van afdelingstarieven. De afwijkingen op materiele kosten worden op hoofdlijnen toegelicht. De specificatie van lasten en baten per onderdeel is als volgt:

personeelszorg	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	7.855.000	5.617.877	7.518.321	9.038.678	1.520.357	20,22
Baten	289.022	162.962	130.287	387.115	256.829	197,13
Totaal	7.565.978	5.454.916	7.388.034	8.651.563		

Bij het onderdeel personeelszorg zit in het bedrag "begroting na wijziging" een negatief bedrag van € 0,61 miljoen. Dit betreft een aframing in de begroting in verband met het aanpassen van de salarissen aan de CAO stijgingen die op dit onderdeel zichtbaar wordt.

Daarnaast zit een belangrijke overschrijding op de activiteit "kosten izr voormalig personeel" € 0,49 miljoen. Tegenover deze laatstgenoemde post staat wel een bate van € 0,29 miljoen

Als eenmalige compensatie voor het afschaffen van het werkgeversaandeel post-actieven is per IZA-verzekerde een bedrag van € 775 uitgekeerd. De kosten hiervan bedroegen € 0,31 miljoen en konden, gelet op het tijdstip van besluitvorming, niet meer via een begrotingswijziging worden meegenomen in het beschikbare budget.

Als gevolg van de opheffing van de IZR per 1 januari 2005 is het resterende batig saldo van de gemeenschappelijke regeling verdeeld onder de werkgevers en werknemers. Na toepassing van een verdeelsleutel is aan de provincie Zeeland € 0,29 miljoen uitgekeerd.

organisatie	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	324.793	740.660	722.518	449.819	-322.699	-41,77
Baten	0	0	0	0	0	
Totaal	324.793	740.660	722.518	449.819		

De onderschrijding op materiele kosten is mede ontstaan door niet ingezette middelen voor de activiteit "Quick scan" ten bedrage van € 0,08 miljoen.

ict	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	2.430.982	2.277.563	2.335.080	2.280.490	-54.591	-2,34
Baten	16.698	10.000	21.900	44.422	22.522	102,84
Totaal	2.412.284	2.267.563	2.313.180	2.236.068		

Meer baten dan geraamd zijn gerealiseerd op de activiteit "investering automatisering" en hebben betrekking op de detachering van een medewerker.

financiën	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	3.023.282	2.800.606	2.953.061	3.054.540	101.479	3,44
Baten	11	0	0	796	796	
Totaal	3.023.271	2.800.606	2.953.061	3.053.745		

Bij financiën is een onderschrijding gerealiseerd voor de activiteit "rechtmatigheid en risicobeheersing" groot € 0,10 miljoen. Er is een prioriteit verleend in verband met de extra kosten met betrekking tot rechtmatigheidcontrole en kosten in verband met het nieuwe financiële systeem Coda. Een deel van deze kosten zijn gemaakt bij de directies en deze kosten zijn geboekt op de vacaturegelden/uitzendkrachten. Hierdoor resteert op het onderdeel financiën voor wat betreft de niet-apparaatskosten een overschot terwijl de kosten zijn geboekt bij apparaatskosten. De baten zijn geheel gerealiseerd op de activiteit verzekeringen.

facilitaire zaken	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	9.463.441	8.073.423	9.353.616	10.210.902	857.286	9,17
Baten	335.952	59.525	121.559	297.354	175.795	144,62
Totaal	9.127.489	8.013.898	9.232.057	9.913.548		

Er zijn meer baten ontvangen dan geraamd onder andere door verhuur van het gebouw De burg.

management en secretariële ondersteuning	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	4.187.485	3.744.677	3.744.677	3.411.010	-333.667	-8,91
Baten	0	0	0	0	0	
Totaal	4.187.485	3.744.677	3.744.677	3.411.010		

De onderschrijding op materiele kosten bedraagt € 0,02 miljoen en deze zijn niet uitgegeven op de activiteit "werkbudget directieteam".

juridische ondersteuning	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	325.489	452.171	452.171	403.194	-48.977	-10,83
Baten	953	0	0	0	0	
Totaal	324.536	452.171	452.171	403.194		

Er is een overschrijding op materiele kosten ontstaan omdat er meer voor uitgaven zijn gedaan voor het inwinnen van rechtsgeleerde en deskundige adviezen als geraamd. Door de forse toename van het aantal

processen en de complexiteit van bepaalde zaken moest een beroep worden gedaan op externe advocatenbureaus. De uitgaven voor vijf grotere uitbestede zaken bedroegen € 0,03 miljoen.

communicatie	Rekening 2005	Begroting 2006	Begroting 2006 na wijziging	Rekening 2006	Verschil	In %
Lasten	697.142	878.430	938.963	1.106.052	167.090	17,80
Baten	14.130	0	0	8.134	8.134	
Totaal	683.012	878.430	938.963	1.097.918		

Er is een onderschrijding op materiele kosten ad. € 0,02 miljoen. Dit is tot stand gekomen door de activiteiten jongeren informeren jongeren en het personeelsblad waarvan respectievelijk € 0,04 miljoen en € 0,01 miljoen niet is besteed. Naast diverse kleine over- en onderschrijdingen kwam de grootste overschrijding voor rekening van "communicatieactiviteiten" en deze bedroeg € 0,03 miljoen. De niet geraamde baten zijn geheel gerealiseerd op de activiteit "communicatie activiteiten" en betreffen de verkoop van de promotietrailer.

8.1 Personeelszorg en Organisatie

8.1.1 Nazorg Vernieuwend P&O-beleid

De invoering per 1/1/05 van het in de CAO 2002-2003 afgesproken beleid met betrekking tot functiewaardering, beloning en beoordeling, dient vanaf 2005 in termen van uitvoering gemonitord te worden. Daarbij zal de toepassing van de ontwikkelde instrumenten gevolgd worden en zullen zij waar nodig aangevuld en/of aangescherpt worden (bijvoorbeeld competentieprofielen, functiebeschrijvingen, bewaking toepassing spelregels beoordelen en belonen en kwalitatieve toepassing van jaargesprekken).

Er is een projectgroep evaluatie jaargesprekken ingesteld. Deze projectgroep heeft als taak het monitoren van de eerste jaargang jaargesprekken die gevoerd is onder het nieuwe beoordelings- en beloningsbeleid. Centrale vraag is of de toepassing van het instrumentarium beantwoordt aan het gestelde doel (bevorderen van de kwaliteit van het apparaat). Het concept advies van deze projectgroep is gereed en wordt in februari 2007 afgerond. Conclusies en aanbevelingen worden opgepakt voor de start van de cyclus 2008.

8.1.2 Strategisch opleidingsbeleid

Volgend op de invoering van competentie management dient in overleg met de organisatie een strategisch opleidingsbeleid opgezet te worden, geënt op het nieuwe instrumentarium; uitgangspunt is om de beschikbare opleidingsmiddelen zo optimaal mogelijk in te zetten voor (competentie)- ontwikkeling in de functie en ten behoeve van de loopbaan. Jaargesprekken worden daartoe geanalyseerd en afspraken worden systematisch gevolgd. Er wordt bovendien aansluiting gezocht bij ontwikkelplannen/personeelsplanning; ook wordt bezien of gezamenlijke inkoop van opleidingstrajecten/faciliteiten mogelijkheden biedt tot het optimaliseren van de inzet van middelen. Naast het opzetten van een strategisch opleidingsbeleid dient aandacht besteed te worden aan het verder ontwikkelen van de generieke competenties (dat zijn 2 door de organisatie gekozen competenties die voor alle medewerkers relevant zijn, te weten: doelgericht handelen en coöperatief gedrag).

STAND VAN ZAKEN 8.1.2

Het strategisch opleidingsbeleid is, als gevolg van extra inzet voor bovengenoemde evaluatie, alsmede als gevolg van de voorbereidingen met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie, nog niet afgerond. Afronding is ingepland in 2007. Wel is ervaring opgedaan met een training voor directieoverstijgende samenwerkingverbanden in het als generieke competentie bestempelde coöperatief gedrag/samenwerken: Op basis van die training kan een vast format ter ondersteuning van succesvol samenwerken voor alle toekomstige brede interne en externe samenwerkingsverbanden worden aangeboden.

8.1.3 Leeftijdsbewust Personeelsbeleid

De provincie Zeeland staat voor de vraag hoe op de langere termijn aan voldoende en gemotiveerd personeel te komen. Gezien de te verwachten schaarste is een belangrijk instrument het behouden van de huidige medewerkers. Dit geldt voor medewerkers van alle leeftijdscategorieën. Het leeftijdsbewust personeelsbeleid staat nog in de beginfase van ontwikkeling. De Medezeggenschap heeft een belangrijke stem in het te ontwikkelen beleid. Gedacht wordt aan activiteiten die het bewustwordingsproces over het belang van het beleid tot stand

brengen. Leidinggevend worden uitgerust met vaardigheden om met vraagstukken op het gebied van leeftijdsbewust personeelsbeleid om te gaan. Workshops voor medewerkers en leidinggevend dragen bij aan een gemeenschappelijke visie. Daarnaast wordt gedacht aan het opsporen van belemmeringen die medewerkers ervaren en het op basis daarvan ontwikkelen van concrete beleidsmaatregelen, waarbij op flexibele wijze tegemoet gekomen kan worden aan de behoeften van medewerkers in verschillende fasen van hun levensloop. Uiteraard wordt hierbij ingespeeld op de ontwikkelingen rond de levensloopregeling die sinds 1 januari 2006 van kracht is.

STAND VAN ZAKEN 8.1.3

Een projectgroep levensfasegericht personeelsbeleid is gestart met een inventarisatie op welke wijze nu met levensfasegericht personeelsbeleid wordt omgegaan, aan welke maatregelen de meeste behoefte is en waarvoor het meeste draagvlak bestaat.

Deze inventarisatie heeft geleid tot een op de provinciale organisatie toegesneden concept-advies. Dit advies wordt maart 2007 organisatiebreed besproken. Vervolgens zullen aanbevelingen en conclusies uit dit advies in de loop van 2007 worden ingevoerd.

8.1.4 Arbeidsomstandigheden

In 2006 zal beleid (verder) ontwikkeld moeten worden met betrekking tot de vraag op welke wijze de provincie Zeeland in wil spelen op de mogelijkheden die de gewijzigde Arbo-wetgeving (per 1/7/05) geeft. Met name ten aanzien van de wijze van invulling van de dienstverlening van een Arbo-dienst dienen keuzes gemaakt te worden.

In 2006 start voorts een nieuwe cyclus van wettelijke verplichte RIE's (Risico-inventarisatie en evaluatie). De uitkomsten nopen mogelijk tot het bijstellen van het beleid op onderdelen.

STAND VAN ZAKEN 8.1.4

Ten behoeve van de keuze van de dienstverlening door een Arbo-dienst is begin 2006 in het licht van de wijzigingen van de Arbo-wetgeving een programma van eisen opgesteld. Per 1/7/06 is de Arbo-Unie gecontracteerd om de wettelijk verplichte bijstand te leveren.

Voorts is in 2006 de RIE-arbeidsmiddelen afgerond. Plannen van aanpak voor de uitvoering van de aanbevelingen worden opgesteld en in 2007 uitgevoerd. Na uitvoering van de digitale RIE in 2007 wordt een standpunt ingenomen over de wijze waarop de preventietaken in de organisatie hun beslag krijgen.

8.1.5 Doelgroepenbeleid

Vanuit een maatschappelijke betrokkenheid, om de voorbeeldwerking en om de diversiteit aan medewerkers te vergroten, wil de provincie als werkgever bereiken dat de Zeeuwse beroepsbevolking naar evenredigheid in het personeelsbestand vertegenwoordigd is in relatie tot het bij onze organisatie aanwezige aanbod van functies. Met ingang van 1 januari 2004 is een impuls gegeven aan de uitvoering van het doelgroepenbeleid.

Deze impuls houdt op hoofdlijnen in dat gewerkt gaat wordt met groeicijfers per directie (voor de doelgroepen vrouwen en jongeren). Deze groeicijfers worden gemonitord. Voorts wordt ernaar gestreefd om leden van de doelgroepen, waaronder ook voormalig PSD'ers, via werkervaringsplaatsen ervaring te laten opdoen, om zo hun positie op de (interne)arbeidsmarkt te versterken.

STAND VAN ZAKEN 8.1.5

In februari wordt het jaar 2006 kwantitatief geëvalueerd. De resultaten zullen worden meegenomen in het sociaal jaarverslag 2006.

8.1.6 Kwaliteitszorg

Wat betreft de kwaliteitszorg wordt ernaar gestreefd om over de hele breedte van de organisatie te werken vanuit een externe oriëntatie. De bestaansgrond van de provinciale organisatie is immers gelegen in het realiseren van programma's gericht op externe relaties. In termen van het gehanteerde kwaliteitsmodel betekent dit fase drie, systeem gericht functioneren. Met de opzet in deze ontwikkelingsfase te komen dan wel te blijven is een plan van aanpak opgesteld. Een wezenlijk onderdeel daarvan is vooruitgang boeken voor wat betreft de extern gerichte onderdelen van de systematiek in de sfeer van "klanttevredenheid" etc. Kwaliteitszorg staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van ieders werk. Daarmee behoort kwaliteitsmanagement tot de aandachtgebieden van het integrale management.

Voor het bereiken van de vereiste kwaliteit worden in samenhang verschillende instrumenten op het gebied van bedrijfsvoering ingezet. Teneinde systematisch de ontwikkelingen te volgen en zonodig bij te sturen, voeren afdelingen en directies zelfevaluaties uit en worden interne kwaliteitsaudits gehouden. De verdere

uitwerking daarvan zal plaatshebben in samenhang met de lichte auditfunctie, die wordt ingesteld als sluitstuk van de inrichting van control in de organisatie.

STAND VAN ZAKEN 8.1.6

De auditfunctie is in 2006 opgestart. Inmiddels is een reglement en een onderzoeksprogramma vastgesteld. De eerste onderzoeksresultaten van de auditfunctie worden voorjaar 2007 verwacht. Voorts is de auditfunctie in 2006 intensief betrokken geweest bij het opstellen van een organisatie-ontwikkelplan (Tijd voor verrichten).

8.2 ICT

De hoofdlijnen van het informatiebeleid voor de periode 2004 t/m 2007 zijn op 9 december 2003 vastgesteld in de nota Raamwerk informatievoorziening 2004 - 2007. Daarin worden de volgende accenten onderscheiden:

- Interactief besturen;
- Elektronische dienstverlening;
- Ondersteuning van samenwerkingsverbanden;
- Continuïteit van kennis en van ICT-voorzieningen.

In 2004 zijn de provincies gestart met hun aandeel in het Actieprogramma Andere Overheid. Dit aandeel is in het Plan van aanpak gezamenlijke provincies en IPO uitgewerkt in vier projecten:

- Verhelderen en uniformeren toezichtrelaties en positionering gedeconcentreerde rijksdiensten ten opzichte van de provinciale organisatie;
- Deregulering en vermindering administratieve lasten;
- Invoeren van een effectiviteitsmonitor;
- Elektronische dienstverlening;

De inzet van ICT richt zich in dit verband vooral op vermindering van administratieve lasten en op de elektronische dienstverlening.

In 2005 is in het kader van de ontwikkeling van de elektronische dienstverlening in Zeeland de interprovinciaal ontwikkelde productencatalogus beschikbaar gekomen. Deze voorziening is in 2005 verder uitgebouwd door middel van zogenaamde slimme elektronische formulieren voor het aanvragen van vergunningen en subsidies.

In 2006 zijn onder meer aan de orde gekomen:

- Het gebruik van DigiD als elektronische handtekening
- Aansluiting bij het Bedrijvenloket
- De voorbereiding op koppeling met basisregistraties, te beginnen met het basisbedrijvenregister in 2007

In 2006 is de invoering van DigiD technisch geregeld. In 2007 wordt dit in bedrijf genomen.

Ook de aansluiting aan het bedrijvenloket is in 2006 technisch geregeld. Het is afwachten totdat de kamer van koophandel zover is dat dit in bedrijf kan worden genomen.

In 2006 is een eerste verkenning uitgevoerd naar de impact van de invoering van de basisregistraties. Aan de hand hiervan heeft het college van GS voor 2007 extra middelen beschikbaar gesteld voor een vervolgonderzoek om te bezien welke inspanningen en middelen noodzakelijk zijn om de bij de provincie in gebruik zijnde back-office systemen te koppelen aan de basisregistraties. Vooralsnog wordt dit beperkt tot de basisregistraties adressen, bedrijven en personen.

Voor de technische implementatie wordt naar verwachting in het 2^e kwartaal van 2007 een mid-office omgeving ingericht.

Eind 2005 is een nieuwe GIS medewerker aangetrokken. Naast het volgen van een aantal noodzakelijke opleidingen heeft deze medewerker zich in 2006 met name beziggehouden met GIS ondersteuning voor een aantal beleidsprojecten, zoals DURP, CHS, historische boerderijen en de risicokaart. In 2007 zal de medewerker vooral worden ingezet voor beheer met betrekking tot het provinciale geografische informatiesysteem.

8.3 Financiën

2006 stond in het teken van het implementeren van het nieuwe financiële systeem, Coda. Na de begroting 2006 is nu ook de jaarrekening 2006 met dit nieuwe systeem vervaardigd. Na aanvankelijke startproblemen is sprake van een stabiel systeem, waarvan de voordelen van een andere werkwijze steeds meer merkbaar worden.

Er is door Finyard op basis van no-cure no-pay een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke door de Provincie Zeeland verrichte dubbele betalingen in de periode 2000 - 2004. Het aantal en bedrag van de dubbele betalingen zijn zowel relatief als absoluut gering gebleken. Gezien de aantallen verwerkte facturen en de geconstateerde fouten heeft Finyard geconcludeerd dat de Provincie Zeeland dit onderwerp uitstekend onder controle heeft. Gelet op de overgang van FIS naar CODA zal in de loop van 2007 een voorstel gedaan worden met betrekking tot een opdracht voor een onderzoek naar de jaren 2005 en 2006.

Om te kunnen voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de rechtmatigheidscontrole door de accountant is een plan van aanpak opgesteld. In 2006 zijn op basis van dit plan extra werkzaamheden uitgevoerd met de bedoeling te komen tot een goedkeurende verklaring van de accountant.

8.4 Facilitaire zaken

Facilitaire zaken betreffen: huisvesting bestuur en ambtenaren, bedrijfshulpverlening, beheer en onderhoud provinciale gebouwen, installaties en terreinen, mobiele telefonie, inkoop meubilair en kantoorbenodigdheden, koffie- en theevoorziening, receptie- en portiersdiensten, schoonhouden gebouwen en terreinen, uitvoering representatie bestuur en beheer filmzaal, bedrijfshulpverlening en centrale inkoop van leveren, diensten en aanbestedingen.

Huisvesting is een belangrijk item voor de bedrijfsvoering. De directies van de provincie zijn gehuisvest op twee locaties; het Abdijcomplex (met enkele omliggende gebouwen) en het Groene Woud.

De meeste van deze gebouwen zijn inmiddels dertig tot vijftig jaar oud. Vaak is er aan de inrichting van de gebouwen in de loop van de tijd weinig veranderd en zijn er alleen kleine aanpassingen doorgevoerd.

Een uitzondering hierop is gebouw D (pand Koorkerkhof) dat in 1982/1983 nieuw is gebouwd. Daarnaast is het gebouw G (Groenmarkt) in 1988/1989 gerenoveerd.

In 2000/2001 is het voormalig Rijksarchief (thans gebouw N) aangekocht en gerenoveerd.

In 2004 zijn de gebouwen F, H en I gerenoveerd. Het pand Groene Woud is gebouwd in 1975 en heeft in 1999 een grondige inwendige opknappbeurt gehad.

De vervangende nieuwbouw van het pand Groene Woud is in oktober 2005 in gebruik genomen.

Voor de huisvesting van ambtenaren wordt uitgegaan van standaardnormen. Aanpassing van deze normen vindt in de loop van 2007 plaats.

Om de provinciale organisatie volgens deze normen te huisvesten en de styling op te trekken naar een aanvaardbaar peil zullen in de komende jaren nog diverse renovaties nodig zijn.

Te noemen zijn hier onder meer.:

- Renovatie gebouw Kaatsbaan (gebouw C) volgens planning in 2008
- Restylen Brouwerij (gebouw D) volgens planning in 2009

De Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) zal gehuisvest worden in de aan te kopen en te verbouwen oude brandweerkazerne van de gemeente Middelburg.

Het verbouwde Zeeuws Museum zal officieel worden geopend op 4 juni 2007.

Eind 2005 is het Gistpoortgebouw aangekocht om te voorzien in de huisvestingsbehoefte binnen het Abdijcomplex. Voor dit gebouw is een verbouwingsplan opgesteld, waarover op dit moment nog overleg plaatsvindt met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Zodra goedkeuring van de plannen heeft plaatsgevonden, zal de verbouwing starten.

Bij voltooiing van de verbouw van het Gistpoortgebouw zal de huur van het pand Nieuwe Burg 42 te Middelburg worden opgezegd.

Haalbaarheidsonderzoek verbouwing c.q. nieuwbouw gebouw K (voormalige fractiekamers). Komend najaar zal een onderzoek uitgevoerd worden hoe het gebouw K efficiënt en doelmatig ingedeeld kan worden.

Kloostergangen:

Op 13 april 2006 heeft de Monumentencommissie van de gemeente Middelburg een bezoek gebracht aan de Kloostergangen om de mogelijkheden te bekijken het gebruik verder te optimaliseren. De Monumentencommissie heeft geadviseerd om alle voorzieningen voor het optimaliseren van het gebruik van de Kloostergangen in de vloer aan te brengen. Dit betekent dat de huidige voorzieningen (kabelgoot en verlichting) dienen te verdwijnen en dat ook deze voorzieningen allen in de vloer komen. De uitvoering van deze plannen staat gepland voor de zomer 2007.

8.4.1 Representatiekosten

In onderstaande tabel wordt een onderverdeling gemaakt tussen de verschillende soorten representatiekosten van GS.

Representatie GS 1 t/m 4e kwartaal 2006				
(euro's)				
	jaarbudget	uitgaven	saldo	procentueel
	2006		2006	Uitgaven/ budget
Bestuurlijke recepties/ontvangsten	63.408	59.195	4.213	93%
Vergaderingen/besprekingen bestuur	37.948	29.776	8.172	78%
Representatie en geschenken	21.680	32.554	-10.874	150%
	123.036	121.526	1.511	99%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er in 2006 een klein budgetoverschot is van € 1.511. Dit betekent dat 99% van het beschikbare budget is uitgegeven.

Op het onderdeel Representatie & geschenken is een overschrijding zichtbaar. In het vierde kwartaal is een factuur geboekt voor een bedrag van € 9.836 voor het digitaliseren van 600 kaarten van de Atlas Major van Bleau. Deze kaarten worden ingelijst, en als relatiegeschenk weggegeven. Daarnaast zijn in het afgelopen kwartaal voor een bedrag van € 1.050 "Zeelandboeken" aangeschaft.

8.5 Documentaire informatievoorziening

In 2004 is een projectplan voor verdere digitalisering van de informatievoorziening vastgesteld en is ook het project gestart. Met het projectplan wordt via werkgroepen en deelplannen de organisatie en coördinatie van het project geregeld, waarmee in de provinciale organisatie voorwaarden worden gerealiseerd voor een volledig digitale documentaire informatievoorziening. De informatievoorziening moet aansluiten op de informatiebehoefte van de organisatie en geïntegreerd zijn met de primaire processen van de organisatie. De belangrijkste directieoverstijgende deelprojecten zijn;

- De ontwikkeling van een Documentair structuurplan (DSP)
- Het scannen en digitaal beschikbaar stellen van alle in en uitgaande post

Verder zijn er per directie een aantal deelprojecten. Ook worden de mogelijkheden van Corsa Case (workflow) verder benut.

Stand van zaken:

In 2006 is men begonnen met het scannen van alle inkomende post en de uitrol van het DMS (Document management systeem). De inrichting van het DSP is bepaald en medewerkers zijn opgeleid om het DSP te gaan vullen. Ook is een aantal medewerkers opgeleid voor het bouwen van workflow, zodat beter voorzien kan worden in het bouwen, beheren en onderhouden van de workflows. Een aantal processen zijn d.m.v workflow gedigitaliseerd en er zijn voor deze processen elektronische formulieren gebouwd. Tot slot is eind 2006 de koppeling met DigiD voor burgers technisch gerealiseerd, het wachten is nu op de invoering van het BSN (Burger Service nummer)

8.5.1 Digitale media

In december 2004 is het Raamwerk Digitale Media 2004-2007 vastgesteld. In het uitvoeringsplan voor 2006 zijn de volgende activiteiten opgenomen:

- * Het uitvoeren van een toetsend onderzoek naar het informatiezoekgedrag van doelgroepen via de website www.zeeland.nl ten behoeve van de verbetering van de vindbaarheid van informatie via de website en het aansluiten hierin op de beleving van de doelgroepen;
- * Het ombouwen van het Intranet naar een portaal voor de verschillende informatiesystemen (Corsa DMS, Corsa Case en andere)
- * Het gepersonaliseerd aanbieden van informatie via de website en het uitbouwen van het provinciale eloket;
- * Het faciliteren van interactieve beleids- en besluitvorming;
- * Het ombouwen van het intranet naar nieuwe CMS (noodzakelijke software-update, in navolging van update website).

* Het invoeren van DigiD als authenticatiemethodiek voor de ondertekening van o.a. digitale formulieren.

Doel is om in 2007 65% van de publieke dienstverlening plaats te laten vinden via het Internet en in 2006 zullen de administratieve lasten voor burgers (en bedrijfsleven) met 25% zijn verminderd, naar analogie van het actieprogramma Andere Overheid (2004).

Het Raamwerk digitale media 2004-2007 wordt uitgewerkt op de thema's vraaggerichte overheid, efficiënte overheid, interactieve overheid en betrouwbare overheid in jaarlijks verschijnende actieplannen. Per jaar wordt een jaarplan opgesteld.

Voortgang: De veranderingen voor het intranet zijn breder getrokken en worden nu gezien in het licht van het inzetten van een "nieuw" intranet in het faciliteren van de diverse (werk)processen. In 2006 is intern onderzoek uitgevoerd vanuit het WCP naar de mogelijkheden en wensen, dit zal in 2007 worden uitgewerkt door een stagiaire Communicatie. DigiD Burger is in 2006 gebouwd en ingevoerd, echter is voor het daadwerkelijk kunnen zetten van digitale handtekeningen onder digitale productaanvragen nog wachten op de benodigde wetswijzigingen voor het kunnen gebruiken van de basisregistraties hiervoor. In 2007 zal DigiD in ieder geval worden gebruikt voor het onderdeel "Mijn Zeeland", een werkdossier voor productaanvragen en de mogelijkheid tot personalisatie van de website zeeland.nl. In 2006 is ook een noodzakelijke upgrade uitgevoerd van de ict-voorzieningen voor de websites van de provincie, welke aansluit op de wens tot de 24 uren dienstverlening van overheden.

In samenwerking met het project digitalisering is o.a. uitvoering gegeven aan de publicatie van bodembeschikkingen op de website, het verbeteren van de voorzieningen rond de publicatie van bekendmakingen (tezamen met de invoering van attenderingservice). Tevens zijn nieuwe formulieren gelanceerd op de website voor o.a. milieuvergunningen, vitalisering van de plattelandskernen en het PSEB. In 2006 is ook een nieuwe zoekmachine ingevoerd en is de informatieontsluiting vanuit het digitaal archief sterk verbeterd.

8.6 Communicatie

Door bureau Berenschot is een evaluatie gemaakt van de effecten van de kwalitatieve en kwantitatieve investering in de afdeling Communicatie. De hoofdconclusie van Berenschot is dat een groot deel van de gestelde prioriteiten van de afdeling Communicatie is behaald. Dat is gebeurd met een kostenplaatje dat niet afwijkt van vergelijkbare provincies en met een lager aantal formatieplaatsen dan bij die provincies. Uit de vergelijking met vijf andere provincies blijkt dat de provincie Zeeland verhoudingsgewijs minder formatie inzet dan het gemiddelde van de vijf provincies die in dit onderzoek betrokken zijn. Afgezet tegen het aantal inwoners van de provincie zet Zeeland iets meer formatie in dan de andere provincies. De provincie Zeeland zet de formatie van communicatie met name in op beleidscommunicatie en publieksvoorlichting. De bestuurscommunicatie, redactie en productie van gedrukte en digitale media kennen minder formatie-inzet dan gemiddeld.

In de ogen van velen blijkt dat er goede stappen zijn gezet met de transformatie van voorlichting naar communicatie. Maar er blijkt ook dat de transformatie nog niet voltooid is.

Twee belangrijke aanbevelingen zullen de komende jaren uitgevoerd worden. Het gaat dan om de verankering van communicatie als strategisch beleidsinstrument in de organisatie en om het vergroten van de externe oriëntatie en de communicatieve competenties van de organisatie.

De procedures rond het auteursrecht van digitale knipselkranten wordt op rijksniveau nog gevoerd.

Project Verkiezingen. De Statengriffie is de trekker geweest van dit project. Samen met de griffie heeft de afdeling Communicatie gezorgd voor de ontwikkeling van open dagen op locatie. Onder het motto " kies en stem" is gekozen voor een meer interactieve opzet van de algemene open dag. Er was minder statische informatie te zien. De provincie is - in aanvulling op de gevoerde publiekscampagne - gepresenteerd als plaats van debat.

8.7 Juridische ondersteuning

Vraagstukken op juridisch gebied omvatten een zeer uitgebreid terrein. Globaal kan een onderscheid worden gemaakt in drie hoofdtaken, te weten:

- Rechtsbescherming en vertegenwoordiging;
- Concerntaken;
- Juridische advisering.

8.7.1 Rechtsbescherming en vertegenwoordiging.

Gedurende het jaar 2006 hebben er op civiel rechtelijk en bestuursrechtelijke procedures gespeeld. De advocaat en adviseurs zijn in deze zaken namens de provincie opgetreden. Voor de commissie bezwaar en beroepschriften was 2006 een bijzonder druk jaar. Door een omstreden verkeersbesluit en de overgang naar een nieuw functiewaarderingssysteem kwam er een relatief hoog aantal bezwaarschriften binnen. Voor informatie over de afhandeling van deze zaken wordt hier korthedshalve verwezen naar het jaarverslag van de commissie bezwaar en beroepschriften.

8.7.2 Concerntaken.

In het jaar 2006 zijn dankzij de honorering van een prioriteit diverse projecten gestart. De subsidieregelingen en het nieuwe subsidiebesluit zijn onder leiding van de afdeling FEZ maar met veel inbreng van de afdeling KJB in 2006 tot stand gekomen. Met het project bevordering integriteitsbeoordeling openbaar bestuur is in 2006 gestart. Het project Contractbeheer is bijna afgerond. Aan het eind van 2006 zijn een macro voor financiële opdrachtverstrekking en daarbij behorende algemene voorwaarden in gebruik genomen. Voorts is aan het eind van 2006 een begin gemaakt met de organisatie van een in-company cursus aanbestedingsrecht. Deze cursus zal in het voorjaar van 2007 plaatsvinden.

8.7.3. Juridische advisering.

De cluster juridische zaken van KJB is heeft ten behoeve van zowel de stafafdelingen als van de overige directies over verschillende zaken geadviseerd. Voorbeelden zijn de advisering over huur- en koopcontracten, schadeafwikkelingen en invorderingen.

Four Freedoms Awards

De Four Freedoms Awards is een jaarlijkse prijs voor personen die zich op een bijzondere wijze hebben ingezet voor het waarborgen van de vier vrijheden zoals die door de Amerikaanse president Franklin Delano Roosevelt in zijn zogenaamde "Four freedoms"-toespraak tot het Amerikaanse congres op 6 januari 1941 werden benoemd. De prijzen worden het ene jaar uitgereikt in New York en het andere jaar in Middelburg. De prijzen werden voor het eerst uitgereikt in 1982 ter gelegenheid van zowel de honderdste geboortedag van president Roosevelt als het tweehonderdjarig bestaan van diplomatieke betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Nederland.

Op 13 mei 2006 is in de Nieuwe Kerk te Middelburg de Four Freedoms Awards uitgereikt aan dr. Mohamed ElBaradei. De andere laureaten in 2006 waren:

Freedom of Speech and Expression: Carlos Fuentes

Freedom of Worschip: Taizé Community

Freedom form Want: Mohammed Yunus – Grammen Bank Bangladesh

Freedom form Fear: Daw Aung San Suu Kyi

**Sociaal jaarverslag 2006
van de Provincie Zeeland**

(Bijlage bij de bedrijfsvoeringparagraaf van de programmarekening)

Februari 2007

Inhoud

Voorwoord	208
1. Organisatorische ontwikkelingen.....	209
Organisatieontwikkeling en kwaliteitszorg	209
Afbouw PSD	210
Personeelsformatie	210
2. Personeelsbeleid.....	211
Vernieuwend p&o beleid	211
Integraal doelgroepenbeleid	213
Samenstelling personeel.....	215
Mobiliteit en opleidingen	216
Arbeidsvoorwaarden	218
3. Arbeidsomstandigheden.....	220
Kwaliteitsimpulsen en laag verzuim	220
Arbo en ICT	222
Arboconvenant	222
Arbo-activiteiten	222
Ongewenst gedrag op het werk	223
Bedrijfshulpverlening	223
Werkplekken	223
4. Medezeggenschap	224
Georganiseerd Overleg.....	224
Ondernemingsraad	224
Organisatieschema van de Provincie Zeeland	225

Voorwoord

Voor u ligt het sociaal jaarverslag van 2006. Dit maakt met ingang van het verslagjaar 2004 deel uit van de programmarekening. De hoofdlijnen van het gevoerde personeels- en organisatiebeleid staan in de bedrijfsvoeringparagraaf. Als bijlage daarvan voegen wij dit sociaal jaarverslag in beknopte vorm toe. Daarmee willen wij tot uitdrukking brengen, dat verantwoording en verslaglegging van het p&o-beleid integraal onderdeel is van de algemene verslaglegging. Tegelijkertijd kan het sociaal jaarverslag gemakkelijk worden verstrekt aan doelgroepen, die niet de volledige programmarekening hoeven te ontvangen. Voor de herkenbaarheid handhaven wij de term sociaal jaarverslag. Hierin geven wij de belangrijkste resultaten met achtergronden op de terreinen van organisatieontwikkeling en personeelsbeleid.

Markante punten van het afgelopen jaar waren in ieder geval:

- De voorgenomen organisatiewijziging aan het eind van het jaar, met als gevolg wijziging van de structuur van de organisatie door de opheffing van een directie. De afdelingen van deze directie worden ondergebracht bij twee andere al bestaande eenheden. Bij directie RMW worden de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling en Landelijke Gebied en Water geherstructureerd en wordt een afdeling Gebieden gevormd.
- De invoering van de ambtseed voor zowel nieuwe als huidige medewerkers.
- Onze organisatie behoort voor het tweede jaar tot de top-25 van werkgevers in de non-profit sector in Nederland, volgens het onderzoek van Intermediair naar arbeidsvoorwaarden en medewerkertevredenheid.

Wij vertrouwen erop in dit verslag een goed beeld te geven van ons p&o-beleid in 2006.

Gedeputeerde Staten van Zeeland
Middelburg, maart 2007

1. Organisatorische ontwikkelingen

Organisatieontwikkeling en kwaliteitszorg

Deze paragraaf bevat de hoofdpunten van ontwikkelingen van de organisatie. De provinciale organisatie ontwikkelt zich voortdurend. Daarvoor zijn verschillende instrumenten beschikbaar.

Organisatieontwikkeling

Als Gedeputeerde Staten hebben wij, in nauw overleg met het directieteam, besloten om een impuls te geven aan de ontwikkeling van onze organisatie.

We hebben geconstateerd dat het huidige organisatiemodel zijn waarde heeft bewezen, maar hebben wel een aantal kenmerkende omstandigheden in onze organisatie benoemd:

- Een verdere versterking van een cultuur van externe gerichtheid en samenwerken is wenselijk: er is een toenemende behoefte om slagvaardiger, integraler en met een bredere blik te werken,
- De belasting van de afdelingshoofden is soms fors, waarbij de omvang van afdelingen een belangrijke rol speelt,
- Er is een (bijvoorbeeld in vergelijking met andere provincies) vrij zware topstructuur in onze organisatie.

Om onze organisatie verder te kunnen ontwikkelen zijn wij samen met het DT van mening dat zowel in de cultuur en structuur van de organisatie verdere verbetering wenselijk is. Daarbij is scherp gelet op samenhang met lopende, of reeds voorgenomen veranderingstrajecten.

Voor het verbeteren van de structuur van de organisatie is als volgt besloten:

- De afdeling Economie in zijn geheel samenvoegen met directie I&V. Daardoor ontstaat een directie "Economie en Mobiliteit".
- De afdelingen Bestuur en Welzijn in totaliteit samenvoegen met de stafafdelingen provinciesecretaris. Over de naamgeving voor deze directie is nog niet besloten.
- De afdeling bedrijfsvoering van directie WEB omvormen tot een afdeling bedrijfsvoering van de directie van de stafafdelingen en Welzijn en Bestuur, in die afdeling wordt de cluster bedrijfsvoering van de stafeenheden dan opgenomen. Voor ondersteuning van afdeling economie bij directie I&V zal een aantal mensen van bedrijfsvoering directie WEB overgaan naar de afdeling bedrijfsvoering van directie "Economie en Mobiliteit".

Door deze aanpassingen zijn meerdere wezenlijke verbeteringen te realiseren: de pijlers van de duurzaamheidsdriehoek worden meer in evenwicht gebracht, de nieuwe synergie tussen afdelingen is beter te benutten en er ontstaan in het algemeen gelijkwaardige directies (zowel op inhoudelijk gebied als op het terrein van bedrijfsvoering).

Bovendien is deze wijziging, waarbij eenheden in hun geheel worden overgeplaatst naar een nieuwe directie, te realiseren met een relatief beperkt aantal plaatsingsprocedures. Het gaat in dit geval om verbetering van de organisatie en niet om een bezuinigingsdoelstelling.

Organisatiewijziging RMW

De al lopende organisatiewijziging bij de directie Ruimte, Milieu en Water is ook opgenomen in het traject organisatiewijziging van de gehele organisatie. Bij deze directie worden de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling en Landelijk Gebied en Water geherstructureerd. Tevens vormen we binnen deze directie een afdeling Gebieden (grijpt in op de afdelingen RO, LGW en BV).

Kwaliteitsmanagement/auditfunctie

Een wezenlijk kenmerk van kwaliteit is het leveren van bruikbare producten en diensten, die voldoen aan de afgesproken kwaliteit. Om kwaliteitszorg nog beter in de organisatie te verankeren hebben we in 2006 een start gemaakt met het opstellen van ontwikkelplannen. Deze plannen richten de blik op externe ontwikkelingen en de invloed daarvan op de organisatie.

Voorts hebben we in het verslagjaar een "lichte auditfunctie" ingesteld en zijn gestart met onderzoeken naar doelmatigheid en doelgerichtheid op grond van de provinciewet. Beide typen onderzoek/audit worden in samenhang uitgevoerd. De uitkomsten beogen bij te dragen aan verbetering van bestuur en organisatie.

De auditfunctie is in het verslagjaar begonnen met onderzoek naar:

- De inhuur van externe deskundigheid met als doel te komen tot een gestructureerd afwegingskader;
- Toetsen van de rittenadministratie van dienstauto's;
- Een evaluatie naar het proces van de najaarsconferentie.

Voorafgaand daaraan hebben provinciale staten de wettelijk vereiste verordening voor dergelijke onderzoeken vastgesteld, terwijl wij een uitvoeringsreglement en een onderzoeksprogramma vaststelden.

Ontwikkelplannen

Onze organisatie bevindt zich in een ontwikkelingsproces waarin oriëntatie op de omgeving centraal staat. Ontwikkelingen in die omgeving zijn maatgevend voor de inrichting en de inhoud van het werk. Een hulpmiddel om die externe oriëntatie te versterken is het ontwikkelplan. Met behulp van deze systematiek stellen alle afdelingen en directies jaarlijks een plan op waarin men ontwikkelingen in de omgeving schetst met daarbij de effecten voor de organisatie. In 2006 is gestart met het opstellen van deze ontwikkelplannen.

Interne dienstverlening ICT

In het kader van de 'heroverwegingsoperatie' is gekozen voor efficiencyverbeteringen op het terrein van de ondersteuning. Eén van deze actiepunten betreft gedeelde dienstverlening (shared services). Kortgezegd komt het er op neer dat helpdeskfaciliteiten per 1 september 2005 niet meer per directie zijn gefaciliteerd en gelokaliseerd maar provinciebreed worden gedeeld. Deze nieuwe vorm van dienstverlening is in 2006 deels geëvalueerd. We kunnen concluderen dat de dienstverlening nog steeds op de goede weg zit, maar dat extra aandacht nodig is voor het delen en documenteren van kennis, het organiseren van gerichte scholing en verbetering van de administratieve taken.

Afbouw PSD

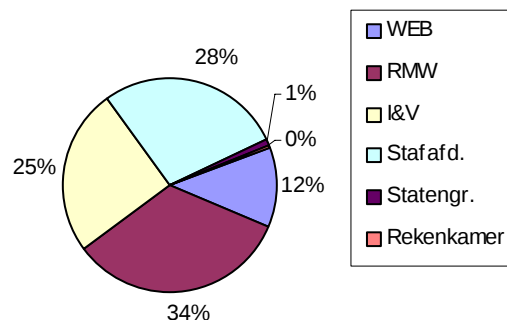
De bemiddelingscommissie PSD, die als taak had de bemiddeling van gewezen PSD-medewerkers naar een andere baan, is per 1 april 2006 opgeheven. Binnen de afdeling POI is een medewerkster nog belast met werkzaamheden met betrekking tot de afbouw PSD, waarbij het accent van de werkzaamheden is verschoven van bemiddeling naar het beheer van wachtgeld.

Personeelsformatie

Ten opzichte van 2005 is de formatie toegenomen met ongeveer 1 fte. Onderstaande overzichten tonen de formatiegetallen van de afgelopen twee jaar en de procentuele onderverdeling begin 2007.

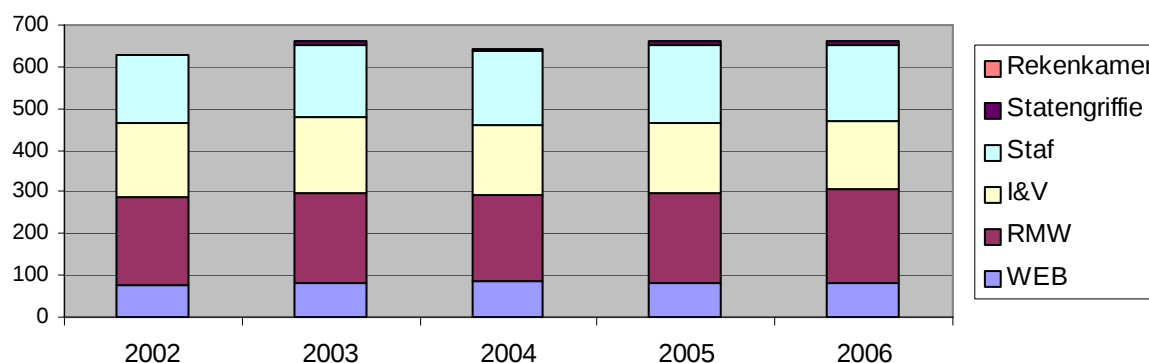
Formatieomvang per 01-01 - (formatie in fte's)	2006	2007	2007%
Welzijn, Economie en Bestuur	80,3	82,7	12,5%
Ruimte, Milieu en Water	216,2	222,6	33,6%
Infrastructuur en Vervoer	167,9	166,4	25,1%
Stafafdelingen	188,8	182,2	27,5%
Subtotaal	653,2	653,9	98,7
Statengriffie	6,5	6,7	1,0%
Rekenkamer	2,0	2,0	0,3%
Totaal	661,7	662,6	100%

Personeelsformatie per 01-01-2007 in fte's

Naast deze formatie zijn externen ingehuurd voor het uitvoeren van externe adviezen, met als redenen het ontbreken van voldoende personele capaciteit, onvoldoende expertise in de beleidssector en behoefte aan onafhankelijk advies.

Ontwikkelingen personeelsformatie

	2002	2003	2004	2005	2006
WEB	77	83	84	80	83
RMW	210	214	208	216	223
I&V	179	181	169	168	166
Staf	162	176	176	189	182
SG		7	7	7	7
RK				2	2
Totaal	628	661	644	662	663

2. Personeelsbeleid

Vernieuwend p&o beleid

In deze paragraaf doen wij verslag van de belangrijkste resultaten van het vernieuwend personeels- en organisatiebeleid. De invoering van dit beleid was een belangrijke activiteit die veel inzet en aandacht vroeg vanuit de provinciale organisatie. Een stuurgroep had de leiding bij de uitvoering van dit uit de CAO 2002-2003 voortvloeiende beleid. De vernieuwing van het personeelsbeleid c.a. is ingezet als bijdrage aan de ontwikkeling en versterking van de provinciale organisaties en wordt gezien als het nieuwe HRM-instrumentarium.

Competentiemanagement

Nagenoeg alle functies bij de Provincie zijn voorzien van een competentieprofiel. Dat wil zeggen dat van deze functies inzichtelijk is gemaakt, welke combinatie van kwaliteiten nodig is voor goede functie vervulling, zoals kennis, vaardigheden, houding en motivatie. Competenties vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling van zowel de medewerker als de organisatie. Het werken met competenties is een stimulans om prestaties en ontwikkeling van medewerkers meer te richten op organisatiedoelen. Leidinggevend maken in jaargesprekken met medewerkers afspraken over de ontwikkeling van competenties en te bereiken resultaten. Deze ontwikkeling en resultaten vormen samen als het ware de prestatie van de medewerker en daarmee de basis voor beloning.

De competentiemeter is een digitaal hulpmiddel voor leidinggevend en medewerkers om de competenties te testen en is een hulpmiddel bij het voeren van het jaargesprek. Zowel leidinggevend als medewerkers maken in redelijke mate gebruik van de competentiemeter. Om het gebruik hiervan te stimuleren zijn verdere activiteiten nodig om dat te ondersteunen.

Beoordelen en belonen

In het sectoraal afgesproken nieuwe beloningssysteem vormt beoordeling van prestaties, zoals hiervoor geschetst, de grondslag voor de beloning. Duurzame ontwikkeling van de medewerker en daarmee verband houdende prestaties en resultaten zijn de basis voor structurele beloning, terwijl bijzondere prestaties kunnen leiden tot een (extra) incidentele beloning.

Evaluatie beoordelen en belonen

De toepassing van de nieuwe systematiek over het jaar 2005, is in 2006 op kwaliteit en kwantiteit geëvalueerd. Hierbij wordt aandacht besteed aan de toekenning van beloningsvarianten, welke beloningsgronden zijn gebruikt en hoe de toepassing is verlopen.

Op basis van de bevindingen wordt het vernieuwend P&O-beleid verder verbeterd, zoals meer aandacht voor het maken van SMART-afspraken, de verschillende beloningsvarianten en het gebruik van de competentiemeter.

Fuwaprov

De bij de Provincie voorkomende functies zijn ondergebracht in ruim 130 standaardfuncties. Voorheen bestonden zo'n 550 verschillende functies. Van de standaardfuncties is een waardering volgens Fuwaprov uitgebracht, mede met behulp van interprovinciaal vastgestelde normfuncties. De functies zijn ingedeeld in het 18-schalenstelsel, wat per 1 januari 2005 voor alle provincies geldt. Halverwege 2005 hebben GS de functiebeschrijvingen en –waarderingen van de meeste functies vastgesteld, waartegen medewerkers bezwaar konden maken. In 2006 zijn de functiebeschrijvingen en –waarderingen van de afdelingen Communicatie en Beheer afgerond. Momenteel lopen er nog enkele externe bezwaren (gericht tegen de waardering) en beroepszaken.

Strategisch plan P&O

In onze winterconferentie hebben we als college van GS samen met het directieteam afgesproken om een strategisch plan op het gebied van personeel & organisatie voor de organisatie op te stellen. De kern van dit plan is het zoeken naar de vragen en antwoorden bij vraagstukken die de komende jaren spelen op het Personeels- en Organisatieterrein. Het plan schetst de huidige beleidslijnen en uitgangspunten, verkent de belangrijkste uitdagingen en schetst per uitdaging welke bestaande en nieuwe beleidsinstrumenten POI wil inzetten om de uitdagingen op te pakken. Deze uitdagingen zijn onderverdeeld in vier thema's:

Het laten "landen" en laten renderen van het nieuw geïntroduceerde HRM-instrumentarium en daarbij het verder uitbouwen van de externe oriëntatie en de uitvoeringsgerichtheid van medewerkers;

Het inspelen op de voorspelde krapte op de arbeidsmarkt. Het komt er op aan tijdig als organisatie voldoende sterk te staan om zowel gekwalificeerde medewerkers te kunnen behouden, als nieuwe medewerkers van het vereiste niveau te kunnen aantrekken;

Het garanderen van voldoende aanpassingsvermogen van de organisatie, in termen van structuur, werkwijze en de inzet van de formatieve middelen;

Het bewaken en borgen van systematische organisatieontwikkeling.

Strategisch opleidingsbeleid

Bij het opzetten van dit beleid gaat het erom medewerkers te stimuleren en uit te dagen om hun eigen kennis, capaciteiten en competenties aan te wenden en te ontwikkelen binnen de context van het doel en de strategie van de organisatie. Hierbij komt nadrukkelijk de afstemming tussen organisatiedoelen, afdelingsdoelen en persoonlijke doelen in beeld. Deze doelen komen tot uitdrukking in het opleidingsbeleid. Bij de invoering van competentie management heeft het Directieteam van de Provincie Zeeland een tweetal generieke competenties benoemd voor de gehele organisatie. Deze generieke competenties zijn gekozen na een zorgvuldig afwegingsproces waarbij onder andere gekeken is naar missie en visie van de organisatie en de fase waarin de organisatie zich bevond in het kwaliteitsmodel. Dit heeft geresulteerd in de competenties *resultaatgericht handelen* en *coöperatief gedrag (samenwerken)*.

In 2006 heeft er een pilot plaatsgevonden waarbij een aantal directieoverstijgende samenwerkingsverbanden aan de slag is gegaan met de competentie 'coöperatief gedrag'. Het doel hiervan is belemmeringen voor integrale samenwerking op te sporen en weg te nemen. De trainingen moeten uitmonden in een vast format ter ondersteuning van succesvol samenwerken voor alle toekomstige brede interne en externe samenwerkingsverbanden.

De pilot-training is inmiddels afgerond en een definitief advies hierover volgt in februari 2007.

De uitkomsten van deze pilot maken integraal onderdeel uit van het nog te formuleren Strategisch Opleidingsbeleid. Op dit onderdeel wordt later uitgebreider teruggekomen.

Integriteit

Per 1 maart 2006 zijn in werking getreden de artikelen 125quater en 125 quinquies van de Ambtenarenwet. De artikelen schrijven voor dat het bevoegd gezag een integriteitsbeleid voert dat gericht is op het bevorderen van goed ambtelijk handelen. Een en ander wordt uitgewerkt in nieuwe verplichtingen, andere zaken zijn, veelal in IPO-verband, al geregeld.

Wat de zaken betreft die al geregeld zijn, noemen wij de gedragscode voor goed ambtelijk handelen, de melding van nevenwerkzaamheden en de mogelijkheid deze te verbieden als mede het vaststellen van een procedure voor het melden van misstanden (klokkenluidersregeling).

Nieuw zijn onder andere, de verplichting de eed of de belofte af te leggen bij aanstelling, de registratie en openbaarmaking van nevenwerkzaamheden en het melden van financiële belangen en het bezit van en transacties in effecten, voor zover die de belangen van de dienst raken.

Over de nieuwe verplichtingen kunnen wij melden dat wij overeenkomstig de afspraak in het sectorakkoord niet alleen de ambtenaren, die in 2006 in dienst zijn getreden, hebben laten beëdiggen, maar ook alle ambtenaren die reeds in dienst waren. Bij de beëdiging hebben de leidinggevendende aandacht geschonken aan het belang van een integere overheid. Voorts is uitvoering gegeven aan de afspraak in het sectorakkoord de nevenfuncties van alle ambtenaren, bezoldigd in schaal 14 en hoger, te registreren. De opgaven liggen voor een ieder ter inzage.

Voor 2007 staat op het programma het maken van een afspraak met provinciale staten over de wijze waarop wij jaarlijks aan provinciale staten verslag doen van het gevoerde integriteitsbeleid. Voorts zal worden gewerkt aan een systeem voor het aanwijzen van kwetsbare functies en aan een inventarisatie onder de ambtenaren van de hierboven genoemde financiële belangen.

Management Development-traject

Op 1 januari 2005 is de eerste groep van 13 deelnemers met het traject gestart, bestaande uit 8 vrouwen en 5 mannen. Het MD-traject bestaat uit het volgen van modules en interviewsessies en het uitvoeren van praktijkopdrachten. Na de afronding medio 2006, is het traject geëvalueerd.

Van de groep van 13 deelnemers zijn er sinds de start van het traject inmiddels:

7 deelnemers (waaronder 5 vrouwen) doorgestroomd naar een hogere functie;

Hiervan hebben 3 deelnemers (allen vrouw) een aansturende functie gekregen, te weten die van projectleider, die van clustercoördinator en die van senior medewerker/waarnemend afdelingshoofd;

Eén deelnemer heeft een seniorfunctie elders, bij het ministerie van VROM, aanvaard (eerst horizontaal gewisseld);

Eén deelneemster is doorgestroomd, maar heeft inmiddels ook een functie elders aanvaard.

1 deelnemer, een vrouw, van functie gewisseld om haar ervaringen te verbreden;

5 deelnemers zitten nog op dezelfde functie als bij aanvang van het traject. Hiervan zijn er 2 actief op zoek naar een aansturende functie.

Gezien de positieve resultaten van het eerste traject, zowel bij het management als bij de deelnemers, is besloten om per 1 januari 2008 een tweede traject van start te laten gaan.

Integraal doelgroepenbeleid

De directies en stafafdelingen hebben voor 2006 streefcijfers voor de instroom van de categorieën jongeren en vrouwen vastgesteld. In het volgende overzicht staan het streven en het behaalde saldo over 2006 vermeld en is ook het streven voor 2007 genoemd.

Directie	Streven 2006		Realisatie 2006			
	Jongeren	Vrouwen hoger schaal 8 (exclusief jongeren)	In dienst		Uit dienst	
			Jongeren	Vrouwen hoger schaal 8 (exclusief jongeren)	Jongeren	Vrouwen hoger schaal 8 (exclusief jongeren)
I&V	2	1	2	2	0	1
RMW	3	5	6	2	1	2
SAP, STAF, SG+RK	0*	0*	3	6	1	2
WEB	3	4	3	3	1	3
TOTAAL	8	10	14	13	3	8

* Streven: handhaven niveau voorgaand jaar.

N.B. Een jongere is in principe iemand in de leeftijdscategorie t/m 24 jaar. Het kan ook iemand zijn die buiten deze leeftijdscategorie valt, maar als schoolverlater benoemd is in een instroomfunctie. Hierbij geldt dan de leeftijdsgrens tot en met 29 jaar.

Datum van aanvang werkzaamheden, doorstroom naar of ontslag uit functie is bepalend voor indeling.

Streven 2007		
Directie	Jongeren	Vrouwen hoger schaal 8 (exclusief jongeren)
I&V	2	1
RMW	4	4
SAP, STAF, SG + RK	0*	0*
WEB	2	4
TOTAAL	8	9

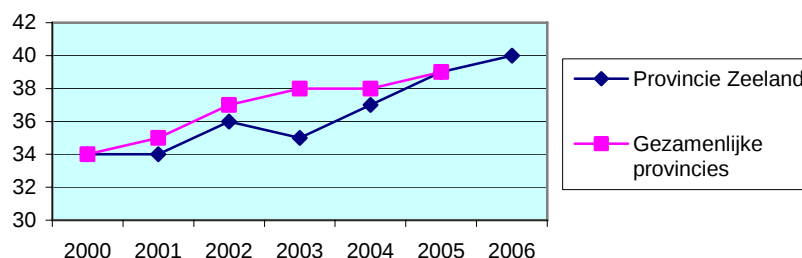
* Streven: handhaven niveau voorgaand jaar.

In 2006 zijn er geen minderjarigen voor het uitvoeren van een taakstraf geplaatst.

Man-vrouw verhouding

De Provincie streeft ernaar om de verhouding man-vrouw een afspiegeling van de Zeeuwse arbeidsmarkt te laten zijn. Het aandeel vrouwen in onze organisatie is in 2006 gestegen tot 40%, in 2005 was dit 39%.

Aandeel vrouwen in %

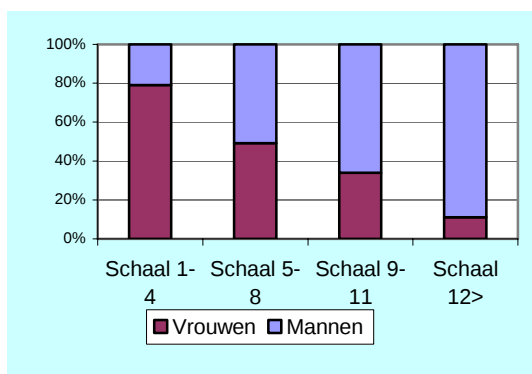

Bijgaande figuur geeft de trend weer van het aandeel vrouwen. Ter vergelijking is ook de trend van de gezamenlijke provincies⁵ gegeven.

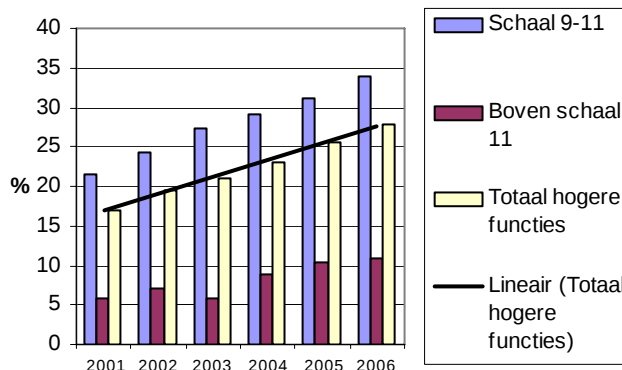
In de zwaarste categorie functies is circa 11% vrouw. Bijna 28% van de medewerkers met een functie op HBO- of academisch niveau is vrouw. In de functies tot en met MBO-niveau zijn vrouwen met 55% in de meerderheid. In de figuur linksonder staat het relatieve aandeel vrouwen en mannen eind 2006 per functiecategorie. Ter vergelijking: het aandeel vrouwen in alle functies is 40%.

De figuur rechtsonder toont de gestage groei van vrouwen in hogere functies gedurende de afgelopen jaren. In beide onderstaande figuren gaat het om het percentage vrouwen van het totaal aantal medewerkers in de desbetreffende functiecategorie.

Aandeel vrouw-man per functiecategorie

Aandeel vrouwen in hogere functies

⁵ Ten tijde van het opstellen van dit sociaal jaarverslag is het % vrouwen in de sector provincies 2006 nog niet bekend.

Samenstelling personeel

Aantallen medewerkers per 31 december 2006

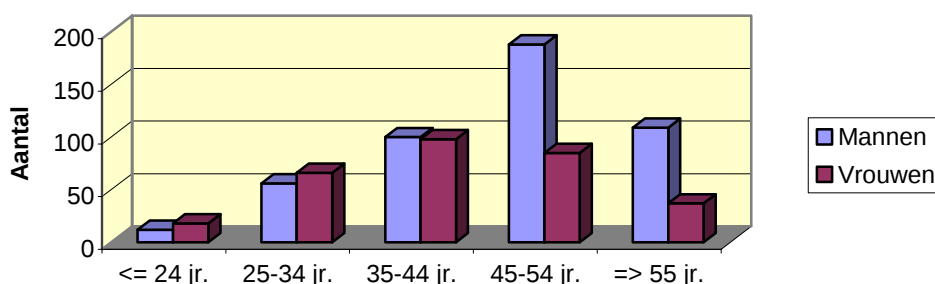
Eind 2006 werkten er bij onze Provincie 769 mensen (2005: 731). Het aantal deeltijders is verder gestegen van 295 (40%) in 2005 naar 312 (40,5%) in 2006.

Directie/organisatie-eenheid	Totaal aantal medewerkers	Vol tijd		Deel tijd		Vast	Tijdelijk
		M	V	M	V		
Welzijn, Economie en Bestuur	98	35	13	14	36	91	7
Ruimte, Milieu en Water	244	124	31	30	59	223	21
Infrastructuur en Vervoer	177	120	13	23	21	164	13
Stafafdelingen	242	84	33	33	92	218	24
Statengriffie	8	2	2	0	4	8	0
Totaal 2006	769	365	92	100	212	704	65

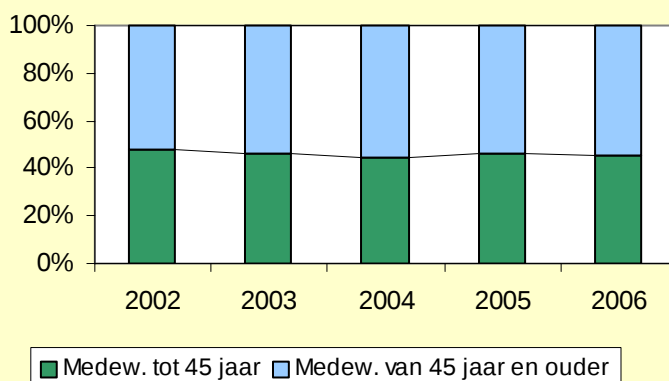
Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd bedroeg, net als in 2005, 42 jaar voor vrouwen en 46 jaar voor mannen. Alle medewerkers samen waren gemiddeld 44 jaar. Het grootste verschil is de toename van het aantal mannen van 55 jaar en ouder ten opzichte van 2005 met 24. Het jaar daarvoor was deze categorie juist afgenomen met 17. De leeftijdsopbouw ziet er als volgt uit. Het algemene beeld daarvan verschilt niet wezenlijk met voorgaand jaar.

Leeftijdsopbouw medewerkers provincie per 31-12-2006

Aandeel medewerkers vanaf 45 jaar

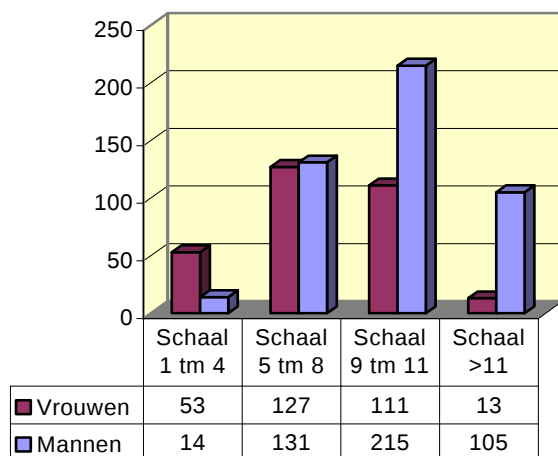

De figuur hiernaast geeft aan dat de afgelopen vier jaar ongeveer de helft van de medewerkers 45 jaar of ouder was. De trend toont in 2006 een lichte toename van deze categorie medewerkers.

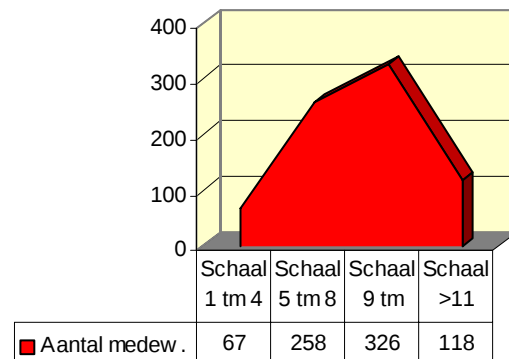
Verdeling over de salariscategorieën

Onderstaande overzichten tonen de indeling van medewerkers in salariscategorieën. Onder doelgroepenbeleid gingen wij reeds in op de verhouding man-vrouw voor wat betreft de salariscategorieën.

Medewerkers naar salariscategorie

Salarisgebouw

Mobiliteit en opleidingen

Personeelsvoorziening en introductie nieuw personeel

In 2005 is een evaluatie uitgevoerd van het totale introductiebeleid nieuw personeel. Naar aanleiding hiervan is bijvoorbeeld het aantal dagen van het introductieprogramma gereduceerd, maar het informatieniveau is gehandhaafd. In 2006 is met de nieuwe vorm van directiebrede-introductiedagen gestart. In het kader van de vernieuwing van het introductiebeleid is afgesproken bij alle directies mentoren voor nieuwe medewerkers aan te stellen.

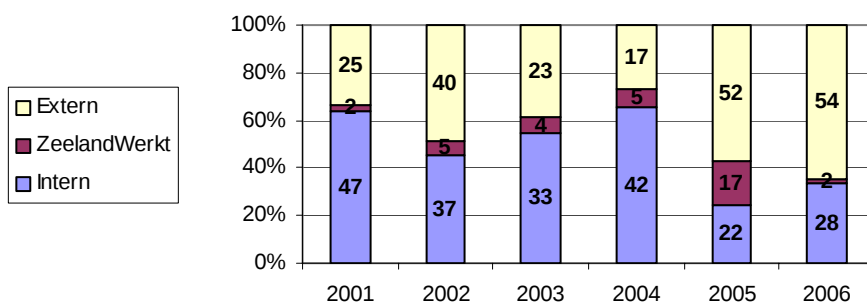
Nieuwe medewerkers en functiewisseling

Wij blijven streven naar mobiliteit van medewerkers. Mobiliteit vergroot de inzetbaarheid en bevordert het kijken over de grenzen van de eigen werkeenheden. Ook ontwikkelingskansen voor medewerkers nemen toe door mobiliteit. In 2006 zijn voorbereidingen voor een carrousel door de voorgenomen organisatiewijziging voorlopig aangehouden.

Tot 1 maart 2006 waren wij aangesloten bij Wissels, een samenwerkingsverband op het gebied van mobiliteit tussen de verschillende overheden binnen de Provincie Zeeland. Vanaf die datum is het samenwerkingsverband tussen deze overheden verder gegaan met een nieuwe contractpartner, de combinatie Randstad/Tempo-team, onder de naam ZeelandWerkt. Deze samenwerking beoogt een impuls voor de voortzetting van de mogelijkheden voor medewerkers voor onderlinge mobiliteit tussen de Zeeuwse overheden.

Het aantal vervulde functies is in 2006 met 7 afgenomen ten opzichte van 2005. Interne en externe vervulling van vacatures is toegenomen, terwijl plaatsing van nieuwe medewerkers via ZeelandWerkt is afgenomen. Dit kan toe te schrijven zijn aan de start die de nieuwe contractpartner in 2006 heeft gemaakt. Onderstaande figuur geeft de verhouding tussen interne mobiliteit en andere bronnen van instroom van medewerkers in een nieuwe functie.

Bronnen instroom in nieuwe functie

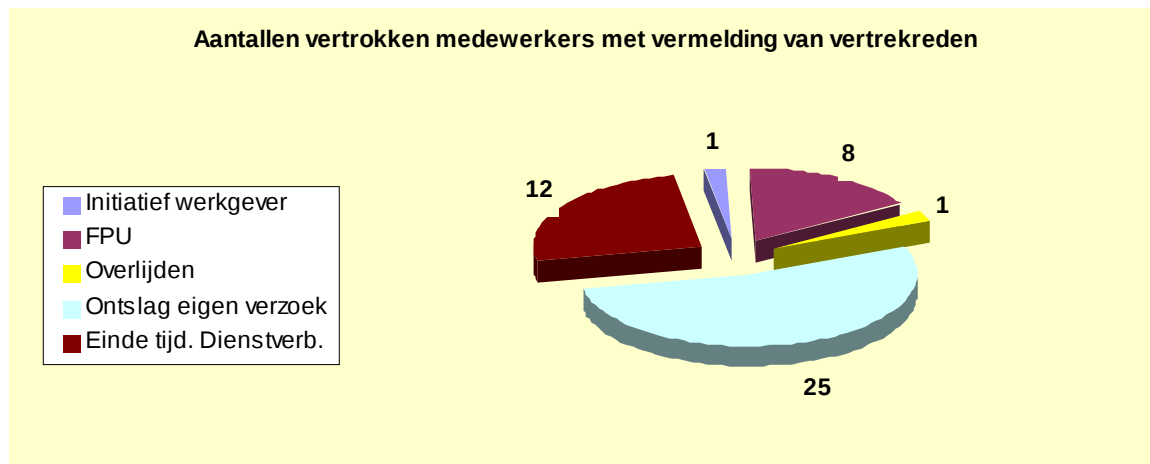
ZeelandWerkt 2006 provincie

Ingeschreven:	81
Aangemelde vacatures:	34
Vervulde vacatures:	2
Uitstroom via Wissels:	0

Vertrek

In 2006 vertrokken 47 medewerkers, waardoor het verloopcijfer 6 procent was (2005 12%). Sinds vier jaren met een relatief hoog verloop, is in 2006 het verloop gedaald. Deze daling is veroorzaakt door het lage

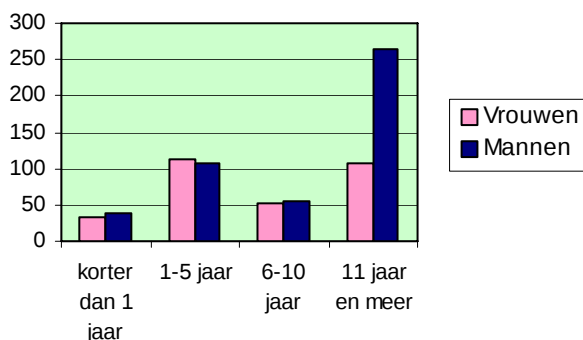
aantal medewerkers ten opzichte van 2005 dat met FPU is gegaan. De in 2005 uitgevoerde 57-plusregeling heeft in dat jaar voor het hoge aantal FPU-ers gezorgd. Uit de figuur hieronder blijkt, dat ontslag op eigen verzoek, het einde van een tijdelijk dienstverband en FPU de belangrijkste redenen waren van het personeelsverloop. Ook vertrek op initiatief van de werkgever kwam voor.

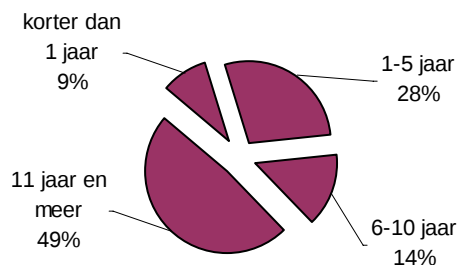
Honkvastheid

De Provincie is nog steeds een werkgever waar medewerkers relatief lang (willen) blijven werken. In 2006 werkte bijna 50% van de medewerkers 11 jaar of langer bij de Provincie. Dit is nagenoeg hetzelfde percentage als in 2005. De preciezere cijfers staan in onderstaande grafieken. Het valt op dat met name veel meer mannen dan vrouwen behoren tot de categorie met een lang dienstverband. Het is waarschijnlijk dat de instroom van vrouwen in het verleden achter bleef bij die van mannen. Dat strookt met de trend van toename van het aandeel vrouwen gedurende de laatste jaren.

Honkvastheid vrouwen en mannen

Honkvastheid alle medewerkers in %

Ontwikkeling, vorming en opleiding

In 2006 is volgens de gangbare werkwijze gestalte gegeven aan het opleidings- en ontwikkelingsplan zoals dat in overleg met DT en OR tot stand is gekomen.

Overeenkomstig de afspraken die hierover in de CAO zijn gemaakt wordt ruim 2% van de loonsom aan ontwikkeling, vorming en opleiding uitgegeven. Deels komen deze uitgaven ten laste van de centrale budgetten, deels ten laste van de budgetten van de directies/afdelingen.

Een aansprekend thema dit jaar was Kwaliteitsversterking van zowel (management)teams als individuele medewerkers op het gebied van competentieontwikkeling.

Nieuw dit jaar waren trainingen gericht op het schrijven van speeches, en het schrijven van heldere beleidsnotities. Ontwikkeling, vorming en opleiding zal de komende jaren, meer dan voorheen, in relatie worden gebracht met de geformuleerde ontwikkelingsplannen van afdelingen en directies, alsmede met de in de jaargesprekken gemaakte afspraken over de te ontwikkelen competenties. Hiervoor zal de te verschijnen nota "Strategisch Opleidingsbeleid" een kader geven.

Opleidingen kantoorautomatisering

In 2006 is een aantal medewerkers opgeleid in het gebruik van ICT hulpmiddelen. Het betrof onder andere de doelgroep kantoniers die een algemene ICT training hebben gevolgd. Daarnaast heeft een aantal individuele medewerkers een training gevolgd in MS-Office.

Medewerkers die zich uit hoofde van hun functie bezig houden met databaseontwikkeling en/of -beheer hebben in 2006 een cursus gevolgd met betrekking tot nieuwe functionaliteiten van de bij de Provincie in gebruik zijnde databasesoftware Oracle.

Arbeidsvoorwaarden

De CAO 2005-2007, die in januari 2006 is getekend, betreft hoofdzakelijk afspraken op het gebied van de Levensloopregeling en Ziektekosten. Per 1 januari 2006 is de provinciale ziektekostenregeling in z'n huidige vorm verdwenen door de invoering van de Zorgverzekeringswet. De provincies hebben per die datum een collectief arrangement met IZA Zorgverzekeraar NV gesloten voor één jaar.

Ook de wettelijke levensloopregeling, een financieringsregeling die voor alle vormen van verlof kan worden benut, is per 1 januari 2006 van start gegaan. De provincies verstrekken vanaf het kalenderjaar 2006 aan iedere werknemer in dienst van de Provincie een (onbelaste) bijdrage in de levensloopregeling. In 2006 zijn 56 medewerkers gaan sparen voor levensloopverlof. In datzelfde jaar namen 495 medewerkers deel aan de spaarloonregeling.

Seniorenregeling

De provinciale FPU-plusregeling is met ingang van 1 januari 2006 vervallen. De regeling blijft van toepassing op (gewezen) provinciale werknemers voor wie op grond van het overgangsrecht de centrale FPU-regeling blijft gelden, waar nodig aangepast aan de gewijzigde fiscale wetgeving.

In 2006 werkten 57 medewerkers van 55+ korter met de seniorenregeling of deeltijd FPU.

Ouderschap en kinderopvang

Van de regeling ouderschapsverlof hebben in 2006 60 medewerkers gebruik gemaakt, ten opzichte van 40 medewerkers in 2005. In de CAO 2005-2007 is opgenomen dat de regeling van betaald ouderschapsverlof per 1 januari 2006 vervalt. Ouderschapsverlof moet vanaf dat moment uit het gespaarde verlof uit de levensloopregeling worden opgenomen. Omdat nog niemand voor dit verlof heeft kunnen sparen, is een overgangsregeling vastgesteld tot en met het jaar 2008.

Bij gebruikmaking van de levensloopregeling voor onbetaald ouderschapsverlof, ontvangen deelnemers een speciale levenslooptkorting en een extra heffingskorting.

Op basis van maatschappelijke ontwikkelingen heeft de Tweede Kamer, op 31 oktober 2006, ingestemd met wijziging van de Wet Kinderopvang op het punt van de financiering. Dit heeft gevolgen voor de uitbetaling van de werkgeversbijdrage kinderopvang. Uitbetaling vindt plaats door de belastingdienst. In overleg met de vakbonden is daarom ook besloten de Tijdelijke Provinciale Kinderopvangregeling per 1 januari 2007 te stoppen. Omdat de Provincie, als werkgever, verder geen betrokkenheid meer heeft bij de kinderopvang, houden wij over het gebruik van kinderopvang geen gegevens meer bij.

Fiets-privé en bedrijfsfitness

De fiets-privéregeling is erop gericht het woon-werkverkeer per fiets te stimuleren. Het gebruik van deze regeling is in 2006 ten opzichte van 2005 flink toegenomen van 10 naar 61 personen. De mogelijkheid van bedrijfsfitness om in beweging te komen en te blijven is in 2006 benut door 83 medewerkers. Dit zijn er 17 meer dan in 2005.

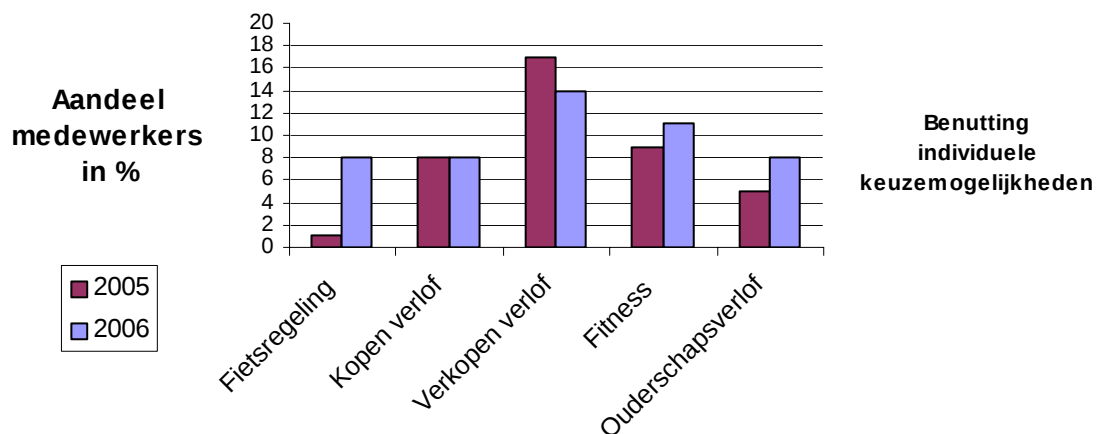
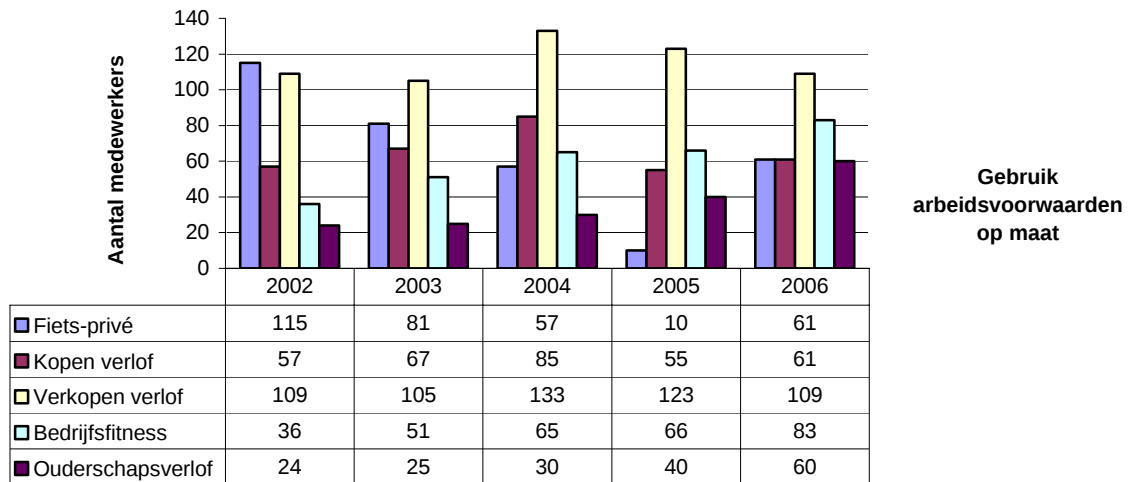
Kopen en verkopen van verlof

In 2006 hebben meer medewerkers verlof gekocht dan in 2005, terwijl van het verkopen van verlof minder gebruik is gemaakt. In verhouding verkopen medewerkers nog steeds meer verlof dan dat ze kopen (14% tegenover 8%).

Intermediair Beste Werkgeversonderzoek

Jaarlijks publiceert Intermediair, weekblad voor hoogopgeleiden, het Beste Werkgeversonderzoek non profit, een onderzoek naar arbeidsvoorwaarden en bedrijfscultuur. Naast het onderzoek naar arbeidsvoorwaarden, vindt ook een onderzoek plaats naar de medewerkertevredenheid. De Provincie Zeeland heeft aan beide onderzoeken meegedaan, waarbij wij de tweede plaats behaalden bij het Medewerkertevredenheidsonderzoek en de 15^e plaats (2005: 24^e plaats) in de Top-25 van beste werkgevers non-profit in 2006.

Medewerkers van de Provincie Zeeland gaven hun werkgever voor werksfeer een 7,8 en een 7,7 voor vrijheid in hert werk, werkinhoud, tevredenheid over het werk. Werkdruk kreeg een 6,7 en doorgroeimogelijkheden een 6,8.

Bovenstaande figuren geven een samenvatting van het gebruik van arbeidsvoorwaarden à la carte.

3. Arbeidsomstandigheden

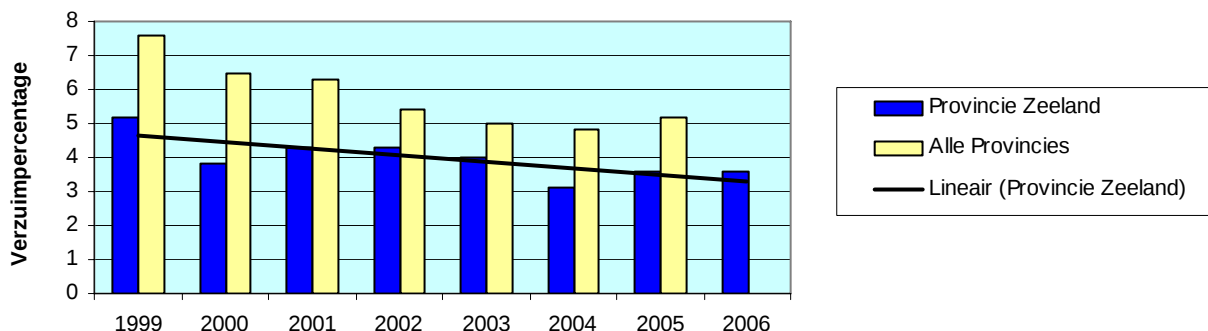
Kwaliteitsimpulsen en laag verzuim

Op het gebied van arbeidsomstandigheden ging het dit verslagjaar vooral om de selectie van een arbodienstverlener. Per 1 juni 2006 is een contract aangegaan met de Arbo-Unie. Zoals vermeld in het sociaal jaarverslag 2005 hebben wij gekozen voor de maatwerkregeling waarbij we de regie voor arbozorg in eigen hand houden en de uitvoering gedeeltelijk wordt uitbesteed aan een externe arbodienstverlener. De arbodienst ondersteunt ons in het uitvoeren van de verzuimbegeleiding, het houden van een arbeidsomstandigheden spreekuur en het uitvoeren van aanstellingskeuringen.

De arbo-zorg is hecht ingebed in de organisatie. Het versterken van de kwaliteit van de arbeidsomstandigheden en het vasthouden van het gunstige niveau van verzuim zijn daarbij speerpunten. Daartoe is er intensieve zorg voor verzuimbegeleiding en reïntegratie en zorg voor arbeidsomstandigheden met een duidelijke preventieve insteek. De belangrijkste samenhangende kenmerken daarbij zijn: verantwoordelijkheid van het management voor verzuimbegeleiding, gerichte zorg voor de individuele medewerker, medewerkers aanspreken op eigen verantwoordelijkheid (in het verzuimgesprek) en gestructureerde aandacht voor preventie en arbeidsomstandigheden.

Het gemiddelde ziekteverzuim is ten opzichte van 2005 gelijk gebleven met een percentage van 3,6. Hieronder geven wij de belangrijkste verzuimpercentages van de afgelopen 8 jaren weer.

Verzuim provincies

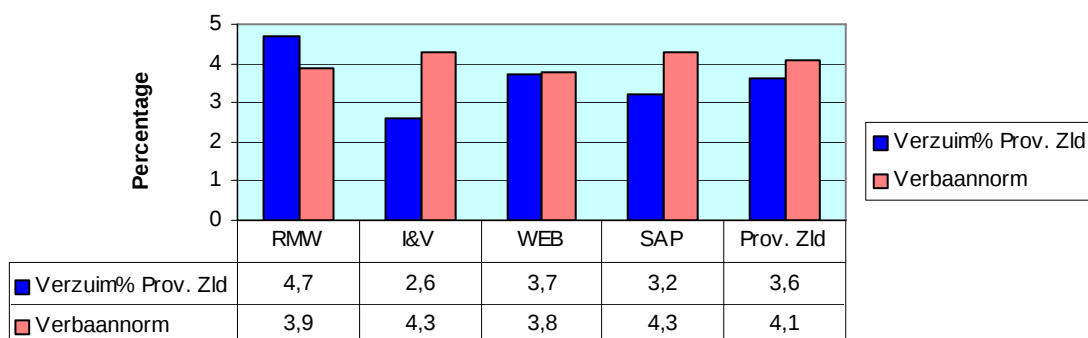
Het ziekteverzuim daalde in de jaren 1999 tot en met 2004 van 5,2% naar 3,1%. In 2005 is het verzuimpercentage licht gestegen naar 3,6%⁶ waarna het percentage in 2006 hetzelfde is gebleven.

Verbaannorm

De Verbaannorm geeft een indicatie van het haalbare verzuimniveau in de organisatie, afgezet tegen het ingeschatte, haalbare verzuim in heel Nederland. De Verbaannorm maakt hiervoor gebruik van twee belangrijke variabelen: de leeftijd verdeeld in vijf klassen en het functieniveau verdeeld in vijf klassen. Om een betrouwbare norm te krijgen, moet de groep die wordt gemeten uit tenminste 50 personen bestaan. Hieronder vindt u een overzicht van de verzuimpercentages per directie en de Provincie in totaal, afgezet tegen de geldende verbaannorm per groep.

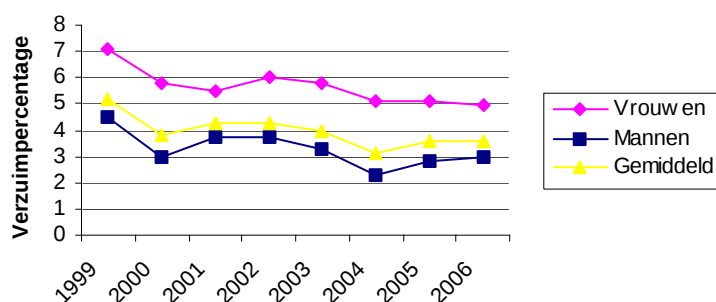
⁶ Verzuimpercentage 2005: Landelijk 4,0% en sector provincies: 5,2%

Verzuimpercentages / Verbaannorm

Opvallend ten opzichte van 2005 zijn de stijging van het verzuimpercentage van directie RMW met 1,2% en de daling van de ziekteverzuimcijfers bij de directie I&V en de Stafafdelingen met respectievelijk 0,6% en 0,8%. Directie WEB is gedaald met 0,2% en komt daarmee net onder de Verbaannorm. Het streven om onder de Verbaannorm te blijven noopt ons tot het aandacht blijven houden voor verzuimbegeleiding en -preventie.

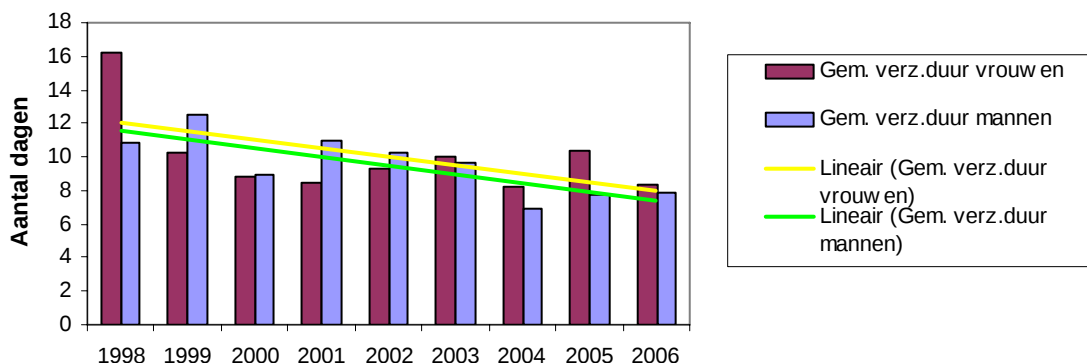
Verzuim vrouwen en mannen Provincie Zeeland

In onze provincie is het verzuim bij vrouwen gedaald ten opzichte van 2005 met 0,2% tot 4,9%. Bij de mannen is het verzuimpercentage gestegen tot 3,0% (2,9% in 2005).

De afname van het verzuimpercentage bij de vrouwen wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanzienlijke daling van de verzuimduur, zoals te zien is in de grafiek hieronder. De meldingsfrequentie bleef voor mannen gelijk, maar zij waren ten opzichte van 2005 gemiddeld iets langer ziek thuis.

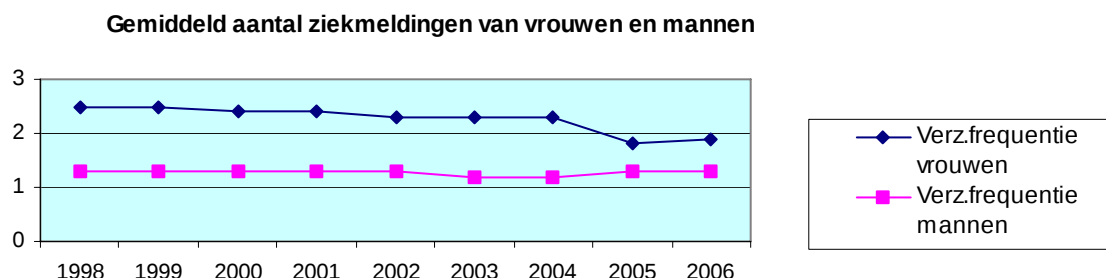
Gemiddelde verzuimduur vrouwen en mannen

Bekijken we de verzuimduur⁷ bij de Provincie Zeeland over een wat langere periode, dan blijkt dat de gemiddelde verzuimduur zowel bij vrouwen als bij mannen aanzienlijk is gedaald. Opvallend voor 2006 is de daling van de verzuimduur van vrouwen met 20% (bijna 2 dagen).

⁷ Gemiddelde verzuimduur 2005: sector provincies: circa 11,0 dagen en Provincie Zeeland: 9,0 dagen

De verzuimfrequentie⁸ in onze Provincie over dezelfde periode is blijkens onderstaande grafiek veel meer constant en bij de mannen nagenoeg gelijk gebleven met een gemiddelde van 1,3 ziekmeldingen per jaar. Bij de vrouwen is het aantal meldingen in deze periode in dalende lijn. Ten opzichte van 2005 is echter een lichte stijging te zien met een gemiddeld aantal ziekmeldingen van 1,9 (2005: 1,8 keer). Aan de verzuimfrequentie hebben de bedrijfsarts en het management aandacht besteed in het sociaal medisch overleg.

Arbo en ICT

In de loop van 2006 is een nieuwe versie van de beeldschermtachograaf beschikbaar gekomen en vervolgens provinciebreed beschikbaar gesteld. Elke medewerker kan zelf bepalen of de beeldschermtachograaf op zijn PC al dan niet geactiveerd wordt. Op medewerkers wordt een dringend beroep gedaan om hiervan gebruik te maken.

Verder is het cursuslokaal in 2006 getoetst aan Arbonormen. Over de bevindingen en aanbevelingen is een rapport opgesteld. Effectuering krijgt in de loop van 2007 gestalte.

Daarnaast is er aandacht voor gebruiksvriendelijkheid van software. In dit kader vindt aanpassing van software plaats of worden medewerkers geïnstrueerd om de software op de juiste manier te gebruiken.

Arboconvenant

Eind 2006 liep het Arboconvenant voor de sector provincies af. De belangrijkste doelstelling daarvan, het terugdringen van het ziekteverzuim met minstens één procentpunt, is ruimschoots gehaald. De provincie Zeeland behoort tot de provincies met het laagste verzuim. Onze aanpak is benut als een goed praktijkvoorbeeld. Verder nam het percentage medewerkers met een verhoogd risico ten gevolge van werkstress in de sector provincies af. Het percentage medewerkers met RSI-klachten bleef ongeveer gelijk, ondanks een forse toename van beeldschermwerk in dezelfde periode. De provincie Zeeland liep in de pas met deze sectorontwikkelingen.

Arbo-activiteiten

Voor wat betreft de uitwerking van het arbobeleid, vermelden wij de volgende punten:

- In 2006 heeft de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) arbeidsmiddelen plaatsgevonden. De RI&E arbeidsmiddelen biedt inzicht in de risico's, waaraan medewerkers bloot staan bij het gebruik van arbeidsmiddelen. Dit inzicht maakt het mogelijk maatregelen te treffen om risico's tot een minimum terug te dringen of op te heffen. Veel maatregelen zijn in 2006 uitgevoerd en de maatregelen met een iets minder hoge prioriteit worden uitgevoerd in 2007.
- In 2006 is de Digitale RI&E ontwikkeld, een digitaal instrument voor het inventariseren en evalueren van risico's en knelpunten in de arbeidsomstandigheden. Hierin is de InternetSpiegel, een onderzoek dat zich richt op medewerkertevredenheid, geïntegreerd. In 2007 gaan we hiermee aan de slag.
- Met betrekking tot de arbozorg hebben we besloten aan te sluiten bij de huidige arbocoördinatiestructuur van arbocoördinatie op centraal niveau bij de Stafafdeling POI en de medewerkers met uitvoerende preventietaken op decentraal niveau bij de onderscheiden directies. De preventietaken worden toegedeeld aan medewerkers met preventietaken op basis van de uitkomsten van de te houden RI&E en het Medewerkertevredenheidsonderzoek in 2007.
- Bij verbouwingen laten we standaard een arbotoets uitvoeren.
- In 2006 is een start gemaakt de beleidslijn Werkruimte en werkplekinrichting kantoren. Beoogd wordt om daarvan een integraal document te maken, met daarin opgenomen de PC-tachograaf en het RSI-protocol.
- Met de actualisatie van het register toxische stoffen is een aanvang gemaakt en naar verwachting is dit in de eerste helft van 2007 afgerond.

⁸ Gemiddelde verzuimfrequentie 2005: sector provincies per fte: 1,7 en Provincie Zeeland: 1,5

- Over de aansprakelijkheid in het kader van arbozorg is ook veel geregeld. De zorg voor de eigen medewerkers is verankerd in het eigen arbozorgsysteem. Voor derden, zoals ingeleend personeel, zijn voorwaarden opgesteld die in de overeenkomsten met hen worden opgenomen.

Ongewenst gedrag op het werk

(Seksuele) Intimidatie, pesten, agressie en geweld zijn vormen van ongewenst gedrag. Om dit ongewenste gedrag te voorkomen en te bestrijden kent onze organisatie een regeling 'voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie, pesten, agressie en geweld op het werk'. Daarnaast zijn acht vertrouwenspersonen actief en heeft de Provincie een begeleidingscommissie en een klachtencommissie. Bij de directie I&V heeft een wisseling van de wacht plaatsgevonden, waardoor één nieuwe vertrouwenspersoon is benoemd. Leidinggevend hebben in 2006 een workshop gevolgd, waarbij hen handvatten zijn aangereikt om beter om te kunnen gaan met situaties van ongewenst gedrag. De workshops zijn begeleid door een externe trainer en een acteur. De vertrouwenspersonen waren bij de workshops aanwezig om hun visie en ervaring in te brengen en de samenwerking met de leidinggevend op dit terrein te bevorderen. De vertrouwenspersonen hebben in 2006 3 nieuwe meldingen gehad.

Bedrijfshulpverlening

In 2006 zijn voor de medewerkers van het Abdijcomplex (medewerkers stafafdelingen en directie WEB) per afdeling themabijeenkomsten georganiseerd over de organisatie van BHV. Hierbij zijn medewerkers tevens gewezen op de voor hen van belang zijnde vluchtroutes, het alarmnummer en de verzamelplaats bij ontruiming.

Iedere maand wordt, zowel in het Abdijcomplex als bij directie RMW, per BHV-ploeg een BHV-oefening gehouden, die na afloop wordt geëvalueerd. Ook dit jaar hebben de BHV-ers herhalingstrainingen gevolgd om de diverse diploma's geldig te houden. In 2006 zijn zoveel mogelijk trainingen in-company georganiseerd. De reacties hierop zijn dusdanig positief dat deze lijn in 2007 zal worden voortgezet.

2006 is vooral het jaar geweest van het opstellen van protocollen en richtlijnen. Daarnaast is het overkoepelende BHV-plan herschreven, dat in 2007 wordt vastgesteld.

Het aantal aanvragen voor gebruik van Abdijfaciliteiten is in 2006 gestegen naar 24. Het gaat hierbij om aanvragen voor aangelegenheden georganiseerd door externen. Voor 2007 wordt een lichte stijging van het aantal aanvragen verwacht.

De BHV-organisatie bij directie RMW heeft in 2006 met de gemeente Middelburg en de brandweer gesproken over vervanging van de verouderde brandmeldcentrale in de oudbouw van het kantoor.

Technische voorzieningen en compartimenteringen worden in 2007 aangebracht.

In 2006 is een veiligheidsrapportage voor het MT opgesteld waarin de zaken zijn gecontroleerd als bereikbaarheid vluchtwegen, begaanbaarheid van gangen en trappenhuizen, bewegwijzering in gebouw en het testen en onderhouden van BHV-materiaal.

Werkplekken

Een goede werkplek bevordert goed en plezierig functioneren. Ter verbetering van de kwaliteit van de huisvesting zijn ook in 2006 verschillende activiteiten ondernomen. Naast enkele verschuivingen en verbeteringen van werkplekken, stond dit jaar vooral in het teken van voorbereidingen van grote verbouwingen. Naar verwachting vindt in 2007 in het kader van de organisatiewijziging ook een aantal wijzigingen plaats. In het verslagjaar hebben alle nieuwe medewerkers de gebruikelijke beeldschermwerkplektrainingen gevolgd: het gaat met name over een juiste werkhouding en goede instellingen van de stoel, tafel en de afstand van de medewerker tot het beeldscherm. Waar nodig zijn werkplekken bezocht om verbeteringen aan te brengen.

4. Medezeggenschap

Georganiseerd Overleg

De commissie voor georganiseerd overleg kwam tijdens het verslagjaar 1 keer bijeen. De belangrijkste onderwerpen van deze vergadering waren:

- Inhoud en reikwijdte sociaal statuut;
- Omvorming gemeenschappelijke regeling Zeeuwse Bibliotheek;
- Kosten parkeervergunning;
- Afschaffing FPU-regeling.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) brengt jaarlijks zelf verslag uit door middel van het OR-jaarverslag. Binnen de OR is er een aantal werkgroepen waarmee regelmatig de acties en de actuele stand van zaken wordt doorgenomen. Verder is er goed en regelmatig contact tussen de OR en met name de vaste (onderdeel) commissies (OC's) en de (advies)commissie VGWM. In 2006 hebben de voorzitters en secretarissen van de OR, de OC's en de VGWM-commissie 2 maal vergaderd, om standpunten op elkaar af te stemmen en informatie uit te wisselen.

De zittingsperiode van de huidige ondernemingsraad loopt van 1 januari 2005 tot 1 januari 2008.

Overleg en vertegenwoordigingen

In 2006 heeft de OR 9 keer vergaderd en is er 8 maal een Overlegvergadering gehouden.

De OR is/was vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie ongewenste omgangsvormen, de stuurgroep vernieuwend Personeels- en Organisatiebeleid, de stuurgroep Huisvesting, het landelijk overleg voor provinciale ondernemingsraden (PROVOR), de projectgroep leeftijdsfasegericht personeelsbeleid en de projectgroep arbodienstverlening.

Onderwerpen die in de OR of in Overlegvergaderingen onder meer aan bod zijn gekomen, zijn:

- Organisatieontwikkeling;
- 4 x 9 uur werken;
- Werkdruk en het langdurig inhuren van externen;
- Gezondheidsmarkt;
- Programma van Eisen en nieuw contract arbodienstverlening; Digitale RI&E;
- Samenwerking tussen Zeeuwse overheden op het gebied van flexwerk en mobiliteit;
- Managementletters arbodienst;
- Kennismaking met nieuwe bedrijfsmaatschappelijk werker;
- Vertrouwenspersonen;
- Winterconferentie, Nota voorjaarsconferentie; sociale verslaggeving; internetrapportages;
- Planning opleidings- en ontwikkelingsactiviteiten;
- Evaluatie managementdevelopment-traject;
- Strategisch plan P&O;
- Opleiding en training OR;
- Aanwijzen collectieve roostervrije dagen 2007;
- Verschillende aspecten van het vernieuwend P&O-beleid, waaronder plan van aanpak evaluatie jaargesprekken;
- Herijking taakverdeling centraal/decentraal;
- Evaluatie Shared Service Center op het gebied van ICT.

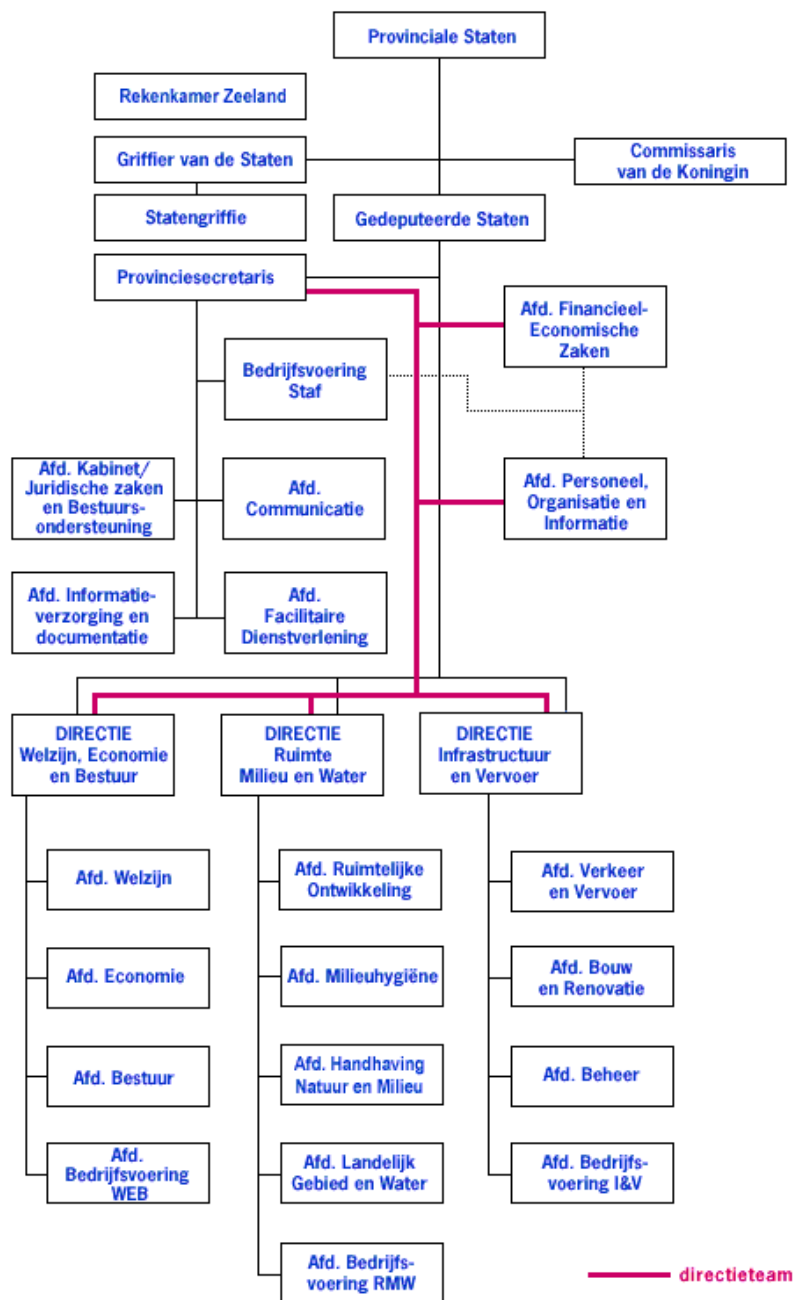
Gezondheidsmarkt

De VGWM-commissie heeft, met financiële medewerking van het directieteam, op 20 april 2006 een gezondheidsmarkt georganiseerd voor de medewerkers van de Provincie. Bedoeling daarvan is de (oudere) medewerker fit te houden, zowel geestelijk als lichamelijk. Door middel van het opvoeren van fysieke en mentale belastbaarheid is de medewerker langere tijd capabel de functie uit te voeren. Medewerkers kregen de gelegenheid deel te nemen aan workshops over onder andere: anders eten, bewegen, burn-out, meditatie, yoga, stoppen met roken en nordic walking.

Achterban

De OR informeerde de medewerkers via de informatiebulletins "wORdt vervolgd" en de verslagen van de vergaderingen. Agenda's, notulen en stukken zijn te raadplegen via het intranet.

Organisatieschema van de Provincie Zeeland

Paragraaf
Verbonden partijen

Paragraaf verbonden partijen

1. Algemeen

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijk dito risico's is het gewenst dat in de begroting aandacht wordt besteed aan derde rechtspersonen waarmee de provincie een bestuurlijke en financiële band heeft. Daarom wordt met ingang van het begrotingsjaar 2004 in de begroting respectievelijk jaarrekening een paragraaf verbonden partijen opgenomen. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanbevelingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in haar rol als financieel toezichthouder.

2. Het begrip verbonden partijen

Het is in deze paragraaf niet de bedoeling te rapporteren over alle partijen waarmee de Provincie Zeeland op enigerlei wijze verbonden is. Het criterium is door de wetgever daarom gelegd bij die partijen waarin de provincie een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de provincie middelen ter beschikking heeft gesteld die zij kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de provincie.

De definitie houdt in dat participaties in NV's, BV's, VOFs, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen verbonden partijen zijn. Ook stichtingen en verenigingen kunnen onder de verbonden partijen vallen, indien de provincie een zetel in het bestuur heeft en financiële risico's loopt.

Uit de definitie blijkt voorts dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen. Het gaat dan om derde partijen waarin of alleen een bestuurlijk belang, of alleen een financieel belang bestaat. Een goed voorbeeld is een door de Provincie Zeeland gesubsidieerde stichting waarin één van de bestuursfuncties namens onze provincie wordt bekleed (bijv. de Roosevelt stichting). In zo'n situatie is er wel een bestuurlijk belang, maar geen financieel belang. Een bijzondere positie nemen de zogenaamde "B3-instellingen" in. Ten aanzien van deze instellingen kan soms wel een beperkt financieel belang bestaan (naast een reeds aanwezig bestuurlijk belang) vanwege de door de Provincie Zeeland afgegeven garantie inzake de betaling van pensioenpremies. De B3-instellingen worden ook behandeld in de paragraaf weerstandsvermogen, zodat daarnaar wordt verwezen.

3. Aan de Provincie Zeeland verbonden partijen

De verbonden partijen welke op basis van de gegeven definitie in het jaar 2006 op basis van de nu bekende gegevens kunnen worden onderkend, zijn de volgende:

Privaatrechtelijke organisaties:

1. Delta N.V.
2. N.V. Westerscheldetunnel
3. Nederlandse Waterschapsbank N.V.
4. Zeeuws Participatiefonds B.V.
5. Vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO)
6. Stichting Grootchalige Basiskaart Nederland voor Zeeland

Publiekrechtelijke organisaties:

7. Zeeland Seaports
8. Natuur- en recreatieschap De Grevelingen
9. Zeeuwse bibliotheek

Bovenstaande organisaties zijn verbonden partijen die volledig voldoen aan de gegeven definitie. Enkele voorbeelden van organisaties waarin alleen een bestuurlijk belang bestaat (eventueel in combinatie met een beperkt financieel belang als gevolg van de B3-status van de organisaties):

- Stichting Scoop
- Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
- Roosevelt Stichting
- Etc.

Organisaties waarin slechts een financieel belang wordt gehouden zijn er gedurende het jaar 2006 niet.

Voor Provinciale Staten zijn in eerste instantie de doelen van belang welke worden nagestreefd met de verbonden partijen (zie verder bij paragraaf 4 tot en met 6). Naast deze meer beleidsmatige aspecten beschikt het college van Gedeputeerde Staten tevens over een "overzicht verbonden partijen". Dit overzicht bevat meer informatie over de genoemde verbonden partijen, waaronder ook beheersmatige informatie. Het beschikken over een "overzicht verbonden partijen" is met ingang van het begrotingsjaar 2004 voorgeschreven. Het overzicht hoeft niet door Provinciale Staten te worden vastgesteld. Hoewel niet voorgeschreven is voor een goede beeldvorming een "business sheet" opgenomen van de belangrijkste verbonden partijen. Voor de overige organisaties is de desbetreffende informatie uiteraard op verzoek beschikbaar.

4. Algemene visie op het aangaan en aanhouden van verbonden partijen

Verbonden partijen voeren veelal beleid uit dat de provincie in principe ook zelf kan (blijven) doen. Het takenpakket of beleid van de provincie is autonoom of wettelijk verplicht. In principe kunnen beide soorten taken worden uitbesteed aan een verbonden partij. Als ervoor wordt gekozen om een taak te laten uitvoeren door een verbonden partij, dan is en blijft de provincie verantwoordelijk voor een adequate uitvoering. Naast de bestuurlijke verantwoordelijkheid bestaat er veelal een groot financieel belang en/of risico's waarvoor Provinciale Staten uiteindelijk verantwoordelijk zijn.

Kernvragen die de provincie zichzelf regelmatig dient te stellen ten aanzien van de bestaande verbonden partijen:

- corresponderen de doelstellingen van de verbonden partij nog steeds met die van de provincie?;
- worden de doelstellingen van de provincie via de verbonden partij gerealiseerd?

Het gaat om de vraag wat de beste en meest doelmatige wijze is om een taak uit te voeren. Daarbij dient overigens wel bedacht te worden dat niet vanuit een nulsituatie geredeneerd kan worden; de huidige constellatie van verbonden partijen kan slechts als een gegeven worden geaccepteerd. Dat neemt niet weg dat periodiek de vraag kan of zelfs moet worden gesteld of de taakuitoefening zoals die via de participatie is georganiseerd nog wel de juiste is.

Ten aanzien van nieuwe verbonden partijen hanteert de Provincie Zeeland de volgende uitgangspunten. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke samenwerkingsvormen. Bij het beantwoorden van de vraag of aan een samenwerking moet worden deelgenomen speelt dit onderscheid een belangrijke rol.

Publiekrechtelijke samenwerking

Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. De eerste vraag is dus of er overwegingen zijn om een samenwerkingsverband aan te gaan. Deze overwegingen zullen veelal zijn gebaseerd op de uitgangspunten van doelmatigheid (samen goedkoper kunnen uitvoeren van een taak) en/of doeltreffendheid (samen beter in staat om doelstelling te bereiken). Als er een rechtspersoon in het leven wordt geroepen, dan hebben we te maken met de zwaardere vorm van verlengd lokaal bestuur. In dat geval zullen bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden overgedragen en zullen hogere eisen moeten worden gesteld aan de democratische controle. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen is hiervoor het geschikte kader. In algemene zin kan worden gesteld dat wanneer er overwegingen zijn om een samenwerkingsverband aan te gaan, dit in de publiekrechtelijke vorm zal zijn. De hierbij horende grondhouding kan worden geduid als "ja, mits" aan een aantal voorwaarden op het terrein van aansturing, beheer en verantwoording is voldaan.

Privaatrechtelijke samenwerking

De benadering voor privaatrechtelijke samenwerkingsvormen is omgekeerd. In algemene zin kan worden gesteld dat dit een vorm is waaraan niet moet worden deelgenomen, tenzij er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. De belangrijkste bijzondere reden om te besluiten tot een privaatrechtelijke samenwerking is wanneer het samenwerkingsverband zich bezighoudt met activiteiten die voornamelijk liggen op het commerciële vlak. Deze afweging is een zaak van Provinciale Staten en zal van geval tot geval moeten worden bezien. Een belangrijk aandachtspunt bij het aangaan van een privaatrechtelijk samenwerkingsverband vormt het risico op vermenging van functies die zowel in persoon als qua belang optreden. Er is immers veelal sprake van vermenging van publieke en particuliere belangen. De mogelijkheden van borging van publieke belangen en democratische controle zijn beperkter dan bij publiekrechtelijke samenwerking. Hier past dus een grote mate van terughoudendheid die is te duiden als een grondhouding van: "nee, tenzij" er bijzondere redenen zijn om van de regel af te wijken. In het verlengde van het laatste is het goed te onderkennen dat er nogal wat verschillende soorten

privaatrechtelijke samenwerkingsvormen zijn. Het is goed daarbij even stil te staan. Ze hebben ieder zo hun eigen dynamiek. Reden om de hiervoor vermelde algemene grondhouding nog iets te verbijzonderen.

Allereerst kennen we de deelnemingen in vennootschappen met min of meer een structureel karakter, althans er is geen duidelijk einde bepaald. Het gaat hierbij meestal om door de overheid genomen initiatieven die moeten gedijen in een marktomgeving. Zoals eigenlijk altijd, gaat het om initiatieven waar in eerste instantie de markt geen brood in ziet. Zou dat laatste wel het geval zijn, dan behoeft de overheid zich niet actief op de markt te begeven en kan de uitvoering worden overgelaten aan het particulier initiatief. Terughoudendheid is derhalve geboden.

Een bijzondere vorm van deelnemingen in vennootschappen vormt de zogenoemde Privaatrechtelijke Publiekrechtelijke Samenwerking (PPS) bij grote (infrastructurele) projecten. Hier wil de overheid samen met ondernemers (projectontwikkelaars) of bijvoorbeeld woningbouwcoöperaties een concreet project realiseren en wordt de samenwerking veelal door middel van het participeren in commanditaire, besloten of naamloze vennootschappen gerealiseerd. Op die manier wordt zowel de verdeling van zeggenschap als van risico's vastgelegd. Publiekrechtelijke rechtsvormen bieden voor deze samenwerkingsverbanden geen soulaas. Als er zwaarwegende argumenten zijn om een dergelijk publiek-/privaatrechtelijke samenwerking aan te gaan, zal dit dus in een privaatrechtelijke vorm moeten worden gegoten. Vooraf zal kritisch nagegaan moeten worden of de provincie haar doelen het beste kan realiseren met de beoogde samenwerking of dat daarvoor andere instrumenten ter beschikking staan (subsidieverlening, garantstelling, voorfinanciering, etc.). Wordt daarop bevestigend geantwoord dan is het vooral van belang met alle daarvoor noodzakelijke expertises de samenwerking zo duidelijk mogelijk vorm te geven. Doeleinden, belangen, zeggenschap, inbreng, risico's en verantwoording dienen door en voor alle partijen helder te zijn geformuleerd.

Een andere categorie van privaatrechtelijke samenwerking betreft de participatie in stichtingen en verenigingen. Hierbij participeert de provincie soms in besturen met daaronder functionerende directies en werkapparaten. In algemene zin geldt hiervoor: bij voorkeur niet doen. Het zijn vormen die de provincie en bestuurders in problemen kan brengen. Ze zijn veelal ontstaan door te hinken op twee gedachten: enerzijds zoveel mogelijk zeggenschap willen hebben, anderzijds zo min mogelijk risico's. Een combinatie die niet samen gaat. Voor deze vormen geldt dat veel beter naar alternatieven kan worden gekeken. Bijvoorbeeld door het subsidiëren van de betreffende instelling. De subsidie wordt dan onder voorwaarden verstrekt. In de voorwaarden worden prestaties, prestatiemetingen en gevolgen van behaalde prestaties opgenomen. Indien dit op een goede wijze gebeurt, is bestuurlijke participatie onnodig. Veel taken kunnen met behulp van deze prestatiesubsidies door andere organisaties worden uitgevoerd.

Uit het voorgaande blijkt dat eerst de vraag moet worden gesteld of het zinvol is om een samenwerkingsverband aan te gaan. Daarbij spelen begrippen als doelmatigheid en doeltreffendheid een belangrijke rol. Als deze vraag positief wordt beantwoord, dan is de volgende vraag in welke vorm: publiekrechtelijk of privaatrechtelijk. Het antwoord daarop is in principe publiekrechtelijk. Alleen wanneer daartoe bijzondere redenen bestaan (met name wanneer sprake is van overwegend commerciële activiteiten) zal worden gekozen voor een privaatrechtelijke samenwerking. In al die gevallen is het aan de staten om aan te geven waarom zij van mening is dat er sprake is van een publiek belang.

5. Beleidsnota verbonden partijen

Het beleid van de Provincie Zeeland ten aanzien van verbonden partijen is niet vastgelegd in een aparte nota. Tot op heden zijn voorgestelde wijzigingen in de verbonden partijen steeds afzonderlijk door Provinciale Staten beoordeeld. De ervaring heeft geleerd dat het aangaan van een relatie met een verbonden partij niet zo vaak voorkomt. Bovendien liggen de overwegingen in iedere situatie weer anders doordat sprake is van specifieke aandachtspunten. Daarom ligt het voor de hand de huidige gedragslijn te continueren. Wanneer elk besluit over het al dan niet deelnemen in een verbonden partij afzonderlijk wordt beoordeeld, is het overbodig om een aparte nota op te stellen waarin criteria zijn vastgelegd om in verbonden partijen te participeren.

6. Beleidsmatige doelstellingen en ontwikkelingen in 2006

In de voorgaande paragraaf is een uiteenzetting gegeven van de algemene beleidsmatige uitgangspunten voor verbonden partijen. In deze paragraaf komen de beleidsmatige doelstellingen en ontwikkelingen in relatie tot de belangrijkste bestaande verbonden partijen aan bod.

DELTA NV

De participatie door de Provincie Zeeland in het aandelenkapitaal dateert al van zeer lang geleden. Begin 2004 is in de Commissie Sociale en Bestuurlijke Zaken gesproken over het aandeelhouderschap in DELTA NV. Naar aanleiding van deze discussie is geconstateerd dat het niet gewenst is om op korte termijn veranderingen aan te brengen in de bestaande situatie. Wel is aangegeven dat toekomstige ontwikkelingen eventueel zouden kunnen leiden tot een heroverweging. Deze beleidslijn is later ook ondersteund door de overige aandeelhouders van DELTA. Inmiddels is het, in de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel betreffende de splitsing van energiebedrijven, door de Eerste Kamer aangenomen. De invoeringswet is echter niet vastgesteld, dus splitsing is nog niet aan de orde. De splitsingswet komt erop neer dat bij wet wordt vastgelegd dat Nederlandse energiebedrijven op termijn worden gesplitst in een publiek netwerkbedrijf en in een commercieel leverings- en productiebedrijf. Omdat splitsing niet aan de orde is, kan in principe worden teruggevallen op de eerdere besluitvorming waarbij is geconstateerd dat continuering van het aandelenbezit gewenst is.

Het is de bedoeling om in 2007 een nieuw (meerjarig) dividendbeleid vast te stellen.

Zeeland Seaports

Zeeland Seaports is een gemeenschappelijke regeling waarin provincie en gemeenten samenwerken. Gemeenschappelijke doelstelling is het versterken van de Zeeuwse economie en daarmee ook van de regionale werkgelegenheid.

Naar aanleiding van het meerjarig beleidsplan dat in het voorjaar van 2004 in Provinciale Staten is behandeld, is ook de discussie geopend over de meest geëigende rechtsvorm. Voorstanders van een aanpassing van een gemeenschappelijke regeling naar een vennootschap geven aan dat dit de slagvaardigheid van Zeeland Seaports ten goede komt. Tegenstanders daarentegen wijzen op de verminderde invloed op dit voor de Zeeuwse economie belangrijke bedrijf. Mogelijk dat de discussie over de rechtsvorm van Zeeland Seaports in het komend jaar leidt tot concrete wijzigingsvoorstellen.

In financieel opzicht loopt de Provincie Zeeland een groter risico bij een gemeenschappelijke regeling dan bij een vennootschap. Bij deze laatste is het risico immers in principe beperkt tot de kapitaalinbreng en de eventuele overige garantstellingen. Bij een gemeenschappelijke regeling dienen ontstane tekorten, voor zover de reserves van Zeeland Seaports daartoe ontoereikend blijken, door de deelnemers te worden bijgepast. De praktijk van de afgelopen jaren is dusdanig dat er jaarlijks een overschot bestond op de rekening van baten en lasten van Zeeland Seaports. Ook een jaarlijkse exploitatiebijdrage is sedert langere tijd niet meer nodig. De exploitatie van de beide havengebieden heeft voor de Provincie Zeeland op dit moment dus slechts indirecte financiële consequenties. Een belangrijke ontwikkeling in dit verband is echter wel de eventuele aanleg van de Westerschelde containerterminal (WCT) door Zeeland Seaports, al dan niet in ESM-verband. Gelet op de omvang van dit project in relatie tot de huidige exploitatie kan de WCT zorgen voor een belangrijke wijziging in het risicoprofiel.

Over het voortzetten van de samenwerking met Havenbedrijf Rotterdam in ESM lopen momenteel besprekingen.

NV Westerscheldetunnel

Een andere belangrijke deelneming betreft de NV Westerscheldetunnel. Ten tijde van de oprichting van deze vennootschap in 1998 lag het initiatief bij de Rijksoverheid. Om de realisatie van de Westerscheldetunnel mogelijk te maken heeft het Ministerie van Verkeer & Waterstaat gekozen voor de figuur van een naamloze vennootschap. Om de betrokkenheid van de Provincie Zeeland bij het project tot uitdrukking te brengen is verzocht om in de vennootschap te participeren voor een bedrag van 75 miljoen gulden. Vrij snel na aanvang van de exploitatiefase (per 15 maart 2003) is het aandeelhouderschap aan Rijkszijde overgegaan naar het Ministerie van Financiën.

In december 2004 heeft de Minister van Financiën een brief naar de Tweede Kamer gezonden waarin hij een vijftal staatsdeelnemingen evalueert. Eén daarvan betreft de NV Westerscheldetunnel waarin het Rijk voor 95,4 procent participeert. De conclusie van de evaluatie luidt dat er geen zwaarwegende omstandigheden worden onderkend die de deelname van het Rijk in genoemde vennootschap noodzakelijk maken. Indien enkele belangrijke aspecten via wet- en regelgeving verder worden aangescherpt (o.a. tariefstelling en onderhoudsniveau) staat niets de verkoop van het betreffende aandelenpakket in de weg, zo werd in de evaluatie geconcludeerd. Er is wel onderkend dat sprake is van een publiek belang, maar dat kan volgens het ministerie op adequate wijze worden gewaarborgd. Provinciale Staten zijn een andere mening toegedaan hetgeen bleek uit een motie die is aangenomen in april 2006 en die als strekking heeft dat de aandelen van de NV Westerscheldetunnel in handen dienen te blijven van "de overheid". Belangrijke overwegingen hiervoor betroffen de aard van het actief (infrastructuur) en het gebrek aan alternatieven (geografisch monopolie). Inmiddels heeft de Minister van Financiën, mede ingegeven door deze zienswijze

van Provinciale Staten van Zeeland, besloten om het verkooptraject af te blazen. Het aandelenbezit in 2006 is ongewijzigd ten opzichte van de eerste situatie (4,6%).

Mogelijk treedt er in de komende jaren wel een verandering op in het profiel van de onderneming. Tot op heden houdt de NV zich hoofdzakelijk bezig met het exploiteren van de Westerscheldetunnel. Er bestaat een mogelijkheid dat hierin op termijn veranderingen optreden in de zin dat het activiteitsniveau wordt uitgebreid (bouw van de Kanaalkruising bij Sluiskil, initiatieven op het gebied van "business development"). Dergelijke aanpassingen vergen overigens altijd de instemming van de aandeelhouders.

In financieel opzicht is de exploitatie van de Westerscheldetunnel lastig te voorspellen. Sturing vindt plaats op intern rendement. Alle gerealiseerde positieve bedrijfsresultaten worden volledig aan de aandeelhouders uitgekeerd. Ten aanzien van de Provincie Zeeland geldt echter dat de ontvangen dividenden niet ter vrije besteding staan. Vanuit de resultaatbestemming vindt egalisatie van alle met de Westerscheldetunnel samenhangende baten (dividenden) en lasten (rentelasten, exploitatiebijdragen) plaats via de reserve WOV. Op dit moment overtreffen de lasten samenhangende met de Westerscheldetunnel de baten ruimschoots. De reserve omvat mede de exploitatie van het fiets-voetveer over de Westerschelde. Provinciale Staten worden over de stand van zaken jaarlijks apart geïnformeerd middels de bestuursrapportage.

Overige ontwikkelingen

Enkele ontwikkelingen bij de overige verbonden partijen zijn vermeldenswaardig.

Er is een onderzoek gaande naar de toekomstige organisatieopzet van de Zeeuwse bibliotheek. Naar verwachting zal dit resulteren in de omzetting naar een stichting in plaats van de huidige gemeenschappelijke regeling.

Verder neemt de provincie vanaf 1 januari 2007 niet langer deel in het samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen.

7. Risico's

Ten aanzien van de verbonden partijen gelden de algemene uitgangspunten van verbonden partijen. Dat betekent een hogere mate van risico's voor gemeenschappelijke regelingen, dan voor vennootschappen. Voor vennootschappen is het risico beperkt tot de kapitaal inbreng. Voor wat betreft de specifieke risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Verder verwijzen we naar de bijlagen bij deze paragraaf waarin van de belangrijkste vijf verbonden partijen de business sheet zijn weergegeven. Op deze sheets is het financieel belang van de provincie vermeld, alsmede de hoogte van het eigen vermogen van de diverse verbonden partijen, de rechtspersoonlijkheid, waaruit blijkt welke mogelijke risico's de provincie per partij loopt.

Overzicht verbonden partijen bij de jaarrekening 2006

1.	Statutaire naam	DELTA N.V.			
	Vestigingsplaats	Middelburg			
	Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een directie bestaande uit één of meer leden, onder toezicht van een Raad van Commissarissen (RvC). De RvC stelt het aantal leden van de directie vast. Op dit moment bedraagt dit aantal 2. Een lid van de directie wordt benoemd door de RvC. De RvC bestaat uit een door haar zelf vast te stellen aantal leden, maar ten minste 7 en ten hoogste 9. Op dit moment zijn er negen commissarissen. De leden van de RvC worden door de AvA benoemd. De algemene vergadering van aandeelhouders (AvA), de ondernemingsraad (OR) en de directie kunnen personen voor benoeming tot commissaris aanbevelen. Het bestuurlijk belang bestaat uit een nadere afspraak met DELTA N.V. (buitenom de statuten), waarin is vastgelegd dat de Provincie Zeeland als grootaandeelhouder 1 van de 9 commissarisposities mag aanbevelen.			
	Financieel belang	Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit: 20.000 aandelen, met een nominale waarde 			

2. Statutaire naam	N.V. Westerscheldetunnel																																								
Vestigingsplaats	Borsssele																																								
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een directie bestaande uit één of meer leden, onder toezicht van een Raad van Commissarissen (RvC). De RvC stelt het aantal leden van de directie vast. Op dit moment is er één algemeen directeur. Een lid van de directie wordt benoemd door de RvC. De RvC bestaat uit een vast aantal leden (5 personen). De leden van de RvC worden weer benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De benoeming door de algemene vergadering zal voor wat betreft de benoeming van één commissaris geschieden in overeenstemming met de Provincie Zeeland.																																								
Financieel belang	Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit: <table><tr><td>2.000.000</td><td>aandelen, met een nominale waarde elk van</td><td>€</td><td>45</td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="6">Totaal maatschappelijk kapitaal is derhalve</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>€</td><td>90.000.000</td></tr></table> Van het maatschappelijk kapitaal is geplaatst en volgestort: <table><tr><td>1.692.000</td><td>aandelen, met een nominale waarde elk van</td><td>€</td><td>45</td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="6">Totaal geplaatst kapitaal is derhalve</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>€</td><td>76.140.000</td></tr></table> Hiervan is 4,6% (77.832 aandelen) in bezit van de Provincie Zeeland.					2.000.000	aandelen, met een nominale waarde elk van	€	45			Totaal maatschappelijk kapitaal is derhalve										€	90.000.000	1.692.000	aandelen, met een nominale waarde elk van	€	45			Totaal geplaatst kapitaal is derhalve										€	76.140.000
2.000.000	aandelen, met een nominale waarde elk van	€	45																																						
Totaal maatschappelijk kapitaal is derhalve																																									
				€	90.000.000																																				
1.692.000	aandelen, met een nominale waarde elk van	€	45																																						
Totaal geplaatst kapitaal is derhalve																																									
				€	76.140.000																																				
Doelstelling van de vennootschap	Het doel van de vennootschap is omschreven in artikel 3 van de statuten: "De vennootschap heeft als doel een tunnel onder de Westerschelde -met aansluitende wegen en bijbehorende werken- tot stand te brengen en als rechthebbende te exploiteren of doen exploiteren, alsmede ter bevordering van dit doel het deelnemen in, het voeren van beheer over, het financieren van andere ondernemingen en vennootschappen en het stellen van zekerheid voor schulden van anderen en al hetgeen daarmee verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.																																								
Doelstelling van het aanhouden van de verbonden partij.	De doelstelling is niet zozeer gelegen in het aanhouden van de verbonden partij. Doel was immers de realisatie van een vaste oeververbinding. De daaruit voortvloeiende verbondenheid met de N.V. Westerscheldetunnel is een gegeven waarmee tenminste 30 jaar (te rekenen vanaf de ingebruikname op 14 maart 2003) rekening dient te worden gehouden.																																								
Enige financiële cijfers	Het laatste boekjaar waarover cijfers beschikbaar zijn, is het jaar 2005. Het boekjaar is bij de N.V. Westerscheldetunnel gelijk aan het kalenderjaar. <table><tr><td>De voor winstverdeling beschikbare winst over 2005 bedroeg</td><td>€</td><td>25.383.506</td></tr><tr><td>Hiervan is aan dividend beschikbaar gesteld</td><td>€</td><td>25.383.506</td></tr><tr><td>Door de Provincie Zeeland is over het boekjaar aan dividend ontvangen</td><td>€</td><td>1.167.641</td></tr><tr><td>Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>720.700.000</td></tr><tr><td>Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>690.964.000</td></tr><tr><td>Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>745.133.000</td></tr><tr><td>Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>711.250.000</td></tr><tr><td>Het gemiddeld aantal formatieplaatsen in 2005 bedroeg</td><td></td><td>59</td></tr></table> Per 14 maart 2003 is de exploitatiefase aangevangen. Eerst vanaf dat moment behaalt de vennootschap positieve exploitatieresultaten. Verder betalen de aandeelhouders jaarlijks een exploitatiebijdrage aan de N.V. Westerscheldetunnel. Over het tijdvak 1 januari 2006 tot en met 31 december 2006 is door is door de Provincie Zeeland een bijdrage verleend van afgerond € 2,55 miljoen.					De voor winstverdeling beschikbare winst over 2005 bedroeg	€	25.383.506	Hiervan is aan dividend beschikbaar gesteld	€	25.383.506	Door de Provincie Zeeland is over het boekjaar aan dividend ontvangen	€	1.167.641	Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg	€	720.700.000	Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg	€	690.964.000	Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg	€	745.133.000	Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg	€	711.250.000	Het gemiddeld aantal formatieplaatsen in 2005 bedroeg		59												
De voor winstverdeling beschikbare winst over 2005 bedroeg	€	25.383.506																																							
Hiervan is aan dividend beschikbaar gesteld	€	25.383.506																																							
Door de Provincie Zeeland is over het boekjaar aan dividend ontvangen	€	1.167.641																																							
Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg	€	720.700.000																																							
Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg	€	690.964.000																																							
Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg	€	745.133.000																																							
Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg	€	711.250.000																																							
Het gemiddeld aantal formatieplaatsen in 2005 bedroeg		59																																							
Overige bijzonderheden	De Provincie Zeeland heeft zoals gezegd 4,6% van de aandelen in bezit. De overige 95,4% is in handen van het Ministerie van Financiën. Het ministerie heeft de afgelopen anderhalf jaar nagedacht over de vraag of zij haar aandelen aan een private partij zou kunnen verkopen. Onlangs is deze discussie afgerond met een brief van de minister aan de Tweede Kamer, waarin hij heeft aangegeven definitief af te zien van verkoop.																																								

3.	Statutaire naam	Nederlandse Waterschapsbank N.V.																																	
	Vestigingsplaats	's-Gravenhage																																	
	Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een directie bestaande uit drie leden, onder toezicht van een Raad van Commissarissen (RvC). De RvC zelf bestaat uit 7 personen. Geen van de leden van de directie of RvC is direct of op voordracht van de Provincie Zeeland benoemd. Daarvoor is de participatie te gering in omvang (zie financieel belang). Het bestuurlijk belang bestaat uit het stemrecht dat de provincie heeft als aandeelhouder van de vennootschap.																																	
	Financieel belang	Het geplaatst kapitaal van de vennootschap bestaat uit: <table><tr><td>50.478</td><td>aandelen A, met een nominale waarde van</td><td>€</td><td>115</td><td></td></tr><tr><td>8.511</td><td>aandelen B, met een nominale waarde van</td><td>€</td><td>460</td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Totaal geplaatst kapitaal is derhalve</td><td>€</td><td>9.720.030</td></tr></table> De aandelen B zijn overigens niet volledig volgestort. Het aandeel van de Provincie Zeeland in het geplaatste kapitaal is zeer gering te noemen: <table><tr><td>15</td><td>aandelen A, met een nominale waarde van</td><td>€</td><td>115</td><td></td></tr><tr><td>20</td><td>aandelen B, met een nominale waarde van</td><td>€</td><td>460</td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Totaal aandeel in het geplaatst kapitaal is derhalve</td><td>€</td><td>10.925</td></tr></table> In procenten gaat het dus om een financieel belang van circa 0,11%.				50.478	aandelen A, met een nominale waarde van	€	115		8.511	aandelen B, met een nominale waarde van	€	460		Totaal geplaatst kapitaal is derhalve			€	9.720.030	15	aandelen A, met een nominale waarde van	€	115		20	aandelen B, met een nominale waarde van	€	460		Totaal aandeel in het geplaatst kapitaal is derhalve			€	10.925
50.478	aandelen A, met een nominale waarde van	€	115																																
8.511	aandelen B, met een nominale waarde van	€	460																																
Totaal geplaatst kapitaal is derhalve			€	9.720.030																															
15	aandelen A, met een nominale waarde van	€	115																																
20	aandelen B, met een nominale waarde van	€	460																																
Totaal aandeel in het geplaatst kapitaal is derhalve			€	10.925																															
	Doelstelling van de vennootschap	De Nederlandse Waterschapsbank is eigenlijk een normale bank, maar dan een die zich met haar diensten exclusief richt op de overheidssector. Zij draagt zorg voor de financiering van waterschappen, gemeenten en provincies. Ook verstrekt zij langlopende kredieten aan instellingen voor de volkshuisvesting, de gezondheidszorg en het onderwijs. Ook financiert de bank overheidsbedrijven die werkzaam zijn op het gebied van water en milieu.																																	
	Doelstelling van het aanhouden van de verbonden partij.	De situatie dat de Provincie Zeeland participeert in de Nederlandse Waterschapsbank is al in een lang verleden ontstaan. De doelstelling is voornamelijk van financiële aard. Het jaarlijks dividend dat aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd is relatief hoog.																																	
	Enige financiële cijfers	Het laatste boekjaar waarover cijfers beschikbaar zijn, is het jaar 2005. Het boekjaar is bij de NWB gelijk aan het kalenderjaar. De voor winstverdeling beschikbare winst over 2005 bedroeg € 186.971.000 Hiervan is aan dividend beschikbaar gesteld € 40.000.000 Hiervan is door de Provincie Zeeland ontvangen € 24.100 Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg € 1.133.000.000 Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg € 1.264.000.000 Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg € 27.982.000.000 Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg € 33.156.000.000 Het aantal medewerkers per ultimo 2005 bedroeg 37																																	
	Overige bijzonderheden	Alle aandelen van de bank zijn in handen van overheden. De sleutelwoorden bij de activiteiten van de NWB zijn maatschappelijke relevantie en duurzaamheid. De bank heeft een zeer sterke vermogenspositie. Zowel door Moody's als door Standard & Poor's zijn triple A ratings toegekend (de hoogst mogelijke rating voor kredietwaardigheid).																																	

4. Statutaire naam	Zeeuws participatiefonds B.V.			
Vestigingsplaats	Middelburg			
Bestuurlijk belang	De vennootschap wordt bestuurd door een directeur. Het toezicht wordt uitgevoerd door een Raad van Commissarissen (RvC) die bestaat uit 4 leden. Eén commissaris wordt benoemd door de ABN AMRO bank, één door de Provincie Zeeland, één door de ZLM en één door de ABN AMRO bank en de Provincie Zeeland gezamenlijk.			
Financieel belang	Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bestaat uit: 5.000 aandelen, met een nominale waarde elk van € 454 Totaal maatschappelijk kapitaal is derhalve € 2.268.900 Van het maatschappelijk kapitaal is per februari 2006 geplaatst en volgestort: 1.882 aandelen, met een nominale waarde elk van € 454 Totaal geplaatst kapitaal is derhalve € 854.014 Hiervan is 50% (941 aandelen) in bezit van de Provincie Zeeland.			
Doelstelling vennootschap	In het directieverslag is in een eerder boekjaar vermeld dat "het fonds een wezenlijke functie heeft en kan vervullen door risicodragend vermogen te verstrekken aan startende bedrijven en kleinere bedrijven die door willen groeien". De innovatieve en kennisintensieve facetten van de onderneming blijven daarbij voor het fonds een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast speelt bij de beoordeling van initiatieven in toenemende mate behoud of uitbreiding van werkgelegenheid een rol.			
Doelstelling van het aanhouden van de verbonden partij.	De doelstellingen van de Provincie Zeeland zijn bij de oprichting van de vennootschap begin 1997 aan de orde geweest. Uiteraard strookt de doelstelling van de vennootschap met die van de provincie zelf. De reden dat ervoor is gekozen om deze doelstelling te realiseren middels het inschakelen van een derde rechtspersoon, is dat daarmee de specifieke deskundigheid vanuit het bankwezen die nodig is bij het toekennen van financieringsaanvragen ook direct voorhanden is.			
Enige financiële cijfers	Het laatste boekjaar waarover cijfers beschikbaar zijn, is het jaar 2005. Het boekjaar is bij het Zeeuws Participatiefonds B.V. gelijk aan het kalenderjaar. De winst over 2005 bedroeg € 13.231 Aangezien er sprake is van een negatieve algemene reserve is er geen dividend uitgekeerd. Het geringe positieve resultaat is dan ook toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg € 302.082 Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg € 315.313 Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg € 303.513 Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg € 325.960 Het aantal medewerkers in 2005 geen			
Overige bijzonderheden	Op dit moment kan nog geen dividend worden uitgekeerd. In artikel 20 van de statuten is bepaald dat de vennootschap aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitgekeerd kunnen worden voor zover het eigen vermogen groter is dan het totaal van het gestorte en opgevraagde aandelenkapitaal en de wettelijke reserves. Per ultimo 2005 is echter sprake van een negatieve stand van de algemene reserve van € 151.698. Wanneer er in de toekomst winsten worden gemaakt groter dan het genoemde bedrag zou er in principe dividend kunnen worden uitgekeerd.			

5. Statutaire naam	Zeeland Seaports																								
Vestigingsplaats	Terneuzen																								
Bestuurlijk belang	Zeeland Seaports is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid o.g.v. de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het is een samenwerkingsverband van de Provincie Zeeland (50%), de gemeente Terneuzen (25%), de gemeente Vlissingen (12,5%) en de gemeente Borsele (12,5%). Het algemeen bestuur van Zeeland Seaports bestaat uit 8 personen, waarvan er 2 worden benoemd door Provinciale Staten uit het College van Gedeputeerde Staten. Eén van de twee door de Provincie Zeeland aangewezen leden van het algemeen bestuur wordt tevens benoemd als voorzitter van het algemeen bestuur. Er is ook een dagelijks bestuur. Dit bestaat uit 4 leden, allen gerecruteerd uit het algemeen bestuur (iedere deelnemer levert één DB-lid). De voorzitter van het AB is tevens voorzitter is van het dagelijks bestuur.																								
Financieel belang	Zoals reeds aangegeven bij het bestuurlijk belang is de provincie Zeeland voor 50% deelnemer in Zeeland Seaports.																								
Doelstelling rechtspersoon	De publieke rechtspersoon heeft tot taak de economische ontwikkeling, het beheer, het onderhoud en de exploitatie van havens, wegen, werken, inrichtingen, gebouwen werktuigen, industrie- en handelsterreinen en wateren binnen de gebieden die zij beheert. Deze doelstelling is opgenomen in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling. Bij deze gemeenschappelijke regeling behoort een bijlage waarin de gebieden zijn weergegeven die door Zeeland Seaports worden beheerd.																								
Doelstelling van het aanhouden van de verbonden partij.	De reden van deelname aan de gemeenschappelijke regeling is met name gericht op het belang van het creëren van werkgelegenheid. Uiteraard lopen de doelstellingen die Zeeland Seaports nastreeft (hiervoor genoemd) parralel met de doelstellingen van de Provincie Zeeland.																								
Enige financiële cijfers	Het laatste boekjaar waarover cijfers beschikbaar zijn, is het jaar 2005. Het boekjaar is bij Zeeland Seaports gelijk aan het kalenderjaar. <table><tr><td>Totaal positief resultaat over 2005 voor resultaatbestemming</td><td>€</td><td>9.852.000</td></tr><tr><td>Hiervan heeft betrekking op de business unit Terneuzen</td><td>€</td><td>95.000-</td></tr><tr><td>Hiervan heeft betrekking op de business unit Vlissingen</td><td>€</td><td>9.947.000</td></tr><tr><td>Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>139.902.000</td></tr><tr><td>Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>149.754.000</td></tr><tr><td>Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>341.598.000</td></tr><tr><td>Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg</td><td>€</td><td>343.984.000</td></tr><tr><td>Het aantal medewerkers in 2005 in vaste dienst</td><td></td><td>ca. 55</td></tr></table>	Totaal positief resultaat over 2005 voor resultaatbestemming	€	9.852.000	Hiervan heeft betrekking op de business unit Terneuzen	€	95.000-	Hiervan heeft betrekking op de business unit Vlissingen	€	9.947.000	Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg	€	139.902.000	Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg	€	149.754.000	Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg	€	341.598.000	Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg	€	343.984.000	Het aantal medewerkers in 2005 in vaste dienst		ca. 55
Totaal positief resultaat over 2005 voor resultaatbestemming	€	9.852.000																							
Hiervan heeft betrekking op de business unit Terneuzen	€	95.000-																							
Hiervan heeft betrekking op de business unit Vlissingen	€	9.947.000																							
Het totale eigen vermogen per primo boekjaar bedroeg	€	139.902.000																							
Het totale eigen vermogen per ultimo boekjaar bedroeg	€	149.754.000																							
Het balanstotaal per primo boekjaar bedroeg	€	341.598.000																							
Het balanstotaal per ultimo boekjaar bedroeg	€	343.984.000																							
Het aantal medewerkers in 2005 in vaste dienst		ca. 55																							
Overige bijzonderheden	Zeeland Seaports neemt op haar beurt ook weer deel in een samenwerkingsverband met het Havenbedrijf Rotterdam (HbR). Beide participanten (ZSP en HbR) bezitten direct of indirect de helft van de aandelen in Exploitatiemaatschappij Schelde Maas Beheer B.V. respectievelijk Exploitatiemaatschappij Schelde Maas C.V. Ook werkt Zeeland Seaports samen met DOW Chemical N.V. in de joint venture "Valuepark Terneuzen".																								

Paragraaf
Grondbeleid

Grondbeleid

Het verwerven en inzetten van gronden om provinciale ambities te bereiken komt steeds nadrukkelijker aan de orde. Dit blijkt ook uit de ontwikkelingen van de laatste jaren in het volume van de diverse voorraden ruilgrond. Mede op basis van deze ontwikkelingen is het mogelijk dat het huidige grondbeleid van de provincie wijzigingen zal ondergaan.

De provincie voert geen actief grondbeleid, zodat er voor deze paragraaf niet voldaan kan worden aan hetgeen vermeld in artikel 15 BBV. De voorraden grond zoals opgenomen in deze paragraaf staan tevens als activa op de balans en zijn onderdeel van de toelichting op de balans.

Voor het project Duurzaam Veilig Verkeer West Zeeuws-Vlaanderen is er een grondbank opgezet. Een van de doelstellingen van dit verkeersveiligheidsproject is het beperken van de verkeersbewegingen van landbouwers door hun gronden door middel van ruiling zoveel mogelijk aan één kant van de weg te situeren. Hiertoe zijn ten laste van het project gronden aangekocht. Daarnaast is er ook grond aangekocht voor ondergrond van nieuwe wegen.

De provincie loopt met name risico voor de prijsverschillen die kunnen optreden tussen de aankoop prijs van de grond en de later te realiseren verkoopprijs. Het risico beperkt zich echter tot het aandeel van de provincie in de kosten van het project Duurzaam Veilig Verkeer West Zeeuws-Vlaanderen. De stand van zaken per 31 december 2006 is dat er nog 75 hectare in de grondbank zit. De verwachting is dat de voorraad ruilgrond in 2007 zal teruglopen en dat er begin 2008 geen voorraad meer zal zijn.

Met het besluit van Provinciale Staten van 28 juni 2002 is ingestemd met de operationalisering van de ruilgrondbank Zeeland. De bedoeling daarvan is dat de provincie kan beschikken over voldoende gronden om snel te kunnen inspelen op strategische kansen en mogelijkheden op het vlak van gebiedsbeleid. Voorop staat daarbij dat de provincie slechts tijdelijk eigenaar is van de gronden. Uiteindelijk dienen de gronden aan de eindbeheerder te worden verkocht.

De provincie loopt in dit verband risico voor de kosten van de tijdelijke investeringen in de gronden (transactiekosten en rentekosten) en de uitvoeringskosten (kosten van ruilen en verwerven). Het volume van deze grondbank was per 31 december 2006 circa 110,5 hectare.

In samenhang met de ontwikkeling en vaststelling van het gebiedsplan voor het Veerse Meer gebied is in 2004 ook het besluit genomen om voor dit gebied een ruilgrondbank te operationaliseren. Hiervoor is inmiddels € 200.000 beschikbaar. Er zijn tot nu toe nog geen gronden aangekocht.

In 2005 is besloten tot een derde verdieping van de Westerschelde. In dat kader zijn ook afspraken met het Rijk gemaakt over de aanleg van 600 hectare nieuwe natuur. Daarnaast is als collectieve maatregel voor de landbouw besloten om een grondruilbank te starten, waarmee tot 2014 de structuur van de landbouw in Zeeuws-Vlaanderen en op de Bevelanden verbeterd kan worden. Vanuit de Westerschelde gelden is hiervoor € 6,5 miljoen beschikbaar. Per 31 december 2006 was het volume aan gronden voor het Natuurpakket Westerschelde 0,2 hectare.

Bij de aankoop van de 600 hectare voor estuariene natuurontwikkeling en bij het ruilen van gronden via ruilgrondbanken speelt DLG, onder regie van de provincie, een belangrijke uitvoerende rol.

Jaarrekening

**Balans per 31 december 2006
inclusief
toelichting bij de balans**

ACTIVA

Omschrijving	ultimo 2006	ultimo 2005
vaste activa		
materiele vaste activa economisch nut		
gronden en terreinen	204.555	227.284
bedrijfsgebouwen	10.697.528	6.105.290
grond- weg en waterbouwkundige werken	9.085.149	9.102.924
vervoermiddelen	23.557.244	24.435.504
machines apparaten installaties	733.926	877.543
totaal materiele vaste activa economisch nut	44.278.403	40.748.545
materiele vaste activa maatschappelijk nut		
grond- weg en waterbouwkundige werken mn	19.875.630	21.609.130
totaal materiele vaste activa maatschappelijk nut	19.875.630	21.609.130
financiële vaste activa		
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	30.678.855	31.276.855
overige langlopende leningen	325.759	336.946
overige uitzettingen > 1 jaar	35.056.123	-
totaal financiële vaste activa	66.060.737	31.613.801
totaal vaste activa	130.214.770	93.971.476
vlottende activa		
voorraden		
gereed product en handelsgoederen	4.419.458	747.582
totaal voorraden	4.419.458	747.582
uitzettingen < 1 jaar		
vorderingen op openbare lichamen	5.521.589	5.112.056
overige vorderingen	4.042.400	432.800
overige uitzettingen	171.534.719	203.525.268
toaal uitzettingen < 1 jaar	181.098.707	209.070.124
overlopende activa		
overlopende activa	5.610.206	8.182.540
voortuitbetalingen	1.893.241	12.253.782
totaal overlopende activa	7.503.447	20.436.322
liquide middelen		
kas- bank en girosaldi	12.673.401	5.597.519
totaal liquide middelen	12.673.401	5.597.519
totaal vlottende activa	205.695.014	235.851.546
totaal generaal	335.909.784	329.823.022

31 december 2006 (in euro's)

PASSIVA

Omschrijving	ultimo 2006	ultimo 2005
passiva		
eigen vermogen		
algemene reserve	32.020.504	38.007.161
bestemmingsreserve	152.722.323	35.682.427
saldo	2.514.992	4.685.572
totaal eigen vermogen	187.257.819	78.375.160
voorzieningen		
voorzieningen	69.908.150	73.378.339
totaal voorzieningen	69.908.150	73.378.339
vaste schulden > 1 jaar		
onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven	-	-
totaal vaste schulden > 1 jaar	-	-
totaal passiva	257.165.969	151.753.499
vlottende passiva		
netto vlottende schulden < 1 jaar		
kasgeldleningen	-	25.000.000
overige schulden	6.063.436	4.816.370
rek.courant verhoudingen met niet financiële instellingen	49.262	51.017
totaal netto vlottende schulden < 1 jaar	6.112.698	29.867.387
overlopende passiva		
overlopende passiva	72.631.117	148.202.136
totaal overlopende passiva	72.631.117	148.202.136
totaal vlottende passiva	78.743.815	178.069.523
totaal generaal	335.909.784	329.823.022

gewaarborgde geldleningen € 15.866.354

Waarderingsgrondslagen balans

Vaste Activa

Materiele vaste activa

De onder vaste activa in de balans opgenomen materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van historische kosten.

In de financiële verordening, die op 21 november 2003 door Provinciale Staten is vastgesteld is een nieuwe beleidslijn voor activering en afschrijving opgenomen die per 2004 is ingegaan:

1. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, agio en disagio worden niet geactiveerd.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:
 - a. 30 jaar: gronden, terreinen, woonruimten, schepen en bedrijfsgebouwen;
 - b. 10 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - c. 5 jaar: vervoersmiddelen, automatiseringsapparatuur en overige materiële activa.

Investerings met een verkrijgingsprijs van minder dan € 250.000 worden niet geactiveerd.

4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.
5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij statenbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij statenbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door Provinciale Staten aan te geven tijdsduur.

De activa genoemd onder punt 3 worden voor het eerst afgeschreven in het jaar van ingebruikname. Het eerste jaar wordt een halve afschrijvingstermijn ten laste van het resultaat gebracht. Investerings wegen worden, voor zover het niet mogelijk is direct in het jaar van investeren af te schrijven, in 20 jaar lineair afgeschreven.

Voor de exploitatie van het fiets/voetveer zijn sinds 2004 de schepen en de infrastructurele voorzieningen, bestaande uit de aanlandingsvoorzieningen, de bedrijfsgebouwen en de cafetaria, in gebruik genomen. Afschrijving vindt plaats op basis van de geschatte levensduur van de activa, te weten lineair in dertig jaar.

Financiële vaste activa:

Onder de financiële vaste activa zijn deelnemingen en geldleningen opgenomen. Van Delta N.V. zijn alleen de in 1985 verkregen aandelen in het kader van de herstructurering op nominale waarde gewaardeerd. De overige aandelen van Delta N.V. alsmede die van de N.V. Waterschapsbank zijn op nihil gewaardeerd. Tegen de achtergrond van de liberalisering van de energiesector kan ervan worden uitgegaan dat bovenstaande waardering van de aandelen DELTA N.V. niet de reële waarde weergeeft. Er is hier sprake van een aanzienlijke stille reserve. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf "Verbonden partijen".

In 1998 is de NV Westerscheldetunnel opgericht. De provincie heeft hierin per eind 2006 een participatie van 30,4 miljoen euro. De waardevermindering deelnemingen is het gevolg van de jaarlijkse terugbetaling van agio aan de aandeelhouders. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

De verstrekte geldleningen op lange termijn zijn opgenomen tegen nominale waarde, uitgezonderd de werkgelegenheidsleningen. Deze zijn pm opgenomen. De aflossingsbedragen voor het volgende jaar zijn niet naar de kortlopende vorderingen overgebracht. Met op de balansdatum lopende rente is geen rekening gehouden.

Vorraden:

De vorraden zoals onderhoudsmaterialen voor wegen en kantoorbenodigdheden worden niet geactiveerd, doch onmiddellijk bij aankoop ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Onder vorraden is een bedrag opgenomen voor de ruilgronden uit de ruilgrondbank West-Zeeuws Vlaanderen. De gronden zijn in 2005 en 2006 aangekocht en hebben een omvang van circa 110,5 hectare. De ruilgronden worden aangewend met de intentie om deze op korte termijn weer te verkopen of te ruilen. De ruilgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Onder vorraden is de waarde van gronden opgenomen die nog geen definitieve bestemming hebben, maar ingezet worden om projecten te realiseren. De (ruil)gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het betreft 3 projecten.

Niet alle aangekochte ruilgronden konden worden gebruikt voor het project Duurzaam Veilig en zijn derhalve ook niet gedeclareerd bij Rijkswaterstaat. Het project liep tot en met 31 december 2006 en de overgebleven gronden, die verkocht kunnen worden, zijn voor de verkrijgingsprijs opgenomen onder de vorraden.

In 2005 is besloten tot een derde verdieping van de Westerschelde. In dat kader zijn ook afspraken met het Rijk gemaakt over de aanleg van 600 hectare nieuwe natuur.

Per 31 december 2006 was het volume aan gronden voor het natuurschap Westerschelde 0,2 hectare met een verkrijgingsprijs van € 0,4 miljoen.

Eigen vermogen

De liquiditeit van de provincie Zeeland is zo groot, dat voor investeringen en exploitatie geen leningen afgesloten hoeven te worden.

Onder het eigen vermogen zijn de algemene reserve en de bestemmingsreserves opgenomen. Voor de algemene reserve kan het provinciaal bestuur nog een nadere bestemming bepalen. Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan Provinciale Staten al een bestemming hebben gegeven.

Reeds met ingang van 2004 zijn een aantal reserves opgeheven. Verder is, op grond van de nieuwe voorschriften, de indeling in (bestemmings)reserves en voorzieningen sinds 2005 veranderd. In de bijlage "verplichtingen ten laste van het saldo" van de cijfermatige bijlagen is een opsomming gegeven van verplichtingen ten laste van de algemene middelen, waartoe Provinciale Staten reeds besloten hebben. Deze lasten zullen te zijner tijd gedekt worden door een beschikking over de reserves. Door de besluiten over uitgaven op deze manier te verwerken, wordt inzichtelijk over welk gedeelte van de reserves nog vrij beschikt kan worden.

Op grond van het beleidsuitgangspunt dat de noodzaak van handhaving van de overige reserves jaarlijks wordt herzien zijn in 2006 een aantal zaken van belang.

In samenhang met het beleid van de provincie beslissingen uit de lopende periode zoveel mogelijk ten laste van de budgettaire ruimte van deze periode te laten drukken, is er in 2006 een bestemmingsreserve aangelegd ten behoeve van de eenmalige afkoopsom van het rijk voor de dekking van de "eeuwigdurende" onderhoudslasten van het kanaal door Walcheren.

Voorzieningen:

Beleidsuitgangspunt met betrekking tot voorzieningen: De hoogte en de noodzaak van handhaving van de voorzieningen zal jaarlijks worden beoordeeld.

Op grond van artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn voorzieningen aangelegd voor niet bestede bijdragen van derden met een specifieke bestedingsverplichting.

Alle voorzieningen die opgenomen zijn in de bijlage "reserves en voorzieningen", zijn met dit doel gevormd. Een uitzondering hierop vormen de voorziening wachtgelden PSD en de voorziening waterbeheer.

Motorrijtuigenbelasting:

In de jaarrekening is een bate opgenomen aan opcenten motorrijtuigenbelasting van € 26,7 miljoen. Reeds meerdere malen in het verleden zijn discussies ontstaan met het Ministerie van Financiën omtrent de juistheid en volledigheid van het aandeel van de provincies in de opbrengst motorrijtuigenbelasting. De belastingdienst verstrekt inzake de afgedragen gelden geen specifieke accountantsverklaring ten behoeve van de provincie Zeeland. De rechtmatigheid van deze opbrengst kan daarom niet worden vastgesteld.

Toelichting op de balans per 31 december 2006

Vaste activa (in miljoenen)

	Boekwaarde 01-01-2006	Investerings 2006	Afschrijvingen/aflossingen 2006	Boekwaarde 31-12-2006
Materiele vaste activa met economisch nut	€ 40,7	€ 5,4	€ 1,6	€ 44,3
Materiele vaste activa met maatschappelijk nut	€ 21,6	€ 0,0	€ 1,7	€ 19,9
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 31,3	-/- € 0,6	€ 0,0	€ 30,7
Overige langlopende leningen	€ 0,3	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,3
Overige uitzettingen > 1 jaar	€ 0,0	€ 36,4	€ 1,4	€ 35,1
Totaal vaste activa	€ 94,0	€ 40,9	€ 4,7	€ 130,2

Financiële vaste activa

Overige uitzettingen > 1 jaar

Specificatie beleggingen > 1 jaar per 31 december 2006:

Fortis Bank NV,
Hoofdsom: 36,4 miljoen
looptijd 2-11-2006 t/m 1-12-2028

Belegging per 2-11-2006 in miljoenen	€ 36,4
Aflossing	-/- € 1,4
Stand 31-12-2006	€ 35,0

Voorraden

Onder voorraden is de waarde van gronden opgenomen die nog geen definitieve bestemming hebben, maar ingezet worden om projecten te realiseren. De (ruil)gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Het betreft 3 projecten.

In de ruilgrondbank West-Zeeuws Vlaanderen is een bedrag van € 0,7 miljoen (2005) en € 2,5 (2006) opgenomen voor de ruilgronden. De gronden zijn in 2005 en in 2006 aangekocht en hebben een omvang van circa 110,5 hectare. De ruilgronden worden aangewend met de intentie om deze op korte termijn weer te verkopen of te ruilen.

Niet alle aangekochte ruilgronden voor het project Duurzaam Veilig konden worden gebruikt voor het project Duurzaam Veilig en zijn derhalve ook niet gedeclareerd bij Rijkswaterstaat. Het project liep tot en met 31 december 2006 en de overgebleven gronden, die verkocht kunnen worden, zijn voor de verkrijgingsprijs ad. € 1,2 miljoen opgenomen onder de voorraden.

In 2005 is besloten tot een derde verdieping van de Westerschelde. In dat kader zijn ook afspraken met het Rijk gemaakt over de aanleg van 600 hectare nieuwe natuur. Per 31 december 2006 was het volume aan gronden voor het natuurschap Westerschelde 0,2 hectare. Op de balans zijn de gronden gewaardeerd op € 0,0, omdat de aanschafprijs volledig is vergoed door het ministerie van LNV.

Het saldo van de voorraden wordt onderstaand als volgt gespecificeerd(in miljoenen):

Ruilgrondbank West-Zeeuws Vlaanderen	€ 3,2
Ruilgronden project Duurzaam Veilig	€ 1,2
Gronden natuurpakket Westerschelde	€ 0,0
Stand per 31-12-2006	€ 4,4

Uitzettingen < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft de vordering in verband met de te compenseren BTW compensatiefonds uit voorgaand dienstjaar.

Overige vorderingen:

Er staat per saldo een bedrag van € 4.0 miljoen open voor overige vorderingen. Dit saldo is als volgt opgebouwd (in miljoenen):

Debiteuren diversen	€ 1,98
Debiteur motorrijtuigenbelasting (<i>dit bedrag is in de loop van januari 2007 ontvangen</i>)	€ 2,14
Voorziening dubieuze debiteuren *	-/- € 0,08
Stand 31-12-2006	€ 4,04

** Voor openstaande vorderingen ouder dan 3 maanden (dus voor 2006 posten vervallen voor 1 oktober 2006) is beoordeeld of de betreffende openstaande posten reëel inbaar zijn.*

Overige uitzettingen

Dit betreft storting van op dit moment niet gebruikte kasmiddelen in deposito's (€ 171,5 miljoen).

Specificatie beleggingen < 1 jaar per 31 december 2006:

BNG FIDO Geldmarktselect	€ 65,0 miljoen	3,601% tot 02-02-2007
BNG FIDO Geldmarktselect	€ 28.5 miljoen	3,361% tot 02-02-2007
Friesland Bank	€ 43.0 miljoen	3,770% tot 07-05-2007
BNG	€ 35.0 miljoen	3,600% tot 02-01-2007

In dit bedrag is opgenomen de ontvangen afkoopsom ten bedrage van € 112 miljoen in verband met het wegvallen van de jaarlijkse bijdrage van het Rijk in de kosten van het Kanaal door Walcheren in december 2005. Deze gelden worden meegenomen in de totale liquiditeitsplanning en zijn individueel niet op lange termijn belegd.

overlopende activa en vooruitbetalingen

Het totale bedrag overlopende activa is € 7,5 miljoen

Per 31 december 2006 is een bedrag nog te ontvangen van € 5,6 miljoen. Onderstaand overzicht toont de vorderingen groter dan € 1 miljoen (in miljoenen):

Bijdrage duurzaam veilig	€ 1,0
Inrichting EHS	€ 1,1
Innovatieve acties	€ 1,4

Er is een bedrag van € 1,9 miljoen vooruitbetaald op 31 december 2006. Dit betreft onder andere vooruitbetaalde bedragen voor leveringen en diensten in 2007.

Liquide Middelen

Op 31 december is € 12,6 miljoen euro aan liquide middelen beschikbaar. € 4,9 miljoen van dit bedrag staat op de rekening courant van het groenfonds. Deze rekening heeft een bestemmingsverplichting. Het restant van € 7,7 miljoen staat ter vrije beschikking.

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Een reserve is een vermogensbestanddeel dat als eigen vermogen is aan te merken. Reserves zijn vrij te besteden, tenzij de politiek aan een reserve een bestemming heeft gegeven. De bevoegdheid om te beschikken over de reserves ligt bij de provinciale staten. Voorts mag aan een reserve rente worden toegerekend, maar de provincie Zeeland heeft besloten dit niet te doen.

De mutaties van de reserves in 2006 staan in onderstaand verloop overzicht (in miljoenen). Voor de detail mutaties zie bijlage Reserves en Voorzieningen.

	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Totaal
Stand per 01-01-2006	€ 38,0	€ 35,7	€ 73,7
Vermeerderingen 2006 in verband met rekening resultaat 2005	€ 4,7		€ 4,7
Vermeerderingen 2006	€ 26,0	€ 130,2	€ 156,1
Verminderingen 2006	€ 36,7	€ 13,1	€ 49,8
Saldo 31-12-2006	€ 32,0	€ 152,7	€ 184,7

Algemene Reserve:

Op de algemene reserve wordt al het vermogen verantwoord, waaraan nog geen bestemming is gegeven. Dit houdt in het vrije deel na vermindering van de verplichtingen in toekomstige jaren*. De algemene reserve kan gebruikt worden om risico's op korte termijn af te dekken. Momenteel wordt gestreefd naar het instandhouden van een onbelaste algemene reserve van geïndexeerd € 8,1 miljoen. De algemene reserve maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. In afwachting van de resultaten van de uitvoering van het plan van aanpak risicomanagement zal een dynamische norm voor de weerstandscapaciteit bepaald worden, met eventueel een gewenst minimum niveau. (Zie paragraaf weerstandsvermogen).

*Volgens vastgestelde criteria mogen er kredieten overgeboekt worden via toevoeging aan de algemene reserve naar het volgende jaar. Het jaar erop worden dan de kosten gedekt via onttrekking aan de algemene reserve. Dit wordt in een begrotingswijziging in het nieuwe jaar vastgelegd.

Onderstaand wordt de aard van de diverse bestemmingsreserves genoemd:

Reserve tunnel Sluiskil:

De reserve tunnel Sluiskil is gevormd, zoals de naam al aangeeft, ten behoeve van de aanleg van een tunnel onder het kanaal van Gent naar Terneuzen ter hoogte van Sluiskil. Hoewel de exacte vorm waarin een kanaalkruising zal worden gerealiseerd momenteel nog onderzocht wordt, is steeds uitgegaan van een tunnelverbinding. In het verleden is meermalen gesproken over een bijdrage door de Provincie Zeeland aan dit project van € 9 miljoen. Dit bedrag is derhalve gereserveerd in een aparte bestemmingsreserve in 2004. Tot op heden is enkele malen een krediet ter beschikking gesteld ten laste van deze reserve in verband met voorbereidende werkzaamheden. In de najaarsnota is besloten de reserve verdubbeling Sloeweg/Tractaatweg op te heffen en in te zetten voor de reserve tunnel Sluiskil. Voor de aanleg van de Tunnel Sluiskil is eind 2006 een intentie overeenkomst getekend, de dekking van de financiering is nog niet rond en onderhoud en garantstelling zijn nog niet in de provinciale begroting opgenomen. Het is nu niet te voorzien of de reserve toereikend is om alle provinciale kosten uit te dekken. In afwachting van de totale planning is besloten de voorbereidingskosten te dekken uit deze reserve, omdat deze kunnen worden verrekend met de uiteindelijk door de Provincie te betalen bijdrage. Ultimo 2006 is er € 11,6 miljoen gereserveerd.

Reserve afkoopsom kanaal door Walcheren:

De eenmalige afkoopsom van het rijk voor de dekking van de "eeuwigduurende" onderhoudslasten van het kanaal door Walcheren zijn in een bestemmingsreserve vastgelegd. Conform PS besluit worden de lasten geleidelijk structureel in de exploitatierekening opgenomen. Daarnaast wordt het tekort op de jaarlijkse onderhoudslasten onder aftrek van de rente opbrengst op deze reserve verminderd op deze reserve. Ultimo 2006 is een bedrag van € 111,0 miljoen gereserveerd.

Reserve Westerschelde-oeververbinding:

De reserve Westerschelde-oeververbinding is in de komende jaren benodigd om de jaarlijkse nettolasten van de deelneming in de N.V. Westerscheldetunnel en de exploitatie van het fiets-voetveer te kunnen dekken. De jaarlijkse nettolasten van de deelneming in de N.V. Westerscheldetunnel bestaan uit de exploitatiebijdragen en de rentelasten van het geïnvesteerd vermogen, verminderd met dividendbaten. De netto lasten van het fiets-/voetveer bestaan uit de som van de rente- en afschrijvingslasten van de swath-schepen, de kapitaallasten en exploitatielasten van de walvoorzieningen en de exploitatiebijdragen aan BBA Connex, verminderd met de rijksbijdragen van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Egalisatiereserves:

Vanuit het BBV dienen investering in economische activa geactiveerd te worden en dient de afschrijvingslast jaarlijks in de exploitatierekening geboekt te worden. Het provinciaal beleid is erop gericht zo weinig mogelijk structureel beslag op middelen te leggen. Om deze afschrijvingslasten direct te dekken op het moment van besluit tot investering, is in het jaar van besluit een egalisatiereserve gevormd van gelijke omvang als het investeringskrediet. Op deze manier wordt de budgettaire ruimte in de toekomst niet belast. Er zijn egalisatiereserves gevormd voor onderstaande investeringen.

Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud:

De investering is in 2005 afgerond. Eind 2006 is in totaal € 3,2 miljoen gereserveerd gelijk aan de omvang van de activa Groene Woud.

Egalisatiereserve verbouwing Zeeuws Museum:

Ook voor de dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering in de verbouwing van het Zeeuws Museum is een egalisatiereserve aangelegd. Op deze manier wordt de budgettaire ruimte in de toekomst niet belast. In 2005 en 2006 is in totaal een bedrag van € 6,0 miljoen gereserveerd. De verbouwing wordt afgerond in 2007. In dat jaar zal het niveau van de reserve in overeenstemming gebracht worden met de waarde van de economische activa Museum.

Egalisatiereserve Gistpoortgebouw:

Tevens is er voor de dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investering in het Gistpoortgebouw een egalisatiereserve aangelegd. Op deze manier wordt de budgettaire ruimte in de toekomst niet belast. In 2005 en 2006 is een bedrag van € 2,2 miljoen gereserveerd. De verbouwing is nog niet afgerond. Als de verbouwing afgerond is zal het niveau van de reserve in overeenstemming gebracht worden met de waarde van de economische activa Gistpoortgebouw.

Het resultaat

Het resultaat **voor** bestemming over het jaar 2006 is € 108,9 miljoen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor, dat alle mutaties in de reserves buiten beschouwing blijven bij het bepalen van het resultaat. Rekening houdend met de mutaties op de reserves van per saldo € 106,4 miljoen, is er een positief resultaat van € 2,5 miljoen.

De mutaties van de reserves zijn als volgt te specificeren (in miljoenen):

Algemene Reserve:

<i>Toegevoegd inclusief verschillen nog te betalen/nog te ontvangen voorgaande jaren</i>	€ 16,8	
<i>Overboeking van kredieten volgens vastgestelde criteria</i>	€ 9,2	
<i>In 2006 verminderd</i>	-/- € 36,7	-/- € 10,7

Bestemmingsreserves:

<i>In 2006 toegevoegd</i>	€ 130,2	
<i>In 2006 verminderd</i>	-/- € 13,1	€ 117,1
		€ 106,4

Met het aanbieden van de jaarrekening wordt voorgesteld dit saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

Het resultaat van 2005 ad € 4,7 miljoen is in 2006 toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen:

Een voorziening is een afgezonderd deel van het vermogen vanwege:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten
-
- Gelijkmatiger verdeling van de lasten
- Niet bestede bijdragen van derden voor een specifiek doel.

Het kenmerkende van een voorziening is dat de omvang van een voorziening altijd even groot moet zijn als de verplichting of het risico. In een aantal gevallen wordt op basis van een wettelijke verplichting rente toegevoegd aan een voorziening.

Voor de bepaling van de hoogte van de voorzieningen worden de voorzieningen uit eigen middelen jaarlijks doorgerekend en eventueel middels een dotatie of onttrekking aangepast via de exploitatie. De meeste voorzieningen betreffen vooruit ontvangen gelden van derden (doeluitkeringen) die voor gerichte projecten ingezet worden of anders terugbetaald moeten worden. De hoogte is gelijk aan het nog niet uitgegeven vooruit ontvangen bedrag

Onderstaand volgt een verloop overzicht van de voorzieningen in 2006 (in miljoenen).

Stand per 31-12-2005	€ 73,4
Vermeerderingen 2006 volgens bijlage 3	€ 75,0
Verminderings 2006 volgens bijlage 3	-/- € 78,5
Stand per 31-12-2006	€ 69,9

Voorziening wachtgelden PSD

In het kader van de jaarrekening is de voorziening wachtgelden ex-PSD-ers in 2006 opnieuw doorgerekend. Bij deze doorrekening is sinds 2005 de oorspronkelijke systematiek verlaten. De doorrekening is gebaseerd op de door Loyalis, de uitvoerende instantie voor de wachtgelden, gehanteerde wijze van administreren. Daarnaast op de inzichten die de bemiddelingscommissie heeft van de neveninkomsten nu en in de toekomst. De startdatum en het prijspeil van de berekening zijn daarom 1 januari 2006. Uiteraard zijn de rechten nog steeds gebaseerd op de opheffingsdatum PSD van 18 maart 2003. Ook is sinds 2005 in deze berekening het effect van vroegtijdig overlijden van wachtgelders meegenomen.

Systematiek

De oorspronkelijk gekozen systematiek waarbij het bestand in 3 leeftijdscategorieën werd ingedeeld en voor elke categorie voor elk jaar een verhouding tussen werkenden en niet werkenden werd ingeschat is nu verlaten. Een betrouwbare inschatting van de parameters is daarbij cruciaal. We zijn nu in staat om elke wachtgelder apart te beschouwen. Voor het bepalen van de wachtgeldrechten is gebruik gemaakt van de basisgegevens zoals ook door Loyalis worden gebruikt. Bij de rechtmatigheidscontrole worden deze uitgangspunten stelselmatig op juistheid getoetst. Zo zijn de wachtgeldrechten opnieuw berekend. Voor de neveninkomsten is eveneens de registratie van Loyalis gebruikt.

Stand van de voorziening

Per 1 januari 2006 bedroeg de stand van de voorziening € 46,6 miljoen. In 2006 is er € 6,8 miljoen aangewend en 1,7 miljoen toegevoegd. De stand per 31 december 2006 komt daarmee uit op € 41,5 miljoen.

Overige wachtgelden:

Voor de wachtgeld- en pensioenverplichtingen aan oud-leden Gedeputeerde Staten en hun echtgenotes en kinderen, is geen voorziening aangelegd. Het Besluit begroting en verantwoording geeft aan, dat voor arbeidskosten met een vergelijkbaar volume geen voorziening dient te worden aangelegd. Gelet op het bedrag van € 0,6 miljoen aan wachtgelden en pensioenen oud-leden Gedeputeerde Staten op de totale begroting van ongeveer € 200 miljoen, achten wij het niet noodzakelijk een voorziening te vormen om alle toekomstige wachtgeld en pensioenlasten te kunnen dekken. De toekomstige verplichtingen zijn wel opgenomen in de meerjarenraming. Eventuele afkoopsommen van voormalige bestuurders die verschuldigd zijn bij de overdracht van de pensioenafspraken naar pensioenfondsen of andere overheden, worden ineens ten laste van de exploitatie gebracht. Ten aanzien van wachtgelden jegens gewezen personeel wordt dezelfde systematiek gehanteerd.

Kasgeldleningen:

In 2005 zijn de gepleegde investeringen volledig gefinancierd met eigen financieringsmiddelen, waardoor geen beroep nodig was op vreemd vermogen. Wel is eind 2005 voor 2 weken een kasgeldlening van € 25 miljoen opgenomen. In 2006 is deze kasgeldlening weer afgelost.

Rekening courant niet financiële instellingen

De rekening courantverhoudingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige schulden:

Onderstaand overzicht toont een specificatie (in miljoenen):

Schulden aan crediteuren die in 2007 zijn afgewikkeld	€ 1,5
Nog te betalen loonheffing en premies	€ 1,4
Voorschot rijk duurzaam veilig verkeer.	€ 2,3
Overig	<u>€ 0,9</u>
Totaal	€ 6,1

De voorwaardelijke verplichtingen uit door derden afgesloten leningen die door de provincie zijn gewaarborgd, zijn overeenkomstig de voorschriften, onderaan de balans vermeld tegen de resterende nominale aflossingsverplichtingen. Met eventuele hieruit voor de provincie voortvloeiende risico's is geen rekening gehouden.

Overlopende passiva:

Het totaal aan overlopende passiva per 31 december 2006 is € 72,6 miljoen.

Dit bedrag bestaat uit nog te betalen bedragen per 31 december 2006 van € 33,1 miljoen en € 39,5 miljoen vooruit ontvangen bedragen.

Onderstaand overzicht toont een specificatie van de grootste vooruit ontvangsten (in miljoenen):

Rijkswaterstaat; in verband met afkoopsom overdracht van wegen	€ 38,1
Ministerie van VWS	€ 0,4
Interreg 3c	€ 0,1

Gewaarborgde leningen p.m.

Gewaarborgde leningen p.m.

De provincie Zeeland staat nog garant voor 17 leningen van instellingen in de zorgsector. Alle instellingen zijn ook deelnemer in het Waarborgfonds voor de Zorgsector. De schuldrest van deze leningen bedraagt per 31-12-2006 € 11 mln. Daarnaast staat de provincie ook nog garant voor het Zeeuwse aandeel (3,7%) van de door het Groenfonds opgenomen convenantleningen. In totaal is het Zeeuwse aandeel in het Groenfonds € 4,9 miljoen. Over dit bedrag lopen wij nauwelijks tot geen risico, omdat de provincie zelf de rente en aflossing betaalt.

Staat van gewaarborgde leningen

Nr	Oorspronkelijk bedrag lopende lening	Door wie de geldlening is aangegaan	Rente percentage	reste-rende looptijd in jaren	Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing 2006	Restant bedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar door de provincie gewaarborgd
1	2	3	4	8		
8	600.000	SVRZ	7,000	6	11.345	56.723
20	6.000.000	Tragel	4,770	8	73.585	515.113
21	8.750.000		4,520	6	158.823	794.115
22	5.000.000		4,150	7	90.756	544.536
23	1.000.000		4,670	3	22.689	45.378
24	1.500.000		7,875	10	22.689	204.201
25	9.824.000	Verpl.huis Zws-VlaanderenWZ	6,100	4	445.794	
26	10.000.000	Emergis	5,100	16	113.445	1.701.676
27	1.000.000		7,625	5	18.151	72.605
28	5.500.000		5,250	17	62.395	998.316
29	3.750.000		5,400	16	56.723	850.838
30	4.350.000	De open Ankh	8,540	16	68.067	1.021.005
32	1.000.000	Stichting Curamus	7,000	3	27.785	61.541
33	2.500.000		6,250	3	64.850	142.113
34	5.400.000		6,850	9	136.134	1.089.073
36	7.500.000	Arcus zorgcentra	6,050	22	85.084	1.786.760
37	6.500.000		7,050	18	73.739	1.281.929
38	225.000	Zws Biologisch Museum	dagrente	0		
39	4.890.433	Groenfonds	diverse			4.890.433
	114.529.433				1.570.053	15.866.355

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een bedrag aan vakantiegeld opgebouwd van € 1.225.907. In de meerjarenraming zijn de kosten van wachtgeld van oud-leden van Gedeputeerde Staten en wachtgeld en overige kosten voormalig personeel opgenomen.

Bestekken, leasecontracten, onderhoudscontracten en subsidieverplichtingen die over de jaren heenlopen zijn niet afzonderlijk vermeld.

In de vergadering van Provinciale Staten van 3 oktober 2003 is besloten een garantstelling te verlenen aan de N.V. Westerscheldetunnel. De garantstelling heeft betrekking op de door de N.V. Westerscheldetunnel te maken kosten in verband met de verwerving van gronden voor de aanleg van een tunnel bij Sluiskil. Vanwege de gewenste procesversnelling worden de betreffende gronden namelijk verworven vooruitlopend op een door de minister te nemen Tracébesluit. De voorwaarden, waaronder de garantstelling is afgegeven, zijn vastgelegd in een brief van de N.V. Westerscheldetunnel aan het College van Gedeputeerde Staten van

4 augustus 2003, kenmerk NV 200323379. De garantstelling is gemaximeerd op een bedrag van € 2,5 mln. Indien en voor zover de Provincie Zeeland wordt aangesproken op de garantstelling zullen de hieruit voortvloeiende lasten worden gedekt uit de reserve tunnel Sluiskil.

Nazorg stortplaatsen

In 1998 is de Leemtewet bodemsanering in werking getreden. In deze wet is de verantwoordelijkheid voor een eeuwigdurende nazorg voor stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, neergelegd bij de provincies. Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat na sluiting de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen nadelige gevolgen. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken, hebben Provinciale Staten een nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan de stortplaatseigenaren.

Tevens is in de vorm van een aparte entiteit een nazorgfonds opgericht, waarin de opbrengst van de heffing wordt gestort.

De voorzieningen van het Fonds Nazorg Stortplaatsen Provincie Zeeland omvatten ultimo 2006 € 11,4 miljoen. Deze voorzieningen zijn opgebouwd uit de door de stortplaatseigenaren betaalde aanslagen inclusief een theoretisch te behalen doelrendement van 5% per jaar. Het werkelijk gerealiseerde rendement was in 2006 11,3%. Het totale rendement sinds de oprichting van het nazorgfonds is iets hoger dan het gewenste doelrendement van 5% per jaar. Het werkelijke gerealiseerde vermogen is € 12,2 miljoen. Als gevolg daarvan heeft het fonds per 31 december 2006 een positieve reserve van circa € 0,9 miljoen.

De aanvang van de nazorg zal naar verwachting plaatsvinden voor de stortplaats Koegorspolder in 2011 en voor de stortplaats Midden-Zeeland in 2018. Gedurende de eerste jaren zullen de nazorgkosten marginaal zijn, met name monitoringsactiviteiten. Op korte termijn heeft de Provincie Zeeland dan ook geen financiële verplichtingen ten aanzien van de nazorg.

Het doelvermogen is berekend op basis van het huidige IPO-rekenmodel. Inmiddels is het rekenmodel herzien. Op basis van dit nieuwe rekenmodel hebben de stortplaatsen een concept nazorgplan opgesteld en bij de Provincie Zeeland ingediend. De Provincie Zeeland heeft de plannen getoetst en geconcludeerd dat de nazorgplannen aangepast dienen te worden. Daarbij dient rekening gehouden te worden, met een fysieke uitbreiding op de stortplaats Midden-Zeeland, hetgeen gevolgen heeft voor de capaciteit van de stortplaats en dus voor de nazorgplannen.

Naar verwachting zullen de aangepaste nazorgplannen medio 2007 beschikbaar zijn. Op basis van de definitieve nazorgplannen zal opnieuw het doelvermogen worden bepaald. Dit aangepaste doelvermogen zal leiden tot een verandering van de hoogte van de nadere voorlopige aanslag. Op dit moment is niet te voorspellen of deze wijziging er toe zal leiden dat de Provincie Zeeland een deel aan de Delta N.V. moet terugbetalen of dat Delta N.V. aan de Provincie Zeeland zal moeten bijbetalen.

Na deze aanpassing van de nadere voorlopige aanslag zal naar verwachting het doelvermogen niet meer significant wijzigen tot het moment van aanvang van de nazorg.

**Uitgangspunten
financieel
beleid**

Uitgangspunten financieel beleid

1. Gestreefd wordt naar een sluitende begroting en meerjarenraming met voldoende ruimte voor "nieuw beleid".

Gezien de ruimte in de meerjarenraming, de invulling van de beleidsuitgangspunten van "Alle zeilen bij", de hoofdlijnen voor het beleid 2004-2007 en de invulling van overige structurele en incidentele verplichtingen wordt aan deze hoofdlijn voldaan. Zie ook hoofdpunt 9.

2. Binnen de sluitende begroting wordt een verantwoorde post voor onvoorziene uitgaven gehandhaafd van € 250.000

In 2006 is in zijn totaliteit € 250.000 voor onvoorzien beschikbaar gesteld. Hiervan is € 95.000 reeds bij de oorspronkelijke begroting toegekend aan de 18 programma's en ondersteuning.

Er is € 172.000 uitgegeven aan diverse kleinere zaken. Het saldo van € 78.000 komt ten gunste van het rekeningresultaat.

3. Incidentele en structurele meevallers vloeien in principe terug naar de algemene middelen. Van daaruit wordt gezien op welke wijze deze meevallers zullen worden besteed.

Vanuit de voorjaarsconferentie 2006 voor de begroting 2007 en bijstelling 2006 zijn de meevallers in de budgettaire ruimte van € 2,3 miljoen voor € 0,6 ingezet op prioriteiten in 2006 (5^e begrotingswijziging 2006). De overige middelen zijn aan de algemene reserve toegevoegd en ingezet voor prioriteiten in de begroting 2007.

In de najaarsnota 2006 zijn de meevallers in de budgettaire ruimte van € 2,3 miljoen voor € 0,037 ingezet op prioriteiten in 2006 (7^e begrotingswijziging 2006). De overige middelen zijn aan de algemene reserve toegevoegd en ingezet voor prioriteiten in de begroting 2007 (onderdeel 1^e begrotingswijziging 2007).

4. Geen lastenverzwaring opleggen aan burgers en/of bedrijfsleven.

Het belangrijkste instrument van de provincie om de lastendruk te beïnvloeden is de vrijheid die de provincie heeft de hoogte van de provinciale opcenten te bepalen. Het tarief is in 2006 voor het tweede jaar niet verhoogd. Als een vergelijking wordt gemaakt van de tarieven in alle provincies (van hoog naar laag) is het tarief 98,0% van het landelijke gemiddelde tarief. Op de ranglijst van duurste provincie van Nederland, neemt de Provincie Zeeland in 2006 datum de negende plaats in. (In 2005 was dit de achtste plaats en in 2004 nog de vierde plaats.)

In de paragraaf provinciale heffingen wordt uitgebreid ingegaan op dit onderwerp.

5. Als buffer voor het opvangen van financiële tegenslagen wordt gestreefd naar het instandhouden van een algemene reserve van geïndexeerd € 8,1 miljoen.

De stand van de algemene reserve bedraagt per 31-12-2006 € 13,9 miljoen en voldoet hiermee aan de gestelde norm van € 8,1 miljoen. In de afgelopen jaren is de algemene reserve niet nodig geweest om risico's af te dekken. Wel krijgt de provincie, net als andere overheidsorganisaties te maken met toenemende risico's bij het uitvoeren van de eigen taken. Zo worden meer en hogere claims bij de overheden ingediend die voortvloeien uit hun overheidstaak.

De bovengenoemde eigen norm van de algemene reserve maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. In afwachting van de resultaten van de uitvoering van het plan van aanpak risicomanagement zal een dynamische norm voor de weerstandscapaciteit bepaald worden. (Zie paragraaf weerstandsvermogen)

6. De hoogte en de noodzaak van handhaving van de overige reserves en voorzieningen zal jaarlijks worden beoordeeld.

In de najaarsnota is besloten de reserve verdubbeling Sloeweg/Tractaatweg op te heffen en in te zetten voor de reserve tunnel Sluiskil. Voor de aanleg van de Tunnel Sluiskil is een intentie overeenkomst getekend, de dekking van de financiering is nog niet rond en onderhoud en garantstellingen zijn nog niet in de provinciale begroting opgenomen. Het is nu niet te voorzien of de reserve toereikend is. De egalisatiereserves zijn gevormd in het jaar van besluit tot investering in economische activa om daaruit de jaarlijkse afschrijvingslasten uit te dekken. De reserve Kanaal door Walcheren is niet toereikend om het

"eeuwigdurend" onderhoud uit te financieren. De geleidelijke integratie van de structurele lasten in de begroting zal in 2007 vastgesteld worden o.a. aan de hand van het waterbeheerplan en de rente- en inflatieprognose. In de discussie over risicomanagement zal ook de noodzakelijke hoogte van het weerstandsvermogen van de provincie vastgesteld worden. Dan zullen alle reserves integraal meegenomen worden in de weerstandsnorm.

Voor de bepaling van de hoogte van de voorzieningen worden de voorzieningen uit eigen middelen jaarlijks doorgerekend en eventueel middels een dotatie of onttrekking aangepast via de exploitatie. De meeste voorzieningen betreffen vooruit ontvangen gelden van derden(doeluitkeringen) die voor gerichte projecten ingezet worden of anders terugbetaald moeten worden. De hoogte is gelijk aan het nog niet uitgegeven vooruit ontvangen bedrag.

7. Bij het overnemen van taken van andere overheden zal de provincie in principe alleen dan nieuwe taken op zich nemen, indien de kosten volledig worden vergoed.

In 2006 zijn de rijkstaken van de Natuurbeschermingswet en Flora en Faunawet en overgedragen aan de provincie. Dit is budgetneutraal in de begroting verwerkt in de 2^e begrotingswijziging 2006.

-In 2006 is de onderhandeling gevoerd over het overgedragen van rijkstaken in het kader van Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Hierin worden diverse budgetten en geldstromen gebundeld.

Eind 2006 is het convenant getekend door alle provincies voor de periode van 2007 t/m 2013 waarin de beleidsuitgangspunten van het rijk overgenomen zijn door de provincies. In de begroting 2007 zijn additionele prioriteiten in de voor- en najaarsconferentie begroot van respectievelijk € 1,5 en € 0,75 miljoen. Het totale pakket aan inkomsten en uitgaven wordt in 2007 via een begrotingswijziging in de begroting meerjarig opgenomen.

Er heeft een wegoeverdracht van het rijk aan de provincie en van de provincie aan de waterschappen plaatsgevonden. De omvang is ongeveer gelijk en e.e.a. is budgetneutraal verlopen.

8. Bij vergoeding van taken wordt in beginsel de voorkeur gegeven aan algemene uitkeringen boven specifieke uitkeringen en de uitvoering van de taken zal worden gezien in relatie tot andere provinciale taken. Wel zullen de aangegane verplichtingen worden nagekomen.

De uitkering voor de Natuurbeschermingswet en Flora en Faunawet is opgenomen in het provinciefonds. De ILG middelen zijn een doeluitkering, welke uitgekeerd worden als de provincie gelden uitgeeft in het kader van de afgesproken beleidsdoelen.

9. Gestreefd wordt naar een zekere mate van flexibiliteit door van de budgettaire ruimte jaarlijks slechts € 250.000 structureel in te vullen. Hierbij wordt opgemerkt dat het bedrag verhoogd kan worden, voorzover het de effectuering van de afspraken in het beleidsprogramma betreft zoals bijvoorbeeld de structurele voeding van de reserves. Verder wordt bij nieuwe taken op intensivering van bestaande taken de voorkeur gegeven aan uitbesteding in plaats van een structurele uitbreiding van de formatie.

Van de totaal verdeelde budgettaire ruimte voor 2006 in de voor- en najaarsconferentie ad € 14,1 miljoen is per saldo € 1,757 miljoen beschikbaar gesteld voor structurele uitgaven.

10. Gestreefd wordt naar het optimaliseren van de interne controle.

In 2006 is het nieuwe management informatiesysteem volledig in gebruik genomen. Met de ingebruikname van het nieuwe systeem, is ook de administratieve organisatie veranderd. Het feit dat er decentraal wordt ingevoerd, vraagt een andere aanpak van de interne controle. Er is verder gewerkt aan het beschrijven van de processen op basis van de vernieuwde werkwijze.

11. Regelmatig worden de hoofdlijnen van financieel beleid gezien en jaarlijks geëvalueerd bij de analyse van de jaarrekening.

Met de behandeling van de bovenstaande hoofdlijnen is voldaan aan deze evaluatie.

Financiële analyse rekening 2006

Financiële analyse

Resultaat

Het positief resultaat na bestemming is € 2,5 miljoen. Dit wordt resultaat na bestemming genoemd omdat toevoegingen en beschikkingen over reserves volgens de voorschriften als bestemming van het resultaat moeten worden gepresenteerd. Het positief resultaat voor bestemming bedraagt € 108,9 miljoen. De opbouw van het resultaat voor en na bestemming wordt hieronder weergegeven. Vervolgens wordt ingegaan op de oorzaken van de verschillen tussen de begrote en bestede bedragen in de programma's. Het verschil op de financiering en algemene dekkingsmiddelen wordt eveneens toegelicht.

Resultaat voor bestemming

€ 108.882.662

Toevoegingen in de loop van het boekjaar

Algemene reserve (excl. Saldo rekening 2005)	-€ 25.980.839	
Reserve verdubbeling Sloeweg-Tractaatweg	-€ 500.000	
Reserve tunnel Sluiskil	-€ 4.012.300	
Egalisatiereserve Gistpoortgebouw	-€ 867.000	
Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud	-€ 372.470	
Egalisatiereserve verbouwing Zeeuws Museum	-€ 5.739.507	
Reserve WOV	-€ 6.615.641	
Reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	-€ 112.056.200	
Totaal toegevoegd		-€ 156.143.957

Beschikkingen in de loop van het boekjaar

Algemene reserve	€ 36.653.065	
Reserve WOV	€ 7.843.472	
Reserve Tunnel Sluiskil	€ 66.713	
Reserve verdubbeling sloeweg-tractaatweg	€ 4.000.000	
Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud	€ 108.037	
Reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	€ 1.105.000	
Totaal beschikt		€ 49.776.287
Saldo mutaties reserves		-€ 106.367.670
Resultaat na bestemming		€ 2.514.992

Programma		Begroot	Besteed	Vershil tussen begroot en besteed	Overboeken kredieten	Verder te analyseren	Overhead en apparaats- kosten	Verder te analyseren excl. over- head en apparaatskst.	In % begroting
1. Economie	Lasten	7.963.707	2.684.909	5.278.798	-5.423.119	-144.321	-104.604	-39.717	0%
	Baten	-4.536.144	-48.988	-4.487.156	4.476.994	-10.162		-10.162	0%
2. Toerisme en Recreatie	Lasten	6.496.251	5.314.449	1.181.802	76.085	1.257.887	-133.115	1.391.002	21%
	Baten	-4.360.681	-2.956.503	-1.404.178	0	-1.404.178		-1.404.178	32%
3. Milieu	Lasten	15.310.300	16.103.591	-793.291	-692.513	-1.485.804	-516.934	-968.870	-6%
	Baten	-4.559.750	-4.786.520	226.770	161.816	388.586		388.586	-9%
4. Onderwijs	Lasten	2.804.153	2.752.121	52.032	0	52.032	52.626	-594	0%
	Baten	-74.455	-73.979	-476	0	-476		-476	1%
5. Stedelijke Vernieuwing	Lasten	12.959.099	9.337.928	3.621.171	-1.170.296	2.450.875	-27.028	2.477.903	19%
	Baten	-10.975.872	-8.570.493	-2.405.379	0	-2.405.379		-2.405.379	22%
6. Vitaal Platteland	Lasten	2.417.029	1.563.568	853.461	-653.291	200.170	145.785	54.384	2%
	Baten	0	-124.766	124.766	0	124.766		124.766	100%
7. Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	10.132.893	10.125.896	6.997	-2.998.446	-2.991.449	-260.900	-2.730.548	-27%
	Baten	-71.259	-3.004.885	2.933.626	0	2.933.626		2.933.626	-4117%
8. Mobiliteit	Lasten	40.496.762	38.157.108	2.339.654	-54.461	2.285.193	954.367	1.330.826	3%
	Baten	-21.476.218	-22.848.061	1.371.843		1.371.843		1.371.843	-6%
9. Verkeers- veiligheid	Lasten	15.446.441	15.936.287	-489.846	-201.332	-691.178	-850.277	159.099	1%
	Baten	-11.705.427	-11.973.534	268.107		268.107		268.107	-2%
10. Infrastructuur	Lasten	23.913.214	25.012.282	-1.099.068	0	-1.099.068	-1.335.385	236.317	1%
	Baten	-113.301.546	-113.364.428	62.882	0	62.882		62.882	0%
11. Sociaal Beleid	Lasten	9.549.689	9.784.889	-235.200	9.233	-225.967	-171.515	-54.452	-1%
	Baten	-268.587	-279.799	11.212	0	11.212		11.212	-4%
12. Zorg- voorzieningen	Lasten	26.787.329	27.384.520	-597.191	-53.231	-650.422	-45.267	-605.155	-2%
	Baten	-23.005.990	-23.575.593	569.603	0	569.603		569.603	-2%
13. Cultuur	Lasten	25.867.192	24.471.184	1.396.008	-602.158	793.850	-138.000	931.850	4%
	Baten	-5.544.533	-4.027.745	-1.516.788	586.693	-930.095		-930.095	17%
14. Water- management	Lasten	7.247.602	6.556.940	690.662	-1.338.658	-647.996	-217.379	-430.617	-6%
	Baten	-1.564.105	-1.691.377	127.272	0	127.272		127.272	-8%
15. Landbouw en Visserij	Lasten	6.827.434	4.035.478	2.791.956	-128.794	2.663.162	-360.101	3.023.263	44%
	Baten	-5.580.768	-2.573.717	-3.007.051		-3.007.051		-3.007.051	54%
16. Natuur en Landschap	Lasten	6.204.977	7.422.157	-1.217.180	-880.674	-2.097.854	-1.195.827	-902.027	-15%
	Baten	-382.380	-1.808.579	1.426.199	0	1.426.199		1.426.199	-373%
17. Bestuurlijke Organisatie	Lasten	13.459.473	13.632.491	-173.018	-626.936	-799.954	-645.391	-154.563	-1%
	Baten	-869.957	-366.434	-503.523	608.000	104.478		104.478	-12%
18. Openbare Orde en Veiligheid	Lasten	2.213.984	3.308.658	-1.094.674	-254.517	-1.349.191	-227.719	-1.121.473	-51%
	Baten	-241.500	-1.536.843	1.295.343		1.295.343		1.295.343	-536%
0. Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	122.606	702.783	-580.177		-580.177		-580.177	
	Baten	-126.789.919	-129.557.657	2.767.738		2.767.738		2.767.738	
salarissen en ondersteuning in loop van het dienstjaar	Lasten	5.606.204	0	5.606.204		5.606.204	5.606.204	0	
Ondersteuning Personeelslasten	Lasten				-50.740	-50.740		-50.740	
	Lasten				-36.951	-36.951		-36.951	
Totaal	Lasten	241.826.338	224.287.239	17.539.099	-15.080.799	2.458.300	529.540	1.928.760	1%
Totaal	Baten	-335.309.091	-333.169.901	-2.139.190	5.833.503	3.694.313		3.694.313	-1%
Saldo voor bestemming	Saldo	-93.482.753	-108.882.662	15.399.909	-9.247.296	6.152.613	529.540	5.623.073	
Mutaties reserves	Saldo	93.482.753	106.367.670	-12.884.917	-9.247.296	-3.637.621		-3.637.621	
Saldo rekening na bestemming	Saldo	0	-2.514.992	2.514.992	0	2.514.992	529.540	1.985.452	

In voorgaand overzicht zijn verschillen tussen begrote en bestede bedragen per programma inzichtelijk gemaakt. De cijfers die in het overzicht worden weergegeven bestaan per programma uit:

- De begrote lasten en baten
- De bestede lasten en baten
- Het over te boeken krediet
- De overhead en apparaatskosten
- Een nader te analyseren bedrag of terwijl de materiele kosten

Daarnaast worden de mutaties op de reserves weergegeven. In deze analyse wordt nader ingegaan op het over te boeken krediet, wordt een korte toelichting gegeven op de apart zichtbaar gemaakte verschillen tussen geraamde en bestede apparaatskosten, krijgt u een toelichting op de nader te analyseren verschillen en de algemene dekkingsmiddelen en mutaties op reserves.

Toelichtingen:

Overboeken kredieten:

In het overzicht verschil tussen begrote en bestede bedragen per programma wordt in een aparte kolom per programma weergegeven hoeveel over te boeken krediet volgens de criteria voorgesteld wordt om over te boeken van begrotingsjaar 2006 naar 2007. De kredieten worden uitgebreid per programma toegelicht verderop in de analyse.

In het resultaat na bestemming is rekening gehouden met de kredieten die worden voorgesteld om volgens de daarvoor geldende criteria over te boeken naar 2006 of de meerjarenraming ad € 9,2 miljoen. De kredieten die worden voorgesteld om via de algemene reserve over te boeken vanuit de programma's kunnen als volgt worden ingedeeld:

- Incidentele prioriteiten	€ 0,5 miljoen
- Jaaroverschrijdende projecten	€ 4,7 miljoen
- Meerjarige budgetten uit het collegeprogramma	€ <u>3,9 miljoen</u>
Totaal programma's	€ 9,1 miljoen

Overboeken kredieten vanuit de ondersteuning.

- Incidenteel	€ 0,1 miljoen
Totaal	€ 9,2 miljoen

De niet bestede middelen worden in de jaarrekening 2006 toegevoegd aan de algemene reserve of een bestemmingsreserve, en ingeval van overboeking naar 2007 in dat jaar weer onttrokken aan deze reserves. De over te boeken kredieten zijn getoetst aan de volgende criteria.

- Kredieten voor jaaroverschrijdende projecten mogen worden overgeboekt naar een volgend begrotingsjaar. Voorwaarde is dat subsidie van derden wordt ontvangen, en de besteding van deze bijdrage niet jaargebonden is. Het verschil tussen de raming en de werkelijk uitgaven en ontvangsten is toe te rekenen aan verschillen in betalingsritme. In de toelichting wordt gemeld of aan de subsidievoorwaarden (zoals tijdige en volledige tussentijdse rapportages) is voldaan, en wat de eventuele risico's zijn, wanneer niet is voldaan aan de voorwaarden. Bovendien dient te worden aangegeven wanneer de eindafrekening uiterlijk plaatsvindt.
- Meerjarige budgetten voor projecten uit het beleidsprogramma "Alle zeilen bij" mogen worden overgeboekt naar een volgend begrotingsjaar, zolang het binnen de periode blijft waar voor het budget beschikbaar is gesteld, en indien wordt voldaan aan de rapportagevoorwaarden in de bestuursrapportage en de mid-termreview in 2005. Meerjarige budgetten uit het beleidsprogramma bestemd voor jaarlijkse gelijksoortige prestaties hebben het karakter van een structureel budget. Deze mogen niet worden overgeheveld.
- Incidentele prioriteiten met een looptijd van meer dan één jaar, mogen worden overgeboekt naar een volgend begrotingsjaar. De prioriteit moet bovendien bestemd zijn voor een meerjarig project. De oorspronkelijke looptijd mag niet worden overschreden. Meerjarige prioriteiten bestemd voor jaarlijkse gelijksoortige prestaties hebben het karakter van een structureel budget. Deze mogen niet worden overgeheveld. In de bestuursrapportage wordt over de stand van zaken gerapporteerd.
- Kredieten en stelposten personeelskosten die bestaan uit budgetten die zijn opgebouwd op grond van CAO afspraken mogen worden overgeboekt. De besteding van deze budgetten is niet jaargebonden. Het over te boeken krediet moet dezelfde bestemming krijgen als in het jaar daarvoor. Budgetten voor salarislasteren worden niet overgeboekt. Structurele en eenjarige incidentele posten voldoen niet aan een criterium voor overboeking. Posten die niet voldeden aan bovenstaande criteria zijn niet geaccepteerd als over te boeken krediet en dus ook niet als zodanig verwerkt.

Overhead- en apparaatskosten

Er is in het overzicht verschil tussen begrote en bestede bedragen per programma een aparte kolom voor overhead- en apparaatskosten opgenomen. Apparaatskosten betreffen de salarissen van ambtenaren die

middels urenverantwoording aan de programma's worden toegerekend. Aan de apparaatskosten worden middels een opslag de kosten van de ondersteuning toegerekend. De kosten van de ondersteuning zijn te vinden in de bedrijfsvoeringsparagraaf.

Normaliter zouden in deze analyse aan de hand van de geplande en de gerealiseerde uren de verschillen kunnen worden verklaard tussen de geraamde en de bestede apparaatskosten per programma. Voor 2006 is dit echter niet mogelijk want de begrote apparaatskosten betreffen de bedragen volgens de oorspronkelijke begroting 2006. Deze zijn gebaseerd op de bijgewerkte planningen van de medewerkers uit 2005 en geraamd met een tarief per uur per persoon.

In 2006 is de provincie met de komst van het nieuwe financiële informatiesysteem Coda overgegaan op een nieuw plannings- en registratiesysteem voor de uren. Dit heeft tot gevolg gehad dat de begroting in de loop van 2006 op dit punt niet meer is bijgesteld. De salarissen en lasten voor ondersteuning ad. € 5,6 miljoen die in de loop van het dienstjaar middels begrotingswijzigingen zijn bijgeraamd werden in de begroting 2006 niet meer aan de programma's toegerekend.

De urenverantwoording over 2006 is wel volledig bijgewerkt maar de lasten worden vanaf 2006 doorberekend aan de hand van een tarief per afdeling dat is gebaseerd op de totale werkelijke salariskosten. In totaliteit is er op het salarisbudget van € 37,5 miljoen zo'n € 0,9 miljoen over gehouden. In de najaarsnota is aangegeven dat het tekort op de CAO-stelpost van € 0,6 miljoen opgevangen kon worden binnen het salarisbudget, hiermee komt het werkelijke overschot op de salarissen op € 0,3 miljoen. Het voordeel op toegerekende overheadkosten bedraagt € 0,2 miljoen. De verschillen tussen de begrote en bestede apparaatskosten en overheadkosten ad € 0,5 miljoen die zijn toegerekend aan de programma's zijn dus grotendeels ontstaan door het toepassen van een gewijzigde systematiek maar kunnen ook het gevolg zijn van meer of minder bestede uren.

Materiele kosten

In het overzicht resteert dan nog een kolom waarin nader te analyseren verschillen staan die betrekking hebben op materiele budgetten. Om dit nader te analyseren is er een overzicht opgesteld waarin duidelijk wordt aangegeven op welke programma's de grootste verschillen zitten tussen begrote en bestede lasten en baten. De verschillen en de algemene dekkingsmiddelen en mutaties in reserves worden nader toegelicht.

Programma	Baten		Lasten		Verschil	Mutaties reserve	Saldo
	Minder	Meer	Minder	Meer			
2. Toerisme en Recreatie	1,4		1,4		0,0		0,0
3. Milieu		0,4		1,0	-0,6		-0,6
5. Stedelijke Vernieuwing	2,4		2,5		0,1		0,1
6. Vitaal Platteland		0,1			0,1		0,1
7. Ruimtelijke Ontwikkeling		2,9		2,7	0,2		0,2
8. Mobiliteit		1,4	1,3		2,7	1,2	1,5
9. Verkeersveiligheid		0,3	0,1		0,4		0,4
10. Infrastructuur			0,2		0,2		0,2
12. Zorgvoorzieningen		0,6		0,6	0,0		0,0
13. Cultuur	0,9		0,9		0,0		0,0
14. Watermanagement		0,1		0,4	-0,3		-0,3
15. Landbouw en visserij	3,0		3,0		0,0		0,0
16. Natuur en Landschap		1,4		0,9	0,5	-0,1	0,6
17. Bestuurlijke Organisatie		0,1		0,2	-0,1		-0,1
18. Openbare Orde en Veiligheid		1,3		1,1	0,2		0,2
0. Algemene Dekkingsmiddelen		2,8		0,6	2,2	1,4	0,8
Toevoeging i.v.m. investeringen						0,7	-0,7
Niet geraamde toevoeging						0,5	-0,5
Totaal	4,7	11,3	6,4	6,5	5,6	3,7	1,9

2. Toerisme en Recreatie

Er is een geraamd bedrag van € 1,4 miljoen in 2006 niet besteed voor het Europese programma MAYA en derhalve is dit bedrag ook niet als bate gedeclareerd. De ramingen zijn in de loop van het begrotingsjaar niet meer aangepast aan de benodigde middelen in 2006. De declaratieperiode loopt niet synchroon met het begrotingsjaar en bij het opstellen van de declaratie was de laatste mogelijkheid om een begrotingswijziging aan te bieden reeds verstreken.

3. Milieu

Het negatieve saldo tussen raming en besteding van € 0,6 miljoen dat het programma milieu laat zien is veroorzaakt door de uitvoering van bodemsaneringsprojecten. Aan de batenzijde is voor knelpunten bodemsanering € 0,44 miljoen meer ontvangen als geraamd van het ministerie van VROM. Doordat op het gebied van bodemsanering prioriteit is gegeven aan het afdekken van de voormalige stortplaatsen is er minder besteed voor reguliere bodemsaneringsprojecten ad. € 1,2 miljoen. De werkelijk resterende rijksmiddelen minus de bestede apparaatskosten voor bodemsanering (€ 0,2 miljoen) zijn conform voorschrift Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten toegevoegd aan de voorziening bodemsanering waardoor de middelen in 2007 weer beschikbaar komen om te worden aangewend voor uitvoering van het bodemsaneringsprogramma 2005-2009.

In de begroting waren meer baten geraamd als lasten. De gewijzigde systematiek waarop conorm het BBV met middelen van derden moet worden omgegaan was echter niet in de begroting doorgevoerd waardoor er geen toevoeging van de niet bestede middelen van VROM aan de voorziening was geraamd. Door de toevoeging te boeken laat de lastenkant een overschrijding zien van € 1,0 miljoen.

5. Stedelijke vernieuwing

Op dit programma zijn de inkomsten van het ministerie van VROM voor het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing € 2,4 miljoen lager dan geraamd. Deze zijn gerelateerd aan de uitgaven die in dit jaar ook lager zijn dan geraamd. De ramingen zijn in de loop van het begrotingsjaar niet bijgesteld op de planning van de uitvoering. Vanaf 2007 worden de ramingen van benodigde middelen beter afgestemd op de planning.

6. Vitaal platteland

Er is € 0,1 miljoen meer ontvangen als geraamd. Dit betreft ontvangen voorschotten voor het Europese project Phasing-out die worden toegevoegd aan de voorziening. Omdat op diverse budgetten aan de lastenzijde lage bedragen resteren geeft de niet geraamde toevoeging aan de lastenzijde geen verschil.

7. Ruimtelijke ontwikkeling

Voor landinrichting is voor ruim € 2,3 miljoen grondaankopen gedaan die niet geraamd waren. Het voorgeschoten bedrag heeft de Provincie Zeeland aan het eind van 2006 teruggekregen van het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit. De realisatie van de extra projecten heeft de provincie niets gekost. Voor het terugbetaalde bedrag gebruikte het ministerie gelden die andere provincies niet besteed hebben, de zogenaamde onderuitputting. In vergelijking met de andere provincies heeft Zeeland goede resultaten gehaald en kan zij als eerste provincie in Nederland de klassieke landinrichting afronden. Verder zijn op de activiteiten kust west Zeeuws Vlaanderen, Veerse Meer en de aanleg van een fietspad Vroonweg SGB-subsidies ontvangen welke niet geraamd waren. De uitgaven voor deze subsidie zijn ook op deze activiteiten geboekt waardoor zowel de inkomsten als de uitgaven een overschrijding van € 0,44 miljoen geeft. Verder zijn voor de kust west Zeeuws Vlaanderen, het Veerse Meer en de aanleg van een fietspad Vroonweg SGB-subsidies ontvangen die niet geraamd waren (€ 0,13 miljoen).

8. Mobiliteit

Aan de batenkant is er € 0,8 miljoen meer dividend ontvangen van de NV Westerscheldetunnel. Op dit programma is eveneens een niet geraamde schade-inkomst verantwoord van € 0,3 mln voor de roerpropellers van de Prins Johan Friso. Ook is er een deel van de exploitatiebijdrage voor het openbaar vervoer terugontvangen naar aanleiding van de afrekening over 2005 (€ 0,3 miljoen).

Aan de lastzijde zien we de volgende verschillen tussen raming en besteding.

➤ Geleidepalen veerhavens	€ 0,30 miljoen wordt als investering op de balans opgenomen.
➤ N62 Sloeweg	€ 0,18 miljoen idem
➤ Ecodempers fastferry	€ 0,07 miljoen meevallende kosten
➤ Baggerkosten	€ 0,08 miljoen idem
➤ Subsidie stimulering bedrijfsvervoer	€ 0,28 miljoen
➤ Niet besteed voor tunnel Sluiskil	€ 0,43 miljoen
Totaal	€ 1,34 miljoen

De subsidie stimulering bedrijfsvervoer, update casco fastferry, is in 2006 verleend ten laste van de voorziening BDU maar deze was niet als zodanig geraamd.

De meeropbrengst van het dividend de voordelen op geleidepalen en baggerkosten zijn toegevoegd aan de reserve wov en vormen derhalve geen saldo voor dit programma. Ook is er minder uitgegeven dan geraamd voor de tunnel Sluiskil, dit is derhalve minder beschikt over de reserve en vormt ook geen saldo voor dit programma.

9. Verkeersveiligheid

Een deel van de apparaatskosten is in rekening gebracht voor het project Duurzaam Veilig West Zeeuws Vlaanderen (0,15 miljoen) Er zijn ook meer inkomsten uit de verkoop van grond.

10. Infrastructuur

De vervanging van het spoorwegviaduct op de N254 was € 0,14 goedkoper als geraamd en er is voor € 0,04 minder rentekosten toegerekend als geraamd voor de deelnemingen in de NV. Westerscheldetunnel.

12. Zorgvoorzieningen

Van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Justitie is in het kader van de Jeugdzorg € 0,6 miljoen meer ontvangen dan geraamd voor het aanpakken van de wachtlijsten en verkorten van de doorlooptijden. Dit bedrag is in de vorm van subsidies verleend aan de uitvoerende organisaties.

13. Cultuur

Op het programma Cultuur is € 0,9 mln minder besteed en ontvangen als geraamd. Dit heeft te maken met de Europese projecten Maritiem Erfgoed I en II die afliepen er 31 december 2006. In 2006 zijn hiervoor minder inkomsten ontvangen dan geraamd van de Europese Commissie en andere partijen in het project. In 2007 zal de eindafrekening worden opgesteld. Het Europees project Televisie Scheldemond loopt door tot 1 oktober 2007.

15. Landbouw en visserij

In 2006 is een geraamd bedrag van € 3,0 miljoen niet ontvangen voor het uitvoeren van het Leader programma omdat er ook geen projecten voor dit bedrag zijn afgewikkeld. Het Leader programma loopt tot en met 2007. Voor de reeds ontvangen middelen (€ 1,1 miljoen) is een voorziening gevormd.

14. Watermanagement

In 2006 zijn de afrekeningen van de grondwaterheffing 2004 en 2005 opgesteld, welke niet in 2006 zijn geraamd. Deze 'extra' ontvangsten zijn naar de voorziening grondwaterheffing overgeboekt waardoor zowel aan de lasten- als de batenzijde een overschrijding van € 0,09 miljoen ontstaat.

De kosten voor het onderhoud aan het grondwatermeetnet zijn onttrokken aan de voorziening waardoor een raming van € 0,08 niet is besteed. Er zijn meer materiele kosten gemaakt dan geraamd voor het project Scaldit (0,14 miljoen) deze zijn gecompenseerd door minder personele kosten. Verder zijn er voor € 0,17 miljoen meer uitgaven gedaan als geraamd voor het project Zwakke Schakels.

16. Natuur en landschap

Aan de batenzijde is ongeveer € 1,4 miljoen meer ontvangen als geraamd. Dit betreft onder meer de aan het eind van 2006 ontvangen LIFE-subsidie van € 0,45 miljoen Deze subsidie is beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van brakwater-moeras (voortzetting plan Tureluur). Doordat deze subsidie aan het einde van 2006 is ontvangen kon deze niet meer geraamd worden in 2006. Deze subsidie is in zijn geheel naar de voorziening LIFE geboekt en geeft dus ook aan de lastenzijde een overschrijding. De uitvoering van dit project start in 2007. Daarnaast is subsidie ontvangen van het ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit voor uitvoering van het natuurlandschap Westerschelde voor een bedrag van ruim € 0,9 miljoen De materiele lasten voor dit project ad € 0,6 miljoen waren eveneens niet geraamd. Het verschil van € 0,3 miljoen is een bijdrage voor de apparaatskosten.

17. Bestuurlijke organisatie

De lastenzijde laat een verschil tussen raming en besteding zien van € 0,2 miljoen Dit wordt veroorzaakt door niet geraamde secretariaatskosten voor het IPO en het Euregio programma. Een bedrag van € 0,1 miljoen kon hiervoor worden gedeclareerd.

18. Openbare orde en veiligheid

Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde baten bedraagt € 1,3 miljoen Een substantiële bijdrage voor dit resultaat wordt geleverd door inkomensoverdrachten van andere overheden voor het meerjarenprogramma Externe Veiligheid ad. € 1,1 mln en ontvangsten van derden in het kader van het Aware project van € 0,15 miljoen De bijdragen van derden die niet besteed (€ 1,1 miljoen) zijn conform besluit begroting en verantwoording provincies toegevoegd aan de voorzieningen. Vandaar dat de lastenzijde eveneens een overschrijding toont.

Algemene dekkingsmiddelen

Het saldo van de baten en lasten voor Algemene Dekkingsmiddelen is € 2,2 miljoen hoger als geraamd. De voornaamste oorzaken daarvan zijn meer renteopbrengsten als geraamd (€ 1,8 miljoen) een voordeel op verschil op kostenplaatsen (€ 0,2 miljoen) en een nabetaling uit het provinciefonds van € 0,2 miljoen

Rente (€ 1,8 miljoen)

Over meer renteopbrengsten dan geraamd zijn uw staten aanvullen geïnformeerd. Dit heeft ten eerste betrekking op de afkoopsom die ontvangen is van het rijk voor het "eeuwigdurend" onderhoud van Kanaal door Walcheren. Deze som is gebaseerd op contante waarde. In de begroting was van 2,5% rente over de hoofdsom uitgegaan en een jaarlijks onderhoud van € 5 miljoen geïndexeerd met 1,5%. De werkelijke renteopbrengst was 1% hoger, wat neer komt op ruim € 1,1 miljoen extra rente. Deze extra rente opbrengst is conform besluit van uw staten (FEZ 247) als bestemming van het saldo ten goede gekomen aan de reserve Kanaal door Walcheren. Ten tweede is gemeld dat de meeropbrengsten als gevolg van hogere rentetarieven dan in de raming rekening mee was gehouden ongeveer € 0,4 miljoen zouden bedragen en dat dit in het rekeningsaldo tot uiting zou komen. In werkelijkheid zijn de meeropbrengsten € 0,7 miljoen

Vershil op kostenplaatsen (€ 0,2 miljoen)

Op het verschil op kostenplaatsen komt het afwikkelvoordeel uit verplichtingen van voorgaande jaren tot uiting. Dit bedraagt in totaliteit zo'n € 0,48 miljoen. Daarnaast zijn er op deze post diverse lasten verantwoord die gerelateerd zijn aan de premies en verwerking van de salarissen voor zo'n € 0,10 miljoen en is er op deze post een correctie verantwoord in verband met een suppletieaangifte voor het BTW compensatiefonds ad. € 0,25 miljoen. Ook zijn er nog een aantal overige opbrengsten opgenomen voor ongeveer € 0,07 miljoen

Mutaties reserves

De mutaties op reserves zijn totaal € 12,9 miljoen hoger als geraamd. De grootste oorzaak van het verschil wordt veroorzaakt door het saldo dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd voor het over te boeken krediet (€ 9,25 miljoen).

De specificatie van de verschillen is als volgt:

Toevoegingen vanuit de programma's

Toevoeging aan de reserve WOV	€ 1,07
Minder beschikt over de reserve Tunnel Sluiskil	€ 0,43

Toevoegingen vanuit de algemene dekkingsmiddelen

Toevoeging aan de algemene reserve	€ 0,22
Minder beschikt over reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	€ 1,17

Toevoegingen in verband met investeringen

Aanvulling egaliseringsreserve Nieuwbouw Groene Woud	€ 0,37
Aanvulling egaliseringsreserve verbouwing Zeeuws Museum	€ 0,35

Niet geraamde toevoegingen

Meer ontvangen afkoopsom Kanaal door Walcheren toegevoegd aan reserve	€ 0,06
Totaal	€ 3,67

Als eerder beschreven bij algemene dekkingsmiddelen is er tevens € 1,1 miljoen minder beschikt over de reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren ten gevolge van een rentevoordeel.

Vanuit voor- en of nadelen op de programma's 8 en 16 is er aan de reserve WOV in totaliteit een bedrag van € 1,07 toegevoegd. Dit is opgebouwd uit € 0,8 miljoen meer ontvangen dividend als geraamd van de NV Westerscheldetunnel, minder baggerkosten als geraamd (0,08 miljoen), de investering voor geleidepalen die werd geactiveerd (0,3 miljoen) en een niet geraamde beschikking voor een bijdrage aan het Sloebos van € 0,1 miljoen.

Specificatie overboeken kredieten per programma

Programma		Criterium	Toelichting	Lasten	Baten
<u>1. Economie</u>					
- Economische en toeristische ontwikkeling/ TIPP		Jaaroverschrijdend	De vijfde voortgangsrapportage TIPP is in juni 2006 aan het Ministerie van Economische Zaken gestuurd. Voor 1 juli 2007 dient de zesde voortgangsrapportage TIPP gereed te zijn. De TIPP-gelden, die kunnen worden gedeclareerd na afloop van het project, worden aangevuld met provinciale middelen. Deze aanvulling is op grond van de subsidievoorwaarden verplicht.	€ 4.973.907	€ 4.476.994
- Uitvoering bedrijventerreinen innovatie	PSEB en	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008 vast te stellen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Deze middelen zijn binnen de programma's Economie en Toerisme en Recreatie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. In 2006 is aan Bedrijventerreinen een hoger bedrag besteed dan in de provinciale begroting is geraamd. In verband hiermee wordt een bedrag ad euro 43.015,- van het budget voor 2007 overgeboekt naar het begrotingsjaar 2006. De in 2006 beschikbare middelen voor Innovatie zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€ 183.104	€ -
- gebiedenbeleid werkgelegenheid		Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten voor de periode 2004 tot en met 2007 middelen beschikbaar te stellen voor het gebiedenbeleid werkgelegenheid Zeeuwsch-Vlaanderen. Deze middelen zijn binnen het programma Economie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€ 165.143	€ -
- Versterken arbeidsmarkt	functioneren	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten voor de periode 2004 tot en met 2007 middelen beschikbaar te stellen voor het versterken van het functioneren van de arbeidsmarkt (sociaal akkoord). Deze middelen zijn binnen het programma Economie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Wel zijn reeds verplichtingen aangegaan voor het jaar 2007. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€ 100.965	€ -
<u>Totaal programma 1.</u>				€ 5.423.119	€ 4.476.994
<u>Economie</u>					

	<i>Criterion</i>	<i>Toelichting</i>	<i>Lasten</i>		<i>Baten</i>	
<u>2. Toerisme en Recreatie</u>						
- Uitvoering PSEB recreatie	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008 vast te stellen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Deze middelen zijn binnen de programma's Economie en Toerisme en Recreatie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. In 2006 is een hoger bedrag besteed dan in de provinciale begroting is geraamd. In verband hiermee wordt een bedrag ad euro 46.008,- van het budget voor 2007 overgeboekt naar het begrotingsjaar 2006.	€	46.008-	€	-
F Culturele biografie		De projectverantwoordelijkheid voor Interreg III project "Communicatie en Promotie Culturele Biografie" is door de Provincie Zeeland overgenomen. De raming voor 2007 is verwerkt in de begroting. Aangezien er geen raming verwerkt is in 2006 maar wel uitgaven gedaan zijn voor dit project dient een bedrag overgeboekt te worden van 2007 naar 2006.	€	30.077-	€	-
<u>Totaal programma 2.</u>			€	76.085-	€	-
<u>3. Milieu</u>						
	<i>Criterion</i>		<i>Lasten</i>		<i>Baten</i>	
- Externe veiligheid	Jaaroverschrijdend	Voor het programma externe veiligheid ontvangt de Provincie Zeeland een subsidie van het ministerie van VROM. Deze middelen zijn op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als voorziening gevormd. De provinciale bijdrage wordt via de Algemene Resreve overgeboekt naar 2007.	€	202.701	€	-
- Milieubeleidsplan	Beleidsprogramma	Het Milieubeleidsplan is onderdeel van Groen Licht genoemd in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij". Deze activiteiten worden gevoed uit het milieubeleidsplan.	€	321.991	€	-
- Afdekken stortplaatsen	voormalige Jaaroverschrijdend	De overbesteding op de meerjarige prioriteit afdekken stortplaatsen 2006 dient ten laste van het budget 2007 gebracht te worden.	€	237.107-	€	-
- Actief bodembeheer	Jaaroverschrijdend	Het platform actief bodembeheer is een blijvend meerjarig project waarbij derden financieel bijdragen en participeren. Het beheer van het gemeenschappelijk budget gebeurt door de provincie en dient beschikbaar te blijven in 2007.	€	19.143	€	-

- Actieprogramma energie	Beleidsprogramma	Het Energie-actieprogramma is onderdeel van het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij". De uitgaven van het project energiebesparing huishoudens zijn geboekt op het Energie-actieprogramma. Om deze reden wordt de subsidie-afrekening van dit project ten gunste gebracht van het Energie-actieprogramma.	€ 291.758	€ -
- incidentele subsidie programma leren voor duurzaamheid '04-'07	Jaaroverschrijdend	Eind 2004 is door het ministerie van LNV middelen beschikbaar gesteld voor het programma Leren voor Duurzaamheid 2004-2007. In 2005 is gestart met de projecten met verdere uitvoering in 2006 en 2007. De middelen moeten ook in 2007 beschikbaar blijven om het afgesproken volume beschikbaar te hebben. De tussen (afreken/goedkeuring) rapportage staat opnieuw gepland voor april en september.	€ 6.922	€ 11.816
- Interreg bedrijventerreinen management	Jaaroverschrijdend	Het Interreg-project bedrijfsterrinenmanagement heeft als doelstelling het stimuleren van duurzaam ondernemen op bedrijfsterreinen in het Sloegebied, de Kanaalzone en Vlaanderen. Het project kent een doorlooptijd t/m eind 2007 en wordt gefinancierd met bijdragen van Rijk en regionale overheden.	€ 16.315	€ 150.000
- Servicepunt handhaving	Jaaroverschrijdend	Dit is een blijvend meerjarig project waarbij derden financieel bijdragen en participeren. Het beheer van het servicepunt handhaving gebeurt door de provincie en dient beschikbaar te blijven in 2007.	€ 70.790	€ -

Totaal programma 3.

Milieu

€ 692.513

€ 161.816

Criterium

Lasten

Baten

5. Stedelijke Vernieuwing

- Stedelijke ontwikkeling en bedrijvigheid	Jaaroverschrijdend	Dit betreft het meerjarig project stedelijke ontwikkeling en bedrijvigheid. Aan dit project wordt verdere uitvoering gegeven in 2007	€ 1.120.296	€ -
- Culturele laag Koninklijk Schelde Groep (KSG) terrein	Jaaroverschrijdend	Betreft het in kaart brengen van de culturele betekenis van het terrein van de Koninklijke Schelde Groep te Vlissingen om deze kennis te gaan gebruiken bij het ontwikkelen van nieuwbouwprojecten. Voor dit project zijn bijdragen van derden ontvangen. Eventueel resterende middelen worden later afgerekend met de stichting Stimuleringsfonds voor de Architectuur.	€ 50.000	€ -

Totaal programma 5.

Stedelijke Vernieuwing

€ 1.170.296

€ -

Criterium

Lasten

Baten

6. Vitaal Platteland

- Vitaal platteland	Beleidsprogramma	Vitaal Platteland Zeeland is opgenomen in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij".	€ 653.291	€ -
---------------------	------------------	---	-----------	-----

Totaal programma 6.

Vitaal Platteland

€ 653.291

€ -

7. Ruimtelijke ontwikkeling				Lasten		Baten	
- Westerschelde terminal	container	Jaaroverschrijdend	Voor de prioriteit Westerschelde Container Terminal worden gelden van derden ontvangen. Deze gelden dienen beschikbaar te blijven voor nog uit te voeren onderzoeken in 2007.	€	15.408	€	-
- Nationaal landschap		Jaaroverschrijdend	Voor de uitvoering van het in het Integraal Omgevings Plan geformuleerde beleid op het gebied van het landschap is ook rekening gehouden met de co-financiering van de rijksinzet in de ILG-periode 2007-2013. Het budget van deze activiteit dient beschikbaar te blijven in 2007 voor de dekking van de genoemde cofinanciering.	€	99.000	€	-
- Prioriteit nationaal landschap; landschap netwerk		Incidentele prioriteiten meerjarige projecten voor	Voor de omgevingskwaliteiten volgt het Omgevingsplan een dubbelstrategie: het biedt bescherming en een afwegingskader ten opzichte van nieuwe ontwikkelingen en, passend in de hiervoor aangegeven planfilosofie het wil bijdragen aan het verder ontwikkelen van de Zeeuwse omgevingskwaliteiten. Voor projecten binnen het Nationaal Landschap is door het Rijk een bijdrage beschikbaar gesteld waarbij de provincie voor co-financiering zorgt. Dit budget dient in 2007 beschikbaar te blijven om de cofinanciering na te komen zoals opgenomen in het Uitvoeringscontract Landelijk Gebied 2005-2006.	€	150.000	€	-
- Beeldkwaliteit		Jaaroverschrijdend	Betreft het meerjarig project beeldkwaliteit. Het kwaliteitsteam en in het algemeen het versterken van het kwaliteitsdenken is een belangrijk onderwerp van discussie in het omgevingsplan. Het kwaliteitsteam zal nauwlettend in de gaten gehouden worden. Daarom is een goede start, volgens de spelregels zoals in het omgevingsplan geformuleerd, wezenlijk. Deze goede start moet gefaciliteerd worden. Aan dit project wordt verder uitvoering gegeven in 2007.	€	20.008	€	-
- SGB wateroverlast schouwen	cofinanciering kop van	Jaaroverschrijdend	De toegewezen maar nog niet ontvangen SGB-subsidies door de Dienst Landelijk Gebied moeten ook in 2007 beschikbaar blijven om het afgesproken volume beschikbaar te hebben.	€	319.263	€	-
- Veerse meer/Walcheren		Beleidsprogramma	Voor het voortzetten van het gebiedsgericht beleid is het nodig dat uit het beleidsprogramma voortvloeiende budget wordt overgeboekt.	€	1.247.849	€	-
- Grondruilbank Veerse Meer		Incidentele prioriteiten meerjarige projecten voor	Voor het gebiedsgericht project Veerse Meer wordt het instrument grondruilbank ingezet om het tempo van grondverwerving te vergroten en het ruilproces te versnellen. De besteding van de middelen wordt nader uitgewerkt en omvat naast de totale dekking ook een opdracht aan de Dienst Landelijk gebied voor de daadwerkelijke verwerving van de op korte en lange termijn benodigde 250 ha functieverandering.	€	200.000	€	-

- Uitvoering woonvisie	provinciale	Jaaroverschrijdend	Het meerjarig project uitvoering provinciale woonvisie laat een overbesteding zien in 2006. Deze overbesteding wordt gecompenseerd met het budget 2007.	€	26.735-	€	-
- SGB cofinanciering systeem analyse Schouwen Duiveland, sanering Vroonweg aanleg fietspad, Camping Berkenhof, deelgebied 6 zuidkust en Natuur Vriendelijke Oevers (nvo) West Zeeuws Vlaanderen		Jaaroverschrijdend	De door de Dienst Landelijk Gebied toegewezen maar nog niet ontvangen SGB-subsidies moeten ook in 2007 beschikbaar blijven om het afgesproken volume beschikbaar te hebben.	€	782.067	€	-
- Middelen slotdocument kanaalzone maart 2003		Jaaroverschrijdend	De middelen uit het slotdocument Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone zijn in eerste instantie bestemd voor grensoverschrijdende samenwerking. Het streven is deze middelen binnen uiterlijk 3 jaar aan te wenden. Anders worden de middelen aangewend voor het tweede doel uit het slotdocument zijnde de inrichting van bufferzones rond industrieterreinen. Daarbij wordt dan uitgegaan van een periode van maximaal twee jaar. Hierdoor zijn de middelen te beschouwen als een regulier (meerjarig) budget.	€	56.698	€	-
- Rijn schelde delta		Jaaroverschrijdend	Voor het project Deltalandschap zijn bijdrages ontvangen van de Provincie Noord Brabant / Provincie Zuid Holland en de Provincie Antwerpen voor de uitvoering van dit project. Dit project wordt verder uitgevoerd in 2007.	€	73.884	€	-
- Investeringsbudget landelijk gebied		Jaaroverschrijdend	Voor het meerjarige project Investeringsbudget Landelijk Gebied worden gelden ontvangen van derden. Het resterende budget wordt in 2007 aangewend voor de voorbereiding van het programmeringdocument 2007-2013.	€	61.004	€	-

Totaal programma 7.

Ruimtelijke ontwikkeling

€	2.998.446	€	-
----------	------------------	----------	----------

Criterium

Lasten

Baten

8 Vervoer

- Project Belvedere		Jaaroverschrijdend	Fase 2 van het Belvédèreproject wordt in verband met de vertraging in 2006 bij het project N57 in 2007 uitgevoerd. Fase 2 betreft de afwaardering van het stelsel van wegen van lagere orde. In beeld gebracht worden de aanpassing en herinrichting van de wegdelen, die worden afgewaardeerd als rijksweg, zoals de herinrichting van de dorpstraverses van Serooskerke, Nieuw- en Sint Joosland en Sint-Laurens. Hiervoor is inmiddels opdracht verleend aan Bosch Slabbers. Voor de voortzetting van het Belvédèreproject in 2007 wordt verzocht het restantbudget 2006 over te boeken naar 2007.	€	25.000	€	-
- N660 N288 S14 S15		Jaaroverschrijdend	In verband met de afhandeling in 2007 van het geschil inzake grondaankoop wordt het restantbudget overgeboekt naar	€	29.461	€	-

2007.

<u>Totaal programma 8.</u>	<u>Vervoer</u>	-	€	54.461	€	-
-----------------------------------	-----------------------	---	---	---------------	---	---

	<u>Criterium</u>			Lasten		Baten
--	-------------------------	--	--	---------------	--	--------------

9 Verkeersveiligheid

- N258	Absdale-parallelweg en rotonde	Hulst	Jaaroverschrijdend	Het project noordelijke parallelweg Absdale- Hulst heeft een belangrijke volgtijdelijkheid. Kort gezegd moeten er woningen gesloopt worden om de parallelweg te kunnen realiseren. De woningen zijn bewoond en de bewoners moeten eerst vervangende woonruimte kunnen bouwen. Om dat te kunnen doen moeten ze een planologisch onderbouwde vergunning hebben. Pas na afgifte van een bouwvergunning (door de gemeente) kunnen ze beginnen te bouwen, en pas na het betrekken van de nieuwe woning kunnen de oude woningen gesloopt worden. Er is overeenstemming met de bewoners om de woningen te kopen, maar overeengekomen is, dat de daadwerkelijke koop pas doorgaat als er een bouwvergunning verleend is. De eigenaar tekent pas als de bouwvergunning is afgegeven. De aanvraag van de bouwvergunning is vertraagd omdat er nog een nader archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd, aanbesteding in 2007. De huizen konden daardoor niet meer in 2006 worden aangekocht. In verband hiermee wordt voorgesteld het restantbudget over te boeken naar 2007.	€	201.332	€	-
--------	--------------------------------	-------	--------------------	---	---	---------	---	---

<u>Totaal programma 9.</u>	<u>Verkeersveiligheid</u>		€	201.332	€	-
-----------------------------------	----------------------------------	--	---	----------------	---	---

	<u>Criterium</u>			Lasten		Baten
--	-------------------------	--	--	---------------	--	--------------

11 Sociaal beleid

- Verbeteren jongeren	leefomgeving	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten voor de periode 2005 tot en met 2007 middelen beschikbaar te stellen voor verbetering van de leefomgeving van jongeren. Deze middelen zijn binnen het programma Sociaal beleid aangemerkt als Speerpunt Zorg en sociaal beleid. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€	34.406	€	-
-----------------------	--------------	------------------	---	---	--------	---	---

- beleidskader sociale zorg Niemand aan zijlijn.	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten voor de periode 2004 tot en met 2007 middelen beschikbaar te stellen voor de continuering van het Beleidskader Sociale Zorg. Deze middelen zijn binnen het programma Sociaal beleid aangemerkt als Speerpunt Zorg en sociaal beleid. In 2006 is een hoger bedrag besteed dan in de provinciale begroting is geraamd. In verband hiermee wordt een bedrag van het budget voor 2007 overgeboekt naar het begrotingsjaar 2006.	€	46.663-	€	-
- Antidiscriminatievoorziening	Beleidsprogramma	De minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en burgemeester en wethouders van Vlissingen hebben middelen beschikbaar gesteld voor de toekomst van de antidiscriminatievoorziening (onderzoek organisatiemodel Anti Discriminatie Bureau Zeeland). Deze middelen zijn in 2006 niet geheel besteed. In 2007 bestaat de mogelijkheid dat aanvullend subsidie door het rijk wordt verleend. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€	3.024	€	-
<u>Totaal programma 11.</u>			€	9.233-	€	-
<u>Sociaal beleid</u>						
Criterium			Lasten		Baten	
<u>12 Zorgvoorzieningen</u>						
- Beleidskader sociale zorg Zuinig op zorg	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten voor de periode 2004 tot en met 2007 middelen beschikbaar te stellen voor de continuering van het Beleidskader Sociale Zorg. Deze middelen zijn binnen het programma Sociaal beleid aangemerkt als Speerpunt Zorg en sociaal beleid. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Wel zijn reeds voor een aanzienlijk bedrag verplichtingen aangegaan in het jaar 2007. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€	53.231	€	-
<u>Totaal programma 12.</u>			€	53.231	€	-
<u>Zorgvoorzieningen</u>						
Criterium			Lasten		Baten	
<u>13 Cultuur</u>						
- Uitvoer zichtbaar maken Beeldende Kunst en Vormgeving	Jaaroverschrijdend	Er is een restant op de middelen 2006 van de rijksuitkering van het ministerie van OC&W voor uitvoer/zichtbaar maken Beeldende Kunst en Vormgeving. Deze worden overgeboekt naar 2007.	€	1.267	€	-
- Regionale Scheldemond	televisie	Jaaroverschrijdend	De provincie Zeeland treedt op als projectinitiatiefnemer/-verantwoordelijke voor het Interreg IIIA-project Regionale Televisie Scheldemond. Dit project loopt tot en met 2007.	€	539.397	€ 586.693

- Archeologie	Jaaroverschrijdend	Voor het project Archeologische Monumentenkaart Zeeland is de projectarcheoloog bij de Provincie Zeeland in dienst getreden. Het ministerie van OC&W heeft hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld. De eindafrekening van dit project moet nog worden opgesteld.	€	61.495	€	-
---------------	--------------------	--	---	--------	---	---

<u>Totaal programma 13.</u>	<u>Cultuur</u>	-	€	602.159	€	586.693
------------------------------------	-----------------------	---	---	----------------	---	----------------

	<u>14 Watermanagement</u>	<u>Criterium</u>		Lasten		Baten
--	----------------------------------	-------------------------	--	---------------	--	--------------

- Kwaliteitsimpuls blauw	Beleidsprogramma	De kwaliteitsimpuls Blauw is opgenomen in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij".	€	938.984	€	-
- Crisissituaties bij hoogwater	Jaaroverschrijdend	Binnen dit ESCAPE-project wordt een model rampenbestrijdingsplan hoogwater ontwikkeld waarin de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen met betrekking tot besluitvorming in situaties van een dreigend hoogwater en een daadwerkelijke overstroming in kaart gebracht, zowel regionaal per land als internationaal. Het hoogwater informatie Systeem is inclusief de beslissings-ondersteunende evacuatiemodule, en wordt gebruikt voor simulatie van overstromingen bij een eventuele dijkdoorbraak. De resterende middelen worden in 2007 aangewend.	€	53.055	€	-
- Platform diffuse bronnen	Jaaroverschrijdend	Het platform diffuse bronnen is een blijvend meerjarig project waarbij derden financieel bijdragen en participeren. Het beheer van het gemeenschappelijk budget gebeurt door de provincie en dient beschikbaar te blijven in 2007.	€	63.916	€	-
- Team zuiver Zeeuws water	Jaaroverschrijdend	Voor het meerjarig project natuurschap Westerschelde worden gelden beschikbaar gesteld door het ministerie van LNV. Om het afgesproken volume beschikbaar te hebben dient dit budget overgeboekt te worden naar 2007. De uitvoering gaat verder in 2007.	€	26.328	€	-
- Sanering lozing huishoudelijk afvalwater	Jaaroverschrijdend	De voorbereidingen van IBA (Individuele Behandeling Afval)-projecten blijkt door allerlei omstandigheden meer tijd te vragen. De investeringspiek zal dan ook in 2007 komen te liggen. De middelen moeten daarom gereserveerd te worden. Voor de periode 2002-2005 heeft de provincie zich via een convenant verbonden een bedrag van € 320.000 ter beschikking te stellen. Het over te boeken budget wordt in zijn geheel in 2007 verplicht.	€	256.375	€	-

<u>Totaal programma 14.</u>	<u>Watermanagement</u>	-	€	1.338.658	€	-
------------------------------------	-------------------------------	---	---	------------------	---	---

	Criterium		Lasten	Baten
<u>15 Landbouw en Visserij</u>				
- Uitvoering PSEB, landbouw	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008 vast te stellen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Deze middelen zijn binnen de programma's Economie en Toerisme en Recreatie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€ 29.963	€ -
Uitvoering PSEB visserij	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008 vast te stellen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Deze middelen zijn binnen de programma's Economie en Toerisme en Recreatie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. In 2006 is een hoger bedrag besteed dan in de provinciale begroting is geraamd. In verband hiermee wordt een bedrag ad euro 14.885,- van het budget voor 2007 overgeboekt naar het begrotingsjaar 2006.	€ 14.885-	€ -
- Agrarische sector innovatie/ investeringsmaatschappij	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten middelen beschikbaar te stellen voor het opzetten van een Innovatie- en investeringsmaatschappij voor de agrarische sector (dit is één van de actiepunten uit het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008). Deze prioriteit is budgettair neutraal gedekt ten laste van de middelen voor Vitaal Platteland. De middelen voor uitvoering van het programma Vitaal Platteland zijn binnen het gelijknamige programma van de programmabegroting aangemerkt als Speerpunt Ruimtelijke kwaliteit (evenals deze prioriteit binnen het programma Landbouw en Visserij). In 2006 is er in overleg met de agrarische sector (ZLTO) gekozen voor een traject van geleidelijkheid, waarbij in eerste instantie de gezamenlijke inspanningen zijn gericht op het realiseren van concrete projecten die een structuurversterkend en/of vernieuwend karakter dragen. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€ 12.966	€ -

- Doelstelling Vlaanderen	5b	Zeeuws	Beleidsprogramma	Provinciale Staten hebben besloten het Provinciaal Sociaal-Economisch Beleidsplan 2005-2008 vast te stellen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Deze middelen zijn binnen de programma's Economie en Toerisme en Recreatie aangemerkt als Speerpunt Werkgelegenheid en mobiliteit. Een deel van deze middelen wordt aangewend voor cofinanciering van het subsidieprogramma Doelstelling 5B Phasing Out Zeeuwsch-Vlaanderen. De in 2006 beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Het resterende budget 2006 wordt overgeboekt naar het begrotingsjaar 2007.	€	100.750	€	-
<u>Totaal programma 15.</u>				<u>Landbouw en Visserij</u>	€	128.794	€	-
				Criterion	Lasten		Baten	
<u>16 Natuur en Landschap</u>								
- Kwaliteitsimpuls groen 2006			Beleidsprogramma	De kwaliteitsimpuls groen is opgenomen in het beleidsprogramma "Alle Zeilen Bij".	€	880.671	€	-
<u>Totaal programma 16.</u>				<u>Natuur en Landschap</u>	€	880.671	€	-
				Criterion	Lasten		Baten	
<u>17 Bestuurlijke organisatie</u>								
- Rekenkamer			Jaaroverschrijdend	In de vergadering van de Provinciale Staten van 19 mei 2006 is het stuk "Bestemming overschot rekenkamer" behandeld en vastgesteld. Het overschot van 2006 wordt overgeboekt naar 2007.	€	181.178	€	-
- Time2c			Jaaroverschrijdend	Time2C is een jaaroverschrijdend Interact-project. De afwikkeling van dit project kan plaatsvinden tot en met het jaar 2007.	€	384.644	€	608.000
- Scheldemondraad III)	(Interreg		Jaaroverschrijdend	Voor de co-financiering van Interreg III-projecten en voor activiteiten van de Scheldemondraad is budget beschikbaar. De afwikkeling van de projecten kan plaatsvinden tot en met het jaar 2007.	€	61.114	€	-
<u>Totaal programma 17.</u>				<u>Bestuurlijke organisatie</u>	€	626.936	€	608.000
				Criterion	Lasten		Baten	
<u>18 Openbare orde en Veiligheid</u>								
- Chain of safety			Jaaroverschrijdend	Door een deelnemende partner in dit Europese project is op voorhand een bedrag gestort voor de financiering ervan, onder andere voor voor activiteiten die in 2007 plaatsvinden. Daardoor is een positief saldo gerealiseerd. Gelet op vorenstaande moet het saldo worden overgeboekt naar 2007.	€	47.645	€	-

- ICT rampenbestrijding	Incidentele prioriteiten meerjarige Projecten	voor	De provincies hebben dit jaar met elkaar overleg gevoerd om zo mogelijk te komen tot één digitaal communicatiesysteem voor rampenbestrijding. In dit overleg heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangegeven dat zij de aanbesteding zouden verzorgen. Begin september heeft het departement echter laten weten hier toch van af te zien en de provincies het voortouw te laten nemen. De aanbestedingsprocedure moet daarom nu opnieuw gestart worden en zal dit jaar niet meer afgerond zijn. Voorgesteld wordt daarom dit budget over te boeken naar 2007	€	202.872	€	-
- Grootschalige evacuaties	Jaaroverschrijdend		Het project is dit najaar van start gegaan. Door de late start is een deel van het budget niet gebruikt. De geplande activiteiten staan nu voor 2007 op de rol. Het budget 2007 is niet berekend op deze verschuiving waardoor overboeking gewenst is.	€	4.000	€	-

<u>Totaal programma 18.</u>	<u>Openbare orde en Veiligheid</u>	€	254.517	€	-
------------------------------------	---	---	---------	---	---

Totaal overboeken kredieten programma's

€	14.993.107	€	5.833.503
---	------------	---	-----------

<u>90 Ondersteuning</u>	<u>Criterium</u>	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>
--------------------------------	-------------------------	----------------------	---------------------

- Verbeteren interne/exterte dienstverlening website	Incidentele prioriteiten meerjarige Projecten	voor	Voor het project verbeteren interne/externe dienstverlening website is in 2006 een meerjarige prioriteit toegekend. Het restantbudget wordt overgeboekt naar 2007.	€	50.740	€	-
--	---	------	--	---	--------	---	---

<u>Totaal programma 90.</u>	<u>Ondersteuning</u>	-	€	50.740	€	-
------------------------------------	-----------------------------	---	---	--------	---	---

<u>91 Personeelslasten</u>	<u>Criterium</u>	<u>Lasten</u>	<u>Baten</u>
-----------------------------------	-------------------------	----------------------	---------------------

Stelposten personeelskosten	CAO-afspraken	Een aantal stelposten personeelskosten opgebouwd op grond van CAO-afspraken is niet volledig besteed. De restantbudgetten 2006 worden overgeboekt naar 2007.	€	36.951	€	-
-----------------------------	---------------	--	---	--------	---	---

<u>Totaal programma 91.</u>	<u>Personeelslasten</u>	-	€	36.951	€	-
------------------------------------	--------------------------------	---	---	--------	---	---

Totaal overboeken kredieten

€	15.080.798	€	5.833.503
---	------------	---	-----------

**Verloop
reserves
en
voorzieningen**

Verloop reserves en voorzieningen

Reserves:

Met ingang van 2004 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) van toepassing. Dit besluit schrijft voor, dat mutaties in reserves uitsluitend via resultaatbestemming mogen plaatsvinden. Waar voordien nog werd toegestaan dat een beschikking over een bestemmingsreserve via de exploitatie verliep, is dit nu verboden. Dit betekent dat elk voorstel tot wijziging van de kosten van een programma, dat gedekt wordt middels een beschikking over een (bestemmings)reserve ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de staten. Op deze manier houden de staten de bevoegdheid over de bestemming van de reserves.

Met ingang van 2006 is de werkwijze met betrekking tot egalisereserve ten behoeve van investeringen gewijzigd. Voor investeringen in economische materiële activa wordt in het jaar van besluit tot investeren vanuit de exploitatie geld gereserveerd voor de toekomstige afschrijvingslasten. Hiervoor wordt een egalisereserve gevormd en een investeringskrediet (van gelijke omvang). Gedurende de periode dat de investering nog niet afgerond is, is het bedrag op de activalijsst lager* dan de egalisereserve. Als de investering klaar is, dan wordt de egalisereserve afgestemd op de totale investering doormiddel van dotatie of onttrekking aan de reserve via de exploitatie. Daarna blijven de activa en bijbehorende egalisereserve gelijk in mutatie en omvang. De afschrijving wordt gedekt in de exploitatie uit deze egalisereserve.

*) het saldo blijft staan op de staat van investeringskredieten als bijlage bij de activalijsst

Voorzieningen:

Het BBV schrijft voor dat baten en lasten slechts eenmaal op een programma mogen worden gepresenteerd. Dit betekent dat toevoegingen aan de voorzieningen, ten laste van een programma worden voorgelegd ter goedkeuring. Vrijval als gevolg van het feit dat de voorziening een hoger dan noodzakelijk saldo vertoont, worden eveneens ter goedkeuring voorgelegd. Beschikkingen over voorzieningen bestemd voor uitgaven, lopen niet meer via de programma's, maar komen rechtstreeks ten laste van de voorzieningen. Autorisatie voor de uitgave is feitelijk al gegeven bij de toevoeging aan de voorziening. Omdat het verloop van de voorziening een goed inzicht geeft in de bestedingen wordt hieronder een overzicht gegeven.

00100	algemene reserve	
stand 01-01-2006		38.007.160
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
overboeken kredieten voorgaande jaren	6.970.766,00	
prioriteiten 2005 t.l.v. budgettaire ruimte 2005	1.049.900,00	
overboeken saldo ruimte	2.388.956,80	
correctie onttrekking saldo onvoorzien 2005	60.000,00	
correctie onttrekking saldo onvoorzien	1.426.000,00	
aanvulling voorjaarsnota	1.830.507,00	
najaarsnota 2007: budgettaire ruimte van 2006 naar 2007	2.252.181,00	
overige mutaties	22.500,00	
toevoeging saldo jaarrekening 2005	4.685.569,24	
boeking afwikkelverschil voorgaande jaren	1.398.694,81	
overboeken kredieten per 31-12-2006	8.581.334	
		30.666.408
<u>verminderingen 2006:</u>		
overboeken kredieten voorgaande jaren	22.411.389,00	
onttrekking saldo 2005	2.810.848,00	
prioriteiten tlv budgettaire ruimte 2007	589.350,00	
voorjaarsnota 2006: budgettaire ruimte naar 2005	5.594.464,00	
aanpassing renteberekening voorziening wachtgeld PSD aan werkelijke rente	900.000,00	
extra wegenmiddelen (investeringsplan 2006)	3.378.000,00	
boeking afwikkelverschil voorgaande jaren	982.435,99	
overboeken kredieten per 31-12-2006	-665.962,48	

overige mutaties	652.540,10	36.653.065
stand 31-12-2006		32.020.504

00200	<u>reserve tunnel sluiskil</u>	
stand 01-01-2006		7.691.381
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
saldo per 31-12-2006 reserve sloeweg-tractaatweg (najaarsnota)	4.000.000	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	12.300	
		4.012.300
<u>verminderingen 2006:</u>		
kanaalkruising sluiskil		66.713
stand 31-12-2006		11.636.968

00201	<u>egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud</u>	
stand 01-01-2006		2.961.759
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toevoeging (reserve gelijk aan boekwaarde)		372.470
<u>verminderingen 2006:</u>		
afschrijving vervangende nieuwbouw Groene Woud		108.037
stand 31-12-2006		3.226.192

00204	<u>reserve verdubbeling sloeweg-tractaatweg</u>	
stand 01-01-2006		3.500.000
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
prioriteit voorjaarsconferentie		500.000
<u>verminderingen 2006:</u>		
saldo naar reserve tunnel sluiskil		4.000.000
stand 31-12-2006		0

00205	<u>reserve wov</u>	
stand 01-01-2006		19.923.829
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
dividend nv wscheldetunnel	1.991.513	
jaarlijkse dotatie	4.583.300	
fast ferry gebouwen terreinen	6.462	
fast ferry externe adviezen	6.000	
fast ferry gebouwen en terreinen	18.242	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	10.124	
		6.615.641
<u>verminderingen 2006:</u>		
fast ferry swath schepen	2.116.976	
fast ferry gebouwen terreinen	353.264	
fast ferry aanlandingsvoorz	474.829	
fast ferry baggerkst	231.541	
belastingen fast ferry	19.123	
bijdr exploitatie westerscheldetunnel	2.545.992	
fast ferry	36.061	
westerscheldetunnel deelnemingen	1.535.473	
bijdrage kosten Sloebos	106.798	
fast ferry externe adviezen	42.610	
fast ferry update casco swathschepen	150.834	
deel bijdrage BBA tlv reserve WOV	226.580	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	3.391	
		7.843.472
stand 31-12-2006		18.695.998

00207	<u>egalisatiereserver verbouwing zeeuws museum</u>	
stand 01-01-2006		289.902
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toevoeging egalisatiereserve	5.692.493	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	47.014	
		5.739.507
stand 31-12-2006		6.029.409

00208	<u>egalisatiereserve Gistpoortgebouw</u>	
stand 01-01-2006		1.315.555
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toevoeging egalisatiereserve		867.000
stand 31-12-2006		2.182.555

00209	<u>reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
ontvangen afkoopsom van het rijk		112.056.200
<u>verminderingen 2006:</u>		
vrijval reserve ten behoeve van onderhoud Kanaal door Walcheren		1.105.000
stand 31-12-2006		110.951.200

00300	<u>voorziening waterbeheer</u>	
stand 01-01-2006		434.125
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
grondwaterheffing	410.411	
grondwatermeetnet kwantiteit grondwater	6.250	
		416.661
<u>verminderingen 2006:</u>		
grondwatermeetnet kwaliteit grondwater	13.514	
grondwatermeetnet kwantiteit grondwater	90.136	
grondwatermeetnet kwantiteit grondwater	25.480	
grondwaterwet commissie van deskundigen	7.743	
		136.873
stand 31-12-2006		713.912

00301	<u>voorziening bodemsanering</u>	
stand 01-01-2006		237.689
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
afwikkeling 2006		2.091.775
<u>verminderingen 2006:</u>		
subsidies verordening bodemsanering bedrijfsterreinen		46.197
stand 31-12-2006		2.283.268

00303	<u>voorziening stads- en dorpsvernieuwing</u>	
stand 01-01-2006		2.486.311
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
aanvulling voorziening		257.322
stand 31-12-2006		2.743.633

00305	<u>voorziening openbaar vervoer</u>	
stand 01-01-2006		2.516.357
<u>verminderingen 2006:</u>		
saldo naar voorziening BDU		2.516.357
stand 31-12-2006		0

00306	<u>voorziening gebundelde doeluutkering</u>	
stand 01-01-2006		1.786.134

<u>verminderingen 2006:</u>	
saldo naar voorziening BDU	1.786.134
stand 31-12-2006	0

00307	<u>voorziening jeugdhulpverlening</u>	
stand 01-01-2006		874.260
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
uitkering wet op de jeugdzorg (ministerie vws)	19.702.702	
uitk wet op de jeugdzorg (ministerie justitie)	3.860.066	
toegevoegde rente	17.485	
		23.580.253
<u>verminderingen 2006:</u>		
extra middelen aanvalsplan	1.412.396	
onderzoek jeugdzorg	31.133	
bestrijding wachtlijsten	154.527	
sociaal medische teams	76.016	
bureau jeugdzorg: centraal bureau	1.736.956	
jeugdmonitor zeeland	22.689	
steunfunctie jeugdzorg	48.187	
centrum v. pleegzorg,basisvariant	3.369.476	
therapeutische pleegzorg tgv	289.256	
ned. ver. pleeggezinnen	24.170	
jeugd en gezin adviesbureau	208.912	
families first	448.856	
instelling voor begeleid wonen	92.410	
intensieve hulp in thuissituatie	157.907	
sociale vaardigheidstrainingen	27.108	
dagcentra schoolg jeugd/basisv	874.242	
medische kleuterdagverbl./plusv	2.876.888	
gezinshuizen/lv2	139.957	
tehuizen opvoeding verzorging lv3	663.438	
tehuizen opvoeding verzorg. basis	368.537	
tehuizen opvoeding verzorg.intens	1.885.299	
crisisopvang jongeren/intensief	549.216	
vz jonge kinderen, special.	439.789	
dagvz. niet schoolgaande jeugd	307.513	
vertrek training	209.808	
coördinatie home-training	22.991	
aanleunproject	96.798	
advies- en meldpunt kindermish.	668.829	
kindertelefoon (mid jhv)	34.126	
implementatie Deltaplan Jeugdzrg	144.560	
bureau jeugdzorg: casemanagement	1.225.835	
bureau jeugdzorg: lokaal jeugdbeleid	309.599	
2006 jeugdhulp ambulant azz	804.752	
bur. jeugdzrg: justitiele taken	3.636.701	
project doorbraakmethode	38.000	
project stroomlijnen	73.500	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	-41.339	
		23.429.038
stand 31-12-2006		1.025.475

00308	<u>voorziening wachtgelden psd</u>	
stand 01-01-2006		46.583.279
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toevoeging naar aanleiding van Najaarsnota	440.000	
toegevoegde rente	1.292.652	
		1.732.652
<u>verminderingen 2006:</u>		

uitgekeerde wachtgelden		6.846.392
stand 31-12-2006		41.469.539
00310 <u>voorziening interimregeling duurzaam veilig</u>		
stand 01-01-2006		480.117
<u>verminderingen 2006:</u>		
saldo naar voorziening BDU		480.117
stand 31-12-2006		0
00313 <u>voorziening nme: natuurcompensatie westerschelde</u>		
stand 01-01-2006		8.739.164
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
prioriteit versnelling landinrichting	2.210.531	
rente Nationaal Groenfonds	157.501	
		2.368.032
<u>verminderingen 2006:</u>		
natuurcompensatie westerschelde	4.321.147	
provinciaal aandeel convenantsmiddelen	419.747	
prioriteit versnelling landinrichting	1.698.000	
		6.438.894
stand 31-12-2006		4.668.303
00314 <u>voorziening nme: natuurcompensatie braakman</u>		
stand 01-01-2006		1.081.514
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toegevoegde rente		54.050
natuurcompensatie braakman		119.792
stand 31-12-2006		1.015.772
00316 <u>voorziening isv</u>		
stand 01-01-2006		5.278.588
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdrage rijk investering stedelijke vernieuwing		4.619.111
<u>verminderingen 2006:</u>		
investering stedelijke vernieuwing	2.273.281	
programma gemeenten isv	5.107.810	
		7.381.091
stand 31-12-2006		2.516.608
00319 <u>voorziening maya</u>		
stand 01-01-2006		117.041
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdragen maya 2		2.639.595
<u>verminderingen 2006:</u>		
bijdragen maya 2	2.447.692	
overige uitgaven maya 2	117.919	
		2.565.611
stand 31-12-2006		191.025
00321 <u>voorziening archeologische monumentenkaart</u>		
stand 01-01-2006		18.166
<u>verminderingen 2006:</u>		
diverse uitgaven	3.115	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	-2.000	
		1.115
stand 31-12-2006		17.051

00322	<u>voorziening bibliotheekvernieuwing</u>	
stand 01-01-2006		268.447
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdrage rijk bibliotheekvernieuwing		358.627
<u>verminderingen 2006:</u>		
subsidies herstructurering bibliotheekwerk	3.520	
overige uitgaven herstructurering bibliotheekwerk	22.505	
subsidies bibliotheekvernieuwing	<u>295.168</u>	
		321.193
stand 31-12-2006		305.881

00323	<u>voorziening zwakke schakels</u>	
stand 01-01-2006		904.615
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdrage rijk zwakke schakels	900.000	
zwakke schakels	<u>3.706</u>	
		903.706
<u>verminderingen 2006:</u>		
inhuren deskundigheid zwakke schakels	243.973	
overige uitgaven zwakke schakels	<u>826.365</u>	
		1.070.338
stand 31-12-2006		737.983

00324	<u>voorziening interreg</u>	
stand 01-01-2006		496.611
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdragen euregioprogramma	42.736	
bijdragen interreg over de grens	1.519.265	
co-financiering ez-middelen	<u>900.000</u>	
		2.462.001
<u>verminderingen 2006:</u>		
euregioprogramma	48.343	
co-financiering ez-middelen	<u>541.851</u>	
		590.194
stand 31-12-2006		2.368.418

00325	<u>voorziening culturele betekenis ksg</u>	
stand 01-01-2006		34.894
<u>verminderingen 2006:</u>		
culturele laag ksg terrein	722	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	<u>10.089</u>	
		10.811
stand 31-12-2006		24.083

00327	<u>voorziening BDU brede doeluitkering</u>	
stand 01-01-2006		242.502
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
toegevoegde rente	160.956	
collectief vraagafhankelijk vervoer	5.268	
bijdrage vervoersonderneming openbaar vervoer	262.161	
fast ferry aanlandingsvoorzieningen	280.853	
fast ferry terminals	167.574	
rovz	31.413	
fast ferry swathschepen	1.596.000	
bdu (programma 8)	17.421.316	
bdu (programma 9)	3.481.500	
saldo voorziening openbaar vervoer	2.516.357	
saldo voorziening gebundelde doeluitkering	1.786.134	
saldo voorziening interimregeling duurzaam veilig	<u>480.117</u>	

		28.189.650
<u>verminderingen 2006:</u>		
sociale veiligheid openbaar vervoer	221.402	
collectief vraagafhankelijk vervoer	2.927.931	
bijdrage vervoersonderneming openbaar vervoer	13.678.459	
bijdrage voorzieningen openbaar vervoer	25.458	
bijdrage buurtbusprojen	10.050	
kosten concessiebeheer	12.800	
fast ferry bijdrage vervoersondernemingen	4.914.026	
fast ferry korting scholieren	18.566	
infrastructuursubsidies	184.000	
subsidies ro vz	89.701	
overige uitgaven ro vz	557.030	
marketing en communicatie ov	22.475	
knooppunt bewegwijzering	33.121	
gdu bijdrage personeel	1.780	
BDU-dekking formatieplaats afd V&V	65.000	
nog niet bestede BDU bijdrage	-1.258.820	
boekings afwikkelverschillen voorg jaren	-395.111	
		21.107.868
stand 31-12-2006		7.324.283

00328 <u>voorziening maritiem erfgoed</u>		
stand 01-01-2006		144.199
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdragen maritiem erfgoed	1.499.381	
bijdragen maritiem erfgoed II	<u>1.022.626</u>	
		2.522.007
<u>verminderingen 2006:</u>		
bijdragen maritiem erfgoed *	1.987.211	
bijdragen maritiem erfgoed II *	<u>678.995</u>	
		2.666.206
* bedragen onttrokken tot het saldo van de voorziening		
stand 31-12-2006		0

00329 <u>voorziening cultuureducatie primair onderwijs</u>		
stand 01-01-2006		76.445
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdrage rijk bevorderen deskundigheid binnen het primair onderwijs		57.042
<u>verminderingen 2006:</u>		
bijdrage bevorderen deskundigheid binnen het primair onderwijs	5.000	
faciliteren regionale infrastructuur	11.526	
bevorderen infrastructuur erfgoededucatie	<u>28.050</u>	
		44.576
stand 31-12-2006		88.911

00330 <u>voorziening actieplan cultuurbereik</u>		
stand 01-01-2006		106.483
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
cultuur en school	5.452	
actiepl cultuurbereik rijksbijdrage	<u>299.235</u>	
		304.687
<u>verminderingen 2006:</u>		
bijdragen cultuur en school *	185.894	
bijdragen jeugd en cultuur *	67.991	
bijdragen erfgoed toegankelijk *	66.035	
bijdragen versterken Cultureel ondernemerschap *	99.590	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	<u>-8.340</u>	
		411.170
* bedragen onttrokken tot het saldo van de voorziening		

stand 31-12-2006		0
00331	<u>voorziening belvedere</u>	
stand 01-01-2006		65.200
<u>verminderingen 2006:</u>		
project belvedere	1.972	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	<u>-315</u>	
		1.657
stand 31-12-2006		63.543
00332	<u>voorziening phasing out 5b</u>	
stand 01-01-2006		220.991
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
phasing out 5b-04	8.300	
phasing out 5b, bijdrage	<u>110.956</u>	
		119.256
<u>verminderingen 2006:</u>		
phasing out 5b-05	13.500	
phasing out 5b, overig	5.554	
phasing out 5b-06	11.400	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	207.980	
		238.434
stand 31-12-2006		101.813
00333	<u>voorziening ontwikkelschets westerschelde</u>	
stand 01-01-2006		47.231
<u>verminderingen 2006:</u>		
natuurpakket Westerschelde planvorming *		47.231
* bedragen onttrokken tot het saldo van de voorziening		
stand 31-12-2006		0
00335	<u>voorziening geluidsbelastingskaart</u>	
stand 01-01-2006		21.357
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
bijdrage rijk uitvoering eu richtlijn omgevingslawaa		40.000
<u>verminderingen 2006:</u>		
uitvoering eu richtlijn omgevingslawaa	17.000	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	<u>-1.815</u>	
		15.185
stand 31-12-2006		46.173
00336	<u>voorziening leren voor duurzaamheid</u>	
stand 01-01-2006		116.617
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
overige ontvangsten leren voor duurzame ontwikkeling 2004-2007	6.922	
bijdrage rijk incidentele subsidie programma lvdo '04-'07	<u>100.800</u>	
		107.722
<u>verminderingen 2006:</u>		
subsidies leren voor duurzame ontwikkeling 2004-2007 *	234.339	
boekings afwikkelverschillen voorgaande jaren	<u>-10.000</u>	
* bedragen onttrokken tot het saldo van de voorziening		224.339
stand 31-12-2006		0
00338	<u>voorziening fietsbrug sluis Veere</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
vorming voorziening in verband met bijdragen derden		81.541
stand 31-12-2006		81.541

00339	<u>voorziening werkplan Deltaraad</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
vorming voorziening in verband met bijdragen derden		66.364
stand 31-12-2006		66.364

00340	<u>voorziening Life project</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
vorming voorziening in verband met bijdragen derden		458.142
stand 31-12-2006		458.142

00341	<u>voorziening Externe veiligheid</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
vorming voorziening in verband met bijdragen derden		512.338
stand 31-12-2006		512.338

00343	<u>voorziening leader +</u>	
stand 01-01-2006		0
<u>vermeerderingen 2006:</u>		
vorming voorziening in verband met bijdragen derden		1.084.091
stand 31-12-2006		1.084.091

Bijlagen rekening 2006

Bijlagen Rekening 2006

I	Overzicht aanbestedingen
II	Inhuren externe deskundigheid
III	Vaste activa
IV	a Reserves en voorzieningen
IV	b Verplichtingen ten laste van de reserves
V	Subsidies
VI	Staat van restant investeringskredieten
VII	Overzicht Jeugdhulpverlening
VIII	Berekening EMU-saldo
IX	Bijlage SISA
X	Incidenteel beleid

Overzicht aanbestedingen

Overzicht Aanbestedingen 2006

Provinciaal Beleid

De provincie heeft haar aanbestedingsbeleid in 1996 vormgegeven in de nota aanbestedingsbeleid. Deze nota is sindsdien maatgevend voor het handelen van de provincie. Afwijkingen van dit beleid zijn alleen mogelijk met toestemming van GS.

Het eigen provinciale beleid is gebaseerd op de verantwoordelijkheid van de provincie om als besteder van gemeenschapsgelden een zo gunstig mogelijke prijs/kwaliteitsverhouding te realiseren. Dit wordt gerealiseerd door het zoveel mogelijk bevorderen van concurrentie.

Immers een open markt vormt een voorwaarde voor een gezonde en effectieve concurrentie en daarmee voor een goed werkend prijsmechanisme, een gezond bedrijfsleven en daardoor mede bepalend is voor de concurrentiekracht daarbinnen. Het gesloten houden van de markt kan leiden tot prijsopdrijving en tot het in stand houden van overcapaciteit waardoor verstarring kan ontstaan in productie- en afzetverhoudingen. De drang om efficiënter te werken of vernieuwingen in te voeren kan wegvallen. De provincie dient dan ook in haar aanbestedingsbeleid rekening te houden met deze effecten en te proberen zoveel mogelijk bij te dragen aan een gezonde en effectieve concurrentie door te kiezen voor een doorzichtige en heldere wijze van aanbesteden.

Openbaar aanbesteden is hierbij de meest open procedure en is om die reden goed democratisch controleerbaar. Bij openbare aanbesteding is sprake van maximale mededinging wat kan leiden tot scherpe prijsstelling. Na aanbesteding en vóór de gunning dient de laagste inschrijver aan te tonen dat hij aan de vooraf openbaar gemaakte gunningscriteria (kennis, ervaring, solvabiliteit, etc.) voldoet.

Het beleid komt er in hoofdlijnen op neer dat voor opdrachten boven de € 25.000 marktwerking wordt nagestreefd, door meer offertes aan te vragen of openbaar aan te besteden. Boven de Europese drempelbedragen is uiteraard het Europese aanbestedingsregiem van toepassing.

In specifieke/buitengewone omstandigheden of bij zeer specialistisch werk kan mits gemotiveerd van deze uitgangspunten worden afgeweken. In al deze gevallen dient dit vooraf aan GS voorgelegd te worden.

Een uitzondering geldt voor spoedeisende situaties. In dat geval is het mogelijk van het beleid af te wijken, met melding achteraf aan GS. Daarbij moet worden gedacht aan de bedrijfszekerheidstelling van de Zeelandbrug en de sluizen en bruggen van het Kanaal door Walcheren en aan calamiteiten. Aanvullend dient ook in deze gevallen, altijd eerst de verantwoordelijk gedeputeerde geïnformeerd te worden.

In 2006 is voor de ambtelijke organisatie het gebruik van een macro "financiële opdrachtverlening" verplicht gesteld. Dit is een hulpmiddel om de inkoop- en aanbestedingsprocedures in goede banen te leiden en de registratie en monitoring te vereenvoudigen. Daarnaast is er in 2006 ook gewerkt aan het oprichten van een Kenniscentrum Inkoop en Aanbesteding. Dit centrum zal zich vanaf 2007 onder meer richten op de wijze waarop de complexe wetgeving rondom aanbestedingen van leveringen en diensten optimaal dient te worden opgevolgd. Dit leidt mogelijk tot een herformulering van het beleid.

Rapportage 2006

Overzicht Aanbestedingen boven de € 25.000 voor 2006				
Directie	Aantal aanbestedingen boven € 25.000	Waarvan Conform Algemene uitgangspunten	Waarvan met afzonderlijke instemming GS	Waarvan zonder instemming GS
WEB	17	9	8	
I&V	46	25	21	
RMW	44	34	10	
STAF	16	16	0	
FEZ/POI	8	8	0	
SG	1	1		
Totaal	132	93	39	0

Overzicht motivering afzonderlijke instemming GS				
Directie	Totaal	Vanwege spoedeisende karakter	Vanwege specifieke technische motieven	Vanwege overige motieven
WEB	8	0	4	4
I&V	21	2	11	8
RMW	10	0	2	8
STAF	0			
FEZ/POI	0			
SG	0			
Totaal	39	2	17	20

**Motivering aanbestedingen:
afzonderlijke instemming GS vanwege overige motieven, directie I&V**

1. HITT BV – radarinstallatie

De gunning aan HITT BV is aangehouden het bedrag van de laagst inschrijving de raming met meer dan 120% overschrijdt.

2. KWS – Duurzaam Veilig Verkeer West Zeeuws-Vlaanderen

In verband met een tijdswinst van 4 weken is gekozen voor een onderhandse aanbesteding met de aannemers die de laatste tijd het bestek hebben gemaakt

3. Hakkers BV – Fast Ferry Vlissingen - Breskens

In verband met de specifieke kennis van de uitgevoerde staalconstructie Waterlokaal waarover Hakkers BV beschikt is het wenselijk dat ook het aanbrengen van bordessen en ladders aan deze constructie door Hakkers wordt uitgevoerd.

4. Arcadis – Inhuur A. Overwater

Betreft de verlenging van de inhuur van een reeds ingewerkt persoon. Deze heeft reeds veel ervaring en kennis binnen het project en kan een snelle voortgang/uitvoering waarborgen.

5. Korbee & Hovelynck – eindrapportage Duurzaam Veilig Verkeer West Zeeuws-Vlaanderen

De eindrapportage is een vervolg op de tussenrapportage die door Korbee & Hovelynck is opgesteld.

6. Inhuur J. Stortelder

Verlenging detachering J. Stortelder bij de cluster Verkeersveiligheid en Monitoring.

Betreft de verlenging van de inhuur van een reeds ingewerkt persoon. Hij heeft reeds veel ervaring en opgebouwde kennis niet alleen vakinhoudelijk maar is ook bekend met het reilen en zeilen binnen de provincie.

7. Inhuur W. Westerlaken

Verlenging detachering W.Westerlaken bij de cluster Verkeersveiligheid en Monitoring.

Betreft de verlenging van de inhuur van een sinds medio 2003 ingewerkt persoon. Zij heeft reeds veel ervaring en kennis opgebouwd in het en opgebouwd wat de bestaande grote werkdruk binnen de cluster ten goede komt.

8. Sani Tronics International BV – Inbouwtoilet mindervaliden busstation Terneuzen

In Nederland in Sani Tronics International BV de enige leverancier die inbouwtoiletten mindervaliden als inbouwversie levert

**Motivering aanbestedingen:
afzonderlijke instemming GS vanwege overige motieven, directie WEB**

1. Berenschot – Invent. Preventief jeugdbeleid Zeeland

in verband met de kennis die Berenschot van Zeeland heeft opgedaan vanuit het interne procesmanagement en erg actief is op het vlak van preventief jeugdbeleid.

2. Ordina – Implementatie Local Boards

Door de bijzondere situatie dat Ordina vanaf het begin betrokken is geweest bij het opzetten van dit project en dus veel kennis heeft vergaard is voorgesteld af te wijken van het aanbestedingsbeleid.

3. Buck Consultants International – Economische Impuls Zeeland

Daar BCI inmiddels goed is ingewerkt in de materie en de bijbehorende netwerken betekent het volgen van de aanbestedingsprocedure en het eventueel inschakelen van een ander bureau het opnieuw maken van kosten die we met een vervolgoopdracht aan BCI kunne voorkomen.

4. Berenschot Communicatie – Promotieaanpak van Zeeland

Voorstel is om deze eerste verkennende fase te laten uitvoeren door Berenschot Communicatie.

Inherent aan dit voorstel, is het voorstel om af te wijken van de aanbestedingsregels. Overwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld zijn:

er is gezocht naar een bureau van buiten Zeeland, die niet betrokken is geweest bij de Welkom in Zeeland-campagne dan wel een relatie heeft met Zeeuwse bureaus en als zodanig 'neutraal' tegen deze opgaaf kan aankijken er is gezocht naar een bureau met aantoonbare ervaring op het gebied van citymarketing en meer specifiek het begeleiden van processen en het uitvoeren van haalbaarheidsstudies (zie bijlage voor visie en ervaring van Berenschot op/bij soortgelijke opdrachten)

de beschikbaarheid op korte termijn van ervaren consultant binnen dit bureau

**Motivering aanbestedingen:
afzonderlijke instemming GS vanwege overige motieven, directie RMW**

1. CE

Trainingstraject duurzame ontwikkeling

Betreft vervolg op de door CE reeds ingezette trainingstraject. CE heeft nadrukkelijk de kennis en expertise op dit specifieke gebied in huis.

2. ZMF

Waterlokaal

De ZMF heeft de specifieke kennis en contacten in de regio om dit project uit te voeren

3. Toyota De Jonge

Aanschaf Toyota Landcruiser (2^e hands)

Deze auto was 2^e hands beschikbaar bij deze autodealer voor een gunstige prijs.

4. WL Delft

Aanpassing Hoogwater Informatie Systeem

Het WL Delft is de eigenaar en bouwer van deze software en alleen zij kunnen en mogen de aanpassingen doen.

5. Royal Haskoning

Verlenging detachering M. de Kort voor het project Natuurpakket Westerschelde

Betreft de verlenging van de inhuur van een reeds ingewerkt persoon. Zij heeft reeds veel ervaring in het project en heeft daarbij reeds een aanzienlijk netwerk opgebouwd.

6. TNO

Brede discussie zoetwatersituatie voor de landbouw in de Delta

Door het samenwerkingsverband tussen TNO, het RIKZ en WL Delft in de voorbereidingsfase heeft TNO de benodigde expertise opgedaan, die andere bureau's opnieuw moeten ontwikkelen. Het samenwerkingsverband wordt ook nog eens extra goedkoop door het verkrijgen van een BSIK-subsidie.

7. Arcadis

Opstellen agenda Deltaprogramma

Door de in het voortraject opgedane kennis kan onmiddellijk worden begonnen.

8. Brandhome

Communicatiestrategie Natuurpakket Westerschelde

In verband met de tijdsdruk snel tot gunning van deze opdracht komen.

Inhuren externe deskundigheid

Overzicht externe deskundigheid 2006

Bijgaand een overzicht 2006 betreffende beleidsadviezen en beleidsonderzoeken.

De volgende vragen zijn daarbij aan de directies voorgelegd:

* Maakte uw directie/afdelingen in 2006 gebruik van het inhuren van externe adviseurs voor het ontwikkelen/opstellen van beleidsadviezen. Zo ja, op welke specifieke beleidsterreinen zijn deze adviezen ingewonnen?

* Kunt u aangeven welk bedrag in 2006 is opgenomen voor het inwinnen van beleidsadviezen?

* Wat is de reden dat uw directie/afdeling het ontwikkelen/opstellen van beleidsadviezen heeft uitbesteed?

- **Ontbreken voldoende personele capaciteit**
- **Onvoldoende expertise in de beleidssector**
- **Behoeft e aan onafhankelijk advies**
- **Andere oorzaken**

De volgende categorieën zijn buiten beschouwing gebleven:

- * consultancy
- * interim management
- * accountancy
- * automatisering
- * het inhuren van uitzendkrachten

Verplichting	Omschrijving	Activiteit	Bedrag
0006914	Hespirit Netwerkanalyse PVVP	74245	€ 49.625
	Muconsult Aanbesteden OV-concessie Openbaar Vervoer	74303	€ 2.816
0007323	Groen Licht halteplan toegankelijkheid Openbaar vervoer	74303	€ 12.500
0006874	Buck Consultants Actieplan goederenvervoer	74351	€ 20.900
	Groen Licht begeleiden aanbesteden ov-concessies Openbaar vervoer	74765	€ 7.355
0007025	ondersteuning bedr.terreinenprogramma	72588	€ 11.865
0008041	Eenmalige afweg.GR Westerschelde	72474	€ 45.000
0007821	detachering verlenging	72255	€ 180.960
0007026	ondersteuning bedr.terreinenprogramm	62136	€ 11.865
0008225	Opstellen nieuwe Zeeuwse Onderwijsnota	70920	€ 30.500
Totaal onvoldoende personele capaciteit			€ 373.386

Verplichting	Omschrijving	Activiteit	Bedrag
0005207	Goudappel Coffeng Netwerkanalyse PVVP	74245	€ 19.600
	Transmis Invoering KAR-systeem Openbaar vervoer	74245	€ 8.320
0007540	Soab Ontwikkelingsplan Veerplein Breskens Openbaar vervoer	74455	€ 15.960
0008774	Buck Consultants OZP 2030 Formatie kanaalzone	75715	€ 11.600
0007483	Overeenkomst ivm hulpv Westerschelde	76011	€ 49.290
0007473	Chain of Safety	76268	€ 40.480
0009514	Honorarium Yacht	76907	€ 59.346
0007476	Offerte havengebied	76907	€ 17.150
0008854	voorstel implementatie Corsa/zakenmagazijn	66123	€ 14.425
0008629	online kaart stylesheet vormgeven	66607	€ 1.920
0008632	lev. voorbeelden portaal Zeeland.nl	66607	€ 4.170
0008631	verbetering questionnaire module(e-form)	66607	€ 10.875
0008628	supporturen 3e kw. 2006	66607	€ 26.000
0008630	ibuildings content management systeem	66607	€ 46.800
0009003	administratieve dienstverlening	66561	€ 26.400
0007723	verlengen planeconoom	72174	€ 20.000
0008999	werkuren duurzame innovatieve chemie	72119	€ 29.250
0007878	adv.toepass.Rijksproj.procedure	72255	€ 12.953
0007879	risicoanalyse Natuurpakk Westerschelde	72255	€ 58.300
0008042	inherente veiligheid Zeeland	72474	€ 36.622
0007252	inzet.juridische capaciteit vuurwerkbesluit	62119	€ 14.380
0007527	opdracht adviescie Nieuwe Muziek Zeeland	71260	€ 71.260
0004376	PR.10 Lokale LinkZ	71518	€ 35.740
0007525	Coördinator Kennisoverdracht wisselp	70152	€ 5.000
Totaal onvoldoende expertise in de beleidssector			€ 635.841

Verplichting	Omschrijving	Activiteit	Bedrag
0004884	Ipa-acon, Advies verkoop aandelen KKS	74080	€ 14.000
0007934	Onderzoek KJB (jur)	66741	€ 4.629
0008214	Onderzoek cluster KJB	66741	€ 4.629
0007487	Onderzoek hulpverlening Westerschelde	76011	€ 20.960
0008215	Onderzoek cluster KJB	66040	€ 4.629
0008505	technisch vooronderzoek servicedek call	66720	€ 840
0007940	Arbotoets gebouw A	66609	€ 1.887
0008200	Dienstverlening Montesquieu Finance	76155	€ 54.000
0008857	voorstel impl. Corsa/zakenmagazijn	66372	€ 15.000
0007840	MKBA WCT aspect geluid	72458	€ 4.500
0007839	aanv.Trillingsonderz. MKBA WCT	72458	€ 6.600
0009010	2e aanv.MKBA WCT	72482	€ 11.450
0007767	Aanv. MKBA WCT	72482	€ 26.600
0008996	structuurschets Veerse Dam	72409	€ 25.900
0008517	analyse tbv communicatiestrategie	72255	€ 17.000
0009274	Anti Discriminatiebur. organisatie.	70097	€ 27.600
0006465	Simulatie jeugdzorgketen provincie Zeeland	70948	€ 24.750
0007967	Onderzoek Britse watersportmarkt	70152	€ 15.950
0004880	Project nieuwe markten; 2 thema's	70805	€ 12.500
0004353	Org. Expertmeeting Kusttoerisme	70805	€ 23.500
0006941	Bedrijventerreinenprogrammering Zeeland	70138	€ 19.775
0007938	lusten en lasten landelijk gebied	70139	€ 23.400
0006685	Promotieaanpak van Zeeland	70895	€ 38.682
0003337	Wageningen Marien	70903	€ 5.000
0004949	Ontwikkelingsbedrijf; ondern.plan & NV Economische Impuls Zeeland/ontw.b	70903	€ 68.700
Totaal onafhankelijk advies			€ 472.481

Verplichting	Omschrijving	Activiteit	Bedrag
0008853	digitaliseren personeelsdossiers	66006	€ 37.300
0008733	AVG Procesonderst Vicdo Zuid PVVP	74243	€ 7.625
	Hypercube project OV- Chipcard	74303	€ 3.360
	PWC Quickscan OV Chipcard Openbaar vervoer	74303	€ 5.669
0008890	begeleidingtrs. Arbo Unie tbv pers.l	62001	€ 2.754
0006466	strippenkaart ontw.z-w delta	72084	€ 13.100
0002155	opdracht meerwerk	72473	€ 47.802
0000048	workshops landbouw en scheepvaart	72327	€ 10.120
0003860	maritiem erfgoed	71309	€ 35.630
0003877	2006 maritiem erfgoed ii	70400	€ 14.083
0008867	website maand van de vrijheid	70928	€ 2.000
0003205	Monitoring Pilot Japanse Oesters	70140	€ 64.462
0003204	Monitoring Pilot Japanse Oesters	71445	€ 64.462
Totaal andere oorzaken			€ 308.367

Vaste Activa

Investerings -en financieringsstaat, geactiveerde lasten				
Activiteitcode	Omschrijving van de investering	Oorspronkelijk bedrag van de investeringen per 1-1-2006	Boekwaarde per 01-01-2006	Mutaties in 2006
1		2	3	4
Materiële vaste activa economisch nut				
	<u>Gronden en terreinen</u>			
00004	Herinrichting Abdijplein	677.011	227.284	
	<u>Bedrijfsgebouwen</u>			
00008	Achter de Houttuinen 8	1.650.176	1.538.073	
00034	Vervangende nieuwbouw RMW	2.961.759	2.961.759	372.470
00037	Verbouwing Zeeuws Museum	289.902	289.902	4.348.231
00036	Gistpoortgebouw	1.315.555	1.315.555	
	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>			
00002	Fast-ferry infrastructurale voorzieningen	2.586.766	2.586.776	80.968
00001	Fast-ferry aanlandingsvoorzieningen	3.934.755	3.934.755	32.965
00042	Fast-ferry geleidepalen	0	0	280.190
00016	Reconstructie rijbaan Zeelandbrug	4.329.304	2.581.392	
	<u>Schepen</u>			
00018	Swath-boten	25.769.755	24.435.504	
	<u>Machines, apparaten en installaties</u>			
00012	Netwerk 2001	318.330	29.582	
00013	GIS 2001	83.949	7.802	
00005	Verwarmingsinstallatie Abdijgebouwen	480.440	81.550	
00006	Verbetering binnenklimaat Gr. Woud	1.406.091	758.608	
Materiële vaste activa maatschappelijk nut				
	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>			
00003	Wegen < 1993	29.711.918	3.025.977	
00003	Wegen - 1993	2.884.775	969.690	
00003	Wegen - 1994	2.577.490	974.677	
00003	Wegen - 1995	2.159.144	907.245	
00003	Wegen - 1996	454.407	210.006	
00003	Wegen - 1997	1.645.925	829.792	
00003	Wegen - 1998	2.802.384	1.473.073	
00003	Wegen - 1999	3.140.153	1.781.257	
00003	Wegen - 2000	1.894.098	954.106	
00003	Wegen - 2003	7.740.464	6.772.952	
00003	Wegen - 2005	3.710.355	3.710.355	
Financiële vaste activa				
	<u>Deelnemingen</u>			
00020	Aandelenkapitaal NV. Delta Nutsbedrijven	568.132	568.133	
00019	Aandelenkapitaal NV. Westerscheldetunnel	34.158.722	30.708.722	-598.000
	<u>Verstrekte geldleningen (rente dragend)</u>			
00025	Hypothecaire geldleningen		100.407	
00033	Lening Emergya		200.000	
10016	Uitzettingen > 1jaar			35.056.123
	<u>Verstrekte geldleningen (renteloos)</u>			
00023	Leningen Zeeuws Studiefonds		36.539	
00027/00031	Leningen werkgelegenheid		pm	pm
Totaal vaste activa		139.251.760	93.971.476	39.572.947
Vlottende activa				
	<u>Voorraden</u>			
00035	Ruilgronden West Zeeuws Vlaanderen	747.582	747.582	2.471.628
00040	Grond Duurzaam Veilig	0	0	1.200.247
Totaal vlottende activa		747.582	747.582	3.671.875
Totaal generaal		139.999.342	94.719.052	43.244.822

Oorspronkelijk bedrag van de investerings per 31-12-2006 (2+4) 5	Boekwaarde per 31-12-2006 (3+4-9) 6	Wijze van afschrijving 7	Afschrijving of aflossing in 2006 8	Rentelasten in 2006 (over 3 en 4) 9	Totaal van de kapitaalslasten in 2006 (8+9) 10
677.011	204.555	25 jr	22.728	11.364	34.092
1.650.176	1.517.647	40 jr ann.	20.426	76.904	97.330
3.334.229	3.226.192	30jr.	108.037	157.400	265.437
4.638.133	4.638.133	30jr.	0	123.201	123.201
1.315.555	1.315.555	30jr.	0	65.778	65.778
2.667.734	2.576.206	30 jr	91.539	131.363	222.902
3.967.720	3.830.391	30 jr	137.329	197.562	334.891
280.190	273.185	20jr	7.005	7.005	14.010
4.329.304	2.405.367	20 jr	176.025	129.070	305.095
25.769.755	23.557.244	30 jr.	878.260	1.221.775	2.100.035
318.330	0	5 jr ann.	29.582	1.479	31.061
83.949	0	5 jr ann.	7.802	390	8.192
480.440	61.163	7 ^{1/2} /30 jr	20.387	4.078	24.465
1.406.091	672.763	15 jr ann.	85.845	37.930	123.775
29.711.918	2.593.684	20 jr	432.293	151.299	583.592
2.884.775	848.490	20 jr	121.200	48.485	169.685
2.577.490	866.377	20 jr	108.300	48.734	157.034
2.159.144	816.545	20 jr	90.700	45.362	136.062
454.407	190.906	20 jr	19.100	10.500	29.600
1.645.925	760.592	20 jr	69.200	41.490	110.690
2.802.384	1.355.341	20 jr	117.732	73.654	191.386
3.140.153	1.649.357	20 jr	131.900	89.063	220.963
1.894.098	888.306	20 jr	65.800	47.705	113.505
7.740.464	6.385.952	20 jr	387.000	338.648	725.648
3.710.355	3.520.080	20 jr	190.275	185.518	375.792
568.132	568.133		0	28.407	28.407
33.560.722	30.110.722		0	1.535.436	1.535.436
	92.369		8.038	8.241	16.279
	200.000		0	20.000	20.000
35.056.123	35.056.123			116.104	116.104
	33.390		3.149	1.827	4.976
pm	pm	pm	pm	pm	pm
178.824.707	130.214.768		3.329.652	4.955.750	8.285.401
3.219.211	3.219.211				
1.200.247	1.200.247				
4.419.458	4.419.458		0	0	0
183.244.165	134.634.226		3.329.652	4.955.750	8.285.401

Staat van reserves en voorzieningen

Staat van reserves en voorzieningen			
	2005		
	Saldo aan het begin van het jaar	Vermeer- deringen	Verminder- ingen
a. Algemene reserve			
00100 algemene reserve	32.151.929	43.948.605	38.093.374
00110 algemene reserve resultaat na bestemming			
Totaal a. Algemene reserve	32.151.929	43.948.605	38.093.374
b. Bestemmingsreserve			
00200 reserve tunnel sluiskil	7.765.472	513.186	587.277
00201 egal res vervangende nieuwb Gr Woud	558.175	2.403.585	0
00204 res verdubbeling sloeweg-tractaatweg	1.500.000	2.000.000	0
00205 reserve wov	22.123.554	4.866.036	7.065.761
00207 egal res verbouwing zeeuws museum	0	289.902	0
00208 egalisereserve Gistpoortgebouw	0	1.315.555	0
00209 reserve afkopsom Kanaal d Walcheren	0	0	0
Totaal b. Bestemmingsreserve	31.947.201	11.388.264	7.653.038
Totaal a+b. reserves	64.099.131	55.336.869	45.746.412
c. Voorzieningen; uit eigen middelen			
00300 voorziening waterbeheer	599.561	16.863	182.300
00308 voorziening wachtgelden psd	54.691.509	1.135.768	9.243.997
Totaal c. Voorzieningen; uit eigen middelen	55.291.070	1.152.631	9.426.297
d. Voorzieningen; gelden van derden			
00301 voorziening bodemsanering	427.157	-35.568	153.900
00302 voorziening wandtapijten	14.381	0	14.381
00303 voorziening stads- en dorpsvernieuw	2.429.772	102.839	46.300
00304 voorziening bejaardenoorden	569.820	0	569.820
00305 voorziening openbaar vervoer	2.475.051	272.798	231.492
00306 voorziening gebundelde doeluitkering	1.723.474	210.914	148.254
00307 voorziening jeugdhulpverlening	541.294	36.019	-296.947
00310 voorziening interimreg duurz veilig	697.741	20.345	237.970
00312 vz regmobsfonds rijk	5.960.995	39.005	6.000.000
00313 voorziening nme: natuurcomp w scheld	9.382.012	1.177.562	1.820.409
00314 voorziening nme: natuurcomp braakman	1.030.014	51.500	0
00316 voorziening isv	771.296	7.638.437	3.131.144
00317 voorziening bodemsanering derden	3.693.991	0	3.693.991
00318 voorziening risico's in zicht	234.829	0	234.829
00319 voorziening maya	534.760	3.360.631	3.778.350
00320 voorziening vervoersmanagement	21.869	0	21.869
00321 voorziening archeolog monumentenkr	28.720	18.166	28.720
00322 voorziening bibliotheekvernieuwing	213.478	265.614	210.645
00323 voorziening zwakke schakels	655.018	884.293	634.696
00324 voorziening interreg	589.914	600.683	693.986
00325 voorziening culturele betekenis ksg	35.000	34.894	35.000
00327 voorziening BDU brede doeluitkering	0	95.919	-146.583
00328 voorziening maritiem erfgoed	0	1.327.620	1.183.421
00329 voorz cultuureducatie prim onderwijs	0	76.445	0
00330 voorziening actieplan cultuurbereik	0	106.483	0
00331 voorziening belvedere	0	159.141	93.941
00332 voorziening phasing out 5b	0	1.101.626	880.635
00333 voorziening ontwikkelschets ws	0	47.231	0
00335 voorziening geluidsbelastingskaart	0	21.357	0
00336 voorziening leren voor duurzaamheid	0	116.617	0
00338 voorziening fietsbrug sluis Veere	0	0	0
00339 voorziening werkplan Deltaraad	0	0	0
00340 voorziening Life project	0	0	0
00341 voorziening Externe veiligheid	0	0	0
00343 voorziening leader +	0	0	0
Totaal d. Voorzieningen; gelden van derden	32.030.586	17.730.572	23.400.223
Totaal c+d. voorzieningen	87.321.656	18.883.203	32.826.520
Totaal reserves en voorzieningen	151.420.786	74.220.072	78.572.933

2006					
Saldo aan het begin van het jaar	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Saldo aan het einde van het jaar	Verplichtingen ten laste van reserves en voorzieningen	Vershil
38.007.160	30.666.408	36.653.065	32.020.504	18.065.067	13.955.437
4.685.569	-4.685.569	0	0		
42.692.729	25.980.839	36.653.065	32.020.504	18.065.067	13.955.437
7.691.381	4.012.300	66.713	11.636.968	0	11.636.968
2.961.759	372.470	108.037	3.226.192	3.226.192	0
3.500.000	500.000	4.000.000	0	0	0
19.923.829	6.615.641	7.843.472	18.695.998	18.695.998	0
289.902	5.739.507	0	6.029.409	6.029.409	0
1.315.555	867.000	0	2.182.555	2.182.555	0
0	112.056.200	1.105.000	110.951.200	110.951.200	0
35.682.427	130.144.876	12.731.798	152.722.323	141.458.536	11.636.968
78.375.156	156.143.957	49.776.286	184.742.826	159.150.421	25.592.405
434.125	416.661	136.873	713.912	713.912	0
46.583.279	1.732.652	6.846.392	41.469.539	41.469.539	0
47.017.404	2.149.313	6.983.265	42.183.451	42.183.451	0
237.689	2.091.775	46.197	2.283.268	2.283.268	0
0	0	0	0	0	0
2.486.311	257.322	0	2.743.633	2.743.633	0
0	0	0	0	0	0
2.516.357	0	2.516.357	0	0	0
1.786.134	0	1.786.134	0	0	0
874.260	23.580.253	23.429.038	1.025.475	1.025.475	0
480.117	0	480.117	0	0	0
0	0	0	0	0	0
8.739.164	2.368.032	6.438.894	4.668.303	4.668.303	0
1.081.514	54.050	119.792	1.015.772	1.015.772	0
5.278.588	4.619.111	7.381.091	2.516.608	2.516.608	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
117.041	2.639.595	2.565.611	191.025	191.025	0
0	0	0	0	0	0
18.166	0	1.115	17.051	17.051	0
268.447	358.627	321.193	305.881	305.881	0
904.615	903.706	1.070.338	737.983	737.983	0
496.611	2.462.001	590.194	2.368.418	2.368.418	0
34.894	0	10.811	24.083	24.083	0
242.502	28.189.650	21.107.868	7.324.283	7.324.283	0
144.199	2.522.007	2.666.206	0	0	0
76.445	57.042	44.576	88.911	88.911	0
106.483	304.687	411.170	0	0	0
65.200	0	1.657	63.543	63.543	0
220.991	119.256	238.434	101.813	101.813	0
47.231	0	47.231	0	0	0
21.357	40.000	15.185	46.173	46.173	0
116.617	107.722	224.339	0	0	0
0	81.541	0	81.541	81.541	0
0	66.364	0	66.364	66.364	0
0	458.142	0	458.142	458.142	0
0	512.338	0	512.338	512.338	0
0	1.084.091	0	1.084.091	1.084.091	0
26.360.935	72.877.312	71.513.548	27.724.699	27.724.699	0
73.378.339	75.026.625	78.496.813	69.908.150	69.908.150	0
151.753.495	231.170.582	128.273.100	254.650.977	229.058.572	25.592.405

**Verplichtingen
ten laste van de reserves**

Verplichtingen ten laste van de reserves

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve	
Overboeken kredieten 2007	18.521.122
Overboeken kredieten 2008	-1.195.321
Overboeken kredieten 2009	519.170
Overboeken kredieten 2010	151.638
Overboeken kredieten 2011	-931.543
Hinderbeperkende maatregelen spoorlijn	1.000.000
Totaal Algemene reserve	18.065.067
Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud	
Verplichtingen Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud	3.226.192
Totaal Egalisatiereserve vervangende nieuwbouw Groene Woud	3.226.192
Reserve Westerschelde-oeververbinding	
Participatie en exploitatiebijdragen N.V. WST	18.695.998
Totaal Reserve Westerschelde-oeververbinding	18.695.998
Egalisatiereserve verbouwing Zeeuws museum	
Verplichtingen Egalisatiereserve verbouwing Zeeuws museum	6.029.409
Totaal Egalisatiereserve Zeeuws museum	6.029.409
Egalisatiereserve Gistpoortgebouw	
Verplichtingen Egalisatiereserve Gistpoortgebouw	2.182.555
Totaal Egalisatiereserve Gistpoortgebouw	2.182.555
Reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	
Verplichtingen Reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	110.951.200
Totaal Reserve afkoopsom Kanaal door Walcheren	110.951.200
Totaal generaal	159.150.421

Bijlage Subsidies

Bijlage subsidies

Activiteit	Omschrijving	2006
Programmanummer : 01 Economie		
Lasten		
70137	uitvoering pseb innovatie	152.472,00
70138	uitvoering pseb bedrijventerreinen	138.850,00
70860	economisch promotiebudget zld	0,00
70892	zeeland helpt Azie	100.000,00
70893	2006 economisch promotiebudget zld	2.000,00
70894	2006 org. binnenl. prom + acquis	105.649,00
70895	verbet. imago prov. zeeland	11.250,00
70899	informatiebank bedrijf/instellingen	37.833,00
70901	gebiedenbeleid werkgelegenheid	186.807,00
70902	versterken functioneren arbeidsmarkt	495.735,00
70903	uitvoering pseb ontwikkelfunctie	293.006,20
Totaal lasten Economie		1.523.602,20
Programmanummer : 01 Economie		
Baten		
70892	zeeland helpt Azie	35.000,00
70903	uitvoering pseb ontwikkelfunctie	0,00
Totaal baten Economie		35.000,00
Programmanummer : 02 Toerisme en Recreatie		
Lasten		
70152	uitvoering pseb recreatie	529.063,00
70611	maya 2 bijdragen	2.447.692,14
70666	econ. en toeristische ontwikkeling	169.350,17
70669	ws zwse eilanden tbv veerse meer	70.344,00
70684	recreatie en toerisme (vanaf 2004)	191.935,33
70813	kenniscentrum R&T	137.555,00
70962	impuls toeristische sector	150.000,00
71481	strategische Marketing en Promotie	129.297,00
75800	jachthavenvoorziening Hoedekenskerke	28.781,00
Totaal lasten Toerisme en Recreatie		3.854.017,64
Programmanummer : 02 Toerisme en Recreatie		
Baten		
70152	uitvoering pseb recreatie	196.900,00
70611	maya 2 bijdragen	2.634.944,92
70805	zw Ned. piekt in Delta; kusttoerisme	41.444,50
75800	jachthavenvoorziening Hoedekenskerke	28.781,00

Totaal baten Toerisme en Recreatie		2.902.070,42
Programmanummer : 03 Milieu		
Lasten		
72003	actiepr energie	66.800,00
72089	duurzaam ondernemen	21.035,00
72332	servicepunt handhaving	16.267,00
72412	ver natuur en milieueducatie	248.876,00
72413	ver. zeeuwse milieufederatie	296.539,00
72419	verord. bodemsan. bedrijfsterr.	46.196,88
72474	externe veiligheid vrom	504.129,60
72475	leren vr duurz ontw 2004-2007	325.627,29
72479	prio zws milieufederatie	29.000,00
72564	bijdrage reserve nme milieu	0,00
75709	biobrandstofproject	17.750,00
Totaal lasten Milieu		1.572.220,77
Programmanummer : 03 Milieu		
Baten		
72003	actiepr energie	42.622,60
72067	cie arikel 28 luchtvaartwet	8.173,10
72068	cie artikel 28 luchtvaartwet	0,00
72089	duurzaam ondernemen	14.500,00
72094	energiebenchmarking	62.000,01
72097	energiebesparing huishoudens	85.710,40
72159	interprovinciaal pr milieu	20.547,56
72406	uitvoering bodemsaneringsprojecten	3.033.300,00
72474	externe veiligheid vrom	389.962,00
72514	uitvoering eu richtlijn omgevingslaw	40.000,00
72516	incidentele subs. prog. lvdo '04-'07	100.800,00
Totaal baten Milieu		3.797.615,67
Programmanummer : 04 Onderwijs		
Lasten		
70915	provinc. steunpunt open universiteit	40.000,00
70916	bijdrage roosevelt studie centrum	196.754,00
70917	lectoraat veiligheid	50.000,00
70918	roosevelt academy	1.500.000,00
70920	onderwijsactiviteiten algemeen	539.210,00
76117	bijdrage rooseveltstichting	53.900,00
Totaal lasten Onderwijs		2.379.864,00
Programmanummer : 04 Onderwijs		
Baten		
70920	onderwijsactiviteiten algemeen	49.524,76
Totaal baten Onderwijs		49.524,76

Programmanummer : 05 Stedelijke Vernieuwing**Lasten**

72042	besluit locatiegebonden subsidies	2.467.000,00
72161	investering stedelijke vernieuwing	2.273.280,52
72287	programma gemeenten isv	5.107.810,00
72303	provinciaal vac woningbouw zeeland	4.424,00
72385	stedelijke ontwik. en bedrijvigheid	154.704,00
72765	besluit locatiegebonden subsidies	1.367.525,50
72767	prov vac woningbouw Zeeland	0,00

Totaal lasten Stedelijke Vernieuwing

11.374.744,02

Programmanummer : 05 Stedelijke Vernieuwing**Baten**

72042	besluit locatiegebonden subsidies	3.928.472,00
72161	investering stedelijke vernieuwing	4.619.111,19

Totaal baten Stedelijke Vernieuwing

8.547.583,19

Programmanummer : 06 Vitaal Platteland**Lasten**

70635	phasing out 5b-04	0,00
70636	phasing out 5b-05	13.500,00
70637	phasing out 5b-06	11.400,00
72422	vitaal platteland zld	852.533,15

Totaal lasten Vitaal Platteland

877.433,15

Programmanummer : 06 Vitaal Platteland**Baten**

70635	phasing out 5b-04	8.300,00
70656	phasing out 5b, bijdrage	110.956,00

Totaal baten Vitaal Platteland

119.256,00

Programmanummer : 07 Ruimtelijke Ontwikkeling**Lasten**

72169	middelen slotdoc kanaalzone mrt 2003	0,00
72245	nat landschap	51.000,00
72536	prio gebiedenbeleid	71.030,00
72591	wonen en Woonmigratie	144.500,00
72610	bezoekersvoorz nat park Oosterscheld	0,00

Totaal lasten Ruimtelijke Ontwikkeling

266.530,00

Programmanummer : 07 Ruimtelijke Ontwikkeling**Baten**

72066	cofinanciering gebiedsgericht bl	20.547,56
72174	kust west zws vl	85.838,51
72409	veerse meer	159.537,00
72557	sgb cofin san vroomweg aanleg fietsp	210.438,99
72573	Bijdr. LNV ins SGB wateroverlast K.v	0,00
72582	sgb cofin wateroverl kop van schouwe	27.180,00
Totaal baten Ruimtelijke Ontwikkeling		503.542,06
Programmanummer : 08 Mobiliteit		
Lasten		
74244	subsidie verkeer en vervoer	59.375,00
74304	sociale veiligheid ov	273.296,34
74308	coll vraagafhankelijk vervoer	2.927.931,05
74320	bijdr. vervoersonderneming ov	13.678.459,28
74322	bijdr voorz. openbaar vervoer	25.458,46
74325	subs stimulering bedrijfsvervoer	275.173,90
74331	bijdr buurtbusprojen	10.050,00
74351	actieplan goederenvervoer	20.000,00
74410	2006 ff bijdr. vervoersondernemingen	4.955.505,14
74411	2006 ff korting scholieren	18.566,15
74964	bijdr exploit. westerscheldetunnel	2.545.992,32
75950	bijdrage a4-zuid	1.000.000,00
Totaal lasten Mobiliteit		25.789.807,64
Programmanummer : 08 Mobiliteit		
Baten		
74030	zws coorpunt fiets	46.932,10
74041	knooppunt bewegwijzering	168.049,45
74058	bdu (programma 8)	17.421.316,00
74308	coll vraagafhankelijk vervoer	2.553,00
74320	bijdr. vervoersonderneming ov	262.161,00
74825	n59 2e brug bruinisse	460.000,00
Totaal baten Mobiliteit		18.361.011,55
Programmanummer : 09 Verkeersveiligheid		
Lasten		
74060	infrastructuursubsidies	1.611.800,00
74061	bdu statisch budget	100.000,00
74270	rovz	151.622,92
74891	n60 rondweg terhole	162.977,36
Totaal lasten Verkeersveiligheid		2.026.400,28
Programmanummer : 09 Verkeersveiligheid		
Baten		
74059	bdu (programma 9)	3.481.500,00
75041	bijdr duurzaam veilig rijk	4.248.333,16
75042	bijdr duurzaam veilig prov	1.023.236,00

Totaal baten Verkeersveiligheid		8.753.069,16
 Programmanummer : 10 Infrastructuur		
Lasten		
75249	eigendommenbh wegen	40.000,00
75608	afkoopsom kanaal Oude Arne	0,00
75815	afkoopsom waterschap ivm wegenoverdr	0,00
Totaal lasten Infrastructuur		40.000,00
 Programmanummer : 10 Infrastructuur		
Baten		
74715	fietsbrug sluis veere	90.000,00
74718	afstandbed bruggen sluizen kdw	135.000,00
75561	rijksbijdrage onderhoud kdw	112.056.200,00
75812	afkoopsom Rijk wegenoverdracht	0,00
Totaal baten Infrastructuur		112.281.200,00
 Programmanummer : 11 Sociaal Beleid		
Lasten		
70009	2006 jeugdmonitor zeeland	22.689,00
70010	2006 jeugdmon (beleidsk. soc. zorg)	22.689,00
70035	stichting sportzeeland	0,00
70036	breedtesport stimuleringsreg. vws	0,00
70037	prov topsportevenementen	0,00
70076	Wet maatschappelijke ontwikkeling	0,00
70085	foyer de Jeunesse	0,00
70451	stichting scoop	3.825.540,00
70453	beleidsk soc zrg Niemand aan zijlijn	2.093.303,00
70457	2006 coördp fys en ment weerbaarheid	55.595,00
70458	2006 stichting sportzeeland	370.739,85
70459	2006 brdtesport stimul.reg. vws	102.000,00
70460	2006 prov topsportevenementen	53.000,00
70468	2006 telefonische hulpdienst zeeland	293.300,00
70481	beleidspr soc zorg vern vrijwill.wrk	0,00
70482	beleidspr soc zrg leefb platteland	0,00
70483	beleidspr soc zrg jeugd telt mee	0,00
70891	2006 ontwikkelingssamenwerking	111.312,00
70897	2006 huisvesting asielzoekers	200.000,00
70928	beleidsk soc zorg uitvoeringskosten	20.052,55
70930	Senior games	80.000,00
70948	verbeteren leefomgeving jongeren	560.876,00
71025	evenementen charitatief doel	0,00
71365	2006 evenementen charitatief doel	5.500,00
71469	2006 welzijn algemeen	684,62
71518	2006 beleidsk soc zorg innovatie	253.806,00
Totaal lasten Sociaal Beleid		8.071.087,02
 Programmanummer : 11 Sociaal Beleid		

Baten		
70036	breedtesport stimuleringsreg. vws	0,00
70097	antidiscriminatievoorziening	21.000,00
70459	2006 brdtesport stimul.reg. vws	56.000,00
70930	Senior games	30.000,00
Totaal baten Sociaal Beleid		107.000,00
Programmanummer : 12 Zorgvoorzieningen		
Lasten		
70003	extra middelen aanvalsplan	1.412.396,00
70004	2006 onderzoek jeugdzorg	0,00
70005	clientsbeleid (cyp)	76.000,00
70006	bestrijding wachtlijsten	154.527,00
70007	sociaal medische teams	76.016,00
70008	bureau jeugdzorg: centraal bureau	1.736.956,00
70011	steunfunctie jeugdzorg	48.187,00
70012	centrum v. pleegzorg,basisvariant	3.369.476,00
70013	therapeutische pleegzorg tgv	289.256,00
70014	2006 ned. ver. pleeggezinnen	24.170,00
70015	jeugd en gezin adviesbureau	208.912,00
70016	families first	448.856,00
70017	instelling voor begeleid wonen	92.410,00
70018	intensieve hulp in thuissituatie	157.907,00
70020	sociale vaardigheidstrainingen	27.108,00
70021	dagcentra schoolg jeugd/basisv	874.242,00
70022	medische kleuterdagverbl./plusv	2.876.888,00
70023	gezinshuizen/lv2	139.957,00
70024	tehuizen opvoeding verzorging lv3	663.438,00
70025	tehuizen opvoeding verzorg. basis	368.537,00
70026	tehuizen opvoeding verzorg.intens	1.885.299,00
70027	crisisopvang jongeren/intensief	549.216,00
70028	vz jonge kinderen, special.	439.789,00
70029	dagvz. niet schoolgaande jeugd	307.513,00
70030	vertrek training	209.808,00
70031	coördinatie home-training	22.991,00
70032	aanleunproject	96.798,00
70038	advies- en meldpunt kindermish.	668.829,00
70039	2006 kindertelefoon (alg. midd)	37.179,00
70040	2006 kindertelefoon (mid jhv)	34.126,00
70053	implementatie BMC onderzoek	100.000,00
70095	implementatie Deltaplan Jeugdzrg	144.560,00
70123	bureau jeugdzorg: casemanagement	1.225.835,00
70124	bureau jeugdzorg: lokaal jeugdbeleid	309.599,00
70126	2006 jeugdhulp ambulant azz	804.752,00
70153	bur. jeugdzrg: justitiele taken	3.636.701,00
70165	beleidskader sociale zorg ideeennetw	0,00
70467	stg het klaverblad zeeland	959.518,00
70484	beleidspr soc zrg maatsch toegankh	0,00
70485	beleidspr soc zorg Zld woonzorgland	0,00
70486	beleidspr soc zorg jouw zrg mijn zrg	0,00
70491	beleidskader soc zorg Zuinig op zorg	777.084,00
70951	herhuisvesting het klaverblad	483.000,00
71030	project doorbraakmethode	38.000,00
71031	project stroomlijnen	73.500,00
71326	arbeidsmarkt zorg	100.000,00

71345	coördinatiepunt bureau jeugdzorg	115.000,00
	Totaal lasten Zorgvoorzieningen	26.064.336,00
	 Programmanummer : 12 Zorgvoorzieningen	
	Baten	
70041	uitkering wet op de jeugdzorg (vws)	19.702.702,13
70042	uitk wet op de jeugdzorg (justitie)	3.860.066,00
	Totaal baten Zorgvoorzieningen	23.562.768,13
	 Programmanummer : 13 Cultuur	
	Lasten	
70055	400 jaar Michel de Ruyter	0,00
70059	extra subs. St. muziekpodium Zld	0,00
70062	productiehuis Zeelandia	0,00
70116	popplatform uitvoering popbeleidsadv	45.247,00
70117	audiovisuele amateurkunst	18.382,50
70118	accordeon vereniging concertina	1.760,00
70119	scratch messiah	5.028,00
70120	organis. st.stoomtrein goes-borssele	30.360,00
70121	uitvoering 10-puntenplan	70.230,00
70122	stichting t kerkje ellesdiek	2.000,00
70400	2006 maritiem erfgoed ii	794.550,17
70412	vereniging de zeeuwse molen	2.500,00
70414	bond heemschut	1.500,00
70416	boerderijstichting zeeland	2.500,00
70471	risicovol/ theateraanbod	67.500,00
70473	ballustrada	2.200,00
70474	bevrijdingsfestival	10.055,00
70492	grensoverschr culturele samenwerking	13.750,00
70512	orkestbegeleiding koren	-1.000,00
70518	slib-reeks	4.500,00
70525	stichting omroep zeeland	7.017.810,00
70544	2006 zeeuws biologisch museum	278.784,00
70919	stelpost archeologie	58.468,00
70932	archeologie	8.800,00
70936	zeeuws maritiem museum	500.000,00
70937	nieuwe muziek zeeland	25.000,00
70938	digitaliseringsproject musea	140.000,00
70939	wim hofmanproject	50.000,00
70943	geschiedschrijving zeeland	90.000,00
70944	herdenking 400 jr de ruyter	200.000,00
71003	cbk zeeland	0,00
71004	stichting beeldende kunst middelburg	0,00
71005	buro beeldende kunst vliissingen	0,00
71006	galerie van den berge goes	0,00
71007	uitvoering zichtbaar maken bkva	0,00
71012	zeeuwse museumstichting	0,00
71013	vereniging van zeeuwse musea	0,00
71014	erfgoed toegankelijk	0,00
71016	cultuur in de regio	0,00

71258	provinciale prijzen	2.324,00
71259	publicatiefonds zeeland	20.000,00
71260	cultuur algemeen	35.374,33
71261	zeeuws orkest	202.075,00
71262	zeeland nazomerfestival	201.750,00
71263	nieuwe muziek zeeland	171.488,00
71264	straatfestival vlissingen	25.138,00
71265	festival zeeuwsch-vlaanderen	45.248,00
71266	festival film by the sea	45.248,00
71267	schelde jazzfestival	5.028,00
71268	middelburgs muziekfeest	10.055,00
71269	pastorale au parvis	5.028,00
71270	het bedrijf	18.300,00
71271	bach comite aardenburg	4.625,00
71273	2006 cbk zeeland	300.268,00
71275	2006 stg beeldende kunst middelburg	35.000,00
71276	2006 buro beeldende kunst vlissingen	35.000,00
71277	2006 galerie van den berge goes	10.055,00
71278	2006 uitvoer. zichtbaar maken bkva	49.360,00
71279	stichting zeeuws jeugdorkest	13.600,00
71280	stichting dansz goes	2.514,00
71281	stichting zeeuws seniorenorkest	3.519,00
71282	zeeuwse koorschool	4.525,00
71283	zeeuws tijdschrift	15.686,00
71285	Zeeuwse ver. voor dialectenonderzoek	5.000,00
71286	woordenboek vlaamse dialecten	12.593,00
71287	sako zeeland	12.066,00
71288	zeeuws centrum amateurtheater	20.110,00
71289	stichting danzee	9.050,00
71290	knfm afdeling zeeland	9.050,00
71291	gezamenlijke poppodia	25.138,00
71292	stichting a-kunst	287,00
71293	ondersteuning amateurkunst	25.137,50
71294	2006 jeugdtheaterhuis 't beest	20.110,00
71295	versterking jeugdtheater (educatie)	30.165,00
71296	stg historische spelen zierikzee	5.028,00
71297	delta brassband	5.028,00
71298	zeeuwse cultuurproducties	194.654,50
71299	instandh.subs.rijksmonumenten	267.229,00
71300	cultuur en school	185.894,00
71301	jeugd en cultuur	93.120,00
71302	2006 erfgoed toegankelijk	88.535,00
71303	2006 cultuur in de regio	7.020,00
71304	versterken Cultureel ondernemerschap	93.750,00
71305	overhead actieplan cultuurbereik zld	17.250,00
71307	2006 zeeuwse museumstichting	1.492.557,12
71308	2006 vereniging van zeeuwse musea	2.715,00
71309	maritiem erfgoed	1.987.211,21
71310	aandeel kst. gem. reg. zeeuwse bibl.	5.150.912,00
71311	stichting cultureel erfgoed zeeland	1.451.704,50
71312	stichting behoud hoogaars	15.083,00
71313	herstructurer. bibliotheekwerk	3.520,26
71400	bibliotheekvernieuwing 2006	285.168,00
71482	archeolog.werkgemeenschap nl afd.zld	2.000,00
71483	st werkend trekpaard zeeland	1.500,00
71500	bibliotheekvernieuwing 2007	0,00
71556	afspr. gesubs. instellingen	10.080,00
71564	regionale televisie scheldemond	233.703,52
71586	bev deskundigheid binnen het PO	5.000,00
71587	faciliteren reg infrastructuur	0,00

71588	bev infrastr erfgoededucatie	4.300,00
	Totaal lasten Cultuur	22.472.802,61
	Programmanummer : 13 Cultuur	
	Baten	
70400	2006 maritiem erfgoed ii	1.022.626,45
71260	cultuur algemeen	407,30
71300	cultuur en school	5.452,00
71309	maritiem erfgoed	1.499.381,21
71400	bibliotheekvernieuwing 2006	358.627,00
71484	actiepl cultuurbereik rijksbijdrage	299.235,00
71485	geldstroom bkv	201.037,00
71500	bibliotheekvernieuwing 2007	0,00
71564	regionale televisie scheldemon	203.402,52
71586	bev deskundigheid binnen het PO	57.042,00
	Totaal baten Cultuur	3.647.210,48
	Programmanummer : 14 Watermanagement	
	Lasten	
72242	muskusrattenbestrijding	553.260,00
72248	nat.en recreatieschap de grevelingen	68.661,50
72278	platform diffuse bronnen	-16.000,00
72325	sanering lozing huishoudelijk afvalw	-48.300,00
72329	schelde infcentrum	62.354,00
	Totaal lasten Watermanagement	619.975,50
	Programmanummer : 14 Watermanagement	
	Baten	
72177	kwaliteitsimpuls blauw	20.547,56
72473	zwakke schakels	900.000,00
72532	werkplan deltaraad 2004-2007	80.000,00
	Totaal baten Watermanagement	1.000.547,56
	Programmanummer : 15 Landbouw en Visserij	
	Lasten	
70110	doelstelling 5b zeeuws vlaanderen	49.250,00
70112	invest.stimulans jonge landbouwers	150.000,00
70139	uitvoering pseb landbouw	92.915,00
70140	uitvoering pseb visserij	109.448,50
70658	leader+ zeeuws-vlaanderen 2001	-321,77
70659	leader+ midden/noord zeeland 2001	3.167,77
70667	leader+ zeeuws-vlaanderen 2003	0,00
70685	leader+ mnz 2002	67.969,40
70721	leader+ zvl 2004	0,00
70741	leader+ zeeuws-vlaanderen 2005	443.611,28
70751	leader+ zeeuws-vlaanderen 2006	94.128,83
70821	leader+ midden/noord zeeland 2003	33.610,00
70841	leader+ midden/noord zeeland 2004	31.303,80

70859	leader+ midden/noord zeeland 2005	141.841,68
70864	leader+ midden/noord zeeland 2006	254.399,88
70914	stichting proefboerderij rusthoeve	29.500,00
71322	agr.sector innovatie/investeringsmij	130.551,00
71445	stimulering aquacultuur/visserij	360.679,00
Totaal lasten Landbouw en Visserij		1.992.054,37
Programmanummer : 15 Landbouw en Visserij		
Baten		
70140	uitvoering pseb visserij	30.000,00
70745	bijdragen leader+ 2005 zvl	644.247,12
70780	bijdragen leader+ 2006 zvl	446.876,32
70864	leader+ midden/noord zeeland 2006	-9.625,74
70874	bijdragen leader+ 2005 mnz	819.950,88
70875	bijdragen leader+ 2006 mnz	568.751,68
71322	agr.sector innovatie/investeringsmij	43.517,00
71445	stimulering aquacultuur/visserij	30.000,00
Totaal baten Landbouw en Visserij		2.573.717,26
Programmanummer : 16 Natuur en Landschap		
Lasten		
72100	2006 faunabhseenheid vervalt 2007	75.000,00
72178	kwaliteitsimpuls groen 2006	335.806,53
72211	2006 landschapsbh	181.044,36
72249	2006 natuurbeschermingswet	45.734,98
72283	2006 proeftuin west zws vl	93.146,77
72328	schaapskudde zuid beveland	27.372,00
72373	prio st het zeeuws landschap	51.000,00
72381	soortenbescherming	65.279,00
72382	staat spaanse linie	148.535,00
72390	st het zeeuws landschap	634.315,00
72391	st landschapsbeheer zeeland	396.435,00
72392	st schaapskudde zws vlaanderen	12.929,00
72673	st het zeeuws landschap	0,00
72680	st landschapsbeheer zeeland	0,00
72682	kwaliteitsimpuls groen	0,00
Totaal lasten Natuur en Landschap		2.066.597,64
Programmanummer : 16 Natuur en Landschap		
Baten		
72211	2006 landschapsbh	192.880,65
72255	natuurpakket Westerschelde planvormi	914.000,00
72283	2006 proeftuin west zws vl	100.300,00
72381	soortenbescherming	63.200,00
72680	st landschapsbeheer zeeland	0,00
72781	life project	458.142,00
Totaal baten Natuur en Landschap		1.728.522,65

Programmanummer : 17 Bestuurlijke Organisatie		
Lasten		
70961	huis der provincie in brussel	1.978,42
71053	provinciehuis te brussel	679,90
71056	scheldemondraad (interreg iii)	22,20
71058	euregioprogramma	22.291,24
71121	co-financiering ez-middelen	541.850,41
71151	co-financiering interreg 3 projecten	484.958,28
71201	interreg over de grens	53.789,00
71380	ipo	506.173,00
78000	vervallen provinciale staten	0,00
Totaal lasten Bestuurlijke Organisatie		1.611.742,45
Programmanummer : 17 Bestuurlijke Organisatie		
Baten		
71058	euregioprogramma	1.277,90
71151	co-financiering interreg 3 projecten	1.720,05
71201	interreg over de grens	135.002,72
71380	ipo	70.567,00
Totaal baten Bestuurlijke Organisatie		208.567,67
Programmanummer : 18 Openbare Orde en Veiligheid		
Lasten		
76112	actieprogramma brandveiligheid	0,00
76271	implementatie rampenbestrijdingsplan	63.880,00
Totaal lasten Openbare Orde en Veiligheid		63.880,00
Programmanummer : 18 Openbare Orde en Veiligheid		
Baten		
72518	meerjarenprogr externe veiligheid	1.090.500,00
76011	spoor boven de Westerschelde	40.000,00
76907	veiligheidsplan havens	33.990,00
Totaal baten Openbare Orde en Veiligheid		1.164.490,00
Saldo lasten		112.667.095,29
Saldo baten		189.342.696,56
Totaal saldo subsidies		76.675.601,27

Staat van restant investeringskredieten

Staat van restant investerings-kredieten 2006

Omschrijving	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2005	Raming 2006	Uitgaven 2006	Overboeken naar 2007
Verbouwing Zeeuws Museum	6.724.440	1.031.947	3.398.705	4.348.231	0
Gistpoortgebouw	2.182.555	1.315.555	0	0	867.000
Vervangende nieuwbouw Groene Woud Middelburg	3.827.344	3.420.986	404.451	372.470	0
Fast ferry Vlissingen-Breskens: bouw SWATH-schepen	25.982.152	25.786.630	38.500	0	0
Fast ferry Vlissingen-Breskens: aanlandingsinrichtingen	7.109.000	7.061.823	47.177	32.965	0
Fast ferry Vlissingen-Breskens: geleidepalen	305.000	0	305.000	280.190	0
Fast ferry Vlissingen-Breskens: infrastructurele voorz.	2.837.000	2.753.546	83.219	80.968	0
TOTAAL GENERAAL	48.967.491	41.370.487	4.277.052	5.114.824	867.000

Afgeboekt	Restant krediet	Raming inkomsten	Inkomsten t/m 2005	Inkomsten 2006	Afgeboekt	Restantraming inkomsten
	1.344.262					
	867.000					
33.888						
195.522			2.000			
14.212			3.000.000			
24.810						
2.486			35.000			
270.918	2.211.262	0	3.037.000	0	0	0

Overzicht Jeugdhulpverlening

Overzicht Jeugdhulpverlening				
	Cap.	Instelling	bested 2005[1]	bested 2006[2]
BUREAU JEUGDZORG ZEELAND				
Bureau Jeugdzorg				
Organisatieonderdeel Centraal Bureau		BJZ	1.145.471	2.962.791
Organisatieonderdeel Casemanagement		BJZ	1.216.975	
Indicatiestelling Jeugd-GGZ		BJZ	578.935	
Organisatieonderdeel Lokaal Jeugdbeleid		BJZ	272.619	
Uitvoering justitiële taken		BJZ	3.387.814	3.636.701
Invoering Deltaplan gezinsvoogdij		BJZ		144.560
Onderwijsconsulent ca., deskundigheidsbevordering, Family Group Conferencing en aanmeldpunt		BJZ	270.000	115.000
Advies- en meldpunt kindermishandeling 2005 (AMK)		Bureau Jeugdzorg Rotterdam	280.560	
Advies- en meldpunt kindermishandeling 2006 (AMK):		BJZ		
- structurele subsidie				373.581
- incidentele subsidie: training ca.				95.248
- incidentele subsidie: aanpak wachtlijsten en doorlooptijden				200.000
Implementatie BMC-rapporten		BJZ		100.000
subtotaal			7.152.374	7.937.480
Preventie				
Kindertelefoon		KT	70.825	71.305
Sociaal medische teams (SMT); 2006 incl. aanvullende subsidies voorgaand jaar		Div.	25.929	76.016
subtotaal			96.754	147.321
TOTAAL BUREAU JEUGDZORG ZEELAND			7.249.128	8.084.801
ZORGAANBOD JHV				
Ambulante hulpvarianten				
Video-hometraining		AZZ	207.402	231.903
Coördinatie hometraining		AZZ	22.821	
Families first		AZZ	445.616	448.856
Intensieve hulp in de thuissituatie (IGB)		AZZ	156.767	157.907
Vertrek Training ambulant		AZZ	93.377	209.808
Vertrek Training		AZZ	114.911	
Regionaal ambulant overig:				
- begeleid wonen	11	AZZ	91.790	92.410
subtotaal			1.132.684	1.140.884
Pleegzorg				
Basisvariant pleegzorg	269	AZZ	2.674.369	2.705.851
SPD-pleegzorgplaatsen		AZZ	27.931	28.279
Extra middelen uithuisplaatsing		AZZ	97.785	635.346
Therapeutische pleegzorg	14	AZZ	286.458	289.256
subtotaal			3.086.543	3.658.732
Daghulpverlening				
Boddaertcentra (dagcentra schoolgaande jeugd)	31	AZZ	868.439	874.242
Medische Kleuterdagverblijven	83	AZZ	2.858.779	2.876.888
Dagvoorziening niet schoolgaande jeugd	16/20	AZZ	305.293	307.513
subtotaal			4.032.511	4.058.643
Residentiële hulpvarianten				

Autonome middelen

2006. Autonome middelen: € 36.800,--.
2007. Autonome middelen: € 37.179,--.

Gezinshuizen (LV2)	8	AZZ	139.107	139.957
TCK = incl. voorz. Incestslachtoffers (LV3)	20	AZZ	658.909	663.438
Basisvariant (tehuizen voor opvoeding en verzorging)	8	AZZ	365.925	368.537
Intensieve variant (tehuizen voor opvoeding en verzorging)	35	AZZ	1.871.968	1.885.299
Intensieve variant (voorziening voor crisisopvang)	10	AZZ	545.427	549.216
Specialistische variant (medisch orthopedagogisch centrum)	8	AZZ	436.847	439.789
Aanleunproject		AZZ	96.098	96.798
Sociale vaardigheidstrainingen		AZZ	26.908	27.108
subtotaal			4.141.189	4.170.142
Wachttijstmiddelen/intensiveringsmiddelen/middelen aanvalsplan wachtlijsten				
Wachttijstmiddelen (structureel toegevoegd aan financieel kader zorgaanbod Zeeland 2004)		AZZ	153.407	
Intensiveringmiddelen jeugdzorg: verhoging productie in de jeugdzorg		AZZ	461.578	339.814
Ambulante module 'Ouder- en Gezinsbegeleiding'		AZZ		484.340
Residentiële voorziening voor jonge kinderen (MOC)		AZZ		51.125
Daghulpvoorziening dagcentra voor niet schoolgaande jeugd 13+ (Boddaert)		AZZ		84.000
Extra middelen 2006 'aanvalsplan wachtlijsten'		AZZ		1.326.759
Extra middelen 2006 'aanvalsplan wachtlijsten'		St. William Schrikker Pleegzorg Amsterdam		35.000
Extra middelen 2006 'aanvalsplan wachtlijsten'		St. Gereformeerd Jeugdwelzijn, Amersfoort		50.637
subtotaal			614.985	2.371.675
TOTAAL ZORGAANBOD JHV			13.007.912	15.400.076
STEUNFUNCTIES JHV				
Bestuurlijke kosten				
Steunfunctie jeugdzorg		SCOOP	47.837	48.187
TOTAAL STEUNFUNCTIES JHV			47.837	48.187
CLIËNTENBELEID JHV				
Project cliëntenbeleid – cliëntvertrouwenspersoon (CVP)		Klaverblad	76.000	76.000
Project cliëntenbeleid - consulent jeugdzorg		Klaverblad	35.000	
Bijdrage Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen 2005		NVP	23.485	
Bijdrage Stichting Pleegzorgsupport Zeeland 2006		St. Pleegzorgsupport Zeeland		24.170
TOTAAL CLIËNTENBELEID JHV			134.485	100.170
EXPERIMENTEN EN OVERIGE INCIDENTELE SUBSIDIES JEUGDZORG ZEELAND				
Jeugdmonitor (50% zijn autonome middelen)		SCOOP	45.378	45.378
Grensoverschrijdende samenwerking Zuid-Nederland/Vlaanderen		K2, 's-Hertogenbosch	8.384	
Project Doorbraak (implementatie van de Doorbraakmethode)		BJZ		38.000
Project Stroomlijnen		AZZ		73.500
Onderzoek jeugdzorgorganisaties		Bestuur & Management Consultants, Leusden	50.462	

Autonome middelen
Autonome middelen

€ 22.689,-- zijn autonome middelen

Voorziening jeugdzorg
Voorziening jeugdzorg

Voorziening jeugdzorg

Onderzoek structuur en werkorganisatie Stichting Bureau Jeugdzorg Zeeland		Bestuur & Management Consultants, Leusden	18.920		Voorziening jeugdzorg
Visieontwikkeling jeugdzorg		Coact Consult, Warder	56.760		Voorziening jeugdzorg
Kosten benchmark jeugdzorg 2006		IPO		3.000	Voorziening jeugdzorg
Opdracht begeleiding pilot Intensieve Pedagogische Thuishulp (IPT)		Coact Consult, Warder		28.133	Voorziening jeugdzorg
Opdracht uitvoeren 'simulatie jeugdzorgketen provincie Zeeland'		INITI8 B.V., Rotterdam		24.750	Autonome middelen
Opdracht voorzitterschap werkgroep zorgaanbieders Taskforce jeugd		Coact Consult, Warder		13.035	Autonome middelen
Diverse projecten rondom jeugd (Beleidskader soc. Zorg)		Div.	Autonoom	Autonoom	Autonome middelen
TOTAAL EXPERIMENTEN EN OVERIGE INCIDENTELE SUBSIDIES JEUGDZORG ZEELAND			179.904	225.796	
TOTALEN:			20.619.266	23.859.030	

[1] Besteed bedrag is inclusief OVA over 2005 alsmede incidentele middelen en wachtlijstmiddelen

[2] Besteed bedrag is inclusief OVA over 2006 alsmede incidentele middelen en wachtlijstmiddelen

Berekening EMU-saldo

Berekening EMU-saldo provincie Zeeland

(bedragen x € 1.000)		2005 <i>(realisatie aangevuld met resterende ramingen)</i>	2006 <i>volgens begroting 2006 (*€1.000)</i>	2006 <i>realisatie</i>
1	Het exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-21.655	-5.250	108.900
2	+ De afschrijvingen ten laste van de exploitatie	15.968	3.389	3.330
3	+ De bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.206	1.759	75.027
4	- De uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.418	0	4.956
5	+ De in mindering op de onder punt 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
6a	+ De verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)			
6b	- de daarin te verwachten boekwinst			
7	- De uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken van de grond en dergelijke			4.832
8	Grondverkopen:			
8a	+ De verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)			
8b	- de daarin te verwachten boekwinst			
9	- De betalingen ten laste van de voorzieningen	23.951	9.785	78.497
10	- De betalingen die niet via de onder punt 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande punten			
11	De correctie voor verkoop van deelnemingen en aandelen			
11a	- De verwachte boekwinst bij een voorgenomen verkoop van deelnemingen en/of aandelen			
EMU-saldo voor de provincie		-30.850	-9.887	98.972

Toelichting: De provincie voldoet aan de voorwaarden omtrent het EMU-saldo. Het maximaal toegestane tekort voor de provincie is € -19.630.

Bijlage SISA

Indicatoren specifieke uitkeringen t.b.v. SISA

Nr	Specifieke uitkering	Ontvanger (A)	Indicatoren (2)	Toelichting per indicator (B)	Frequentie (jaarrekening) (C)
2.	Actieplan Cultuurbereik 2005 - 2008 (APCB)	Gemeenten en provincies	APCB: eigen matchingsbijdrage gemeente/provincie	In euro's	Jaarlijks
			APCB: onbestede middelen van ontvangen rijksmiddelen en matchingsbijdrage	In euro's	2008
3.	Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving 2005 - 2008 (GBKV)	Gemeenten en provincies	GBKV: autonome bijdragen gemeenten	In euro's	Jaarlijks
			GBKV: autonome bijdragen provincies incl. niet-BKV-gemeenten	In euro's	Jaarlijks
			GBKV: onbestede middelen van ontvangen rijksmiddelen	In euro's	2008
6.	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	Provincies en 7 plusregios's en gemeenten	Eindsaldo/-reservering vorig jaar	In euro's	Jaarlijks
			Toegerekende rente	In euro's	Jaarlijks
			Ontvangen BDU-bijdrage V & W	In euro's	Jaarlijks
			Terugbetaling door derden vanuit BDU-bijdrage vertrekke middelen	In euro's	Jaarlijks
			Bestedingen	In euro's	Jaarlijks
			Eindsaldo/-reservering lopend jaar	In euro's	Jaarlijks
			Ontvangen BTW-bijdrage V & W	In euro's. Deze indicator geldt niet voor gemeenten	Jaarlijks
			Betaalde BTW op OV-concessies en op met het openbaar vervoer gelijk-gesteld vervoer, die nit verrekenbaar is met het BCF	In euro's. Deze indicator geldt niet voor gemeenten	Jaarlijks
			Bestedingen, die betrekking hebben op OV-concessies en met openbaar vervoer gelijk-gesteld vervoer, waarover BTW is betaald die verrekenbaar is met het BCF	In euro's. Deze indicator geldt niet voor gemeenten	Jaarlijks
			Individuele bestedingen die meer dan 20% van totaal ontvangen BDU bedragen	In euro's. Deze indicator geldt niet voor gemeenten	Jaarlijks
7.	Investering stedelijke vernieuwing (ISV)		Beginsaldo ISV Eindsaldo ISV Besteed bedrag investering stedelijke vernieuwing		
			Totaal investeringsbedrag ISV II, verdeeld over niet-rechtstreekse gemeenten		
21.	Externe veiligheid	Provincies en gemeenten	% budget t.b.v. in dienst nemen vast personeel EV	in %	Jaarlijks
			Besteed bedrag t.l.v. EV	In euro's	Jaarlijks

<i>Beginstand jaar t (5)</i>	<i>Besteed 2005</i>	<i>Beschikking Rijk (6)</i>	<i>Overige ontvangsten (7)</i>	<i>Besteed t.l.v. rijksmiddelen (8)</i>	<i>Overige besteding (9)</i>	<i>Overige (11)</i>	<i>Aard Controle (D)</i>
	570.496	299.235		510.835			R
	410.960	201.037		429.683			R
7.153.592							R
			160.956				R
		21.010.816					R
			0				R
				20.451.946			R
					7.873.418		R
		108.000					R
				157.425			R
				2.623.752			R
				12.265.008			R
2.486.311							
2.743.633				5.107.810			
				1.890.648			
				20			D2
				1.022.693			R

**Indicator geldt niet voor gemeenten*

Jaarverslag 2006

Bijlage B

Single Information, Single Audit (SISA).

De regelgeving voor Single Information, Single Audit (Sisa) is er op gericht om de verantwoording aan het Rijk over specifieke uitkeringen van lagere overheden te laten plaatsvinden via het jaarverslag en niet meer via een afzonderlijke verantwoording per specifieke uitkering.

In 2006, het eerste jaar dat de nieuwe regelgeving van toepassing is, betreft het voor de provincie 5 regelingen. Voor elke regeling is door het betreffende vakdepartement vastgesteld welke indicatoren verantwoord moeten worden. Deze zijn opgenomen in een overzicht, dat als afzonderlijke bijlage bij het jaarverslag wordt gevoegd.

Deze bijlage (bijlage A) valt onder de accountantsverklaring bij de jaarrekening en daarmee vervangt deze de afzonderlijke verklaringen per regeling.

Voor het verantwoordingsjaar gaat het voor de provincie om de volgende specifieke uitkeringen:

- Actieprogramma cultuurbereik
- Beeldende Kunst en Vormgeving
- Brede doeluitkering Verkeer en Vervoer
- Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
- Externe Veiligheid.

Naar verwachting zullen in 2007 de overige specifieke uitkeringen onder de werking van Sisa worden gebracht.

Toelichting indicatoren

Actieprogramma Cultuurbereik en Regeling Beeldende Kunst en Vormgeving

De nieuwe programma's voor beide regelingen zijn in 2005 ingegaan. De systematiek van Sisa is ook op dat jaar van toepassing verklaard (met terugwerkende kracht). De over 2005 ontvangen rijksmiddelen zijn verantwoord in de kolom "beginstand jaar t(5)". De bestedingen over 2005 zijn opgenomen in kolom "besteed 2005 (6)".

Omdat het in de tijd niet meer mogelijk is om in de bijlage bij de jaarrekening 2005 verantwoording af te leggen heeft het Ministerie van BZK eind januari 2007 verzocht om de verantwoording over 2005 bij de jaarrekening 2006 mee te nemen.

Voor de regeling Cultuurbereik hebben wij de eigen matchingsbijdrage bepaald op basis van 50% van de gemaakte kosten (dit omdat de cofinanciering ook 1 op 1 is) en hebben dit bedrag opgenomen in de SISA-bijlage.

Bij de geldstroom BKV hebben we de autonome bijdrage bepaald door de totale verantwoorde kosten te verminderen met de ontvangen rijksbijdrage, zowel voor 2005 als 2006 overeenkomstig de door BZK verstrekte brief van 26 januari 2007.

Als besteding zijn opgenomen de daadwerkelijke betalingen en de aangegane verplichtingen, beide ten laste van het budget 2006 c.q. 2005.

Bij de daadwerkelijke betalingen gaat het veelal om betaalde voorschotten aan instellingen.

De aangegane verplichtingen betreffen veelal beschikte bedragen aan instellingen. Deze instellingen dienen zowel inhoudelijk, als financieel verantwoording af te leggen, op basis waarvan de provincie zal overgaan tot vaststelling van de subsidie. De hieruit voortvloeiende mogelijke financiële effecten zullen in het betreffende boekjaar worden verantwoord in de SISA-bijlage.

Brede doeluitkering Verkeer en Vervoer

Bij deze regeling hebben we voor het begrip besteding de volgende benadering gehanteerd:

Openbaar vervoer verstrekte voorschotten aan vervoerders; in het kader van de BDU is de prestatie in 2006 geleverd, maar de afrekening vindt later plaats; het mogelijke financiële effect daarvan zal in de SISA-bijlage van het betreffende boekjaar worden meegenomen.

Infrastructuur Zowel daadwerkelijk afgeronde projecten, voorzien van een accountantsverklaring, alsmede voorschotbetalingen op lopende projecten zijn meegenomen in de besteding.

Ook hierbij geldt dat financiële consequenties van nog af te rekenen projecten in de SISA-verantwoording van het betreffende boekjaar worden opgenomen.

De in de Sisa-bijlage opgenomen bedragen zijn bepaald conform de bepalingen van de BDU-systematiek. De verschillen in de bedragen van de bestedingen en de saldi van reserveringen tussen de Sisa-bijlage en de Staat van reserves en voorzieningen worden veroorzaakt door een andere interpretatie van niet bestede BDU-gelden over 2006, alsmede de boekingen van afwikkelingsverschillen over voorgaande jaren.

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing

In de verantwoording zijn de bestede bedragen verantwoord.

De uitgaven zijn gesplitst in uitgaven voor programmameenten en projectgemeenten.

In Zeeland hebben we de volgende programmameenten: Vlissingen, Middelburg, Tholen en Schouwen-Duiveland. Projectgemeenten zijn: alle andere gemeenten, dus Terneuzen, Goes, Sluis, Hulst, Veere, Kapelle, Reimerswaal, Borsele, Noord-Beveland.

Externe veiligheid

In de verantwoording zijn de bestede bedragen verantwoord.

De uitgaven zijn te splitsen in materiele en personele kosten.

De personele kosten bedragen € 216.789 en zijn berekend volgens de VROM-methodiek.

Op de materiele kosten ad € 846.364 is de bijdrage van Rijkswaterstaat ad € 40.460 in mindering gebracht.

Incidenteel beleid

Staat van incidentele baten en lasten

01	Programma Economie	Lasten	Baten
01011502	Ontwikkelingsmaatschappij	21.866,00	
01030402	Zeeuws innovatiebeleid	74.108,00	
	Totaal 01 Economie	95.974,00	
02	Programma Toerisme en Recreatie		
02020104	Impuls toeristische sector	266.166	
	Totaal 02 Toerisme en Recreatie	266.166	
03	Programma Milieu		
03010401	opstellen actieplan fijn stof	71.581	
03030104	project biobrandstof	59.994	
	Totaal 03 Milieu	131.575	
07	Programma Ruimtelijke Ontwikkeling		
07010201	westerschelde container terminal	184.592	
07020202	investeringsbudget landelijk gebied	96.773	
07020203	versnelling uitvoering landinrichting	2.210.531	-2.210.531
	Totaal 07 Ruimtelijke Ontwikkeling	2.491.896	-2.210.531
08	Programma Mobiliteit		
08010108	uitvoering vervolg nautische toegankelijkheid gent-terneuzen	40.368	
08050201	ecodempers fast ferry vliss-breskens	25.217	
	Totaal 08 Mobiliteit	65.585	
11	Programma Sociaal Beleid		
11010804	Verbeteren leefomgeving jongeren (Prioriteit)	783.958	
11011401	uitv. topsportevenementen/sportbeleid	105.840	-30.000
	Totaal 11 Sociaal Beleid	889.798	-30.000
12	Programma Zorgvoorzieningen		
12011103	herhuisvesting stichting het Klaverblad	483.000	
	Totaal 12 Zorgvoorzieningen	483.000	
13	Programma Cultuur		
13010108	Programma C-culture (Prioriteit)	9.436	
13010109	Nieuwe Muziek Zeeland (Prioriteit)	25.000	
13010310	steiger hoogaarzen veere	122.273	
13010312	Archeologie (Prioriteit)	72.726	
13010314	Zeeuws Maritiem MuZEEum (Prioriteit)	500.000	
13010315	Provinciaal museumbestel (Prioriteit)	140.000	
13010316	Ontvlechting gelieerde instellingen (Prioriteit)	32.807	
13010320	prestatieafspr gesubsidieerde instellingen	103.952	
13010509	Geschiedschrijving Zeeland (Prioriteit)	90.000	
13010702	Wim hofmanproject	50.000	
	Totaal 13 Cultuur	1.146.194	
15	Programma Landbouw en Visserij		
15010303	Formuleren vervolgstappen pilot japanse oesters	5.360	
	Totaal 15 Landbouw en Visserij	5.360	
17	Bestuurlijke Organisatie		
17010105	verkiezingsbudgetten 2007	326.298	
17010203	Electronische overheid en provincie monitor	67.040	
17020303	Archiefinspectie (prioriteit)	-70	
	Totaal 17 Bestuurlijke Organisatie	393.268	
18	Programma Openbare Orde en Veiligheid		
18010210	impl incident master systeem	98.685	
18010211	rampenbestr westerschelde-beneden zeeschelde	85.576	
18010212	Congres risicobeleving	24.051	
18010303	rampenbestrijdingsplannen met derden	44.078	
	Totaal 18 Openbare Orde en Veiligheid	252.390	
	Totaal	6.221.205	2.240.531-
	Per saldo	3.980.674	

COLOFON

Uitgave:
Provincie Zeeland,
april 2007

Coördinatie:
Provincie Zeeland,
afdeling FEZ

Fotografie:
Jaap Wolterbeek,
Middelburg

Opmaak:
Provincie Zeeland, afdeling
Informatievoorziening
en Documentatie

Druk:
LnO Drukkerij/Uitgeverij,
Zierikzee